

PRZYŚĆ (9608) *vb pf*

przyść, przyści (965), **przyć** (237), **przyć** (31), **przyjść** (2), **[przyńić]** [oboczności dotyczą tylko formy *inf*]; przyść, przyści *MiechGlab* (2), *BierRozm* (2), *KłosAlg* (2), *March*³, *WróbŻołt* (13), *RejJóz* (7), *MurzHist* (6), *KromRozm II* (3), *Diar* (3), *BielKom*, *GliczKsiąż* (4), *Leop* (23), *OrzRozm* (3), *GrzegRóżn* (2), *KwiatKsiąż* (3), *Mącz* (101), *SienLek* (3), *LeovPrzep* (16), *GórnDworz* (34), *GrzepGeom* (3), *HistRzym* (9), *BielSat*, *GrzegŚm* (4), *KuczbKat* (8), *RejZwierc* (28), *RejZwiercTrzec*, *BielSpr* (10), *WujJud* (5), *WujJudConf*, *RejPosRozpr* (2), *RejPosWstaw* (7), *MycPrz* (10), *BiałKaz*, *BudNT* (7), *PaprpPan*, *KarnNap* (3), *ModrzBaz* (19), *SkarJedn* (7), *KochOdpr*, *Oczko* (5), *Calag* (5), *SkarŻyw* (29), *StryjKron* (6), *CzechEpPORz*, *NiemObr* (8), *KochDz* (2), *KochWz*, *ReszList* (3), *ReszPrz* (2), *WerGość* (2), *WisznTr* (2), *BielSjem*, *PudłFr* (4), *ArtKanc* (10), *GórnRozm* (11), *Paprup* (3), *ZawJeft*, *ActReg* (12), *GostGosp* (2), *Phil* (6), *GórnTroas* (4), *GrabowSet* (3), *KochFrag* (2), *LatHar* (15), *KołakCath* (4), *WujNT* (64), *SiebRozmyśl* (3), *ZapMaz*, *PowodPr* (4), *SkarKaz* (6), *VotSzl* (2), *CiekPotr* (2), *CzahTr* (4), *GoslCast* (7), *SzarzRyt*, *SzarzRytJSzarz*; przyć *MetrKor*, *OpecŻywPrzedm*, *HistJóz*, *TarDuch* (6), *FalZioł* (9), *SeklWyzn*, *SeklKat*, *RejKup* (10), *ZapWar* (3), *DiarDop*, *GroicPorz* (10), *KochZuz*, *Strum*; przyć *BierRaj*; przyść : przyć : przyć : przyjść *BierEz* (13:1), *OpecŻyw* (5:12:2), *ForCnR* (1:-:3), *PatKaz II* (-:6:6), *PatKaz III* (-:2:2), *BielŻyw* (1:3), *LibLeg* (1:15), *RejPs* (2:18), *LibMal* (6:3), *RejRozpr* (1:1), *HistAl* (4:3), *MurzNT* (7:1), *KromRozm III* (2:-:-:1), *LubPs* (2:21), *KrowObr* (12:4), *RejWiz* (1:11), *UstPraw* (19:-:1), *RejZwierz* (2:1), *BibRadz* (13:9:11), *Goski* (2:-:2:1), *BielKron* (62:18), *OrzQuin* (3:1), *SarnUzn* (1:1), *RejAp* (28:3), *RejPos* (89:44), *BiałKat* (3:1:1), *HistLan* (1:2), *BudBib* (8:1:2), *CzechRozm* (28:3), *ZapKościer* (1:3), *CzechEp* (23:1), *SarnStat* (27:1), *PaxLiz* (1:1). *Zapis*: -ść (942), -śdź (21), -źdź (3); -ć (42), -dź (143), -dz [zwykle we wczesnych drukach i rękopisach] (83).

W temacie fut: przy- (1249), przyj- (1218), przy- a. przyj- (z tekstu gdzie *y* znaczy zarówno *yj* jak *y*) *ForCnR* (7), przyi- [zapis: przygi-] (2), **[przyń-]**; przy- *MetrKor* (4), *March*¹, *OpecŻyw* (47), *PatKaz III* (4), *TarDuch* (2), *FalZioł* (30), *FalZiołUng*, *BielŻyw* (6), *GlabGad* (6), *KłosAlg* (38), *LibLeg* (8), *LibMal* (2), *LudWieś*, *SeklWyzn*, *RejJóz* (28), *RejKup* (40), *Diar*, *RejWiz* (55), *KochZuz* (2), *LeszczRzecz*, *RejFig* (6), *KwiatKsiąż* (2), *Prot* (2), *LeovPrzepSamb*, *RejAp* (55), *GórnDworz* (72), *RejPosWiecz*³ (3), *GrzegŚm* (11), *RejPosWstaw*, *WierKróc*, *SkarJedn*, *ZapKościer* (5), *KochSz* (3), *KochTarn*, *PudłFr* (15), *RybGęśli*, *GoslCast* (4); przyj- *BierRaj*, *PatKaz I*, *KromRozm I* (3), *MurzHist* (5), *MurzNT* (14), *KromRozm II* (6), *GliczKsiąż* (6), *GroicPorz* (6), *OrzList* (2), *UstPraw* (13), *Goski* (3), *OrzRozm* (3), *KochSat* (2), *KochZuz*, *GrzepGeom* (5), *WujJud* (10), *WujJudConf* (2), *HistHel*, *Strum* (12), *StryjWjaz* (2), *KarnNap* (4), *ModrzBaz* (12), *KochOdpr* (4), *KochTr* (2), *CzechEpPORz*, *KochJez*, *NiemObr* (16), *KochPhaen*, *ReszPrz* (5), *ReszHoz*, *ReszList*, *WerGość* (8), *WisznTr*, *BielSen* (3), *KochPieś* (4), *BielRozm* (6), *GórnRozm* (20), *KmitaPsal* (2), *Paprup*, *ZawJeft* (3), *GostGosp* (11), *GrochKal* (2), *Phil*, *KochCn*, *OrzJan* (3), *OstrEpit*, *KołakCath*, *KołakSzczęśl* (2), *WysKaz* (7), *GrabPospR* (7), *KmitaSpit* (4), *PowodPr* (8), *VotSzl* (3), *SkarKazSej* (3), *KlonFlis* (4), *SkorWinsz*, *PudłDydo* (2), *SzarzRyt* (2); przyi- *RejKupSekl*; przy- : przyj- : przyi- *ZapWar* (1:2), *BierEz* (10:15), *PatKaz II* (1:4), *HistJóz* (2:1), *BierRozm* (1:1), *WróbŻołt* (23:2), *RejPs* (20:3), *RejRozpr* (19:1), *SeklKat* (9:4:1), *HistAl* (1:4), *MurzOrt* (1:3), *KromRozm III* (1:3), *BielKom* (23:4), *LubPs* (29:3), *KrowObr*

(21:13), *Leop* (17:76), *RejZwierz* (12:3), *BibRadz* (17:119), *GrzegRóżn* (1:3), *BielKron* (68:34), *Mącz* (30:8), *OrzQuin* (2:4), *SarnUzn* (3:2), *SienLek* (1:19), *LeovPrzep* (11:1), *HistRzym* (13:16), *RejPos* (159:9), *BiałKat* (3:10), *BielSat* (4:6), *HistLan* (1:1), *KuczbKat* (4:4), *RejZwierz* (75:5), *BielSpr* (3:27), *BudBib* (26:77), *MycPrz* (2:1), *BudNT* (8:29), *CzechRozm* (1:30), *PaprPan* (9:2), *Oczko* (11:7), *KochPs* (5:12), *SkarŻyw* (5:43), *MWilkHist* (6:3), *StryjKron* (2:1), *CzechEp* (2:32), *KochFr* (5:2), *KlonŻal* (1:2), *BielSjem* (1:5), *ArtKanc* (22:23), *KochWr* (2:3), *ActReg* (20:1), *GórnTroas* (9:1), *GrabowSet* (8:13), *KochFrag* (2:5), *LatHar* (7:19), *WujNT* (11:148), *SarnStat* (25:32), *SiebRozmyśl* (1:7), *SkarKaz* (3:27), *CiekPotr* (2:8), *CzahTr* (3:1), *PaxLiz* (1:3), *KlonWor* (1:14). \diamond *W formach praet i con pl m pers*: przyszli (1059), przyszli (5); przyszli *BiałKaz*, *GórnRozm* (3); przyszli : przyszli *SkarŻyw* (36:1); może przyszli (zapis s a. í, zwykle w rękopisach i wczesnych drukach, w późniejszych drukach sporadycznie) (83).

inf przyść, przyć, przyć, przyć, [przynić] (1234), przyści (1); -ć : -ci *ActReg* (11:1). \diamond *fut 1 sg* przyjdę, przydę, [przyńdę] (130). \diamond *2 sg* przydziesz, przydziesz (133). \diamond *3 sg* przyjdzie, przydzie, przydzie, [przyńdzie] (1615). \diamond *1 pl* przydziemy, przydziemy (39), przydziem, przydziem (16); -emy *BierEz*, *OpecŻyw* (2), *RejPs*, *RejJóz*, *BielKom*, *LubPs*, *KrowObr*, *OrzRozm*, *Mącz*, *OrzQuin*, *RejAp*, *RejPos* (10), *RejPosWiecz*³, *BiałKat* (2), *GrzegŚm*, *RejZwierz*, *WujJud* (2), *MWilkHist*, *NiemObr* (2), *ReszPrz*, *OstrEpit*, *WujNT*; -em *SeklKat*, *GliczKsiąż*, *BielKron*, *LeovPrzep*, *HistRzym* (3), *BielSat*, *BielSpr*, *BudBib* (2), *BielSen*, *ArtKanc*, *KochFrag*; -emy : -em *RejWiz* (1:1), *BibRadz* (3:1); ~ -emy (5), -émy (1), -(e)my (33); -emy *OrzQuin*, *BiałKat* (2), *OstrEpit*; -emy : -émy *OpecŻyw* (1:1). \diamond *2 pl* przydziecie, przydziecie (25); -em (1), -(e)m (15). \diamond *3 pl* przyjdą, przydą, [przyńdą] (308). \diamond *2 du* przydzieta, przydzieta *BielKom* (2). \diamond *praet 1 sg m* przyszedłem, -em, -m przyszedł (252), ja przyszedł (2) [w tym zapis: -etł (18), -et (3) w rękopisach]; -m przyszedł : ja przyszedł *ZapWar* (21:2). *f* przyszłam, -em, -m przyszła (12). \diamond *2 sg m* przyszedłeś, -eś, -ś przyszedł (116). *f* przyszłaś, -ś przyszła (7). *n* -ś przyszło (1). \diamond *3 sg m* przyszedł (1828), przyszedł jest (1); przyszedł : przyszedł jest *ArtKanc* (9:1). *f* przyszła (433). *n* przyszło (448), jest przyszło (2), przyszło jest (1); jest przyszło *LibMal*; przyszło : jest przyszło : przyszło jest *Mącz* (8:-:1), *RejPos* (21:1). \diamond *1 pl m pers* przyszliśmy, -smy, -esmy przyszli (90) [w tym zapis: -zmy (2)], przyszlichmy, -chmy przyszli (15); -chmy *LubPs*, *RejWiz*, *Prot*, *RejPos*, *KochJez*; -smy : -chmy *HistJóz* (2:1), *RejJóz* (1:1), *Leop* (7:1), *BibRadz* (2:6), *WujNT* (10:1); ~ -smy (86), -śmy (2), -(s)my (2). *subst* -smy przyszły (1). \diamond *2 pl m pers* przyszliście, -ście przyszli (25). *subst* -ście przyszły (2). \diamond *3 pl m pers* przyszli (831), przyszły [cum *N pl*: bannici] (1) *GórnRozm*, są przyszli (1), przyszli są (1); przyszli : są przyszli : przyszli są *LibMal* (5:1), *Diar* (6:-:1). *m an* przyszli (4) [w tym cum *N pl*: krucy, ptacy (2), wieprze (1), liszka z kozłem (1)]. *subst* przyszły (168), przyszli (3) [cum *N pl*: dni, kościoły, wozy]; przyszli *BielSpr*; przyszły : przyszli *Leop* (6:2). \diamond *1 du m an* przyszłachwa (1) *BielRozm* 3, przyszłaswa (1) *BielRozm* 4. \diamond *plusq 1 sg m* przyszedłem był (1). \diamond *3 sg m* był przyszedł (71), przyszedł był (21); przyszedł był *SeklKat*, *GliczKsiąż*, *CzechRozm* (2), *SkarJedn*, *CzechEp*; był przyszedł : przyszedł był *MurzHist* (1:2), *Leop* (6:1), *OrzRozm* (1:1), *BielKron* (7:2), *GórnDworz* (2:2), *RejPos* (10:2), *BudBib* (3:1), *SkarŻyw* (1:1), *StryjKron* (1:1), *WujNT* (9:2). *f* była przyszła (11), przyszła była (6); była przyszła *OpecŻyw* (2), *MurzNT*, *Leop*, *OrzRozm*, *BielKron* (2), *Mącz* (2); przyszła była *LibLeg* (2), *KochSz*;

była przysła : przysła była *RejPos* (1:1), *WujNT* (1:2). *n* było przyszło (14) *LibLeg*, *KrowObr*, *RejWiz*, *BibRadz* (2), *Mącz*, *OrzQuin*, *RejPos* (2), *RejPosWiecz*³, *BudBib*, *StryjKron*, *ActReg*, *Phil*, przyszło było (5) *PatKaz III*, *OrzRozm*, *CzechEp*, *PapPrUp*, *WujNT*. \diamond 1 *pl m pers* przyszlismy byli (2) *OrzRozm*, *BielKron*, przyszlíchmy byli (1) *RejPos*. \diamond 3 *pl m pers* byli przyszli (33), przyszli byli (10); przyszli byli *HistAlHUng*, *OrzQuin*, *CzechRozm*, *CzechEp*; byli przyszli : przyszli byli *Leop* (5:1), *BielKron* (7:2), *RejPos* (2:1), *WujNT* (7:2). *subst* były przyszły (8), przyszły były (8); były przyszły *OpecŻyw*, *MurzNT*, *Leop*, *RejPos*, *ActReg*; przyszły były *GliczKsiąż*, *BibRadz*, *BudNT*, *LatHar* (3); były przyszły : przyszły były *BielKron* (1:1), *WujNT* (2:1). \diamond [W niektórych tekstach, mających w fut wyłączną lub przeważającą formę przy-, bezwyjątkową formą *imp* jest przydź(i); w niektórych tekstach występuje w *imp* wyłącznie oboczność przydź : przyjdzi] *imp* 2 *sg* przydź, przydź (52), przydz, przyjdz (38), przydzi, przyjdi (25); przydź, przydź *March*¹, *KromRozm III*, *LubPs*, *BibRadz* (3), *BielKron* (2), *Mącz*, *HistRzym* (3), *RejPos* (2), *RejZwierc*, *CzechRozm*, *MWilkHist*, *CzechEp* (2), *PudłFr*, *ArtKanc* (5), *GrabowSet* (7), *LatHar* (4), *WujNT* (7), *SiebRozmyśl*; przydz, przyjdz *KrowObr* (12), *Goski* (2), *GrzegRóżn*, *PaxLiz*; przydzi, przyjdi *BierEz*, *OpecŻyw* (5), *ForCnR*, *PatKaz III*, *WróbŻółt* (3), *KromRozm I*, *MurzOrt* (4); przydź, przydź : przydz, przyjdz : przydzi, przyjdi *Leop* (3:2:1), *RejAp* (3:2:1), *BudBib* (-:9:3), *BudNT* (1:1:3), *SkarŻyw* (-:5:1), *SkarKaz* (1:-:3). \diamond 3 *sg* niech, niechaj, niechże, niechajże przyjdzie, niech, niechaj, niechże, niechajże przydzie (37), przydź (12), przydzi, przyjdi (10), przydź *a. przydz* *SeklKat* (2); ~ przydź, przydź *a. przydz* [krolestwo Twoje itp.] (13), przydzi, przyjdi (8), niech przyjdzie (2); przydź *SeklKat* (2), *Leop*, *BibRadz* (2), *BielKron*, *BiałKat*, *LatHar* (2), *WujNT* (2); przydzi, przyjdi *KromRozm III*, *RejFig* (2), *OrzQuin* (2), *KuczbKat* (2); niech, niechajże przydzie *MurzHist*, *SiebRozmyśl*; przydź : przydzi : niech, niechaj przyjdzie *RejAp* (1:-:1), *ArtKanc* (1:1:1). \diamond 2 *a. 3 sg* przydzi (1). \diamond 2 *pl* przydźcie, przyjdzcie (18). \diamond 3 *pl* niech, niechaj, niechże przyjdą, niech, niechaj, niechże przydą (13). \diamond *con* 1 *sg m* bych przyszedł (22), bym przyszedł (10); bych *BierEz* (2), *RejPs*, *MurzHist*, *KromRozm III*, *LubPs*, *RejWiz*, *Mącz*, *HistRzym* (2), *RejPos*, *BudBib*, *SkarŻyw*, *SkarKazSej*; bym *BudNT*, *PapPrPan*, *GrabowSet*; bych : bym *Leop* (1:1), *BibRadz* (1:3), *BielKron* (1:1), *WujNT* (5:2). \diamond 2 *sg m* byś przyszedł (40), by przyszedł (1) *FalZioł*. *f* byś przysła (1). \diamond 3 *sg m* przyszedłby, by przyszedł (200). *f* by przysła (65). *n* by przyszło, przyszłoby (248). \diamond 1 *pl m pers* byśmy przyszli, by przyszlismy (13), bychmy przyszli (3) *LubPs*, *RejPos* (2). *subst* byśmy przyszły (1). \diamond 2 *pl m pers* byście przyszli (8). \diamond 3 *pl m pers* by przyszli (102). *subst* by przyszły (39), by przyszli [cum *N pl: dni*] (1); by przyszły : by przyszli *Leop* (1:1). \diamond *con praet* 1 *sg m* bych był przyszedł (8), bym był przyszedł (1); bych : bym *RejPos* (5:1). \diamond 3 *sg m* by był przyszedł (13), przyszedłby był (2), by przyszedł był (1) *OrzRozm*; przyszedłby był *PapPrPan*; by był przyszedł : przyszedłby był *Mącz* (2:1). *f* by przysła była (1). *n* by było przyszło (9), przyszłoby było (2); przyszłoby było *CzechEp*; by było przyszło : przyszłoby było *ActReg* (1:1). \diamond 1 *pl m pers* byśmy byli przyszli (1) *Górndworz*, bychmy byli przyszli (1) *RejPos*. \diamond 3 *pl m pers* by byli przyszli (6), przyszliby byli (1) *Mącz*. *subst* przyszłyby były (1). \diamond *impers praet* przyszo (1) *BielKron*. \diamond *part praet act* przyszedszy (577), przyszedwszy (78), przyszedłszy (1) *FalZioł*, przyszedłwszy (1); przyszedwszy *ZapWar* (4), *OpecŻywSandR*, *MurzHist* (3), *KrowObr* (3), *SienLek*, *BielSpr* (2), *SkarŻyw* (21), *GostGosp*; przyszedszy : przyszedwszy : przyszedłwszy *OpecŻyw*

(11:4), *ForCnR* (2:1), *RejPs* (1:4), *MurzNT* (-:11:1), *Leop* (21:1), *HistRzym* (31:1), *ZapKościel* (2:14), *StrykKron* (2:6).

Sł stp: przyć, przyć, przyść, *Cn s.o.* przychodzę, przychodzi, *Linde XVI* (jeden z niżej notowanych przykładów) – XIX w.: przyść.

I. Znaleźć się gdzieś; *venire Miech, Vulg, HistAl, PolAnt, Mącz, Modrz, Calag, JanStat, Cn; pervenire Miech, HistAl, Vulg, PolAnt, Mącz, Modrz, JanStat; ingredi Miech, HistAl, Vulg, PolAnt, Mącz, JanStat; descendere Miech, Vulg, PolAnt, Mącz; advenire Miech, HistAl, Vulg, Mącz; intrare Miech, Vulg, PolAnt, Cn; devenire Mącz, PolAnt, JanStat, Cn; adire HistAl, Mącz, Vulg; ascendere Vulg, Mącz, PolAnt; ire PolAnt, Calag, JanStat; esse, pergere, transire Vulg, PolAnt; exire PolAnt, Mącz; adesse PolAnt, Modrz; constare JanStat, Cn; pertransire Miech; coniungere HistAl; procedere, transgredi Vulg; abire, appropinquare, astare, congregare, egredi, evenire, occurrere PolAnt; aspirare, pervadere, redire Mącz* (5724) :

1. Przybyć pokonując pewną drogę (4631) :

A. O ludziach (i zwierzętach traktowanych antropomorficznie): zwykle *pieszo* (3964) : *ya kom ya nyepрызethl szamo wthor anym zadal nyevczlyvych slov [...]* barsze szenye andrzejovey *ZapWar* 1502 nr 1936, 1505 nr 2050, 1509 nr 2051 [2 r.], [1509] nr 2088, 1513 nr 2127, 1532 nr 2414, 1537 nr 2494; *MetrKor* 37/4; Gdy co przyiacielowi możell dąć dżiś/ nie mów że mu iutro przydż. *March*¹ A4v [*idem March*³: przyć]; Ież gdy żimę bliżką widział [...]: Przyśzedłży łásice prośił/ By w iey domu przez żimę żył. *BierEz* P3v, A2, C3, C4, D4v, E (19); Zatym gdy Iezus miły przyśfedł/ matuchna go przywitala *OpecŻyw* 78, 16v, 42v [2 r.], 43, 50, 67v (15); *ForCnR* C4, D3v; *PatKaz II* 61; *PatKaz III* 130; *HistJóz* E2; Gdy który lekarz idąc do niemocznego to Kofżyłczko wezmie [...] á przyśzedłży [pytha niemocznego iako fie na zdrowiu ma [...]] *FalZioł* I 153b; *BielŻyw* 60 [2 r.], 81, 99; *March*³ V5; *WróbŻołt* 58/5, 85/9; *LibLeg* 11/89; *LibMal* 1543/76v, 1546/117, 1547/133v, 1551/159, 1553/177v, 1554/190v; *RejRozpr* C3; *RejJóz* G7v; Ale gdi gwaltowna potrzeba iest rozgrzeżenia albo ochrcenia ze by dziecie miało vmrzec niłliby kaplan przyśzedł. Tedy ie leda kto moe [!/] mianowiac/ y ochrcyc [...]/ á choc będzie żywo az kaplan przydzie tedy mu to nic niezakodzy *SeklKat* V v; *RejKup* b6, O; *HistAl* B7v, C7v, D2v; I fłat że więcyi się kniemu ludzi vczonych żeszło [!/] A miedzy infzemi przyśzli téż dwa Biskupi *MurzHist* Iv, K4; A gdy ludzie [pali przyśzedł nieprzyiaciel iego i nasiął kąkolá miedzy plżenicą *MurzNT Matth* 13/25, *Matth* 9/10, 28/13, k. 96, *Mar* 12/14, 15/43, 16/1, *Luc* 24/23; *Diar* 55; *BielKom* B6; *LubPs* cc5v; *GroicPorz* i2v; *KrowObr* 146 [2 r.], 216v, 238 [2 r.]; A gdy przydzye máłzkárnik co ná nim fto plátow/ To mu wrzucą kęs chlebá á ogryżlych gnatow. *RejWiz* 19, A6v, 19, 23v, 25, 26v (11); Wyprawił tedy Polly do Demethryufá/ themi fłowy: Przyidż/ vczynmy miedzy sobą vmowę *Leop* 1.*Mach* 11/9, *Gen* 26/32, *Num* 11/24, *Iudic* 15/1, *Ruth* 3/4, 7 (37); *KochZuz* A2v, A3; *LeszczRzecz* A4; IEdnego z náłzey bráciey ná obyad profzono/ Przyśzedł w čás *RejFig* Aa7, Aa6v, Bb, Bb3v, Bb6 [2 r.], Bb7v (11); *RejZwierz* 13, 24, 30v [2 r.], 32, 41v, 44v, 142v; Y dali znać towarzyżom co byli w drugiey łodzi/ áby przyśzli á ratowali ie/ á tak przyśzli á nápełnili obie łodzi *BibRadz Luc* 5/7, *Gen* 19/33, 35, 27/33, 35, *Ex* 18/12 (45); pośłálá po Filiŧtyny/ ktorzy przyśzli á głowę mu [*Samsonowi*] ogolili *BielKron* 52; Przyśzło wiele flug báłwánłkich iż ich był pełen kościol ich *BielKron* 86v, 14v, 16, 17v, 21, 21v

(37); Expectabo dum veniat, Będę czekał aż przędzie. *Mącz* 97c; Optime mihi in tempore advenit, Práwie mi wczás przibył/ práwie mi wczás przifzedł. *Mącz* 266d, 10c, 99a, 151b, 192d, 211d (21); *RejAp* 38; *GórnDworz* C3v, L5v, S7v, S8, T4 [2 r.]; Powtáwłzy tedy Iowinian [...] fzedł ná zamek/ á przyfzedłzy kołáthał we wrotá áby go pułczono *HistRzym* 43v, 16v, 19, 20, 23, 28 (15); Gdy będyelz wezwan ná iákie gody/ nie císnifz fie ná wyfzfe mieyfce: Abowiem moze przydz zacnieyfzy niżli ty/ tedy fie pomknać muśifz *RejPos* 227, 45, 50, 52, 52v, 54 (33); *BiałKat* 21, 371; Przydziefz náfyriefz koniowi owlá [...] potym go kaželz łobie ofiodłác/ vřrzyfz áliści on fłacze á wykręca pod tobą zá ono dobrodzieyfstwo twoie. *RejZwierc* 97, 17, 26v, 70, 70v, 84 (10); Bo ták Luter nápiłá: Ieśli niechce zóná/ niech przyydzie dziewczká. *WujJud* 133v, 159v, 209v; Przydzcie profzę á posłuchaycie co (zá) rzecz wyfzłá od Iehowy. *BudBib* Ez 33/30, *Gen* 32/11, *Ex* 2/16, 17, 18, 3/10 (38); ániż przyśli/ iuż Lázarz fterzy dny wgrobie Leżał [!] *BiałKaz* C3; Lecż oni kmiećie rzekli miedzy łobą/ ten ieft dziedzic/ przydzcie zábiymy go/ á náfze będzie dziedzictwo. *BudNT* Mar 12/7, *przedm* c7v [3 r.], *Matth* 13/25, 15/29, 18/31, 20/9 (29); *CzechRozm* 21v; *ModrzBaz* 84; *Calag* 311a; afz ten ktory mu ieść nośil/ po kilku dni przyfzedwřzy/ máiac go zá vmárłego/ do wśi go donioł *SkarŻyw* 56; rofkazał kościelnym odzwiernym/ áby Cefarzowey do kościołá/ gdyby przyfzłá/ nie pułczáli. *SkarŻyw* 88; Licynius [...] ciáło Theodorá przynieść do łiebie kazał: y połłá dwu dziefiętnikow [...]. Przyidá/ krzyfz vyrzá/ á ná nim nic nie naydá *SkarŻyw* 188, A3, 68, 88, 127, 166 (20); *MWilKHist* Bv, B4 [2 r.], C, D2v, D3 (9); *NiemObr* 9, 25; *ZapKościar* 1583/40, 1584/47, 51v, 66v, 1585/56v, 1586/65, 1588/75; KRólowa do mřzėy chćiáłá/ ále Kápellaná Domá nienáleżiono [...]. Przyidzie potym nierychłó w czerwonym ornaćie *KochFr* 49, 55; *ReszList* 174; *WerGośc* 249, 251; *PudłFr* 4, 31; *ActReg* 15, 84, 101; *GostGosp* 88; Rádniéy Cálchás niech przydzie/ co zna bogów wołá/ Co rzecze ftanie fie *GórnTroas* 28; *LatHar* 529, 693, 695, 702 [2 r.], 704 (15); Y rzekł mu IEłus: ia przyidę/ á vzdrowię go. *WujNT* *Matth* 8/7, *Matth* 5/25, 8/2, 9/10, 18, 13/25 (82); á po tákowym Dekrécie/ którybykolwiek przyfzedł chcąc tákowy Dekrét płowác [...]/ ma mu bydż drógá zámkniona *SarnStat* 592, 524, 594, 621, 683, 703 [2 r.], 704; *SiebRozmyśł* K4, [M2]; Niechże jescze poczekają trochę panowie sądowni, przyńdę ja wnet *ZapMaz II G* 97/89v; *KmitaSpit* C4; *GosłCast* 48, 63; *PaxLiz* D4; Przyidzie Woyt z łáwicá fwą/ á tudziefz zá nimi Kát ogniem vzbroidony z inftrumenty fwyymi. *KlonWor* 38, 27, 37.

przyść dla czego [= w jakim celu] (9): *BibRadz* 1.Par 12/17; *Mącz* 343d, 379d; Zápewnem ieft fzipieg/ ábowiem przyfzedłem dla przypátrzenia fie fzałeńftwu twemu *Phil* K; Bernát S. [...] prośil Książęćiá Wilhelmá áby fie do niego/ dla rozmowy przyść nie lenil. *SkarŻyw* 164; *NiemObr* 26. Cf *Ze zdaniem celowym*.

przyść do kogo [w tym też: ad aliquem] [= zwykle: zwróćić się w jakiejś sprawie, rzadziej: odwiedzić lub zbliżyć się] (500): *ZapWar* 1509 nr 2088, 1513 nr 2063, 1523 nr 2296, 1537 nr 2494; A przyfzedłzy do rzeźnikow/ Nákułil ťwinich ięzykow. *BierEz* C4v, E4; á gdy go [Józefa] vřrzely brácyia iego zdaleká przed tim nyzli do nich przyfzedł myłly go zabitz *HistJóz* A2, A2, A2v, E4; *FalZioł* IV 1c; *BielŻyw* 61, 71, 166; *MetrKor* 61/222v; yeden Ormyanyn ktoremv ymie Haczko przyfzedłfchi do yednego Thurczina Machmeta mowyl mv day my pogrořchv na dzien *LibLeg* 11/95v, 11/64v, 108v; *SeklWyzn* g3v; *RejJóz* M5, O2v; *LibMal* 1547/133v, 1554/187v; *RejRozm* 391; *RejKup* d6, f4v; Powtřhawřzy

Alexander ze łnu/ przykazał przyść do siebie wiefzczkowi/ á iemu fen ktori widział obiáwił *HistAl* B8v, E5v, M5, M5v; Przyydzifz yutro do mnye do gołpody. *KromRozm I* P3, P3; *MurzHist* K4; A gdy oni przyfzli do rzefzyi przyftąpił knięmu człowiek niektory kłaniaiác mu się *MurzNT Matth* 17/14, *Matth* 25/36, 39, 26/17, *Ioann* 4/40; *KromRozm III* I4; przyszli do posłow pan wojewoda kaliski Zborowski i pan Kanclerz, poprawę czyniác tego podania od panow *Diar* 54, 51; *BielKom* F5; *GliczKsiąż* E7, G2; A iefliby fy e łtrony zá tym zgodziły/ máiá przydz do Sędzięgo y podziękowác/ opowiadáiac zgodę *GroicPorz* p4v; *KrowObr* 146v, 223v; Przydzye złodzyey do łótrá gdzye gorzałkę palá/ To iuz łobie obádwa fwoie fzczeńcie chwałá. *RejWiz* 139v, 36, 45, 64v, 71, 75v (10); Y rzekli przyzedłfy do Krolá/ Wyday nam Dánielá *Leop Dan* 14/28, *Gen* 26/27, *Num* 32/2, *Ios* 18/9, *Ruth* 3/15, *2.Reg* 12/4 (33); (*nagł*) Dwá co rázem do pániey przyfzli. (-) IEden przyzedł do pániey/ drugi prętko zá nim *RejFig* Dd7, Dd6 [2 r.], Dd7v [2 r.], *Eev*, *Ee2*, *Ee3*; Potym w sídło zá nogę/ Lew pod kłodá tráfił/ Przyfzłá Myfzká do niego/ co iá był włápił. *RejZwierz* 120v, 11, 30v, 35v; przetoż profzę/ áby Krol y z łlužebniki fwymi przyzedł theż do mnie łlužebniká fwego. *BibRadz 2.Reg* 13/24, *Gen* 39/14, 40/6, 43/19, 47/15, *Ex* 5/23 (37); Przyfzły członki do żołádká żáluiác fie nań/ iż on łpokoiem leży trawiác/ á ony mułzá pracowác *BielKron* 108; dziwnie łobie łpryziáiac zwálfzczá w gošcinie/ gdy ieden do drugiego przydzie. *BielKron* 465v, 14, 15, 17v, 28, 42 (68); Te ad me fore venturum spero, Nádziewam fie że do mnie przidziefz. *Mącz* 133d, 258c, 314c, 315a, 337d, 342a, 343d, 412c; *OrzQuin* H2v [2 r.]; Lekarz tedy/ kiedy do niemocnego przyydzie/ ma ochotnie fy poftáwić *SienLek* 23v; *RejAp* 138; Nálica przyzedł do Enniufá/ y záwołał v drzwi ftoiac/ Ieft pan domá *GórnDworz* R5, P8v, Q2v, R4, R4v, R5 (13); *HistRzym* 9; A thomałz ná then čás też ieden ze zwolennikow/ [...] nye był miedzy nimi/ gdy był przyzedł do nich Iezus. *RejPos* 118, 9, 39v, 45, 45v, 52 (30); *BialKat* 193v, 286; *HistLan* E; Gdyż y gošć wdzięcznieyfzy czo łam s chuci á z miłości przydzie do kogo/ niźli ow czo go wloká *RejZwierz* 167, 26v [2 r.], 43v, 55v [3 r.], 56v, 64v (22); *BielSpr* 6v, 72; profzę niech cię nic nie hámuie żebyś przyzedł do mnie. *BudBib Num* 22/16, *Gen* 32/6, 41/14, *Ex* 2/17, 7/10, 11/7 (32); *HistHel* Bv, Dv, D3; *BialKaz* C3; Ten [Józef z Arymatei] przyzedłfy do Piłátá vprošil ciało Iefufowe. *BudNT Luc* 23/52, *Matth* 5/15, 17/14, *Mar* 10/35, *Ioann* 19/39, *Act* 23/14; *CzechRozm* 67, 84, 148v [2 r.], 224v, 246v; To vyrzyfz v Podolan gdy przydzyefz do niego [tj. *Podolanina*]/ Nie poznafz gdzye pan fiedzi ábo łługá iego. *PaprpPan* B3v, Ev, S3; godzi fie wřzytkim do fędzięgo przyść/ iáko do obrońce łpráwidliwóšci *ModrzBaz* 95, 10, 11v, 87v; *KochPs* 47; Raz ieden Heretyk do niey przyzedwřzy/ wicłłác iá pytánim o zmartwychwřtaniu poczał. *SkarŻyw* 142, 20, 31, 74, 135 [2 r.], 164 (32); *MWilKHist* B2, Dv, G2v, Iv, I2 (8); *ZapKóscier* 1581/18v, 1584/46v; *CzechEp* 37; *NiemObr* 23, 26, 145; PRzyzedł chłop do biłkupá/ chcąc fie rozwiész z żoną *KochFr* 42; *KochWz* 137, 139, 142; *ReszHoz* 117; *WerGošć* 218; Tu on Szłáhcic Polłki porwał fie do Węgrzyná/ á towarřyfe łkoczyli/ y nie dáli iem przyść do šłebie [!]. *GórnRozm* E4; *Paprup* G3 [3 r.]; *ActReg* 4, 6, 8, 24, 70 (9); Q. *Caeditius Tribunus* przyzedłfy *ad Confulem*, vkazał że to mieyfce Rzymiánom ieft bárzo niebełpieczne *Phil* C3, F2 [2 r.], I3, L4; *LatHar* 692, 719, 736, 737; *WujNT Matth* 3/13, 8/5, 9/14, 14/28, 29 (66); mogác łácwie w przerzeczoným czášie [...] do onęgo dzierzawce przyšdz/ álbó przed łád tegóž pozwác/ á przedšię zániecha począc z tym/ który dzierzý práwá: [...] *SarnStat* 777, 522; *ZapMaz II G* 97/89v; *GrabPospR* M3v; *SkarKaz* 580b;

CiekPotr 6; *Mów*/ niechay przydzie do mnie [*Józef do Jempsar*] w moiéy téy telkności. *GosłCast* 56; *SkarKazSej* 680a [2 r.], 685b; *KlonWor* 42, 70. *Cf* przyść za kim do kogo.

przyść do czego [= *aby coś zrobić a. poddać się czemuś*] (6): *ZapWar* 1532 nr 2414; Przydzie bawierz do opráwowania/ odwinie mu głowé/ á Pukárzewki rzecze [...] *GórnDworz* S8v, N4; *WerGośc* 252; *Ízukaymy przyczyn*/ dla ktorzy Zbáwiciel nász do chrztu Ianowego przyzedł *SkarKaz* 514b. *Cf* »do ratunku przyść«.

przyść od kogo (2): Pochwycili go tedy Kápłani y Prorocy y wízytek lud wołáiąc/ godzyen áby vmárl śmiercią. Wízákze kfiążetá przyzedłszy od krolá/ nie dáli go zábijác *BielKron* 94v; *RejZwierc* 9v.

przyść k(u) komu (146): Dom łobie był náiął blecharz/ Więc ku niemu przyzedł węglarz *BierEz* I2, K2, S2v; iako pán Iezus podniofwlly fwe fwiéte oczy/ wzrzál ijże wielká tluśczá ludu przyfla k niemu *OpecŻyw* 52, 40v, 47, 50v, 54v, 64 (18); *ForCnR* Bv, B2, D3, D4v, E2; a rofkazalifzmy powyedzyecz ze yełth wolya náffa aby pózel knąm przyflledl kyedy chce *MetrKor* 38/321; *BielŻyw* 153, 157; *LibMal* 1544/93v, 1554/188; *RejJóz* M8; Przebog dzieczi rychley kxiedza [...] Aby ku mnie rychley przyflledl *RejKup* g2v; *HistAl* F3v, K6v, L8v; *MurzHist* P4; Wonęto godzinę przyflzli vczniowie ku Iefufowi rzeknąc [...] *MurzNT Matth* 18/1, *Matth* 26/4, *Luc* 13/31, *Mar* 12/18; Aż dnia onegdejszego przyszli są ku nam niektorzy IchM z Rady Koronnej imieniem WKM kartę niejaka tcząc *Diar* 87, 39, 55 [2 r.]; *Leop* 2.Reg 16 arg; *RejFig* Dd5v; *RejZwierc* 29, 32v, 45v; Y był z domu Saulowego flugá niektory [...]/ ktorego przyzwano aby przyzedł ku Dawidowi *BibRadz* 2.Reg 9/2, *Gen* 24/30, 39/17, 1.Reg 22/9, 3.Reg 22/15, *Ier* 3/22, *Mar* 10/50, *Luc* 8/19; (nagł) Złáczenie Youiflá (-) Ku męzom fedyom/ kończyelnym/ zakonnykom/ prawnykom przyfcz/ dobry czałz. *Goski* A2v, A2v [4 r.], A3; *OrzRozm* A4v; Słál [*Absalom*] częłto do Ioábá áby mu gniew oycowłki przepráwił/ áby mogł oycá widzyeć. Ktory áni chciał k niemu przyść. *BielKron* 71v, 15v, 18, 39v, 71v, 90 (19); Quoquomodo potes ad me fac venias, Yákóžkolwiek mozes [!] dorwi łie/ przidź ku mnie. *Mącz* 344c, [269]d, 320b, 342a, 397c, 408d, 428a [2 r.]; Drugi obraz miał brodeę złotá/ ná ktorego czele napis był ten [...]/ Iefliby kto był łyfy/ przydz ku mnie/ á weźmi łobie z mych włofow. *HistRzym* [2], 3, 7v, 8 [2 r.], 31, 35 (37); *RejPos* [73]v, 101; *HistLan* Dv; *BudBib* 3.Esdr 8/71, *Dan* 13/37; Stáło łię lepak gdy Piotr chodzil po wízytkich/ przyzedł ku świętjm [!] miełzkáiącym w Liddzie *BudNT Act* 9/32, *Matth* 15/30, 17/14, *Luc* 8/35, 15/20, 18/16, *Ioann* 4/30, 20/2; *KochJez* B2; *WujNT Matth* 22/23, *Mar* 2/3, 3/13.

przyść k(u) czemu [= *aby wziác udział, w jakim celu*] (6): *RejKup* m5v; *UstPraw* E3v; ále łie ich thylko ośmndzieliáth odpráwiło [...] / á dáley łie iuz innym przyflthępic niegodziło/ á wízákze vczynek onych kthorzy przyść mogli czyni dofcz/ y zá ony ktorzy ktemu przyść niemogli. *BielKron* 329v; nie przysłucha yžeby fzymierz ku potkaniu ná fzkole [...] / w dlugiey doctorowskiey z fzerokimi rękawami fzaćie miał przyść. *KwiatKsiąž* Qv; *SarnStat* 708, 784.

przyść (na)przeciw komu [= *wyjść naprzeciw*] (3): *Leop* 3.Reg 18/16; *BielKron* 275; Y rzekł Iefus do onych Arcykápłanow y kościelnych vrzędnikow/ y ftárfzych ktorzy byli przeciw niemu przyflzli *WujNT Luc* 22/52.

przyść miedzy kogo (8): *GroicPorz* aa2v; *RejWiz* 98; *RejFig* Dd2; ktory [*Saul*] gdy przyzedł miedzy ftrzelce/ bárzo łie ich bał. *BibRadz* 1.Reg 31/3; Iáko dobrej krwie męzom to nieprzyfłtoi/ žeby

miedzy zbrojne nieprzyjaciele bez brony/ iáko owcze miedzy wilki przyść mieli *GórnDworz* Z4v, Kv, L7v; *RejZwierc* 112v.

przyść na kogo, na co [= *we wrogich zamiarach*] (32): Iako ya nyepzscheth naymyenye zagroby vincentego sgyerzkyego y nyezayal dwnasczie [*lege*: dwunaście] volow podolskich gwalthem *ZapWar* 1517 nr 2200, 1502 nr 1911, 1503 nr 1930, 1504 nr 1923, 1505 nr 2006 [2 r.], 1507 nr 1981 (16); *OpecŻyw* 106v; przilífetfi livdzie wałchi na ribytwi ktorzi bily blyZv [!] Zamkv tego naschego ym barzo wielką szkode poczynily *LibLeg* 11/63v; *LibMal* 1543/68; Ia to wiem zápewne/ iż przydą po moim odeściu Wilcy frodzy [*tj. źli ludzie*] ná was *KrowObr* 22, 234; Otoż teras przyśedł ná mię wierzyciel y chce mi wziąć w długi dwu fynow moich *Leop* 4.Reg 4/1, 2.Reg 5/23; *OrzList* f4v; *BielKron* 65v [2 r.]; Venire cum impetu, S popędliwością ná kogo przyść. *Mącz* 480b, [269]a; *RejPos* [77], [77]v; *BudBib* 2.Reg 17/2; *LatHar* 720.

przyść na co [= *aby wziąć udział, w jakim celu*] (41): manželka Zebedeułfowa [...] chciała gody czynitz fynowi íwému Iánowi/ przyśflą [!] ku pannie Marij na poradenijé. *OpecŻyw* 40v; PAnie Iezu Kryłte/ ienżes na mękę przyśfedl dobrowolnie. *OpecŻyw* 72v; *ForCnR* Bv, B2; *TarDuch* B5v; A tak czy poddany naschi [...] prziszly na skarge do naschego Sedziaka *LibLeg* 11/64v; *RejRozpr* C4v; *SeklKat* X2v; *HistAl* G2; *KromRozm II* a4; *RejWiz* 126v; *UstPraw* C; *RejZwierz* 24; Przyśedł tedy krol y Amán ná onę vcztę ktorą Elther ípráwiłá. *BibRadz Esth* 5/5, *Esth* 5/4; *OrzRozm* H2v; wołano przed tym iáwnie/ áby káždemu było wolno ná to święto przyść/ ták nieprzyjacielom iáko poddánym. *BielKron* 99v, 76v, 102v, 115; *Mącz* 136c, 357d; *RejZwierc* 171; *PaprpPan* Ev; *ModrzBaz* 87v; bałá fię áby dla niey Alexánder nie zginął/ y ná wybáwienie iego [...] przyśzlá. *SkarŻyw* 444, 311, 324; *ActReg* 86; *SarnStat* 569, 946. Cf *Ze zdaniem celowym*, »na pomoc przyść«.

przyść nad co (żywotne) [= *w pobliże*] (1): bo fie tám było pfow wiele zbiegło ná ścierw ludzki/ ták iż kiedy ktho nád nie przyśedł trudno fie im miał obronić káždego ziedli. *BielKron* 352.

przyść nad kogo, nad co (żywotne) [= *leżącego*] (2): ktora [*liszka raniona*] leżac ná łońcu nie oganiálá much od rány. Przyśzli nád nię niektorzy żáłowali iey *BielKron* 140, 125v.

przyść o co [= *w jakiej sprawie*] (2): Ale kiedyby przyśedł o poradę do mnie/ Rádziłbym [...] S tymi tho Zołkiewskimi w dobrej zgodzye bywác *PaprpPan* S3; *Phil* L4.

przyść po co [= *aby wziąć, dostać*] (6): *OpecŻyw* 49; kiedy by fię vznał y przifzedł náspowiec porozgrzeffenie/ tedi ípowiednik mamu vltawic yawną pokutę *SeklKat* X2v; A miał kxiądz Mádyáńki fiedm corek/ kthore były przyśzly (do oney ítudnie) po wodę *Leop* Ex 2/16; Ludzie onego kráiu wyfzli do Hifzpanow/ vkázuiac im przez znáki áby do nich przyśzli ná wyłep po dáry. *BielKron* 447v, 13; *SkarŻyw* 497.

przyść prze co [= *w jakim celu*] (1): Iam prze gadkę [*tj. aby mu zadano zagadkę*] przyśedł/ á przed gadką precz nie poydę *HistRzym* 9v.

przyść przed kogo, przed obliczność czyją, przed bytność czyją (77): *HistJóz* D2v; *March*² Dv; *ZapWar* 1537 nr 2494; *LibLeg* 6/117v; Alexander fiedzac ná máieftácie [...] kazał Roxanie corce iego przed obliczność swoię przyć *HistAl* G5v, F8, H3v, L5v, N3 [2 r.]; *Diar* 87; *GliczKsiąz* H8v; *Leop Sap* 12/12; A przetoż wy teraz daycie znác rotmiftrzowi z woley ípolnego zgromádzienia/ aby go [*Pawła*] iutro do was wywiodł/ [...] á my pirwey niż przed was przydźie/ gotowifmy go

zámordowác. *BibRadz Act* 23/15, *Lev* 15/14; Dowiedzyał fie Tullius/ przyzędł przed Senat y mowił k niemu [...] *BielKron* 103v, 17, 76v, 82v, 102v, 133v (13); Ingredi in conspectum populi, Przed [!] oblyczność wřízftkich przyśc. *Mącz* 148a, 382b, 480a, b; *GórnDworz* R8; Y sítáło fie że tá ifta Klieźná imieniem Lucyná przyprawiwízy fie/ przyźlá przed oycá przed iego goście/ y poczęła gąśc á pľęfác *HistRzym* 12v, 23v, 59v, 67v, 70v, 74; *BudBib Dan* 4/8; *Paprpán* Gg2; Przyzędwízy przed prawo náfze Miafta Kosćierzyny Opatrzna Barbara Brzoskowa [...] *ZapKościer* 1579/1v, 1579/1, 1580/4v, 5, 5v, 9 (32); *KochWz* 136; *Paprup* K3v; będzie powinien [...] oblicznie przyśdz przed bytność Máieftatu Królewkiego *SarnStat* 1124, 249.

przyśc w co [= *w jakim celu*] (1): In colloquium venerunt amborum exercitum duces, Prziźli w rozmowę hetmáni oboyego woyská. *Mącz* 197c.

przyśc w pośrzodek kogo (1): *Diar* 39; [Przyźto z tumultem zbroyno/ z rufznicámi/ w pośrzodek Kolá Senatorfkiego *JanPrzyw* 122].

przyśc kim (2): iákiemeś tu łotrem przyzędł tákiem cie záfię odśylám *RejZwierc* 27v; *SkarŻyw* 444.

przyśc z kim, z czym [też: *z gołemi rękami itp.*] [= *przynosząc lub przyprowadzając z sobą*] (50): yakosch my nyepzisli splugem maiącncz dviv volv vnyem nyepzeoralismy Myedze *ZapWar* 1542 nr 2450, 1503 nr 1925, nr 1928, nr 1929, 1504 nr 1923; *BierEz* A2; *OpecŻyw* 153v; *PatKaz III* 104v; *March*² Dv; Lepiey by zmarami przyfli. Nyzly fpięniędmi [!] do ciebie *RejKup* f4v, y4v; *BielKom* Fv; *RejWiz* 104, 160, 182; *Leop Iudic* 15/14; Ktoby z bronią przyzędł do fądu/ tákowy przes fąd ma być karan winą 14. grzywien *UstPraw* B4v, C; *RejFig* Aa7v; *RejZwierz* 29, 100, 102, 129v; *BibRadz* 2.Par 13/9; iey fyn przyzędł do nas z wielkością pfów/ ktorzy fie rzućili ná owce *BielKron* 356, 65v, 104, 275; *RejAp* 138; *GórnDworz* O6; *RejPos* 241 [2 r.], 317v; *HistLan* E; Iuż drzwi káżdemu kthory przydzie s prózną dłonią záváрте będą *RejZwierc* 55; gdy fyn iego biegiác ná koniu po rynku fyná koniem rozráźil vbogiey niewieście/ przyźlá niebożátko pľáčliwa z onym rozráżonym dziecięciem fwoim do Cefárzá *RejZwierc* 55v, 50, 55; *BudBib* 4.Reg 5/9; *ModrzBaz* 35v; *SkarŻyw* 112, 497, 528; *NiemObr* 23; Wfzákóz miałibych z gołemi rękómá Przyśc: tedybych fnać wolał siedzieć domá. *PudlFr* 15; *GórnRozm* I2v [2 r.]; *Phil* E4; *LatHar* 728; Iudałz tedy wzięwízy rotę/ [...] przyzędł tám z láterniámi/ y z pochodniámi/ y z broniámi. *WujNT Ioann* 18/3.

przyśc z czym [= *w jakiej sprawie*] (10): Ten gdy przydzie przed fąd z obmową fwą wfłędzye/ Iuż ná wyeki wyeczne poruśfon nye będzie. *LubPs* Z5; *Mącz* 279d; *HistRzym* 74; Przyszli potym Posłowie do Krola ztemi rzeczami Pierwsza Aby [...] *ActReg* 4; *PaxLiz* D4. Cf »przyśc z nowiną«, »przyśc z poselstwem«.

przyśc za kim (8): ktho by przyszedł za słodzyeyem a Naydzye szwe lycze [= *rzecz ukradzioną*] thedy [...] *MetrKor* 34/135; *OpecŻyw* 158v; *BibRadz* 4.Reg 6/33; Wzyęli iá tedy od mężá Fálátyel/ przywiedli do Dawidá/ zá ktorą też mąż przyzędł pľáčząc *BielKron* 69; *RejPos* 149v, 237; przyźlá tefz zá fwym miftrzem wielka rotá Heretykow *SkarŻyw* 545; *GórnRozm* I2v.

przyśc za kim [= *w czyjejs sprawie*] *do kogo* (1): Iednemu thákież fłudze/ kiedy pan precz kazał/ przyiaciele zá nim do páná przyźli *GórnDworz* R4.

przyśc w czym [= *w środku lokomocji*] (1): przyźli podeń [*pod port*] w máłych łódzkach bo wielkie nie mogły przyftápic *BielKron* 460v.

przyść w czym [= *w jakiej sprawie*] (2): iż gdy vbogi kmiothek przyśzedł do niego [*pana*] w iákieysi też potrzebie fwoiey/ náftawłzy fie długo v drzwi pośzedł do domu *RejZwierc* 65; *SarnStat* 580.

przyść dokąd (547):

~ *do wnętrza czegoś* (404): Iakom ya nyepryszeth do lasza yasyonovego gdzie pasyono bydło *ZapWar* 1505 nr 2007, 1503 nr 1925, 1505 nr 2006, nr 2007, nr 2050, 1508 nr 2045 (14); Y ielźcze kiedyc pogodá/ Przydzi do mego ogrodá *BierEz* Cv; A przyśzedłzy ná gośpodę/ Nálazł temu taką rádę *BierEz* G2v; Kiedy przydziełz gdzie zámkniono/ A chcełz aby cię wpułzczo: Miey zaiąć albo ciecierzą *BierEz* Sv, B, D3v [2 r.], D4, F, F2v (12); Gdy do kościola przyśfli/ rodzici iego kupili gołąbiat albo synogarłat parę *OpecŻyw* 25v, 4, 4v, 25v, 33v, 49 (18); A tak iedno łama dwa do miałta przyśfli *ForCnR* C4v, Dv, D3, D4v; *PatKaz III* 104v; *TarDuch* A6; *March*² D3; ołtatek Rufi gdy vciekaiącz przyśfli tam gdzie były łodzie, zatroskawłzi fie iż ich nie załtali [...] *MiechGlab* 4; *LibLeg* 11/57v; łkthora gdi przyśchedł do Wody na lyod [...] thamze na lyedzye czudzolołthwo łnya popelnył *LibMal* 1554/186v, 1543/67v, 1544/88v, 1554/183v, 184, 185, 189, 189v; *RejRozpr* F3; *SekIWyzn* c2v; *RejJóz* A7v, B3v, O2v; *RejKup* e4v, n8v, y4v, y5v; Iako Alexander przyśzedł do iedney iáskiniey w ktorey byli bogowie *HistAl* M, D2v, L3, L5; *KromRozm I* P3 [2 r.]; *MurzNT Matth* 12/9, *Mar* 14/45; *KromRozm II* a4; *Diar* 87; *BielKom* E7v; Przyśfedłzy do gośpody záprzął koniá w woz y yechał do domu. *GliczKsiąz* I, D4v, H7v; *LubPs* Z5, cc3; GOłciem ten ielł/ ktory tak dáleko miełzkanie ma/ iż iednego dnia do Sądu przyđz niemoże. *GroicPorz* m2, m2, n2, n4v, q3v [2 r.], ll3v, ll4 [2 r.]; *RejWiz* 64v, 71v, 110, 123v, 126v (8); Tedy przyśfedł Krol z Dánielém do kościolá Belowego. *Leop Dan* 14/9, *Iudic* 15/12, *Ez* 27/21, *Mar* 14/16, *Ioann* 6/25; *UstPraw* B4v, C, F2, H3 [2 r.], I4; *RejFig* Aa2v; *RejZwierz* 24v; Przyślichmy do obozu Syriyłkiego/ á otochmy nienáleżli nikogo *BibRadz* 4.Reg 7/10; przyśzedłem w głębokofci wod/ á porwały mię ich náwałności. *BibRadz Ps* 68/3, *Gen* 20/13, 24/30, 43/21, *Iudic* 9/46, 19/9 (17); *Goski* A3v; Lábán przyśzedłzy pod namioty/ łzukał Bofłzkow łwoich *BielKron* 15v; widząc to drudzy/ płynęli do nich wodą drudzy w korytach ná wodę [...]. Potym łtárlzy náłz dał im znać áby przyśfli do iego okrętow *BielKron* 452v, 47v, 52v, 53v, 59v, 66v (25); Parum est ut in curiam venias [...], Máło po tym iż przydziełz ná ratułz *Mącz* 282b, 105a, 293d, 382c, 435c; *OrzQuin* H2v; *RejAp* 199; *GórnDworz* Kv, L7v, N3v, R5v; Potym gdyż takież wieczor przyśli [!] do miáłta w dom niektorego bogaczą złego *HistRzym* 29, 20v, 37v, 43, 44, 70 (13); tak iż woylká żydowłkie przyśzedłzy ná gotowe poboifko/ nie mogły donieść łupow *RejPos* 46, 28v, 38v, 55v, 58v, 67v (17); *BiałKat* 326; nie ináčzey iákoby przyśzedł po wielkim vpracowániu do iákiey piękney á woniáiączey łáźniey *RejZwierc* 161v, 26, 27v, 67, 70v, 89 (11); *KochMon* 33; ktołz może przyć ná łzerokość iego [*morza*]/ ielłi cieśni nie przydzie? *BudBib* 4.*Esdr* 7/5, *Lev* 14/8, 16/28, *Ruth* 2/18, 4.Reg 19/1, *Ier* 6/3 (9); *BudNT Matth* 21/23; o to go [*Chrystusa*] iákoby tám [*do Kafarnaum*] przyśzedł/ łodzi nie máiąć/ pytáli. *CzechRozm* 29, 246v; Gdy tedy ná plác przyśłá: prośilá áby kát troché poczekał. *SkarŻyw* 126, 57, 62, 112, 235, 238 (12); *MWilKHist* B4, Dv; Ieden ich vph w lás [...] Przyśzedł á tám ich náłzy do iednego zbili. *StryjKron* 642; *CzechEp* 210; *NiemObr* 25 [2 r.]; Przysly do prawa slachetny pánowye wálzorłczy *ZapKościér* 1583/80v, 1584/46v, 49, 1585/61v, 1586/I, 63v (14); Niechże dziewięć łiołtr corek łowilzowych Przydą tu w wieńcách porządnych bobkowych. *KlonŻal* D2v; *KochSz* C2, C2v [2 r.]; *KochWz* 139;

ile iedno ludzi do łzpitalá przydzie zaraz popiřą wřzyftkich *ReszList* 167; *WerGořc* 223; Owa gdzie przyde/ tu mnie iáko domá. *PudłFr* 7; *GórnRozm* F3v, I2v, L4; *ActReg* 11, 29, 51; *Phil* C4, K; Gdy [dziecię] przyřzło ná wiérzch wieże/ z téy y z owéy łtrony Pořrzał ná wielkořc ludzi. *GórnTroas* 70, 74; *OstrEpit* A3v; *LatHar* 121, 699, 705, 707, 728; A ták Mária gdy przyřzłá kędy był Iefus; wyřzawřzy go/ przypádlá do nog iego *WujNT Ioann* 11/32, *Matth* 3/13, 8/33, 9/1, 12/9, 21/23 (14); *SarnStat* 569, 592, 634, 670, 784, 912, 946; *ZapMaz II G* 97/89v, 90v; *SkarKaz* 7b, 349b; *CiekPotr* 56, 86; *PudłDydo* [B]6; [Skoro przyřdą do swego kořcioła, zarazem onę suknią kitajczaná z niego [z więźnia] zymá *RywKsięgi* 231]. Cf »przyřc w dom«, »do domu przyřc«, »przyřc na miejsce«.

w poblize czegoř (142): *BierEz* E3; A gdy ku oltarzu przyřfli/ matuchna [...] pokornie pokłęknęła *OpecŻyw* 26v, 38v, 49, 68, 74, 97 (10); *PatKaz III* 104v, 105v; *MiechGlab* 4, 71; *RejRozm* 391; Gdy tedy Alexander przyředł do brony mieyskiej/ łlyřząc go Perłowie bárzo łie zzumieli [!] *HistAl* Fv, Fv, L2v [2 r.]; *MurzNT Ioann* 20/8; Przyředł nád piękńá rzekę ćichucźko płynąćá *RejWiz* 176v, 34, 177; Y przyřfli trzy ze trzydzieřci kxiąźát ku łkále/ w kthorey był Dawid *Leop* 1.Par 11/15, *Ex* 2/16, 3/1, *Iudic* 19/26, 1.Reg 20/27, 29 (12); A gdy powod z vrzędem przydzye do naroźnego kopcá/ ták ma powod przyřadz s řwiádku iż [...] *UstPraw* I; Oto Rebeká [...] przyřzłá ku łtudni á czerpáłá *BibRadz* *Gen* 24/45, *Gen* 24/16, 42, *Lev* 15/14, 1.Reg 15/12, 4.Reg 7/8 (10); řiadł Pipinus/ iáł pod Papieźem koń/ y wiodł řwymi rękómá áź przyřzli do páłacu. *BielKron* 168, 20v, 63v, 64v, [84²]v, 114 (11); Vento tenebantur quominus in eundem portum pervenire possent, Wiátr przeciwny mieli/ á ták nie mogli ku brzegowi przyřc *Mącz* 344a; á kiedy przyředł ná onę łtronę [muru]/ gdzye przeciwno fortá byłá/ wbił gwoźdz w mur *GórnDworz* T7, Bb, Bbv; przyředřzy ná zamek niektery kupiec y kołátał v wrot *HistRzym* 57v; A gdyź iuź ku łzubienicy przyřzli/ rzekł iemu łędzia [...] *HistRzym* 119v, 2v [2 r.], 3 [2 r.], 36, 41v, 42v (17); *RejPos* [108]; *RejZwierc* 200; ktery [lud] zbroynieřzy y łpráwnieřzy kteryby miał przyřc nieprzyácielowi ná czoło *BielSpr* 34v, 24, 34v, 63; *HistHel* B2; y (przyředłem) przeciwno zrzodłu Smokow/ y do brony *BudBib* 2.Esdr 2/13, *Ex* 3/1, 3.Reg 17/10, 2.Esdr 2/14, 15, *Esth* 4/2, *Nah* 1/10, *Iudith* 13/12; *Strum* I3v; Pierwego (dniá) tydniá Márya Mágdalená przyřzłá ráno [...] do grobu: y widzi kámięń odiyty od grobu. *BudNT Ioann* 20/1, *przedm* c7v [2 r.], *Ioann* 20/3, 4; *StryjWjaz* C4v; *CzechRozm* 267; *SkarŻyw* 70, 227, 497; *MWilKHist* B3v, G3v, G4; gdy vciekáiąc do řwoich łodzi przyřzli/ obaczyřzy być popalone/ [...] ták pomárlu *StryjKron* 260, 51, 260, 306; *KochSz* C2v; Przyředłem ná brzeg/ kędy Wilłá bieży *KochFrag* 24; A vyrzawřzy iedno figowe drzewo przy drodze/ przyředł k niemu *WujNT Matth* 21/9, *Matth* 3/13, *Mar* 11/13, 16/2, *Luc* 24/1, *Ioann* 11/38 (12); *SarnStat* 1073; Mnich do Protokołu Kaźe łobie zápiřác/ przyředřzy do łtołu. *KlonWor* 70. Cf *Fraza*.

przekraczając coř (1): gdy dokończył Iefus tych mow/ odředł z Gálileiey/ y przyředł ná grńnice Iudłkie zá Iordan. *WujNT Matth* 19/1. ~

przyřc skąd (14): niechciáł ieftz bo czekáł ludu ktery miał z miařta przydz/ a łłowa iego łłuchatz. *OpecŻyw* 51, 104v; *ForCnR* C4v; Íłch [...] przifchedł zdworu do giřdby y zařtháł Michála řzewcza Zdrvmlikyem *LibMal* 1554/189; *Leop* 2.Reg 5/23, *Luc* 11/6; *OrzRozm* A4v; łkádeř przyředł Giezy? *BielKron* [85²]v; *Mącz* [269]a, 401c; *RejPos* [73]; *BudBib* 4.Reg 5/22; *BiałKaz* C3; *LatHar* 726.

przyść którędy (15): *OpecŻyw* 54v, [170]v; przyźli przez wyższą branę do domu Krolewkiego *BibRadz* 2.Par 23/20; *BielKron* 214; A potym przyźedł Pan Iezus thákież przez zámknione fortki/ á ftánawłzy między nimi/ rzekł *RejPos* 118; *RejZwierc* 236v; *BudBib* Ez 46/2; *SkarŻyw* 436, 597; *MWilKHist* Lv; *KochSz* C2; *WujNT Matth* 14/28, *Ioann* 20/26, s. 386; A gdy przydą gránicámi przerzeczonémi rozdzielonémi [...] *SarnStat* 1072.

cum inf (74): *BierEz* N2v; *PatKaz III* 104v; Ieden dzien fie też przygodziło że żaden do Allexandra nie przłzedł [!] darow profić *BielŻyw* 166; *LibLeg* 6/117v, 11/57v; iż gdy dzyecyę przyźło do oycá fkarzyć ná onego/ ktory go dla wyftępku yákyego fkałał/ zás mu yelcże ocyec przydał *GliczKsiqż* E7; *LubPs* hhv; Przyśedłem offiáry czynić Pánu *Leop* 1.Reg 16/5, 1.Reg 16/2, *Sap* 12/12; *UstPraw* C2v; IEden co miał złá żonę/ fpowiedác fie przyźedł *RejFig* Cc, Aa7v, Bb2v; *RejZwierz* 7v, 30v; A gdy vyzrał z dáleka figowe drzewo/ [...] przyźedł pátrzyć ázaby był co na nim nalazł *BibRadz* Mar 11/13, *Num* 4/20, 2.*Mach* 8/25; A gdy przyźedł lud póspolity nárzekác o taką zágubę á morderftwo ogniowe/ záprał by to on kazał vczynić *BielKron* 145, 28v, 41, 148v, 303, 346, 458; *GrzegRóżn* B3v; *GórnDworz* R4v, T; Máriá Mágdálená y druga Mária/ przyźły do grobu dowiedowác fie co fie dzieie. *RejPos* [108], 9, 35, 67v, 237; *RejZwierc* 145, 169v; Iefli przyidą mężowie oni zwác cię/ wftañ á idz z nimi *BudBib* Num 22/20, *Num* 4/15, 1.Reg 2/36, 16/2, 5 [2 r.], 26/15 (13); *HistHel* B2v; *BudNT* Luc 3/12, 23/47, Act 10/34; *KochPs* 61; Bo oni co krásć przyźli: [...] odmienili złe ferce *SkarŻyw* 324, [236], 263, 293, 341, 497; Nie trzebác fię nam obáwiác Nieprzydzieć go [*Chrystusa z grobu*] nikt dobywác. *MWilKHist* B4, B4; *WerGośc* 253; Gdy przyźedł nogi myć Piotrowi/ tám fię zniżył z fwey pokory *ArtKanc* E7v, C13; *ActReg* 101; że mleć rzadko gofpodarz łam przydzieć/ ále/ álbo párobká/ álbo dziewczkę pošle *GostGosp* 140; Przyźlá niewiáftá z Sámáryey czerpác wodę. *WujNT* *Ioann* 4/7, *Matth* 28/1, *Luc* 1/59; *GrabPospR* M3v; *SkarKaz* 41b; Złotogrodzki zá fynem przyźedł prosić swoim. *CiekPotr* 46, 6.

Z przysłówkiem pytajnym celu (10): Przyiácielu ku czemus przyśfedł. *OpecŻyw* 105v; *HistAl* L5; *KrowObr* 204; *Leop* Gen 26/27; Y wieźże po com przyźedł do ciebie? *BibRadz* Dan 10/20; *HistRzym* 44; *RejPos* 224v; *LatHar* 693; *WujNT Matth* 26/50; Sámiuczek ieden ftoię, y nie odpráwuię Tego ná com tu przyźedł? *CiekPotr* 86.

Ze zdaniem celowym [w tym z zapowiednikami: na to (5), dla tego (3), po to (1); (a)by, iżby, żeby (60), azaby (1), iż (1)] (63): W ten czás przyźedł też y Ezop [...]: Aby łobie odpoczynał *BierEz* A2, L; *OpecŻyw* 21v, 153v; *LibMal* 1554/189v; Włfytki narody ludzkye ktoreś Pánye ftworzył/ Przydą ábyć káždy z nich wyeczną chwałę mnożył *LubPs* T2; myłmy tu przyśfli ábychmy cie zwiázawłzy/ wydáli w ręce Filiřtynow. *Leop* *Iudic* 15/12, 1.Reg 31/8, *Dan* 14/39, *Zach* 1/21; Piřczkowie by mu gráli/ przyźli wnet do niego. *RejFig* Dd7v; Náziáutrz przyźli Filiřtyni áby odzieráli zabite *BibRadz* 1.Reg 31/8, *Gen* 23/2, *Ex* 5/23, *Num* 4/15, 22/32, 2.Reg 3/25 (14); przyźli do Miřibořetá fyná Ionáty chromego/ áby go wybráli zá krolá nád Izráelem. *BielKron* 69v, 52, 84v, 124v; *Mqcz* 336d, 379d, 494c; *HistRzym* 28v, 107v; *RejPos* 199, 251; *BiałKat* 286; Potym gdy go łápác chcieli powiedział/ iż mię łápác nie trzebá/ bom ná to przyźedł áby tu gárdło dał. *RejZwierc* 86v, 64v, 135; *BiałKaz* C3; A dlátegoś do mnie przyźedł/ ábyswá ielcże z łobą co rozmawiáá *CzechRozm* 224v, 82; *SkarŻyw* 184, 293; *CzechEp* 210; *GórnRozm* Nv; A vyrzawłzy z dáleká figę máiáćá liřcie/ przyźedł ázaby

co ná niey nálażł. *WujNT Mar* 11/13, *Luc* 3/12, 6/18, *Ioann* 6/15, 11/19, 12/9, *Act* 9/21, s. 652; *SkarKaz* 580b; *CiekPotr* 61.

~ *Z innym podmiotem w obu zdaniach* [aby (5), że (1)] (6): *BibRadz Num* 22/20; przyśzedłem ku tobie/ áby twa miłość dáła mi rádę *HistRzym* 103; przetożem przyśzedł ku kłiążęciu/ żeby mie wspomógł w tey to mey przygodzie wielkicy. *HistRzym* 43; przeto ninie przyśzliśmy do ciebie/ że poydziez z námi *BudBib Iudic* 11/8; *Phil* F2; Nie ná tom ci ia przyśzedł ábyś mię ty karał *CiekPotr* 8. ~

Ze zdaniem referującym wypowiedź (1): *ARifton* on okrutnik/ kiedy ludzi ścinał/ Zony ich śpołu z dzyećmi/ do ciemnicy imał/ Ktorem męże vciekli/ potym przyśzedł do nich/ Aby lifty piwały do vciekłych onych. *RejZwierz* 11.

Z przytoczeniem wypowiedzi (9): *RejFig* Aa6, Dd, Dd6, Dd7v; Ieden z mieczem we zbroi *Ricerz* przyśzedł k niemu/ Przecz krolu więcey dufałz drewnu niepewnemu *RejZwierz* 29, 32v; W tym przyśzedł ftárzec iákiś/ Pánie mnie wzięli kozuch. *Górndworz* R4v, R4v; *RejZwierc* 26v.

W przeciwstawieniach: »przyść ... odejć (a. wynieść, a. pość) (7), wylecieć« (8): *HistJóz* B4v; Nie káždy thám [na biesiadę] wyleci iáko przyśzedł s łzubą. *RejWiz* 104; Ieden łtoiac nápiwał/ iuż dáley nie vmiem/ Drugi przyśzedł wziął kretkę/ nápiwał ia vmiem. Ten wyłzedł á ow przyśzedł/ przypifał ále łgác *RejFig* Bb6; *BielKron* 214, 313v; *HistRzym* 9v; *WujNT Matth* 19/1; więc iákom tu przyśzedł Ták odeyde. *CiekPotr* 56.

W porównaniu (1): Podziłz zálie á nie miełzkay/ Przydziez támo iákoby w ray *BierEz* Q2v.

We wskaźniku scenicznym (30): Przyśzedłszy ku Iozepo(wi) bracia/ Ruben mowi profácz o odprawę *RejJóz* M8, H6v, O2v; Koth przifedłfi do lwa do krati mowy *RejRozm* 391; Czart przyśedłszy mowy. *RejKup* H, f7; Niemoc przijdzye. *BielKom* C7, D, Dv, E6v, E7v, Fv (13); Lotr przyśedłszy ná kulách. *MWilKHist* Gv, Dv, G2v, Iv, I2, I3v, K3v, L2; Lizyde z Fráucymerem przyśedłszy mowić będzie. *PaxLiz* D2, D3v, E3.

Fraza: »przydź (a. niechaj przydzie a. przydą) sam, tu« = *veni huc PolAnt, Vulg* [szyk zmienny] (7:7): *BibRadz Ioann* 4/16; niechay fám przydą wślycy prorocy iego y kápłani *BielKron* 86v, 53; *Evocate huc Sosiani*, Káźcie mu aby tu przifedł *Mącz* 505a, 65b; *HistRzym* 127v; *RejPos* 45v; przydz (fám) że cię pofłę do Iłzáie⁸⁰ Bethlechেমkiego *BudBib* 1.Reg 16/1; *BudNT Act* 7/34; *SkarŻyw* 589 [2 r.], 597; *WujNT Ioann* 4/16; *GosłCast* 28.

Zwroty: »blisko (nabliżej) przyść« (3): im nabliżey do nich [murów] przydzie/ tym przespieczniew/ gdyż z boku łtrzelby niebyło. *BielKron* 315v; zdáleká nań pátrząc gárdzić im począł. Ale gdy blisko przyśzedł/ drżec [!] y lękác fię począł *SkarŻyw* 212; *StrykKron* 306.

»w czas przyść« (1): Ale iuż y śmierć [w postaci bogini] widzę niedáleko/ Kśieniá vmárłych/ która iá [Alcestię] pod niłką Ziemię ma dowieźdź á práwie wczás przyśzłá/ Pilnuiác ná ten dźięd/ kiedy ma vmrzéc. *KochFrag* 45.

»przyść w dom [czyj], do domu [czyjego]« = *venire ad domum, venire domum Vulg, PolAnt, Cn; venire in domum Vulg; ingredi domum, intrare in domum PolAnt* [szyk zmienny] (31:29): ya kom ya szamo wthor (nyepрызethl) szwlocznyamy do domv yego *ZapWar* 1503 nr 1928, 1503 nr 1929, 1513 nr 2063, 1520 nr 2251, 1528 nr 2460 [2 r.]; *BierEz* S2v; *OpecŻyw* 43v; Potim do miałta pytał fie, á gdyż do włáfnego domu przyśzedł pytao go ktoby był *BielŻyw* 24, 22; *LibMal* 1547/133v;

KrowObr 223v; *RejWiz* 74; *Leop Mar* 5/38, *Act* 12/12; *BibRadz Gen* 24/32, *2.Esdr* 6/10, *Luc* 14/1, *Act* 12/12; *BielKron* 46v, 84v, 97v, 208; *GórnDworz* R6, Kk5; A ták idąc wefzli do miáfthá y przyfzli w dom iednego rycerzá *HistRzym* 28v, 37v, 40v, 121, 125; *RejPos* 257v, 283, 307, [308]v; *RejZwierc* 256v; *KochMon* 34; *BudBib Gen* 44/14, *3.Reg* 14/4, *2.Esdr* 6/10; *SkarŻyw* 347, 362, 391; *NiemObr* 23; W kilká dni potym przyfzedł [*Strato*] w dom do Theophaná *KochWz* 137; *ZapKościer* 1585/60v, 1588/76, 76v, 77, 83v, 1589/86v; *KochFrag* 46; A gdy przyfzedł Iefus do domu Piotrowego/ wyźrzał świekřę iego leżącą á máiącą gorączkę *WujNT Matth* 8/14, 9/23, 28, *Mar* 1/29, 5/38, *Act* 12/12; *SarnStat* 522; *SkarKaz* 419a; *PaxLiz* D4.

»do domu przyść« = *wprowadzić się* (2): áby mi dał drzewá ku budowánii bran pałacu [...] / á ná dom do ktorego przydę [*domui quam ingressus fuero*] *BibRadz 2.Esdr* 2/8; *BudBib 2.Esdr* 2/8.

»przyść jako gość« (1): wdomeś moy przyfzedł iáko gość/ á vczyniłeś iáko zdraycá. *SkarŻyw* 391.

»przyść do gromady, do kupy« [*szyk zmienny*] (1:1): *BielKron* 313v; więc ci vczeni/ gdy oľobno mowią/ widzą fie być bárzo mądrymi/ á ľkoro do kupy przydą/ tho on rozum niewiem gdzie zginie *GórnDworz* G5.

»przyść na miejsce(-a), do miejsca, ku miejscu« = *venire ad locum a. in locum PolAnt, Vulg; incidere in loca PolAnt; pervenire ad locum Vulg* [*szyk zmienny*] (29:2:1): *OpecŻyw* 176; *SeklWyzn* c2v; *MurzNT Matth* 27/33; żadał żony Mewiuľowey/ áby mu iá [*pannę*] ku iego woli ziednáł/ co żoná Mewiuľowá obiecála vczynić/ á obiecawľy nie vczyniła/ ále ľamá pewnego czáľu ná pewne mieyľtce wedle zmwowy w nocy przyfzłá *GroicPorz* llv; *Leop Iudic* 15/14, *1.Reg* 20/19, *2.Mach* 1/14, *Luc* 19/5; A gdy przyfzli ná mieyľce/ ktore mu Bog opowiedział/ tedy ták poľtawil oľtharz *BibRadz Gen* 22/9, *Num* 4/19, *Dan* 13/14, *Act* 27/29; *BielKron* 313v; *RejPos* Ooov; *BielSpr* 9; *KochMon* 24; *BudBib Gen* 22/9; Y przyfzedľy ná mieľce rzeczone Golgotá [...] Dáli iemu pić oczet z żoľciá zmieľzány. *BudNT Matth* 27/33; *SkarŻyw* 179, 187, 403, 528; *StrykKron* 120, 315; *LatHar* 725; A gdy przyfzedł ku onemu mieyľcu/ poyźrzawľy wzgorę Iefus wyźrzał go/ y rzekł do niego: Zácheuľzu/ sľtáp přędko *WujNT Luc* 19/5, *Matth* 27/33, *Luc* 22/40, 23/33, s. 323; *SkarKaz* 40b, 41b.

»przyść na [czyje] miejsce [= *opuszczone przez kogoś*]« (2): Iefli ktorego wodzá zábijá wnet przydzie inľy ná iego mieyľce *BielSpr* 8v; Potrway: á zľego wnet nie będzie: przydzieľsz Ná mieyľce iego/ iuż go nie nádydzieľsz. *KochPs* 53.

»przyść na miejsce, do miejsca [= *do celu*]« [*szyk zmienny*] (1:1): Y wiedzion był Secundus ná ľmierć, á gdyż ná mieyľtce przyfzedł, kat iemu rzekł [...] *BielŻyw* 134; *LatHar* 719.

»do nog [czyich] przyść« (1): widząc ľzkárádność ľwoięľ/ y ľrogość karánia Bożego nád ľobá [*grzeszna niewiasta*] niedľugo do świętęgo [!] [*Efrema*] pokornie iáko Mágdálená do nog iego przyfzłá *SkarŻyw* 118.

»przyść z nowiná« [*szyk zmienny*] (3): *BielKron* 72v; gdyby w iákim zámieľzánii kroleľtwá ktorego/ zgináľ iáki zacny krol/ [...] á potymby kto przyfzedł z pewná nowiná/ iź iuż widzyáľ krolá onego/ [...] iákaby tam rádość [...] byľá *RejPos* 111v, 112.

»przyść [komu] na oczy, przed oczy [czyje]« [*szyk zmienny*] (3:1): *Conspectum alicuius vereri* Nie śmieć komu přięść ná oczy. *Mqcz* 405c; *RejPos* 133v; *SkarŻyw* 251; Iákoż ia niewľtydľiwa przed oczy tve napřzod/ Mężu moy miľy/ przydę *KochOdpr* Bv.

»pieszo (a. pieszki) przyść« (2): *BielKron* 341v; *Pedes huc veni, Piefzom tu przifzedł. Mącz* 293d.

»na pomoc, na obronę, do ratunku [komu], na ratunk przyść« = *auxilio a. subsidio a. suppetias venire Mącz* [szyk zmienny] (3:1:1:1): *LubPs* hhv; *Subsidio venire, Ná pomoc przifć. Mącz* 481a, 296b, 480b; A gdyby mu zaś brácia do rátunku przyfzli/ Nie wiedzyeliby Mędrzy fład nędznicy wyfzli. *PaprPan* S3; Nieboy fię fíoftro miłá/ ná obronem twoię przyfzedł *SkarŻyw* 341.

»przyść z poselstwem« (2): Po śmierci mizerney Saulowej/ przyfzedł do Dawidá młodyzieniec s pofelstwem niewdzyęcznym *BielKron* 68v; *RejPos* 298.

»w zasadkę przyść« (1): á fam fie z swoimi ná Niemcow gonących w ciáfnym mieyfcu záfadził/ ktorych fpracowanych gonieniem gdy w záfadkę przyfzli fńadnie do iednego pobił *StryKron* 492.

Szeregi: »iść, (a, i) przyść« = *venire et abire; vadere, ingredi PolAnt* (3): Onij fíedwífy ij przifíedwífy ku milému Iezufowi [...] rzekli. *OpecŻyw* 47; *BudBib Ruth* 2/3, 4. *Reg* 5/5.

»pość a przyść« (1): Puśćcie fierpy/ ábowiem żniwo dożrzewa/ podźcie á przydźcie [*venite et congregare*]/ ábowiem práfá pełna iefł *BibRadz Ioel* 3/13. [*Ponadto w przeciwstawieniu 1 r.*]

»przyść albo przyjechać« (1): Bo gdy do niego przydzyefz álbo przyiedziefz toć fie iuż będzie wierciał/ fkał/ biegał *RejŻwierc* 89v.

»przyść abo się przyłączyć« (1): Szczęfny dzyen zradczamy mowicz/ ku duchownym przydz abo fye przyłączicz. *Goski* A2v.

Przen (286) :

przyść do kogo od kogo z czym (1): gdyż nie od ziemfkiego krolá/ ále od onego Krolá á Mocarzá niebá y zyemie/ przydzye do ciebie [*poselstwo*] s pewnemy cyrography iego. *RejPos* 317v.

przyść skąd (2): [*Kto wejdzie w konflikt z Głowackim musi*] złożyć hárdy myfli/ Bo tám fkczyć muście fkađefcie nie przyfzli. *PaprPan* Hv. Cf *przyść skąd dokąd*.

przyść skąd dokąd (1): Bo otárleś/ Pánie Iezu Chryfte/ wfzelką łzę w oczách świętych twoich [...]. Przyfzli z potopu do brzegu/ z wygnánia do oyczyzny/ z więźnienia wfłápiłi ná kroleftwo *LatHar* 598.

Zwrot: »k(u) sobie przyść« = *dokonać pierwszego aktu małżeńskiego po ślubie, skonsumować małżeństwo* (2): Czwartey nocy iuż k foby przydzyetá/ Ku czći Páńfkicy fwoy płod wywiedzyetá *BielKom* G6v, G6v.

α) *O podmiotach antropomorfizowanych* (14) : że nie znaydziefz iuż dziś ledá ná biefiedzie/ iedno káżda potráwá muśi przysć iáko Kálfztelanká/ álbo fámotrzecia álbo fámoczwárta. *RejŻwierc* 59; Gdzieście łzy moie? [...] W proch fię rozfypę/ iefli nie przydźcie *GrabowSet* A4, Yv.

przyść do kogo (2): IA Zgodá [...] przyfzłám tu chocia nie profzóná Do was *KochZg* A2; *SkarŻyw* 121.

przyść k komu (3): Ach milá fortuna [...] Przijdzi k nám przijmiecie [*lege: przyjmie cie*] wdzięcznie káżdy *ForCnR* E3v; *BielKom* A3; *CzahTr* Bv.

przyść po kogo (1): Nie mozem mowić: dziś po cię śmierć przydźie/ á potym po mię *SkarKaz* 387a.

przyść z czym (1): Ktora [*prawda*] bárzo rádá ludzi woczy kole: á zwłáfzczá gdy przydźie z potężnym tłumieniem/ á práwie iákoby z licowaním błędow *CzechEp* 9; [śmierci, [...] Przyjdz z ciemnym sierpem twoim, A już mię dobij! *RybWiersze* 19].

przyść za kim (1): Kthoryż on iefth co od wíchodu fłóncá wzbudził fpráwiedliwośc/ wezwał iey áby przyfzła zá niem [*vocabit eum ad pedem suum*] *BibRadz Is* 41/2.

przyść dokąd (1): *KochZg A2 cf przyść do kogo*.

przyść skąd (1): Ani z południá [*sława*] przyidzie/ áni oná Od Aquiloná. *KochPs* 111.

przyść którędy (1): przyfzła śmierć przez okná náfze/ werwála fię w domy náfze *SkarKazSej* 706a.

W przeciwstawieniu: »przyść ... pość« (1): niechciał ten gárniec z potrawą przyść do nas/ á my do niego podzmy. *SkarŻyw* 121.

Zwrot: »przyść ku pomocy« (1): Zwyciężyli tedy Zydowie Amálechity/ y zbiliby byli wfzytki/ ále im noc przyfzła ku pomocy *BielKron* 31v.

β) *O autorze i tekście* (4) : Ia też widząc potrzebę czáfu dzifiefzszego/ Przyfzedłem s tym orfzakiem ludu fpiánego [*tj. z tekstem „Panosza”*]. *PaprPan* A4v.

przyść dokąd (2): (*nagł*) POTROYNY O SOBIE (-) [...] Przyfzedłem ná pułnocy, wzięwfy Cieklińkiego Ołobę zacną ná fię *CiekPotrHerb*)?(3; *GosłCast* 4.

W przeciwstawieniu: »przyść ... wyjść« (1): iáko tenże Iozeph [= *dramat pt. „Custus Ioseph”*] z AEgyptfkiego kráiu wyfzedfzy, [...] gdzie fię obrócił, od ludzi wielkich vmiłowány, vgłáfkány był [...]. Dziwna przedsię rzecz, że máło nie zewfząd iáko przyfzedł, ták w tychże fátách co dawno, záś od nich wyfzedł: Aż téz y do Polfki przyfzedł. *GosłCast* 4.

γ) *O mistycznym kontakcie między Bogiem a człowiekiem* (263) :

αα) *O Bogu (też o Maryi) przychodzącym do człowieka, zwykle udzielającym łask* (197) : *WróbŻółt* gg8, 118/41, tt3; *KromRozm II* f3, g; *KromRozm III* F6; *LubPs* P5v; Przydz ofwiecáiąca Sercá. Poćiefzycielko przydz *KrowObr* 176v, C4v, 169v, 170, 176 [5 r.], 176v [3 r.]; *Leop Dan* 10/12, *Mal* 4/6; *RejZwierz* 122v; *BielKron* 113v; Iam iefł Alphá y omegá/ początek y koniec/ to mowi Pan/ ktory iefł/ y ktory był/ y ktory przyść ma/ Pan Bog wízechmogący. *RejAp* 7v, 6, 7, 19, 19v [2 r.], 26 (14); Pan fám obiecuie fię przidź káždemu. *RejPos* 143v *marg*, 128v, 129 [2 r.], 129v, 131, 134 (13); Hucz á wefel fię corko Cyiońfka/ bo oto ia przyidę/ y miefzkać będę wpośrzodku ciebie mowi Iehowá. *BudBib Zach* 2/10, *Is* 50/2; *BudNT Ioann* 15/26, *Rom* 9/9; *SkarŻyw* 107, 227; (*nagł*) Abram [*wóła do Chrystusa z otchłani*]. (-) Przydz Pánie nieomiefzkaway Poćiechy złemu nie daway. *MWilkHist* E3; *ArtKanc* G12v; Przydz Pánie/ okaź łáfkę pokornemu. *GrabowSet* K3, H4 [3 r.], K3, S3; Przydz Oycze śierot twoich/ Przydz dawco dárow fwoich *LatHar* 367, 603; Lecz gdy przyidzie on Duch prawdy/ náuczy was wízelkiew prawdy *WujNT Ioann* 16/13, 15/26, *Rom* 9/9, *Apoc* 1/4, 8, 4/8, 11/17, Xxxxx4; *SiebRozmyśl* K2; Ieflić Pan rzekł: Przyidę gdj fię niefpodzieiefz; pilnuyże co godziná dobry fługo/ ábyś otworzył fkoró zákołáće *SkarKaz* 7b, 8b, 457b, 458b.

przyść do kogo (59): Yefli mię kto miłuie/ [...] y ociec moy miłuie go/ á przydziem do niego/ á będziem miefkać vniego [*Ioann* 14/23]. *SeklKat* G4; *LubPs* Z4; *KrowObr* 10v; *Leop* 1.*Par* 17/21, *Ps* 100/2; Ale Bog przyfzedł przez fen w nocy do Abimelechá/ y rzekł mu [...] *BibRadz Gen* 20/3, 31/24, *Num* 22/20; *RejAp* 34, 46v; A on ciebye fám fzuka/ fám do ciebie przyść obiecuie/ iedno fię go wiernie rozmiłuy *RejPos* 144, 3v [2 r.], 30, 129, [137]v, 138 (25); *BialKat* 98v; *GrzegŚm* 35; *RejZwierz* 69, 195; *WujJud* 99v; *BudBib Num* 22/9, 20, *Mich* 7/12; *CzechRozm* 41v, 88v, 265v; Tám vmieráiąc práwie/ miał dziwne á niebiefkie náwiedzenie. Przyfzła do niego przeczyfłá Mátká Boża/

famo trzećią/ lecząc rany iego. *SkarŻyw* 167, 262; *NiemObr* 88; *LatHar* 12, 392; *KolakSzczęśl* Bv; Bo iegli nie odeyde/ Poćiefzyciel nie przyidzie do was *WujNT Ioann* 16/7, *Ioann* 14/23, *Apoc* 3/3 [2 r.]; Przydźże Pánie gdy ták miłuielz/ [...] á vbogacay y ożywiay dufzę moię. *SkarKaz* 161a, 243a; *SkarKazSej* 680a.

przyść do czego (2): *RejPos* 349v; Przyidzi Pánie Iezu Chryfte/ przyidzi pierwey do fercá łáfká y duchem twoim *SkarKaz* 8b.

przyść komu czym (1): bo dauid rzekl przyzedeł pan dauidoui prawdą anyeoklama yego *PatKaz III* 101v.

przyść k(u) komu (10): DVchu fwięty raczyż przyidz knám. *OpecŻyw* 177, 18, 96v; *LubPs* X2v; *BibRadz Ps* 100/2; *HistRzym* 127; *RejPos* 144v; Przydź ku nam Oycze vbogich/ przydź k nam dawco dárow fwych/ przydź k nam fwieco ferc nálfzych. *ArtKanc* H13.

przyść na kogo [zawsze o Duchu Św.] (9): Ale weźmiecie moc Duchá świętego gdy przyidzie ná was *BibRadz Act* 1/8, *Apoc* 2/16; tedy iey [aniól Maryi] ná to nie wiele powiedział/ tylko to/ iż Duch święty miał przyść ná nię *CzechRozm* 155, 156v *margin*, *3; ále weźmiecie moc Duchá świętego/ ktory przyidzie ná was *WujNT Act* 1/8, 8/16, 19/6; *SiebRozmyśl* F3.

przyść na co (1): niechay przyidzie Wfzechmogący Bog ná then Ogień. *KrowObr* 87.

przyść na co [= w jakim celu] (11): czekaymy żniwá/ áż Pan przyidzie ná żniwo ná fwoie *OrzList* f2v; *WujNT* Xxxxxv. Cf *Zwrot*.

przyść nad kogo (1): [...] nie rozumiejąc [...] mowy Anielfkiey/ do Pánny Máriei powiedziány. Duch ś. przyidzie nád cię *CzechEp* 291.

przyść po kogo, po co (2): *RejPos* 222; gdy lyn twóy [Maryi] namilzy po dużę twą naświętfzá/ ze wfzytká rzefzá Anielfká/ przyzedeł. *SiebRozmyśl* L3v.

przyść w kogo [zawsze o Duchu Św.] (6): *OpecŻyw* 9; *GrzegŚm* 64; Widźifz że Duch S. przez włożenie rąk Apoštołfkich w ludzic iuz okrczone przyzedeł. *WujJud* 159v, 159v; *CzechRozm* 156v, 157.

przyść w co (2): *OpecŻyw* 72v; Przecz y ia profzę/ przydź w me wpuł zmartwione Smyfły *GrabowSet* Xv.

przyść za kim (1): odfzedłem był od nie^{go}/ bom był záprzedány w grzechach moich: przyzedeł on zá mná/ áby mię wykupił *LatHar* 560.

przyść dokąd (10): Otho Pan wfiadłzy ná oblok pędki przyidzie do Egiptu *BibRadz Is* 19/1; *RejPos* 129v, 211v, 275; *CzechRozm* 57, 57v, 58, 168; *SkarŻyw* 262; vmiecie [poseł mój] drogę przed twarzami moimi: á wnet przyidzie do Pálacu fwego Pan *CzechEp* 301.

przyść skąd (1): O Wfzechmogący náfz Pánie/ á błogófláwiony Sámáritanie/ ktoryś tu dla nas przyzedeł z dálekich kráin/ á widząc nas odárte á zránione [...] ráczże fie zlitowác *RejPos* 211v.

cum inf (2): Wítań Ezdrafzu/ á słucháy tych słow ktoremci przyzedeł opowiedác. *BudBib* 4.*Esdr* 7/2; Przyzedeł do nich [Adama i Ewy] Pan Bog do Ráiu/ pozywác ie ná miłoierny y łáfkáwy fád fwoy *SkarŻyw* 262.

Ze zdaniem celowym (3): *RejWiz* 178; Abowiem ktory ieft iny (lud ná ziemi) iáko lud twoy Ifráelki/ [...] do ktorego przyzedeł Bog/ áby ij wyzwolił *Leop* 1.*Par* 17/21; *LatHar* 560.

Zwrot: »przyść na wspomnienie (a. na pomoc), ku pomocy, na ratunek (a. poratowanie)« (6:2:3): *TarDuch* D4; Zmowże zdrowę Marią [...]. Choć wednie albo w noci Przydzie ku twej pomocy *LudWies* B4v; *LubPs* S3v; *BibRadz* I 331a marg; przydź mi ná ráthunk moy miły Pánie *RejAp* 195, 195; Iż nie fráfuy fie nic ieflic Pan s czym málo omiefzka/ ále bądź tego íft/ iż fie iednák pokwápi á przydzie ná wlpomożenie twoie. *RejPos* 46v; *RejZwierc* 69; Boże moy przydź mi ná pomoc *ArtKanc* Q10; *LatHar* 489, 603.

Szereg: »przyść a (i) pokwapić się« [*szyk 1:1*] (2): *RejPos* 46v; ábyś [*Maryjo*] ze wzyftkimi Swiętymi y wybranymi Bożymi/ przyźlá y pokwápiá fie ná porátowanie moie *LatHar* 489.

ββ) *O człowieku przychodzącym do Boga, zwykle z prośbą o łaskę (66)* : A kto prágnie/ niechay przydzie *Leop Apoc* 22/17; *BibRadz Ps* 39/8, *Apoc* 22/17; Ráthuycie šíroki [!]/ pomożcye wdowie á dopirko przydzyecie/ á vpominaycie mi fie *RejPos* 342; *WujNT Apoc* 22/17.

przyść do kogo (39): *WróbŻołt* 64/17; *MurzNT Ioann* 6/66; *KrowObr* 163v, 191; niechcecie przyść do mnie/ ábyście żywot mieli. *Leop Ioann* 5/39, *Ps* 64/3, *ZZ3v*; *BibRadz Hebr* 12/22; *RejPos* 63v, 287, 293, 313; Iáko mogli Izráelczycy do Bogá przyść iesli Syná Bożego nie było *CzechRozm* 23v marg, 23, 23v, 210v, *3v; Do ciebie [...] przydą wzyfcy/ co po źiemí Okrágléy chodzą *KochPs* 92; *CzechEp* 73; *WisznTr* 25; *LatHar* 251, 299; iż żaden nie może przyść do mnie/ iefliby mu nie było dano od Oycá moiego. *WujNT Ioann* 6/65, *Ioann* 5/40, 6/37, 44, s. 693. Cf *przyść przez kogo*.

przyść k(u) komu (13): Dáy mi [...] ku tobie ienżes lám ieft práwdziwą mądroftz s czyftym vmyflem przyftz *OpecŻyw* [123], 75v; *WróbŻołt* 100/2; *RejPs* 22; *BibRadz Is* 60/5; mowmy prawdę káždy z bliźnim fwym/ á ták przydziem ku Kryftowi ktory ieft prawdá. *HistRzym* 110, 76; *RejPos* 147; *RejZwierc* 162; czemu mowi lud moy/ Pánuiemy/ á nie przydziem więcey ktobie? *BudBib Ier* 2/31; *WujNT Ioann* 7/37. Cf *przyść przez kogo*.

przyść ku czemu (1): A przydáli niktore pokufy ná cię [...] / przydź ku męce Kryftowej *HistRzym* 106v.

przyść na co [= w jakim celu] (1): iż gdy przydzyemy s tákimi myflámi á s tákimi fercy przed fwięty Máyeftat iego/ á ná ony obwołáne gody ie^{go}/ iż pewnie káždy vflifzy ty fłowá wdzyęczne od niego *RejPos* 227v.

przyść przed kogo (a. przed obliczność [czyj], a. przed majestat [czyj]) (5): *BibRadz Iob* 13/16; gdy przydzie przedén człowiek oczyfciony z grzechu [...] / wychodzi przeciwko niemu s przybythku Bożego *RejPos* 47, 227v; *GrabowSet* H; Bo nie ma przyść przed obliczność Boską [...] żaden obłudny człowiek *LatHar* 136.

przyść przez kogo [= za pośrednictwem] [w tym: do kogo (12), k(u) komu (2)] (14): *OpecŻyw* 95v; bo nikt nie przygidzie do oycá iedno przes fyna iego. *SeklKat* O2v, E3, O3, Pv; toć káždy człowiek wie ná świećie/ iż Bog ieden ieft y thák wierzy/ ále iáko kniemu przyść á przez kogo/ nátym wzyftko zależy *BielKron* 246; *RejPos* 9, 291v; *BialKat* 81; nikt nie przydzie do oycá iedno przez mie. *BudNT Ioann* 14/7 [*przekład tego samego tekstu: OpecŻyw, SeklKat, RejPos, BialKat*]; Iż iáko zá ftárego Teftámentu żaden przyść nie mógł do Bogá/ iedno przez Moyżefzá *CzechRozm* 23v, 12; *CzechEp* 106; *ReszPrz* 60.

przyść z czym (2): izáli do niego przyidę z ofiárámi y z ćielcy roczniemi? *BibRadz Mich* 6/6; *RejPos* 227v.

przyść dokąd (1): Aleście przyźli do gory Syon/ y do miáftá Bogá żywego/ do Ieruzálem [!] niebiełkiego *BibRadz Hebr* 12/22.

przyść skąd (1): Przez Egipth y Afsyryą rozumie wżytki ine źemie dawáiąc znác iz ze wżech ftron śwíatá przyidá do Krytułá. *BibRadz I* 458c *margin*.

przyść którędy (3): ábyś [...] raczył [...] poftánowić fćiefzki moie/ ktoremi bych nieobłádnie przydź mogł ku tobie *RejPs* 22; *RejPos* 147, 293.

cum inf (1): niech będzie nagrodá twoiá dofkonáá od Iehowy Bogá Izráelowego żeś przyźlá vřác pod fkrzydły iego. *BudBib Ruth* 2/12.

a. Przybyć po dłuższej podróży (tu możliwe: jadąc) (1256) : *OpecŻyw* 4v; [*Józef do braci w Egipcie:*] yełli nyeprzydźye brat wałł młódzy zwamý nye vrzićye wyętzey oblitza mego *HistJóz* D3, C2, C2v, E3; *MurzNT Matth* 2/23; [*mówi królowa Saba:*] niewierzyłám tym ktorzy mi powiádáli/ dokádem lámá nie przyślá/ á nieogłádáá fwemi oczymá *Leop* 3.Reg 10/7, *Gen* 14/24, 1.Reg 11/9, 1.*Esdr* 5/16, *Ier* 50/5, *Ioel* 3/11, 2.*Tim* 4/21; PRzyźli thedy mężowie z Káryátyárym y odwieźli Skrzynię Páńfká *BibRadz* 1.Reg 7/1, *Gen* 14/13, 24/8, 1.Reg 6/21, 11/9, 3.Reg 8/42 (11); Oto krol twoy Ieruzálem vbogi przyzedł fiedzác ná Oflátku Oflíce. *BielKron* 93v; Przeto vřtáwili [...]/ áby Krześciánie byli wypędzeni z Rzymá/ iełliby ktorzy przyźli. *BielKron* 140v, 53 [2 r.], 89v, 98, 142, 214v, 409v; *HistRzym* 5; *RejPos* 19; *BiałKat* 263v; *BudBib* 4.Reg 9/5, 2.*Esdr* 2/10, *Ier* 50/4; *HistHel* C4; *BudNT Matth* 2/23, *Mar* 3/31, 2.*Cor* 9/4, *Gal* 2/12; Wczorá przyźlá Compánija iedná/ około 8. řet ludźi *ReszList* 173, 175; Ato nowy Krol przyzedł/ z kráiu pułnocznego Pan [*tj. Zygmunt Waza*] *KmitaPsal* A5, A2; *ActReg* 94; Mędrcy ze wřchodu fłóńcá przyzedźy/ czynią pokłón Pánu Chriřtuřowi. *WujNT przedm* 33, *Matth* 2/23, 4/13, *Mar* 3/31, *Act* 8/15, 11/23 (20); *SiebRozmyśl* G.

przyść dla czego [= w jakim celu] (6): kthorzy thu do pońnanya dlya kradzyezy wřchithczy przifly *LibMal* 1554/183v; *BibRadz Dan* 11/6; Thegoż roku Kolegium záložono w Argentoraćie/ [...] gdzie z Fránciey bárzo wiele ludzy przyźło/ dla náuczenia pífmá śwíętego *BielKron* 216v; *BudBib* 1.*Mach* 12/45; *SkarŻyw* 62; *WujNT* 2.*Cor* 2/12.

przyść do kogo (123): *HistJóz* E2 [2 r.]; Wybrawřzy řie więcz z Kijowa. Przeminawřzy wiele kxiążát Tatarřkich. Przyli [!] potim [*posłowie*] do Chama wielkiego Czarza Thatarřkiego *MiechGlab* 19; ktoregosczie pořla swego pořlaly [...] wniektorich sprawach řwich, pořfel wasch do nas przifchedł *LibLeg* 10/60v, 6/192, 10/65, 65v, 113, 113v, 11/65v, 87v; *LibMal* 1544/93; *HistAl* C4, C7v, D6v, D8; *LubPs* P6; *Leop* *Gen* 47/5, 1.Reg 25/5, 2.Reg 5/3, 12/4, 3.Reg 10/2 (15); *RejZwierz* 18; A gdym przyzedł do řthárořt zá rzeká/ oddálem řifty Krolewřkie *BibRadz* 2.*Esdr* 2/9, *Gen* 19/5, 3.Reg 15/17, 4.Reg 25/23, 1.*Par* 12/17, *Ez* 24/26 (10); poczekay tu áż przydę do ciebie á vkażęc co mařz czynić. *BielKron* 64, 20v, 38v, 42, 64, 66, 66v (16); *RejAp* 26v; *HistRzym* 103; *RejPos* 149, 304; *BudBib* *Ex* 3/13, *Ios* 9/6, *Iudic* 11/7, 2.Reg 24/6, 2.*Par* 25/10 (10); *BudNT* 2.*Cor* 1/16, 2/3[1]; Iednego czářu przyźli do niego pielgrzymowie na poły nádzy *SkarŻyw* 324, 167, 189, 291, 453 [2 r.], 546; áż trářil [*Kiejstut*] do Mázowřza/ y przyzedł vbłóćiwřzy řię [...] do Corki řwoiey Xięźny Mázowieckiey Anny

StryjKron 442, 124, 442 marg, 462, 687; *CzechEp* 352; *WujNT Luc* 1/43, 7/20, 11/6, *Act* 9/32, 38 (31); *SiebRozmyśl* F3v; *SkarKaz* 577b, 578b, 580b.

przyść do kogo [= *do czyjej ziemi*] (15): *HistAl* D5; *Leop Ez* 27/21; [Bóg do ludu izraelskiego:] Połę ńtrách ńwoy przed tobą/ á wymorduię káždy narod do ktorego przydźiełz *BibRadz Ex* 23/27, *Ier* 41/15, 2.*Mach* 12/17; *OrzRozm Gv*; [*Wespucjus opowiada:*] Przyźliłmy pothym do ludzi bárzo ludzkich *BielKron* 447, 206, 447v, 456; *BudBib Lev* 16/29, *Ier* 40/10, *Am* 6/1, 2.*Mach* 12/17; *WujNT* 1.*Thess* 3/6.

przyść do kogo [= *do czyjej majątności*] (1): á iefliby [*śługa niewolny*] vćiekł/ tedy ten pan do ktorego przydźie ma powiedźieć w nálezem dworze iż ma tákiego ńługę bieguná *UstPraw* C4v.

przyść od kogo (1): gdy Tymotheuź od was przyźedł do nas/ y oznaymił nam wiárę y miłość wálezę *WujNT* 1.*Thess* 3/6.

przyść komu (7): A ták przyźedł [*Jakob*] Izáákowi oycu ńwemu [...] do Ebron *BibRadz Gen* 35/27; *BielKron* 227, 245v, 406; *ActReg* 94; [*list św. Jana do kościoła pergamskiego:*] A iefli nie będziełz pokutował; przydęć tobie rychło/ y będę walczył z nimi [*nikolaitami*] mieczem vńt moich. *WujNT Apoc* 2/16, *Apoc* 2/5.

przyść k(u) komu (28): [*mówi Elźbieta:*] Y odkąd mi to/ aby przifłła matka pana mego ku mnie? *OpecŻyw* 11, 10v [2 r.], 11, 53; *PatKaz II* 80v; kazał Solonowi powiedzieć, iż kniemu Anacharfis Scitłki przyźedł żadaiać go widzieć. *BielŻyw* 22, 48; *LibMal* 1551/161; *LubPs* N; *Leop* 1.*Reg* 25/8; *RejŻwierz* 32v; *BibRadz* 1.*Reg* 22/1, 25/40, 26/1, 1.*Par* 12/16, 23, *Dan* 11/6; tacy czekáli teź ludu wielkiego kłobie przyść z Fryzyey *BielKron* 214v, 69, 123; *RejPos* 22; *BudBib* 1.*Reg* 8/4, 26/1, 2.*Reg* 5/1, 3, 1.*Par* 16/16, 1.*Mach* 7/5.

przyść ku czemu [= *aby wziąć udział, w jakim celu*] (6): a ńlukaiątz milégo Iezuśa mowili miedzy łobą [...]: Czo ńie wám widzi/ ńnádź nie przydźie ku temu ńwiętemu dniu *OpecŻyw* 69v; iedne^{go} dnia przijdą dworzanie do miafta ku biefiedzie *ForCnR* Bv; *Leop Deut* 12/9; Gdy [...] pońłowie Żydowcy przyźli do nas ku ponowieniu z námi pierwśzey przyiáźni. *BibRadz* 1.*Mach* 14/22, *Zach* 14/19; *BielKron* 65.

przyść na kogo [= *napotkać, natknąć się*] (2): Mikołay Sieniawski/ [...] s thowárzyźmi ńwym/ [...] iecháli w kozactwo pod Oczákw [...] przyźli ná wielkość Thátárov ktorzy konie páśli *BielKron* 420; *RejPos* 19.

przyść na co [= *aby wziąć udział, w jakim celu*] (14): *OpecŻyw* 83; á kiedyńmy przyfli ná pokarmowanie [= *popas*]/ otworzylińmy wory náńfe *HistJóz* D, E2v; A przifchli thutha ńnym do poznanya na kradzyełz. *LibMal* 1547/128, 1547/135v, 1550/154v, 155; *MurzNT Ioann* 4/45, 11/56; *BielKron* 66v; A náziutrz wielka rzeźza ktora byłá przyźlá ná ńwięto/ [...] wyźli náprzećiwko iemu [*Chrystusowi*] *WujNT Ioann* 12/12, 4/45, 11/56, s. 511.

przyść przed kogo (1): Gdyź thedy przyźedł do Antyochiey przed Antyochá Krolá/ rzeł: [...] *HistRzym* 9.

przyść w kogo [= *do kogo*] (2): Ták iż przyźli ták beńpyecznye przez dziwne narody/ Przez kroleńtwá w pońtronny lud *LubPs* Y; [*Booz do Rut:*] á iákoś opuściłá przyrodzone ńwoie á przyźláś w nieznáiomy lud *BielKron* 53.

przyść z czym (8): *OpecŻyw* 24; *LibMal* 1552/170; z báránkámi/ y z łkopy/ y z koźielkámi/ przyśfli do ciebie kupcy twoi *Leop Ez* 27/21; *UstPraw* F4; *BibRadz Agg* 2/8; *BielKron* 42; *SkarŻyw* 546; Nieiáki bowiem Dyomedontes Krolá Xerxefá przyiaciel [...] przyśzedł z wielkofciá złotá do Thebanow Miáltá *Phil* F2.

przyść za kim (10): *LibMal* 1545/97; *Leop 2.Reg* 15/18; *UstPraw* F4; *BielKron* 424v; *BudBib* 1.Reg 26/3; niewiáły ktore łpołem zá nim przyśły były z Gálibeie/ widziáły to. *BudNT Luc* 23/49; Lankafter Henriká Krolá Angellkiego Syn/ [...] do Prus przyćiágnął/ á zá nim Algardus Grof Hohensteinlki z drugim woyłkiem Niemieckim przyśzedł *StryjKron* 487; *LatHar* 702, 726; *WujNT Luc* 23/49.

przyść w czym [= w środku lokomocji] (1): Przydá w okręciach z Włoch á przemogá Alfyriany á łkáżá Zydy *BielKron* 43.

przyść jaki (2): Odpowiedziáł im Alexander/ przyśzedłem do was ćichy/ á nie chcieliście mié łpokoyne przyiáć *HistAl* D8; *BielKron* 53.

przyść dokąd (619): *BierEz* A4v, Bv, F3; A gdy zwiedziáły wielkie záłtepy żydowłkié/ ije mily Iezus byl w Betanij/ przyśflo tam mnogo żydow *OpecŻyw* 70v, 4v, 5, 14v, 23v, 24 (19); *ForCnR* Bv; *MetrKor* 38/321; *HistJóz* C2, Ev, E2v, E4; *BielŻyw* 29, 32, 50, 61, 162, 165; *MiechGlab* 18 [2 r.], 19, 31, 58; *LibLeg* 6/79, 10/96v, 11/93; *RejPs* 169; pothem thu do poznanya łłá przifchli. *LibMal* 1543/76v, 1543/73v, 1544/87v, 93, 1545/97, 1547/128 (14); [*bracia Józefa mówią:*] Gdyz my przyśfli do miáfta Dziwnie obfitego [...] Vyrzelichmy człowieká wielkiey wielmozności *RejJóz* N4v, N8v; Potym iáđac przyśfli ku miáftu krolowey Kandacis. *HistAl* L6v, A2, Dv, D2 [2 r.], D4, D4v (13); Potém przyśzedł Iefus i vczniowie iego do żydowłkiéi źiémie *MurzNT Ioann* 3/22, *Mar* 1/14, 6/1, 8/22, 15/41, *Luc* 3/3 (9); *KromRozm II* q2, v2; *KrowObr* 20; Iefliże nieśpráwiedliwie przyfyęgáł/ day Pan Bog áby twoie dzieći/ [...] y narod wzytek twoy nieprzyśfli między dziedźictwo Abráhámowe. A ty ábyś nigdy nie przyśzedł do Ieruzálem. *GroicPorz* aa2v; *KrowObr* 112; *RejWiz* 23, 131v, 176, 177; A ruffywłfy łie łtáđ/ przyślichmy ná pułtyniá *Leop Deut* 2/1; vćiekáiac morzem łpołfrednym [= Śródziemnym] łámiuftek przyśfedł do Anthiochiey *Leop 2.Mach* 8/35, *Gen* 46/29, *Num* 21/12, 30, 32/9, 1/19 (50); Kiedy by kto biáłą głowę zgwałćil w łefie/ [...] táka biáła głowá niź trzy dni wynidá ma przyć do wsi do bliźzey *UstPraw* B2, D, F4; Y oznaymiono to po wzytkim Iudzie [...]/ áby łie wzyłcy zefzli do Ieruzálem. A ktorybykolwiek tám nie przyśzedł po trzećiem ábo po czwartym dniu/ [...] áby byđlá ich pobrano *BibRadz 3.Esdr* 9/4, *Gen* 12/5, 19/23, 24/5, 10, 35/27 (46); *OrzRozm Gv*; gdy ná tę łtronę Gor Belgian Tátárowie przyśzli/ żaden przeciw im ná przywitánie niewyiecháł *BielKron* 438v; Przyśzliłmy po łiedmi dniach ktemu wyłpowi ktory zowá Ithy *BielKron* 447, 7, 8v, 9, 11, 14v (125); *GrzegRóżn G*; Reperio eum venisse Tarentum Wyrozumiewam z piłánia łiftów że przifzedł do Tárentu. *Mącz* 279b; *OrzQuin Ov*; [*Proteus mówi o sobie:*] Przyśzedłem między gory tám gđzieś v Kráková *Prot* B, C4; A włtawzy ráno/ łzli w drogę/ á przyśzli do niektorey wody/ przes ktorá byl mołt *HistRzym* 28v, 9, 10v, 37, 63v [2 r.], 65v (17); *RejPos* 1, 25v, 35, [36] [2 r.], 38v (16); *BiałKat* 136, 263v; kiedy [*lud żydowski*] z Egiptu wywiedźiony przyśzedł ná pułczá *KuczbKat* 270; *RejZwierc* 49v, 124v, 175; *BielSpr* 44; Zádźiwić łie temu muśilz/ że do ktoregokolwiek Páńłtwá Chreściáńłkiego przyyđźielz/ [...] włzędźie nayđźielz że [...] iedne Ceremonie po wielkiey części łá

v wżyftkich záchowane *WujJud* 132; Y przyżli sładzy Dawidowi do ziemie fynow Hámmonowych. *BudBib* 2.Reg 10/2, *Gen* 12/5, 29/1, I 16a marg, *Gen* 48/5, *Ex* 15/23 (58); *HistHel* C3v, D3; A gdy przyżedł ná drugi brzeg/ do kráiu Gergefeńfkiego. Zábiegli mu dwa opętáni. *BudNT Matth* 8/28, *Matth* 17/7, *Mar* 14/16, *Luc* 4/31, *Act* 8/26, 16/1 (11); *CzechRozm* 42v [2 r.], 76v, 77 [2 r.], 110, 257; *PaprPan* O4; *SkarJedn* 94, 99 [2 r.]; CO to zá gość/ o fioftry/ przyżedł w náfze kráie? *KochDryas* A2; *Oczko* 13v, 26; vciekl do Egiptu Epiphániufz: y przyżedwży do iednego klafztoru v Leondopolá/ nálazł tám Hieráxá nieiákiego *SkarŻyw* 453, 13, 62 [3 r.], 75, 167 [2 r.], 212 (30); Názáiutrz Krzyżacy wracáiąc fię przyfli do lálfu Winfze rzeczzonego *StryjKron* 300, 260 [2 r.], 416, 577, 672; *CzechEp* 352; Iuzechmy z gęftych lálów/ y z błót frogich wyżli/ Iuzechmy ná Tud ftáry/ nád Lucefną przyżli *KochJez* B2, B3v; *NiemObr* 41; *KochDz* 105; *ReszPrz* 42; Przyżedł też tu Minifter ieden przed kilką dni/ ktory długo w Krolewcu będąc Páná Chryftufá przenáfládował *ReszList* 173; *WerGość* 216; *ArtKanc* C9v, C13; *ActReg* 56, 86; Szkuty drugie [...] naprzod poflác [...]: á fzkodliwa rzecz/ pozad [= jako ostatni] do Gdańfká przyść *GostGosp* 94; *GrochKal* 15; *Phil* F2, K2; *KochFrag* 44; *LatHar* 554, 692; prowadzony zá rękę od towarzyfzow przyżedłem do Dámáfzku. *WujNT Act* 22/11, *Matth* 13/54, 14/34, 15/29, 39, 16/13 (87); *WysKaz* 10 [2 r.]; áby [zbiegli poddani] przez Stárofty/ [...] przez vrząd miaft y miáfteczek/ do których przydą/ byli imáni *SarnStat* 521, 218, 225; *KlonKr* A. Cf »przyść na miejsce«, »na miejsce przyść«.

przyść skąd (115): *WróbŻoIt* 67/31; ktoribil czlowyek przischedl do panftwa naschego z Adziemfkiej stroni *LibLeg* 11/93; *HistAl* D2, L4; *LibMal* 1550/154v; Nádto zgromadzą fię Pharifeufzowie knięmu i niektorzy z doctorow z Hiérufalem przyżedłwży *MurzNT Mar* 7/1, *Mar* 1/9, *Luc* 5/17, 13/29; *LubPs* P6; Przyiáchał thedy Iozeph/ y powiedział Fáráonowi/ mowáiąc: óciec moy tudziefz y brácia/ [...] przyżli z ziemie Chánánefkiey *Leop Gen* 47/1; A thyś ieft mąż Bozy/ ktoryś przyfledł z ziemie Iudá? *Leop* 3.Reg 13/14, 2.Reg 15/18, 3.Reg 13/12, 21, *Tob* 5/6, *Is* 41/25 (11); *BibRadz* 2.Reg 24/6, 7, *Ps* 67/32, *Ier* 41/5, *Ez* 38/15, *Act* 11/27; ATteńfkie miáfto [...] ácz przed tym było záložone/ wżákże ie lepiej Cekrops przyżedłfzy z Egiptu/ [...] ochędożył w obyczáie *BielKron* 27, 42, 43, 102, 102v, 153 (19); wftápiwży w okręt wiosł fie do Láodyckiey ziemie Potym ftąd przyżedł do miáftá Edyífy *HistRzym* 123v; *RejPos* 22, 35, 242, 242v; Dziewká (tá) ieft Moáwitká/ ktora przyżlá z Náhomią z kráiu Moáwfkiego. *BudBib Ruth* 2/6, *Iudic* 11/18, 19/17 [2 r.], *Ruth* 2/4, 2.Reg 1/2, I 167c marg (14); *BudNT Luc* 23/49, *Act* 14/19, 2.Cor 1/16; *SkarJedn* 94; *SkarŻyw* 324, 458; *StryjKron* 185 [2 r.], 260; *KlonŻal* D3; Więc iefli fład poftowie przyfli/ odpráwowano te záraz. *GórnRozm* M3; *GrochKal* 15; *LatHar* 702, 727; w one dni przyżedł Iefus od Názáretu Gálileyfkiego: y okrzczon ieft od Ianá w Iordanie. *WujNT Mar* 1/9, *Matth* 8/11, *Mar* 3/22, 7/1, 10/1, s. 253 (19); *SarnStat* 218, 878; *SkarKaz* 516b; Dwa brácia z fioftrą wdrogę fię wybráli/ Z Litwy Niemen/ Bug z Wołyniá zuchwály/ Y Narew byftra/ iáko fioftrá ftársza/ Przyżlá z Podláfza. *KlonFlis* G4; Vyżrzyfz nieuczofána/ vyżrzyfz proftowlofa/ Z nieczyftá y lámopás rozpufzczoną kořá; Iákby dopiero przyżlá z Iutrzniey Báchufowey/ Z gory Cytheronowey/ ábo Iímárowey. *KlonWor* 6. Cf »z daleka przyść«, »przyść z drogi«.

przyść którędy (14): Kthory [*brat Ascelin*] przez Niemieczką y Cześzká ziemię do Wratiflawia gdy przyżedł: [...] *MiechGlab* 18; *LubPs* Y; Y odffedł iná drogá/ á nie wrocił fie oná ktorá był

przyśfiedł do Bethel. *Leop* 3.Reg 13/10, 3.Reg 13/9, 17, 4.Esdr 15/59; iż [król Kolchidy] [...] poślął za nim [Jazonem] dwadzieścia tysięcy ludzi w nawach morzem Pontfkim. [...] Potym Drawem [= rzeką Drawą] pod gory Alpes przyśfzli *BielKron* 337v, 83, 245v, 292v, 403; *HistRzym* 63v; Pan Iezus [...] przyśzedł ku morzu Gálilejskemu przez pośrzodek gránic Dekápoleyfkich *RejPos* [203]v; *WujNT Mar* 7/31.

cum inf (17): *OpecŻyw* 24; *PatKaz I* 15v; [Józef mówi do braci:] zaisteście wy przyśfzli oględowátz nýeobronnoftz zýemye *HistJóz C2*; *LibMal* 1550/154v; corká krolá od Poludnia/ przydzie do krolá od Pulnocy iednáć przyacieltwo *Leop Dan* 27/6; *BibRadz Zach* 14/18; bo za to mieli iż [Samuel] nie dármo przyśzedł/ álbo kárác kogo/ álbo od obliczności krolá vchodził *BielKron* 65, 9, 29, 383v; *Prot C4*; *RejŻwierc* 135; Do Giwehy [...] przyśzedłem/ ia y założnicá moiá przenocowác. *BudBib Iudic* 20/4, *Iudic* 8/4; *CzechRozm* 110; *SkarŻyw* 453; *Phil C*.

Z przysłówkiem *pytajnym celu* (3): Ípytał ich [cesarz]: Skądésicie? Rzekł Audifax [...]: z Perfyey. Coście zá rodu/ á po coście tu do Rzymu przyśfzli? *SkarŻyw* 62, 51; *ActReg* 94.

Ze zdaniem *celowym* [aby, iżby, żeby] (14): *OpecŻyw* 10v [2 r.], 89v; ale fludzy twoi przyśfzli iżby kupili pokarm *HistJóz C2, C2*; *BielŻyw* 61; *LibMal* 1543/73v; Kxiążętá wífch Pokolenia ktorzy byli przyśfli do Dawidá/ áby go sobie obráli Krolem *Leop 1.Par* 11 arg, *Iudic* 15/10, *Gal* 1/18; *BibRadz 1.Par* 12/23; Y przyśfzli do Rzym^{mv}/ aby grobj y Apoftólow y innjch pobitjch męczennikow náviedzáli *SkarŻyw* 62; *WujNT Ioann* 12/20, *Act* 24/11.

Ze zdaniem *dopełnieniowym referującym wiadomość* [w tym: iż, że (6), aby (1)] (7): przyśfzli poślowie do krolá áby fie co rychley wrocił *BielKron* 66v; Po máley chwili ízpieg przyśzedł iż Przemysł z woyfkiem ciągnie dobywác zamku. *BielKron* 320v, 38v, 227, 320, 343, 409.

W *przeciwstawieniu*: »wyniść (a. wychodzić) (3), odejć ... przyść« (4): *MurzNT Mar* 6/1; Wczorás przyśfiedł á dzifia muśfz z námi wychodzić? *Leop 2.Reg* 15/20, 3.Reg 13/10; nie zówiec mié Noemi (to íeft cudna) ále Mára/ to íeft gorzka/ [...] bom wyślá pełná/ á przyśfzłam prózna. *BielKron* 53.

Przysłowie: Azálf nie dawna przypowieść/ kto potrzebuie rády/ przydź do Abelá/ á było to miáfteczko kápłáńfkie *BielKron* 73.

Ale do Koryntu przyść nie káždému fnádnie: To wśzytko [tj. *cnota, zdrowie, majątność*]/ rzadko kiedy iednému przypádnie. *KochDz* 105.

Zwroty: »w czas przyść« (1): Poślął mu Krol ku pomocy Firleyá z niemáłym ludem/ ále mu wczas przyść nie mogli. *BielKron* 406.

»z daleka, z ziemie dalekiej, z dalekiej drogi przyść« = *de longe venire PolAnt, Vulg; venire e (a. de) terra longinqua PolAnt* [szyk zmienny] (5:4:1): Vmyi temu gościowi nogi/ Ktory przyśzedł z dálekicy drogi. *BierEz D2*; *OpecŻyw* 52, 53; *BibRadz 3.Reg* 8/41, *Mar* 8/3; *RejPos* 182v; Tákże [nagródź, tj. *daj sprawiedliwą zapłatę*] y cudzoziemcá [...] ktorzyby przyśzedł z ziemie dálekicy *BudBib 2.Par* 6/32, *Ios* 9/6, 9; á íefli ie opuśzczę głodne do domow ich/ vftáná ná drodze: bo niektorzy z nich z dáleká przyśfzli. *WujNT Mar* 8/3.

»przyść z drogi« = *venire de via PolAnt, Vulg* (2): Abowiem przyjaciel moy przyśzedł do mnie z drogi/ á niemam czego przedení położyć. *BibRadz Luc* 11/6; *WujNT Luc* 11/6.

»przyść gościem, jako gość« [szyk zmienny] (2:1): *BielKron* 342v; On mniemáiąc aby [...] gościem do kłałztoru przyźedł: łzukał go dłu⁸⁰ po kłałztorze *SkarŻyw* 546; ten vznakwłzy błędy łwe przyźedł do Rzymu iáko gość *ReszList* 173.

»przyść na [które, jakie] miejsce, do miejsca [którego], ku miejscu [któremu]« = *venire in locum* *HistAl*, *PolAnt*, *Vulg*; *venire ad locum* *Vulg*, *PolAnt*, *JanStat*; *abire in locum* *PolAnt*; *ingredi locum*, *pervenire ad locum* *HistAl*; [szyk zmienny] (19:3:1): wyźedłzy z miáłthá [...] / przyźedł do iednego mieyćá ktore zową *Scopulus* *HistAl* C2, D2v [2 r.], E3; *Leop Deut* 1/31, 12/4, 18/6; Przetoz przyźedł áż ku mieyćcu gdzie Saul leżał z woýłkiem *BibRadz* 1.Reg 26/5, *Deut* 18/6, 1.Par 12/16, *Mar* 14/32; (*marg*) Modlitwá Moizełzowá. (-) Teraz miły Pánie [...] vkáz moc łwá nad ludem łwym w rołpácż przychodzácym / ábyłmy ná mieyćce bełpieczne przyźli *BielKron* 30v, 39v, 64; *GórnDworz Zv*; *BudBib* 1.Reg 2/20, 26/5; Gdy przyźedł Ian ná takie mieyćce / z ktorego widzieć mogł / dom Oycá łwego / vpadł ná ziemię *SkarŻyw* 134, 192, 453; *WujNT Act* 27/8; *SarnStat* 225; [...] połtápiwłzy ná to Rotmiłtrzem pewne łolaria, y wybráńcom nieomyłną płacá / łkoroby pod chorągiew ná mieyćce popiłowi náznáczone przyźli *VotSzl* Cv.

»na [czyje (= opuszczone przez kogoś)] miejsce przyść« (1): A gdy ná ich [wojska moskiewskiego] mieyćá náłzy przyźli / połozýli łie tam *BielKron* 406.

»przyć z nowiná« (1): záładził [Skanderbeg ludzi] ná drogach włzędzie / áby żadny niemogł przyźć znwiná thá do Adrynopolá. *BielKron* 243v.

»przyść pieszo (a. pieszki)« (2): *HistRzym* 71v; Przyźedwłzy do Ráwenny piełzo y bofo / gdy oycá takiego náłazł iáko łłyzáł / [...] w kłodeę go w ładził *SkarŻyw* 572.

»z poselstwem przyść« (1): Gdy z tym połelłstwem przyźto do Przemýłáwá / Przemýłáw odpowiedziáł: [...] *BielKron* 319v.

Szeregi: »iść i (a) przyść« = *ambulare a. venire, vadere, (et) venire* *PolAnt* (2): łzedł Izráel pułzczá áż do morzá Sufá / y przyźedł do Kadefzá. *BudBib Iudic* 11/16, *Iudic* 19/17.

»przyść i odeść« (3): dołfwolyly łmi wyełkiego xyełtwa Lytewłkiego y Corvni polłkiey Cvpczom. dołwolyly przyć, y dołwolyly ołicż *LibLeg* 10/96v; *BielKron* 236, 313.

»stápić i przyść« (1): Stápił z nimi / y przyźedł do Názáreth *LatHar* 554.

»nie przyść ani wniść« (1): Iełłż też pokolenie Egiptłłkie nie przyździe áni wnidzie [*non ascenderit et non venerit*] / tedy dełzdz nie vpádnie ná nie *BibRadz Zach* 14/18.

»wtárgnáć a przyść« (1): Oni [*Filistyni*] odpowiedzieli / Dla tegołmy wtárgnęłi á przyźli [*venimus*] żebyłmy ięłi á zwiázáli Sámlóná *Leop Iudic* 15/10.

»(nie) przyść i (ani) wynić« = *egredi et ingredi; accedere, ascendere* *PolAnt* (3): thedi yemu badzie othworzono, y nyebronyono do náłchich zyem przyć, y wynicż *LibLeg* 6/79; *BibRadz* 3.Reg 15/17, *Ioel* 3/9.

Przen [*dokąd*] (1) : Gdy tedy tam [*na puszcę do św. Jana*] s tą náłwięłłá panná przyźiełs rozmyłłaiáć / ná twé kolana przed Ianem klekni *OpecŻyw* 31.

α. *Aby się osiedlić* (98) : Iż ná ten czas gdy napierwey Tatarzy przyłli miełzkali thám [*w Scytii*] Gothowie *MiechGlab* 35; *Leop* 1.Reg 31/7; łámi też ołbieżawłzy miáłł poućiekáli / á przyźedłzy Filifłthyni miełzkali w nich. *BibRadz* 1.Reg 31/7; *BudBib* 1.Reg 31/7, 4.Reg 16/6, 1.Par 4/41.

przyść do kogo [= *do czyjego kraju*] (3): *Leop 3.Esdr 2/18; StryjKron 36*; Iako wiele Familyi zinađ do nas przyszło Łabęciowie, Gostinscy *ActReg 24*.

przyść od kogo (1): Wiądomo to bądź Pánu Krolowi/ że ci żydowie ktorzy od was przyfłli do nas/ gdy wefłli do Ieruzálem [...] / ięli budowác fklepy ábo wieże *Leop 3.Esdr 2/18*.

przyść za kim (1): Przeto ie przezwano Gepidy/ to iest leniwi po Grecku/ iż nierychło zá nimi [Cymbrami] przyfzli. *BielKron 358v*.

przyść dokąd (84): GDym przefflych lat [...] tu wty ftrony do Polfki przyffedł/ nie tak dla chćiwości bogactw álbo myenya/ ále wyęcey dla czći á flawy póspolitey tego fláwnego krolefstwá Polfkyego/ [...] *March¹Wiet Av*; Potym Iuhrowie rozmnożywfzy fie przebyli wielkie rzeki, á iako powiadaiaį iż za Ieleniem idąc, przyfłli do ziemie Rufkicy. *MiechGlab 37, 2, 58; LibLeg 10/124; MurzNT Matth 2/21; Leop Deut 6/1; UstPraw F2*; Gdy przydziecie do ziemie miefzkánia wálzega kthorą ia wam dam. [...] *BibRadz Num 15/2, Gen 11/31, 19/9, 47/4, Lev 19/23, Deut 9/7 (10); OrzRozm K4*; S ktorey Bulgáryey ruřzywfzy fie lud ze wřzytkim narodem oboygá pogłowia/ fzukáiaį lepřzey żywności zyemie [...] przyfzli nád morze ktore zowiemy Pontus Euxinus *BielKron 170v, 26v, 30v, 36, 37, 43v (39); BielSpr 68v; BudBib Gen 11/31; BudNT Matth 2/21; CzechRozm 121*; Przyfzedłes tu nági żebrak póftronnj człek/ á iuz dobrá kościelne rozprařař? *SkarŻyw 454*; [Libo] muřiał być Włoch z fámege imienia/ W ten kray pułnocny przyfzedł z Bożego przeyrzenia. *StryjKron 56, 26, 46 [2 r.], 507*; kiedyř tu w Polfcze ták było fkapo ludźi/ iż Krolowie ář do Niemiec po ludźie fláli/ á Niemcy przyść tu niechćieli ář z swoim Máydeburfkiem prawem. *GórnRozm L4; KochCz A4v, B, B2; WujNT Matth 2/21*. Cf »przyść na miejsce«, »na miejsce przyść«.

przyść skąd (21): *BibRadz Ier 3/18; OrzRozm K4*; Gotty kthorzy przyfzli w poczćie wielkim z wyřpy morfkicy Szkándáwiewy pułnocnego morzá/ wycifnáwfzy nářze przodki [...] ná tę ftronę ku Wifle/ fámi w tych polách ofiedli *BielKron 297v; Láta 1237*. Brácia mniefzy Fráncifzkowie przyfzli do Kráková z Prági *BielKron 364, 26v, 102v, 130, 159 [2 r.], 239v (12); BielSpr 68v; StryjKron 26, 46 [2 r.]*; *X(iądz) K(anonik)* zádaie nam to: [...] žebyřmy fię tu do Polfki/ z infzych kráioiw/ zbieżec mieli [...] / przeciw tym inftyguiaį ktorzy z woley Bożey fkađ inąd przyfzedřzy/ przedřię niczyiego gwałtem nie wydźieráiaį *CzechEp 58; ActReg 24; KochCz B*.

przyść którędy (5): *MiechGlab 58*; Tám gdy ofiedli przezwano ie Iftry od Dunáia/ iż Dunáiem przyfzli *BielKron 337v, 159, 292; StryjKron 36*.

cum inf (1): Przyfzliřmy miefzkác do tey ziemie/ dla thego żeřmy bydlá czym kármić nie mieli *BibRadz Gen 47/4*.

Zwroty: »przyść gořciem« (1): Ten řam [tj. Lot] przyfzedł tu gořciem [*venit ad peregrinandum*]/ iřař on ma nas řadźić? *BibRadz Gen 19/9*.

»przyść na [które] miejsce« = *ingredi a. venire ad locum PolAnt [szyk zmienny]* (4): *BibRadz Deut 9/7*; řam [Lech] řzedł ku morzu pułnocnemu [...] przyfzli ná tho mieyřce gdzie dzieř Gnieřno *BielKron 318; BudBib Deut 1/31; BielSpr 28v*.

»na [czyje (= *opuszczone przez kogoř*)] miejsce przyść« [*szyk zmienny*] (7): *BielKron 337, 358v [2 r.]*; Quadi, Lud řtárey [!] řłáři y moráwři [...] , Ale po tym *in Pannoniam primam* wyciaęnęli/ ná ktorych mieyřce řlęřacy przifzli *Mqcz 334d; BielSpr 28v; StryjKron 46 [2 r.]*.

β. *Przybyć jako wojsko nieprzyjacielskie, najechać zbrojnie; facere impetum PolAnt; adoriri Mącz (211) : OpecŻyw 69 [2 r.], 83; kthore [dziecię] [...] powiadało iż mieli Thatharzy przyść á głowy polakom pościnać. MiechGlab 33; LibLeg 11/63v, 100v; Y wnidzie do krolesthwá krol od Poludnia/ [...] y przydzie pościefáiąc fie Leop Dan 11/10, Iudic 9/29, 4.Reg 25/25, Iob 19/12; Tego mężá poimánego od Zydow/ [...] przyzedłszy z hufcem odiałem BibRadz Act 23/26, 1.Reg 26/4, Is 5/26, 41/5, Ier 36/29, I 408c marg; Tego czáfu przyzli Maurowie s Sáráceny/ czynili wielkie szkody w Niemcech y we Włofzech. BielKron 186v, 86, 192, 247, 311, 350 (13); RejPos 29, 41, 60v, 197v; Bo widamy iż y mądry Hetman choctay z dáleká slyszy o iákim nieprzyjacielu gotuiącym fie ku woiowaniu/ iuz sraž/ iuz pośluchy/ iuz szpiegi ma około fiebie/ á tho iezcze pewnie nie wie iefli przydzie álbo nie. RejZwierc 114v; Nieprzyaciel [...] będzie mniemiał by ná przodku były vffy/ wálne/ vderzy ná nie/ oni z nienaglá máią vyieždźać obronná ręká/ á dáć do woýfká wíedzenie/ ktorzy potym przydą á ogárná goniące. BielSpr 27, 10v, 31; KochMon 25; BudBib 1.Reg 26/4, 2.Esdr 9/24, Ier 52/12, Zach 1/21; SkarJedn 323; BudNT Ioann 11/48; BielSen 7, 9; ArtKanc M5; ActReg 87; y przydą Rzymiánie/ y wezmą náfze mieýfce y narod. WujNT Ioann 11/48, Act 23/27; W tym Loktek przyzedł, y Kráková dobył KlonKr D4.*

przyść do kogo, do czego (7): Także [Tatarowie] potłumiwłszy wiele narodow krainy północzney: przyšli aże do Połowczow MiechGlab 2; Leop Ez 38/11; BibRadz Ez 38/11; BielSpr 21v; iefli przydzie Ezaw do hufu iednego/ y pobije iy/ tedy huf drugi będzie (mogł) vyć. BudBib Gen 32/8, Iudic 11/12; ActReg 4v.

przyść ku komu (1): [mężowie z Dan] przyzli do Láchis ku ludowi spokoynemu y bešpiecznemu/ á wyfiekli ie mieczem BibRadz Iudic 18/27.

przyść ku czemu [= w jakim celu] (2): On y lud iego z nim/ y ini naokrutnieýszy narodowie przydą ku škáżeniu źiemie BibRadz Ez 30/11. Cf »przyść ku pomocy«.

przyść przeciw(ko) komu (2): podał [Pan] w ręce náfze woýfko ktore było przyzło przeciwko nam. BibRadz 1.Reg 30/23, Ier 46/22.

przyść na kogo, na co (25): LibLeg 11/48, 64; BibRadz Ios 10/9; Iánczárowie przyzli ná czełkie woýfko ktore sraželbą trapili BielKron 309v, 178v, 415, 416; RejPos 46, 270v; Pátrz co Hánnibál [...] wczynił/ gdy Rzymiánie nań niewiádomie przyzli RejZwierc 163, 263v; BudBib 1.Reg 12/12, 31/3, 2.Par 20/22, Ier 52/4; KochPs 189; Bifikup [...] rozgniewány zbroyná ręká iáko ná nieprzyaciéle ná kłáźtor przyzedł SkarŻyw 529; boiác fie Bela áby [Tatarowie] tełz ná iego krolestwo nieprzyzli/ flubem fie Pánu Bogu zmałżonką swoią obwiázál SkarŻyw 159; KmitaSpit C5. Cf »przyść bez wieści«.

przyść na kogo [= znaleźć się wobec przeciwnika] (7): Nieprzyzło ták lnádnie Skaⁿderbegowi przyść ná lud goły iáko Moizełzowi BielKron 250v, 320v; RejZwierc 50; Przednie tedy vffy potkáli fie z nieprzyaciélem/ lewa sroná przeciw práwey/ práwa przeciw lewey/ tho máiąc naprzod iż świeży ná sražowane przydą. BielSpr 21v, 70v; StryjKron 667; Samuel Stadnicki przyszedł na mą sraž trzy mile od Wielunia ActReg 56.

przyść na co [= aby wziąć udział, w jakim celu] (17): z wielkym vešfelym [poganie] chodziły [...] y zlomyły klvcz Moldawky y sražith wšchem Chrzesczyanskym zyemiam. tak chodziły po swoyey woly yakobibily przifly na wešfelie LibLeg 11/56. Cf »przyść na pomoc«.

przyść nad kogo (1): położyło sie woylko náleznych v Boryfowá nád rzeką Berezyną s tę ftronę/ przyfzła nád nie Moskwa z drugą ftronę rzeki. *BielKron* 411.

przyść z czym (2): *BibRadz Ier* 46/22; była bitwá fpolna poki Iánczárowie nieprzyfzli z ftrzelbą *BielKron* 314v.

przyść dokąd (70): Słyfzem że [...] Alexaⁿder z innymi łotri ktoreż zebrać mógł przyfzedł do krain náleznych *BielŻyw* 150; *MiechGlab* 16; *LibLeg* 11/62v, 64, 65; *Leop* 4.Reg 25/8; *RejZwierz* 5; Krol Syryfiki przydzie do Egiptu z mocą. *BibRadz Iudic* 9/52, 18/27, *Is* 10/28, I 453d marg, *Mich* 5/6, 4.*Esdr* 15/42, 2.*Mach* 12/13; fciągnęliśmy sie do Załofiec/ przyfzliśmy pod Wiśniowiec/ á tám Tátárowie obaczywfzy lud wciągáli precz *BielKron* 422v, 56v, 112, 158v, 185v, 219v (29); *Mącz* 482b; *BielSpr* 20v; *BudBib* 1.Reg 23/10, *Ez* 30/16, 2.*Mach* 12/13; Iákożby był miał Iwoń ludzye fwoiey myfli/ Wiecznieby w iego páńftwo pogánie nie przyfzli. *PaprPan* Ff; gdy Longobárdowie w onę ftronę przyfzli: Mnifzy do grobu S. Ekwicyufzá wciekli. *SkarŻyw* 213, 319; Tohortkan drugie Połowieckie Xiążę/ [...] przyfzedł pod Pereaław *StryjKron* 195, 51, 185, 265, 320, 582; *KochJez* A4, B, B3; iuz przyfzly te czáfy/ Mušim przed Antychryftem [tj. *Turkiem*]/ wćiec w gory láfy. Iuści przyfzedł do morzá z wielkością Wielbłáduw *BielSen* 10; *Phil* C [2 r.]. Cf »przyść na miejsce«, »przyść bez wiešci«.

przyść skąd (10): Aż też Tatarzy Vlanfci [...] od północi przyfzedfzy wšytkę ziemię z miaftecki y ze wfiami poliedli. *MiechGlab* 40; *LibLeg* 11/62v; Pod tym theż Zenonem woiováli Bulgárowie Trácyą przyfzedfzy s pol od iezyorá Bicen *BielKron* 161v, 94v, 163, 411; *StryjKron* 51 [2 r.]; Skádes [z *Ušwiata*] záš przed wšyftkiemi [...] Pod Wielkiés Luki przyfzedł *KochJez* B, B3.

przyść którędy (6): czy [...] fprawywšzi fobye trzidyfyczy y dwye Schaiky. wodą przifly lyatha po smyerczy Machomethowey 952. [...] prziczyagnely pod zamek nález Oczakow Sobronam, Srvfznychamy. *LibLeg* 11/140v; Po nim [Attyli] záfię Heruli w ty ftopy przyfzedfzy przez gory Alpes/ borzyli á woiováli *BielKron* 338, 377v; *StryjKron* 265; *Phil* C; *SkarKazSej* 688b.

cum inf (4): gdzie nietylko tym kráinam [Turek] fzkodę wczyni/ ále y do pošrzodku Niemiec trzeba sie obawiać/ by nieprzyfzedł fzkod czynić *BielKron* 219v, 390; *BudBib Iudic* 11/12, 1.Reg 23/10.

Ze zdaniem celowym (1): Thedy Iazon zebrawfzy nie mniefy od tyfiácá mężow/ ftrzałkiem przyfzedł aby wziął miáltho *BibRadz* 2.*Mach* 5/5.

W przeciwstawieniach: »przyść ... uciekać, wyniešć« (2): Tegoż Roku Władifław Iágieło przeciw Turkom pięć tyfięcy iezdnych Polakow [...] ná pomoc Cefárzowi Sigmuntowi pošłał do Wołoch/ ále záš iáko przyfli tak wyfli *StryjKron* 557; [nieprzyjaciele] iedną drogą przyidą/ á siedmią wćiekác będą przed tobą. *SkarKaz Sej* 688b.

W porównaniach (4): *LibLeg* 11/56; wfępuiać iáko burza przyjdiefz á iáko chmurá/ ábyš przykrył ziemię/ thy y wfyfłtkie załthępy twoie *Leop Ez* 38/9; *BibRadz Ez* 38/9, *Dan* 11/10.

Zwroty: »przyść na [które] miejsce« [szyk zmienny] (2): iešliby ná hak álbo ftrzelbę iedno [wojsko Turcy] przywiedli/ áby wnet ná tho mieyfce drugie przyfzło *BielKron* 311, 341.

»przyść z mocą« [szyk zmienny] (4): *BibRadz* I 453d marg; przyfzedł nań [na króla Baldwina] z mocą Báláách krol Pártorum/ [...] ogarnął go y poimał *BielKron* 178v, 400; *BielSen* 7.

»przyść na pomoc (*a. wspomnienie*), na posiłek, ku pomocy« = *in adiutorium a. in auxilium venire* *HistAl*; *subsidio venire* *Modrz* [szyk zmienny] (14:2:1): dla tego wiedzcie nas z dziełiącą tyficyć ómow [= *wielkich wojsk*] ná wípomożenie wam w rychle przydz. *HistAl* E7v, D3, E7v, F7; *Leop Iudic* 9/26; *BielKron* 314, 327v, 338v, 393, 394v; *bes* pochyby wygrałz bitwy gdyć przydą ná pomoc twoi pośilnicy *BielSpr* 20v, 54v; *ModrzBaz* 103v; *StryjKron* 617; *Názaiutrz* Filon Kmitá ná pośilek tobie/ *Y Háráburdá* przyzedł *KochJez* Bv; *Strogloditow* część także przyzło ku pomocy *KmitaSpit* C4v, C4v.

»przyść bez wieści [= *niespodzianie*]« [w tym: *na kogo* (6), *dokąd* (5)] = *ex improviso adoriri* *Mącz* [szyk zmienny] (12): przez niezgodę krolow Thurcy wzięli kroleftwo/ przyzłi ná nas bez wieści *BielKron* 255; [*kniaz moskiewski*] zebrałszy lud wielki przyzedł bez wieści pod Połocko *BielKron* 437v, 297, 350, 361v, 365, 389 (11); *Mącz* [274]c.

»przyść z (wielkim) wojskiem (wielkimi wojski), ludem (*a. wielkimi ludźmi*)« = *adesse a. venire cum exercitu magno a. multo* *PolAnt* (4:3): *BibRadz Dan* 11/7, 13; *Cymbrowie* tego czału [...] przyzłi z wielkimi ludźmi do Włoch y do Francyey *BielKron* 130, 301v, 416v; *BudBib* 1.*Mach* 12/42; [*papież Grzegorz*] wiedząc iż Cefarze [...] Heretykami byli/ bał się aby przyzedłszy zwoyłki/ mocą kacerstwa nie rozmnożyli *SkarJedn* 199.

Szereg: »wyniść a przyść« (1): *Y wynidziełz á przydziełz iáko powodź* *BibRadz Ez* 38/9. [*Ponadto w przeciwstawieniu 1 r.*]

Przen [*na kogo*] (1): *gdyż iefzcze nie przyzedł nań [czarta] ón mocniejszy/ któryby tego moczárz ze wzyłtkiéy bróniéy iego wyzuł* *OrzQuin* N4.

αα. *O położeniu wojsk w czasie bitwy* [*gdzie; w tym: komu* (4)] (6): *A gdy sie mieli potykác/ przyzłi Weienći ná lewą stronę Rzymianom* *BielKron* 101v; *Eneás Sylwius* piłał/ izby Litwá s Tátary [...] naprzod sie łniami [*Krzyżakami*] pothkali [...]. *Ale náłzy Kronikarze piłzą/ iz ná práwy rog Witułtowi ludzyc przyzłi á ná lewy Polacy* *BielKron* 384, 372v, 411v, 422v; *BielSpr* 40.

b. *Wrócić; redire* *Mącz*, *Vulg; reverti* *Vulg, PolAnt* (293): *A kiedy więc twoy mąż przydzie A táko cię chorą naydzie: Tamóc ia iemu poradź* *BierEz* Qv, C2v, C3v, Ev, E2; *OpecŻyw* [61]; *BielŻyw* 147; *Nu iuz teraz idzcie precz pochwili przydziecie* *RejFóz* M5, N2v; *idź się piérwéi poiednai zbratém fwoiem/ atedyto przyzedłszy donies offiarę twoię.* *MurzNT Matth* 5/24, *Luc* 12/36, 37; *KromRozm II* g3, v3v; *Człowiek ieden zacny odśedł do dálekiéy kráiny [...]: Ten zwoławłszy dziefięc fluzebnikow fwych/ dał im dziefięc grzywien/ mowiac do nich: Hándluyćie aż ia przydę.* *Leop Luc* 19/13, *Ex* 2/18, 19/7, 1.*Reg* 11/9, 25/12, 2.*Esdr* 7/5 (12); *PAni* dwu ná wieczérzą/ do siebie prośiła [...]. *Pan niewiadomie przyzedł/ kołáce do domu* *RejFig* Bb6v, Bb6, Cc4v, Dd7; *BibRadz Ex* 19/7, *Iudic* 14/2, 2.*Esdr* 7/5, 7, *Matth* 21/40 (10); *Wyłzli tedy dwa Hifzpani ná brzeg/ aby tam obaczyli co sie ná nim dzieie/ [...] á mieli przydz po piáci dni nadáley.* *BielKron* 447v, 29, 83 [2 r.], 198; *Nondum rediit, iefzcze nie przifzedł.* *Mącz* 250a, 204d, 243c, 380a; *HistRzym* 119, 119v [4 r.]; *RejPos* 111, 178v, 218, 343v, [344] [2 r.]; *RejZwierc* 65, 164; *BielSpr* 67v; *BudBib Iudic* 19/26, 3.*Reg* 17/12, 2.*Esdr* 7/4; *BudNT Matth* 24/46, 48, 50; *PaprPan* Gg3; *SkarŻyw* 251, 311; *GostGosp* 14, 100; *Szczęśliwi oni fludzyc/ ktore przyzedłszy pan/ znajdzie czuiące.* *WujNT Luc* 12/37, *Matth* 19/21, 21/40, 24/46, 48, 50 (30); *áleć iefzcze ze flubu nie idą/ Musim się tu pożywić/ zá czym oni przyidą.* *PaxLiz* E4.

przyść do kogo (17): *HistJóz* C3, E; *LibMal* 1554/189v; *Leop* 1.Reg 20/22, *Philipp* 2/24; W ten czas przyšlo do Alexándra ośm let Grekow/ ktore Dáryus wypuścił z więzyenia pollepiwízy ie *BielKron* 125, 17v, 46v, 49v, 50, 442; *GórnDworz* T3v; *RejPos* 42; *RejZwierc* 27; *BudBib* 2.Par 10/12; *CzechEp* 24; *WujNT* 2.Cor 2/1.

przyść k(u) komu (7): Iuż fynu moy [...] nawroci lie ku mnie/ Przydzi iuż ku mnie moy mily krolu [...] / fertza mégo niewymowná flodkołci *OpecŻyw* 164, 166; *RejJóz* B4v; *Diar* 26; Gdyż tedy on młodzienciec k śwemu oycu przyzedł/ Oćiec widząc fyná iuż wybáwionego vrádował lie *HistRzym* 5, 107v; *BudBib* Ier 40/12.

przyść z czym (6): *Leop* Gen 42 arg; *BielKron* 349, 350, 432v; *RejPos* 42v; trzy dni chodzenia po motykę: niż zniá przyidę/ boię fię áby ciála zwierz nie ftárgał *SkarŻyw* 52.

przyść dokąd (96): *BierEz* G2v; *OpecŻyw* 30v; *HistJóz* E; tak wiśzedlem bil sswoyey zyemie atakem bil po czudzich ftronach alefmi prośzily boga y pomogl nam przicz do fwoyey oyczifni do ziemie moldawskej *LibLeg* 11/47; *RejJóz* N7v; *RejWiz* 166v; *Leop* Lev 25/10, *Ios* 18/9, 3.*Esdr* 2/15; *RejZwierc* 46v; A gdy obefzli wżythki ziemie/ przyfzli po dżewiáciu mieliáčoch y po dwudzieftu dniu do Ieruzálem. *BibRadz* 2.Reg 24/8, 1.Reg 1/19, 1.*Esdr* 3/8; *BielKron* 94v, 96v, 107v, 256, 258 (8); *HistRzym* 70, 84; *RejPos* 25v; *BudBib* Ier 40/12; *WujNT* Mar 2/1. Cf *Zwroty*.

przyść skąd, z czego (44): *OpecŻyw* 78; z targus przyzedł, czołmi przyniośł *BielŻyw* 108; przifchethłchi wnoczi fpywa traffil ano [...] *LibMal* 1543/76v; Zrynku téfz przyzedwízy iefliby fię nieumyli/ nieiedzą *MurzNT* Mar 7/4; *RejWiz* 166v; y przydą ci co byli zátrácceni z ziemie Afyryiłkiey *Leop* Is 27/13, 2.*Esdr* 11 arg, 3.*Esdr* 2/15, 6/5; W niedzielę pan s kościołá przydzie áż fpi fługá *RejFig* Dd8, Aa5; *BibRadz* 2.Par 28/12, 1.*Esdr* 3/8, 2.*Esdr* 7/6; Dáryus przyzedfzy z rády/ wezwał k fobie máłztálerzow *BielKron* 116, 14v, 15v, 115v, 198 marg; *Mącz* 362a, 480a; Ia ieftem pielgrzym ktorym niedawno przyzedł z ziemie fwiętey. *HistRzym* 79, 18, 18v, 72, 83v; *RejPos* 345 [2 r.]; iáko krowá o fwiętym Ianie gdy s polá przydzie á brzuch fobie nádmie. *RejZwierc* 142, 27, 107; *BudBib* Gen 25/29, 2.Par 25/14, 1.*Esdr* 3/8, I 271c marg; *CzechRozm* 118, 212v; Stryi iego gdy z fzkóły máłuczłkim przyzedł/ pytał go częgo fię w fzkole náuczyl? *SkarŻyw* 371, 346; *PudłFr* 78; *WujNT* Mar 7/4; *KmitaSpit* C6v. Cf »przyść z drogi«.

przyść którędy (1): bo ledwey zá cżterzy niedziele Krol do domu przez gory przyzedł *BielKron* 350.

cum inf (1): Skánderebeg [...] połtał mu theż wdáry kroy/ lemieřz/ radlicę/ rofkazawízy do niego [*Balabana*] áby przyzedł ná oyczyznę orác roley iáko moy chłop. *BielKron* 256.

Ze zdaniem celowym (2): Poczkay mie tu/ á ia gdy čás będzie przydę ku tobie ábych cie fład wybáwiłá. *HistRzym* 107v; *WujNT* Act 24/17.

W przeciwstawieniu: »przyść ... wyniść« (2): Iż przyzedł drab chromy do gořpodarzá fład był pirwey wyřzedł/ y pyta go gořpodarz: A mily drabie od nafes wyřzedł iáko Merkuriuřz pod pirzem/ á terazes przyzedł iáko Wulkanus co powiedáią o nim chromy piekielny kowal? *RejZwierc* 27.

Zwroty: »przyść do domu (a. domku, a. domeczku), w dom, k domu« = *venire domum a. ad domum a. in domum Vulg, PolAnt; redire domum Mącz; ire domum Calag* [szyk zmienny] (49:2:1): Liřká potym k domu przyydzie/ A gdy fwych liřiat nie naydzie: Porozumiáłá orłá zdráde *BierEz* H3, C4; *OpecŻyw* 13 [2 r.], [61]; *PatKaz* II 63; *HistJóz* A3v; *LibMal* 1543/72, 1554/188; *RejJóz* G3;

MurzHist D3; *RejWiz* 54v; *Leop Gen* 42 arg, *Matth* 13/36; Thedy roľpuściwľzy ono zgromádenie ludu Iezus/ przyľzedł w dom *BibRadz Matth* 13/36, *Gen* 39/16, 1.*Reg* 1/19, 2.*Reg* 20/3; *BielKron* 14, 17, 109, 120v, 137, 432v; Domum bene potus seroque redieram, Póznom przyľzedł do domu/ dobrze podpiwľzy łobie. *Mącz* 316b, 494c; *GórnDworz* T6v; *HistRzym* 18v, 72, 108, 127v; *RejPos* 42v, 81v, 166, 177, 244v, 252; *BiałKat* 326; Iuż przyľzedľzy do domeczku áno chędogo/ áno wľzytko miło/ kąleczek chociay rowny ále chędogo á łmáczno vczyniony. *RejZwierc* 32v, 16, 107, 165v, 189; Trzos pieniędzy wziął [mąż mój] do rąk łwych/ ná dzień pewny przyidzie do domu łwego. *BudBib Prov* 7/20, *Iudic* 19/29, 2.*Reg* 20/3; *CzechRozm* 212v; *Calag* 267b; *KochFr* 13; *WujNT Matth* 13/36, *Mar* 3/20, *Luc* 15/6.

»przyść do domu, w dom« = *wrócić do kraju* [szyk zmienny] (7:1): Nábrawľzy plonu y ludzi w Moráwie/ kilka kroć przyľzli [*Bolesław z Sieciechem*] do domu bez łzkody. *BielKron* 349v, 303v, 349, 350 [2 r.], 407v; Powiedzyał im Apollo ktory máć cáluie/ Napirwey w dom przyľzedľzy/ ten niechay kroluie. (*nagł*) O tymże [*tj. o Brutusie*]. (-) TEn tho dobrze rozumiał zyemiá iego mátká/ A przyľzedľzy do domu dokończył oľtátká. *PaprPan* Hh2.

»przyść z drogi« = *de via venire Vulg* [szyk zmienny] (2): mam nadzieye wmyloľczywim bodze y wthvreczkym Czarzv yz yá [*wieś*] nam wroczy przyľzedľchi łtey drogy *LibLeg* 10/124v; *Leop* 2.*Reg* 11/10.

»na [które] miejsce przyść« [szyk zmienny] (3): *BielKron* 3, 11; wynidęli łtąd tedy [...] ná to mieyľce nierad bych przyľzedł. *HistRzym* 99.

»na [czyje (= przez kogo opuszczone)] miejsce przyść« (1): A gdy do Kluniaku do Włoch iechali/ nálezi go [*Kazimierza zwanego później Odnowicielem*] w kápicy/ ktorego z płáczem profili áby ná oycowľkie mieyľce przyľzedł do Polłki. *BielKron* 346v.

»na swe miejsce przyść« [szyk zmienny] (6): *BielSpr* 6, 8v, 34v, 71v, 72; Antoni S. prętko biezał/ y przyidzie ná fwe mieyľce: pytáią go brácia/ gdzie ták dłu⁸⁰ bjł Oycze? *SkarŻyw* 52.

»przyść z nowiná« (1): dali Bog przydziemyć tu z wefołá nowiná *RejJóz* N7v.

»przyść pieszo (a. pieszki)« [szyk zmienny] (2): obronili fie w taborze Niemcom/ wľzákże tám byli z vbożeli Polacy áż pieľzki przyľzli do domu. *BielKron* 303v; *HistRzym* 70.

»zasię (a. zaś), znowu, nazad przyść« = *redire Vulg, Mącz; iterum intrare a. venire, reverti Vulg; venire in iterum PolAnt* [szyk zmienny] (45:2:1): *BierEz* G2v, Q2v; *OpecŻyw* 63, 166; *BielŻyw* 30; *RejKup* n8; Doctor i Biłkup przerzeczony/ ktorzy byli od niego na noc do łwego mieľzkania odefzli na zaiutrz zaśię obadwa przyľzedwľzy/ pilnie go cieľzyli *MurzHist* L3; *Diar* 26; *Leop Lev* 25/10, *Ios* 18/9, *Matth* 5/24, 26/43, *Ioann* 9/7; wľzyľcy záię przyľzli ktorzy fie byli rozbiegli. *BielKron* 121, 3, 11, 15v, 37, 42v (13); Iam adero, Przydę zaś wnet. *Mącz* 163b, 94c, 265a; *GórnDworz* T3v; *HistRzym* 67, 70, 119, 130; *RejPos* 59, [77], 177; *KuczbKat* 315; *BielSpr* 6, 34v, 71v, 72; piľzę ktorzy wprzod zgrzelzyli/ [...] iż iesli przyidę znowu nie zfołguię. *BudNT* 2.*Cor* 13/2, 2.*Cor* 2/3[1]; *ActReg* 71; *LatHar* 707; *WujNT Mar* 2/1, 2.*Cor* 13/2.

c. *Stawić się na wezwanie* (83) : *BierEz* A2v, E4; *OpecŻyw* 26v; *PatKaz II* 63; nazaiutrz kniemu [*Epimenidesowi*] do krety poľłali, on gdy przyľzedł mor ták to vľmierził. *BielŻyw* 25; *HistJóz* B; *Diar* 41, 63; á żadna [*niewiasta króľewska*] zaś niemogłá wniść do Krolá/ áż gdyby Krol chćiał/ á

iey po imieniu włafnym rofkazał przyść. *Leop Esth* 2/14, *1.Reg* 16/11, *Ier* 9/17, *Luc* 14/17, 20; tákowy zbieg [...] ma być cztery rázy wołan áby do fwego przyźedł/ kthory iefli nieprzyidzye/ tedy pan dzyedzinny może dáć iego dzyedzictwo infzemu *UstPraw* F2; *KochZuz* A4v; Y połał fłuźebniki fwoie wzywać tych ktorzy byli profżeni ná wefele/ ále nie chćieli przyść. *BibRadz Matth* 22/3, *Deut* 31/14, *3.Reg* 12/3, *4.Reg* 10/21, *Dan* 4/4; rofkazał krol klefzczeńcom fwoim/ áby przywiedli krolowá k niemu [...] / áby wżytkim vkazał piękność iey. Ktora niechćiałá przyść vporem fwoim. *BielKron* 114v, 70v, 77, [84²]v, 86v, 100v (15); *Mącz* 254a; *HistRzym* 32v, 93v; mam też ine Rycerftwo pod poślufzeńftwem fwoim/ á rzekę temu idź/ tedy poydzye: rzekę drugyemu przydź lám/ á tedy przydzye *RejPos* 45v, 43, 237v; *RejZwierc* 154; *BudBib Num* 22/14, *1.Reg* 16/6, *2.Par* 10/3, *Dan* 13/30; Zárázem przeto połałem ktobie/ á ty dobrze vczyniłeś przyźedłzy *BudNT Act* 10/34; *CzechRozm* 21v; *SkarJedn* 307; *SkarŻyw* 251; *StryjKron* 120, 225; *KochWz* 139; Iedni fię wymawiaią wśi tu kupiając/ á drudzy odchodzą wołow fwych probuiać/ á trzeći żonę poiawfzy też nie chce przyść *ArtKanc* K20v, K20v; *WujNT przedm* 39, *Matth* 22/3, *Luc* 14/17, 20, *Act* 10/29 (8); á iefli fáfiedzi Krześciánie zániedbáią dáć mu pomocy fłuźnéy/ áni by przyźli ná wołánié iego: [...] *SarnStat* 258, 254 [2 r.], 592; *ZapMaz II G* 97/90v; *GosłCast* 57; *KlonWor* 15.

przyść do kogo (7): *RejFig* Ee2; *BibRadz Num* 22/37; *BielKron* 65; Cum ad eum ipsius rogatu accersituque venissem, Gdym do niego ná yego próźbę y żądanie przifzedł. *Mącz* 357d; *BudBib Ier* 36/14; wezwála Máriey fíołtry fwoiey/ mowiać: Náuczyciel przyźedł/ y wzywa cię. Oná fkoro wflýfzála/ wnet wftála/ y przyźlá do niego. *WujNT Ioann* 11/29, *Mar* 10/50.

przyść ku komu (2): *HistRzym* 23; Y rzekł Sámuel/ przywiedzcie do mnie Agágá krola Hámáleckiego/ tedy przyźedł kniemu Agág *BudBib 1.Reg* 15/32.

przyść przed kogo (1): wtym tedi poślełz po mię/ á gdy przed cię przyyde będziefz mi przed tym roskázował ktoć to powiadał *HistAl* L5v.

przyść z czym (1): Połał Saul do Ifái po Dawidá/ kthory przyźedł z winem á chlebem y kozłem do Saulá *BielKron* 65.

przyść dokąd (2): Potym przysłano po pošty, aby ku KJM szli. Tam gdy przyszli, nim oni zaczęli mowić, co byli deliberowali, Pan Kanclerz wprzod od KJM rzecz uczynił *Diar* 56. Cf »przyść na miejsce«.

Zwroty: »przyść na miejsce« (1): Ale gdy będziefz wezwan/ á przydzyełz ná mieyfce wezwánia fwego/ idźże á vfiądź co ná nizfzym mieyfcu *RejPos* 225.

»wskok przyść« (1): Skorom cię záwołał tákem widział iżeś wfkok przyźedł *SkarŻyw* 575.

d. *Przejść obok kogoś* (2) : Tákże y Lewit/ będąc podle onego mieyfcá (*marg*) przyźedłzy [*cum esset secus locum*]. (-)/ y widząc go/ minął. *WujNT Luc* 10/32.

przyść wedle kogo (1): A Sámárytan niekthory iádąc/ przyźedł wedle niego [*venit secus eum*]: y vyźrzawfzy go/ vlitował fię. *WujNT Luc* 10/33.

e. *W pionie: kopiać dotrzeć do czegoś [ku czemu]* (1) : íamem pierwey kopáć począł: Bífkupi mi pomogli/ y przyślifmy do truny/ o kthorey ś. Páweł powiedział *SkarŻyw* 566.

B. *O istotach niematerialnych: w sposób nadprzyrodzony [tu liczne biblizmy powtarzające się wielokrotnie w mniej więcej tym samym brzmieniu]* (232) : a ta [*korona dziewicza*] íama bywá dána

pannám/ o których śpiéwá kościol. Przydzi oblubienitzo Kryftułowá/ a wezmi koronę/ którą tobie pán zgotowál na wieki. *OpecŻyw* 187v, 96v, 164, [170]; Iuż y Czart śpamięczy wyffedł Choćza by y í piékłem przifedł *RejKup* T, T; A oto Anioł Páńfki przyfzedł/ á iáfność fię oświeciła w ciemnicy *BibRadz Act* 12/7, *Apoc* 17/1; *RejAp* 51, 71; *HistRzym* 120v; *RejPos* 62v, 117v, 145v, 345v; *BudNT Apoc* 8/3; W tey pułtyniey miał wielkie od Czártow nágábánie: Iednego czáfu przyfzli iáko wielkie woysko iezdnych: y obftąpili iego komorkę *SkarŻyw* 167, 193, 260, 509, 553, 567; *MWilkHist* K3v; *CzechEp* 149, 201; *KlonŻal* Bv; *ReszPrz* 47; *LatHar* 590 [3 r.]; á drzwi były zámknione/ kędy vczniowie byli zgromádzeni [...]: przyfzedł Iefus/ y ftanáł w pośrzodku *WujNT Ioann* 20/19, *Matth* 12/44, *Luc* 11/25, *Apoc* 5/7, 8/3, 17/1, 21/9.

przyść do kogo (29): bogá onego oblicznie ogládałz/ ábowiem on bog w ośobie śmokowey do ciebie przyydzie *HistAl* A4; *GliczKsiąż* H7; *KrowObr* 146v; Ták ci by rzekł on świéty Krol [zmarły *Zygmunt Stary*]/ by do nas teraz przyfzedł. *OrzList* hv; *BibRadz Dan* 7/13; *BielKron* 49v, 122v, 466v; *RejAp* 139v, 140v; gdy tá świéta pánná byłá záttrwożoná/ wżrzawfzy onego Anyoła/ [...] mni máiac áby iáka obłudá ábo iáka pokuřá do niey przyfzłá *RejPos* 269v, 231v, 269v, 315v; *RejŻwierc* 174v, 198v; *CzechRozm* 8, 124; Gdy fię ták modliłá/ przyydzie do niey nieprzyiaćiel ludzkiego zbáwienia/ Aniołem fię Bożym vczyniwfzy. *SkarŻyw* 151; W Letániách świéci przyfzli do vmieráiącey. *SkarŻyw* 193 marg, [236]; *MWilkHist* G2v; *CzechEp* 263, 299; *ReszPrz* 51; *WerGość* 255; W tym przyfzłá do mnie fwoie gęśli w ręku máiac Erato *WitosłLut* A2; *SkarKaz* 204a. Cf *Fraza*.

przyść do czego [= w pobliże] (1): Anyołowie z niebá przyfzli do grobu y zmartwychwftánie to wyświadczáli. *SkarKaz* 207a.

przyść k(u) komu (18): Przyfłli anieli w wielkořci ku panu Iezufu/ a padwřfy/ dali iemu czeřtz ij chwálę *OpecŻyw* 38, 6v, 7v, 103v; *OpecŻywSandR nlb* 2; *RejKup* p2; Iowifz niewiedząc iáko kniey [*Europie*] przyść/ przemienił fie w wołu cudnego *BielKron* 271, 48v; *RejAp* 180v; *HistRzym* 28v, 88, 90, 97, 120v; *RejPos* [136]; *ArtKanc* A3v, C16v. Cf *Fraza*.

przyść miedzy kogo (2): Thedy Anyoł Páńfki ktory řzedł przed woyskiem Izráelfkiem/ záfzedł pozad zá niemi [...]. Y przyfzedł miedzy woysko Eigptkie *BibRadz Ex* 14/20; *BielKron* 24v.

przyść na kogo (1): bo ná onego zdraycę czárt nocy oney przyfzedł/ y dawil go ták řrodze/ ifz [...] *SkarŻyw* 574.

przyść na co [= w jakim celu] (3): řáli tákie duřze? [...] przydą li ná řád? *GrzegŚm* 50; Wifzyfcy Aniołowie/ Kryftowi pořłowie/ ná řád z Pánem przydą *ArtKanc* A10v. Cf »przyść na ratunek«.

przyść po kogo (3): *OpecŻyw* 81v; *CzechEp* 363; Przeczzę [*Admet, mąż Alcestis*] ná źiemii iefł/ á nie pod źiemią? (–) Iż zá się żonę dał/ po którąř [*ty, tj. Śmierć*] przyfzedł. *KochFrag* 45.

przyść przed obliczność czyjå (1): Idą/ mowi/ duřze/ do niewidomego mieyfćá/ [...] gdzie pomieřzkáią aż do zmartwychwftánia. A tám w on czás wźiawfzy ćiálá przydą przed obliczność Bożå. *GrzegŚm* 14.

przyść w co (2): yřz myál uyeczny krol criřtus przydz wzyuot yey *PatKaz II* 59; *SkarŻyw* 113.

przyść z czym (1): Iż gdy Anyoł przyfzedł s kádzidlnicå do ołtarzá iř fie řftáło w niebie milczenie wielkie. *RejAp* 71v.

przyść dokąd (11): Tam [do raj]u gdy przyśledł/ Enoch z Eliáfem/ poznali go iż on był zbawiciel w zákonie dawno obietzany. *OpecŻyw* [162]v; *BibRadz Gen* 19/1; *BielKron* 12 [2 r.]; Gdy duch nieczyłty wynidzycie od człowieka [...] tak mowi sam s sobą: Wrocę sie ia do domu mego ikądem wyfzedł. A gdy tam przydzycie/ naydzycie gi miotłami ochędożony *RejPosWiecz*³ 98v; *BudBib Mal* 3/1; *SkarŻyw* 501; *ZawJeft* 5. Cf »przyść na miejsce swoje«, »zaś przyść«.

przyść skąd (14): co gdy sie wykończył/ [...] [Jan Ewangelista] przyśledłly z niebá/ onę przemowę iął powiadać *Leop* *2v; IAnus napierwey przyśledłly od włchodu Słońca we Włofkich ziemiách pánował *BielKron* 275v; *Mącz* 362c; *RejAp* 69 [2 r.], 69v; *RejPos* 210, 319, 330v; Płaczą też po ogrodziech niewymownie owi Co przyśli z Helleśpontu bogowie wierzbowi. *KlonŻal* B; *WisznTr* 31; *WujNT Apoc* 7/13, 14; Prętkolotne Drijades z kwiatkow bárzo wonnych/ Rołczki śliczne przyniołły/ przyśly z pułcz polstronnych. *SapEpit* A3v.

przyść którędy (1): Przebog brácia/ což dziwnego? Przyślo do nas takowego. Przedzdrwi pozamykane *MWilkHist* K4.

cum inf (2): *RejKup* V; Napaeae wełpoł przyśly y smutne Driades, Przyśly cię też żalować gone Oreades. *KlonŻal* Bv.

Z przysłówkiem pytajnym celu (1): fali takie duze? [...] przydą li ná fąd? poczołz przydą? *GrzegŚm* 50.

Ze zdaniem celowym [(a)by] (4): *Leop Ez* 43/3, *Dan* 10/14; Kiedy Dyabeł w nocy do mnie przydzie/ áby mię trełtkal/ takową mu odpowiedź dawam *ReszPrz* 51; Iełtem polłaniec wielkiego Bogá fkrzydłaty/ Dóm Pánłki opuściłwzy/ przyśledłem tu ná ty Podniebné wálzē kraie [tj. na ziemię]: Bym Izáákowi Oznaymił/ iże [...] *ZawJeft* 5.

Fraza: »przyszła dusza do ciała, k ciała« [szyk zmienny] (1:1): *OpecŻyw* 163; którą [słodkość boską] wzyła [Maryja] przy ozyuanyu gdy dułcha przyśla kyey czyalu *PatKaz II* 84v.

Zwroty: »przyść na drogę« (1): A wam dzięguyę pokornie Zelcze nauczyli wiernie Błedna Duffe pzić na drogę *RejKup* f8.

»przyść na miejsce swoje« (1): Vtráciłá tá [dusza] y moc przyść ná mieyfce fwoie/ Iufz nie wzgorę/ nádoł iá ciągną grzechow zdroie. *KolakCath* B4.

»przyść na ratunek« (1): á oto Michał ieden z kxiążat pierwfych/ przyśledł mi ná ratunek [venit in adiutorium meum] *Leop Dan* 10/13.

»[dokąd] zaś przyść« = wrócić (2): *KolakCath* B4v; Rozum/ Iż z niebá polzedł od Bogá fámego [...]. Tedy zaś tam ikąd wyfzedł iemu przyść potrzebá *KolakSzczęśl* C4v.

a. *O człowieku zmarłym, zwykle do nieba lub piekła; też o Chrystusie wstępującym w niebo* (102) : Ktory [lege: ktorzy] yuz przettoba ftoya Widze yż sie bárzo boya A yż tak nierychło przifli Bochmy z Swiata dawno wýfli [...] Iedno yż ych belo tełno Polspiełfacz się na te drogę *RejKup* y7v; *BudBib Eccle* 8/10.

przyść do kogo (4): *RejPos* 27, 248v; Iednego dnia [Piotr i Paweł] męczeństwo vćirpieli/ áby zaraz obádwá do Chryftuła przyśli. *SkarJedn* 91; *LatHar* 626.

przyść na co [= *w jakim celu*] (8): *SeklKat* O3; *Leop* *A3v; *KarnNap* Cv; Sędzia twoy ná ktorego łąd przyść małz/ ciebie o pokoy prośi *SkarŻyw* 165; ktorzy ná onę zacną wieczęrzę/ od Bogá wezwáni będąc/ przyść niechcą *NiemObr* 114; *LatHar* 396; *WujNT Ioann* 5/24; *SzarzRyt* Bv.

przyść w co (2): Wípamiętáy na mię mily panie/ gdy przydzieś w krolewftwo twoie [*Vulg Luc* 23/42]. *OpecŻyw* 144v [*przekład tego samego tekstu*] *KuczKat* 390.

przyść w co [= *do kogo*] (1): Tákże y ty [*tj. tak samo będzie z tobą*] gdy przydzyełz w ono towárzystwo/ Ktore w niebye z rádością tám cie czeka wżytko. *RejWiz* 94v.

przyść z czym (5): Ktory przidzie íprofną Liampą Przed kazdym wnet Fortę zamkną *RejKup* t3, d3v, x7, Aa; *RejPos* 248v.

przyść dokąd (76): *OpecŻyw* 75v [2 r.], 95; [*Aleksander pisze do matki przed śmiercią:*] wiefz dobrze że mieżkanie moje wktorimem był mierzione íełt, ale dufam żeć przidę ku lepřzemu *BielŻyw* 163; *RejPs* 46, 140, 190v; *RejKup* Mv, x5v, ee7v; *MurzNT Luc* 16/28; Day Boże/ áby przes przytżynę pięć Braćiey Polakow/ [...] przyflímly ku wietzney oytżżynie. *KrowObr* 174v, 57, 162, 169; *RejWiz* 122v, 193; Dokąd ia idę/ wy niemożećie przyść *Leop Ioann* 13/33, 4.*Esdr* 7/62; *BibRadz Ioann* 13/33, II 59d *marg*, 100d *marg*; dał nam pierścień wiáry íwey/ przez ktory możem przyść do wieczney oycżżyny. *HistRzym* 84, 91v; wiefz ktho íię o cię ítára/ [...] ábyś nie przyśzedł ku obiecánemu mieyfcu á rádościam íwoim. *RejPos* 133v, 109v, [136]v, [137]v, 152, 161v (10); zátym rzekł [*łotr na krzyżu*] do Iezufá: Pánie pomni ná mię gdy przydziełz do Kroleftwá thwego *GrzegŚm* 39, 39; ítaráyże íie pilno/ íákoby ty twe czály tobye dármo á márníe nie wychodziły/ á [...] íákobyś mogł beřpiecznie zá niemi przyść do onego wdżięcznego odpoczywánia íwego *RejZwierc* 136v; *BiałKaz* G2; *BudNT Luc* 16/28; TV przyśzedłzy iuż Bogu kápłanem zołtawá/ [...] Iuż ten kréfu dobieżał/ y bierze zaplátę *KochMRot* C; *ArtKanc* F19; *CzechEp* 120; *LatHar* 184, 351, 578, 632, 726; Y rzekł [*bogacz w otchłani:*] Prośę cię tedy oycze ábyś go poíłá do domu oycá mego: ábowiem mam pięć bráćiey: [...] (*marg*) áby ie przeítrzegł. (-) íżby też oni nie przyśzli ná to mieyfce męki. *WujNT Luc* 16/28, *Luc* 23/42, *Ioann* 8/21, 22, 13/33; A ták niech mówi ten/ ktory Zydwí przyśięgę przepowíádác będzie. [...] Y iesliś íełt winien/ ábyś nigdy nieprzyśzedł ná łono Abráámowo *SarnStat* 265; *SkarKaz* 6b. Cf *Zwroty*.

przyść skąd (2): *RejPos* 45v; Y przyidą od wíchodu y zachodu/ od pułnocy y południá: y wśiędą w kroleftwie Bożym. *WujNT Luc* 13/29 [*przekład tego samego tekstu RejPos*].

W przeciwstawieniu: »wyniść ... zaś przyść« (1): Z íiemie cíáło á duřę íwá íż wżięło z Niebá. Przeto z kąd wýřzło tám mu zaś przyść z czálem trzebá. *KołakCath* B4v.

Zwroty: »przyść do chwały (wiecznej a. wiekuistej)« [*szyk zmienny*] (10): *OpecŻyw* 1, 16, [192]v; w krotkim czálie oboie vmrzećie á przydziećie do chwały wieczney. *HistRzym* 116v, 66, 117v; *RejPosWiecz*³ 99; ktory [*Chrystus*] nie przyśzedł do chwały niebiełkiey áż zmartwychwftáł. *GrzegŚm* 14; *CzechRozm* 194; *ReszList* 151.

»do nieba przyść« [*szyk zmienny*] (6): maria wżytkým yełt drogą do nyeba chcżczym przydz *PatKaz III* 126v; *WróbŻołt* nn7; *SeklKat* Pv; *GórnDworz* Mm5; *SkarŻyw* A4; *ReszList* 154.

»z nowiná przyść« (1): [*Symeon mówi:*] Ráczéy niechay iuż vmrę/ do oyców íwych idę/ Poćieřę ich/ gdy do nich z tą nowiná przydę *SiebRozmysł* Gv.

»[*dokąd*] zaś przyść« = *wrócić* (1): *KołakCath* B4v cf *W przeciwstawieniu*.

»przyść do żywota wiecznego« [szyk zmienny] (5): Wkthorey [...] Ewanieliey świętey/ iest dołkonále opifána náúká/ iáko mamy przydz do żywotá wietznego *KrowObr* 138, 97; *SkarŻyw* 428; *LatHar* 49; *WujNT Luc* 18 arg.

α. *O ciałach zmartwychwstałych* (2) : iákołz powftáwáiá vmárli? w iákimże cíele przydą? *Leop* 1.*Cor* 15/35.

przyść dokąd (1): y wiele ciał świętych [...] ożyło: y wyłzedłzy z grobu po zmartwychwftaniu iego; przyłzli do świętego miáftá (Ieruzálem) y wielom fię vkazáli. *LatHar* 701.

C. *O zwierzętach poruszających się różnymi sposobami, też lecąc, płynąc itp.* (41) : Aleć pies człowieu wierny/ [...] Gdy záwołałz tedy przydzie *BierEz* C4, M4, O, Q2v; *FalZioł* IV 3a; Potym przyłzli wieprze dziwney wielkoći *HistAl* H6v; *LubPs* Yv; *RejZwierz* 117; iż łkoro po pogorzeli/ wilcy przyłzli káfáli ludzie *BielKron* 417v, 140, 341v; *HistRzym* 129; *RejPos* 204v; *WierKróc* A4; Morowe powietrze y głód przed dwiemá láty opowiedział: o łzáránczách tákże/ iłz wiele ich przysć miáło *SkarŻyw* 30; Potym przyłzedł Lew mocny/ przyleciał Pelikan *BielSen* 8; *PudłFr* 74; A gdy śiał/ iedno [ziarno] pádło podle drogi/ á ptacy powietrzni przyłzli y poiedli ie. *WujNT Mar* 4/4; *WysKaz* 1.

przyść do kogo (3): *FalZioł* IV 31c; *BudBib Gen* 6/20; Zginie Szłáchćicowi woł/ abo dwá/ przydzie on woł do człowieká złego we dnie. On wnet gościowi da w rog *GórnRozm* G4v.

przyść do czego [= *w poblíże*] (3): Ieleń w prágnieniu będąc medł/ Do źimnego zdroiu przyłzedł *BierEz* Kv, M2; *GórnDworz* P5.

przyść do czego [= *do wnętrza*] (1): I Przyłzły muchy bárzo ciężkie do domow Fáraonowych *Leop Ex* 8/24.

przyść ku komu (5): *BielKron* 321v; wżrzał wężá [...] nołżącego kámień w vsćiech/ który przyłzedłzy ku niemu położył iemu on kámień ná łonie. *HistRzym* 68, 67v [2 r.], 131v.

przyść k czemu (1): Liłzka z kozłem w iedney chwili/ Przyłzli k ftudni áby pili *BierEz* H3v.

przyść na co (2): Też gdy to rołpućilz miodem á pomażelz na łzczepy/ mrowki y gáfienicze pomrą gdzie na to przida [!] *FalZioł* III 40c; *RejAp* 200.

przyść w co (1): Y zpłodzi przekop żáby/ y wylázá y przydą wdom twoy *BudBib Ex* 8/3.

przyść dokąd (1): rzekł Zyd: iesth Lew w Vlam [...] tákiey wielkoći iż go piętnáście łokći/ rzekł Cefarż/ rad bych go widział. Prołł tedy Rabi Iołua Bogá áby ten Lew przyłzedł do Rzymá *BielKron* 463v.

przyść skąd (2): A któraby téż [ryba] przyłzła z Rzéki/ káżdá do Stáwu w pádnie *Strum* K2, K4.

cum inf (3): Wilk won čás gdj dzień wielki/ Przyłzedł pić wody do rzeki *BierEz* M2; *RejPos* A5v; Włzytkie zwierzętá polne przydzie iesć włzytkie zwierzętá wlefié. *BudBib Is* 56/9.

Ze zdaniem celowym (1): *BierEz* H3v cf *przyść k czemu*.

a. *Wróćić* (1) :

Zwrot: »zasie przyść [k komu]« (1): Tedy rycerz wyiáwłzy mieć [!] záciął plá łwego/ który łkowycząc dla boleści wćiekał/ zátym go záwołał/ á pies záfié przyłzedł kniemu. *HistRzym* 70v.

D. *O podmiotach nieożywionych (też o rodzącym się dziecku)* (394) :

a. *W poziomie* (364) :

przyść do czego (1): Zdało mi sie wełnie iákoby chleb ięczmienny nie kwálzony przyzędł do námiotow Mádiáńfkich *BielKron* 50.

Zwroty: »przyść na [które] miejsce« (1): Cérkiel szóftym ftapieniem przyydzie ná tho mieyfce od którego był począł. *GrzepGeom* K3v.

»przyść [komu] w ręce« = *znaleźć się w czyims zasięgu, dostać się* (1): Sioftrá [...] bieżála iáko nadaley mogła ná doł po brzegu/ wołaiąc/ á miecąc iey powroz [...]. Widziála to oná niebogá wynarzaiąc sie/ y nie raz przyzędł iey był powroz w ręcze/ ále sie zań [...] iąc niechcziała *GórnDworz* Bb2.

α. O pojazdach (głównie wodnych) (16) :

przyść do kogo (1): Przyzły potym do nas dwie Almádye/ to iest Náwy álbo Lodzie Murzyńkie *BielKron* 452.

przyść na kogo (1): Pufzczáli thákie wozy miedzy nieprzyaielłkie woyská/ gdzie przyzli ná Ludzi/ sftála sie w nich szkoda nie máła. *BielSpr* 61v.

przyść dokąd (7): *BibRadz* 1.Reg 6/14; áz woz przyzędł z iego ciátem sliékánym do Látheraná kościoła *BielKron* 176, 63, [84²]v, 454v, 459v; gdy Okręty pod mur przyzły/ [...] *GrzepGeom* B.

przyść skąd (3): iz ielcze były promy z Budzyniá nie przyzły *BielKron* 306v, 457v; *WujNT Ioann* 6/23.

Zwroty: »blisko przyść« [w tym: *ku czemu* (1)] (2): Płynąc dáley/ minęli czterdzieści y fiedm wyśpow/ ku ktorym ich okręty nie mogły bliłko przydz. *BielKron* 442, 454.

»przyść do brzegá« (1): bo Okręth żadny nie może przyść do brzegá *BielSpr* 45.

»nazad przyść« = *wrócić* (1): A Klucznik ma nápiác dzień kiedy sie [szkuty] odbija/ y kiedy ná zad przyida *GostGosp* 100.

β. O ciałach niebieskich (6) : *RejPos* 35v; A oto gwiazdá [...] prowadzila ie/ áz przyzedłzy ftánęła nád mieyfcm gdzie było dzieciátko. *WujNT Matth* 2/9.

przyść ku czemu (2): *KochPhaen* 19 cf *przyść skąd dokąd*. Cf *Zwrot*.

przyść skąd dokąd (1): Tu przyzedłzy z północy fłónce ku Auftrowi/ Wraca fye zásię nazad ku Aquilonowi. *KochPhaen* 19.

Zwrot: »przyść zaś« [w tym: *do czego* (1), *ku czemu* (1)] [szyk zmienny] (2): po ktorych [dwustu latach] przez ziemne známioná y powietrzne [planety] przyda zaś do wodnych známion. *LeovPrzep* E4; (nagł) Plánety. (-) Pięc gwiazd inłzych zoftáło [...]: á gdy fye rozyyda/ Nierychło ku onému kréfowi zaś przyyda. *KochPhaen* 17.

Przen [do kogo skąd] (1) : [panna Asenet, narzeczona Józefa, mówi:] oto fłónce przyzło do nas znyeba/ nyewyedzýalam by Iozef był fyn boży *HistJóz* B4.

γ. O przedmiotach wymagających transportu (23) :

przyść do kogo (1): gdy wielkość morzá będzie obrocona k tobie/ á moc [tj. *majętność*] pogánow do ciebie przydzie *BibRadz Is* 60/5.

przyść dokąd (4): A gdy prziflá Archá Páńfka do Akaron/ záwołáli Acháronithowie *Leop* 1.Reg 5/10; ten Kardynał wydał kfiązki ktore przyzły do Niemiec *BielKron* 216v, 143v; *BudBib Ier* 32/24.

przyść skąd (3): który [obraz Panny Maryi w Częstochowie] mienią być z Ruśi á do Ruśi z Grecyey przyść. *BielKron* 143v, 307; *ReszHoz* 125.

cum inf (1): Oto tarany przyfzły ku miáftu wziąć ie *BudBib Ier* 32/24.

αα. *O przesyłkach, zwłaszcza listach* (15) : *HistAl* C8; Przy tym Herberftynie przyfzły były lifty od Krolá Zygmunta z Litwy *BielKron* 429v.

przyść do kogo (5): Gdi ten lift do Alexandra przyfzedl/ kazał gi przed wżytkiemi czytać *HistAl* G7v; *BudBib* 4.Reg 5/6; *SkarŻyw* 389; *SarnStat* 183, 219.

przyść komu (5): wślak mnye ma przicz liftu ípoznanya *LibMal* 1554/79v; *Mącz* 480a. Cf *Zwrot*.

przyść ku komu (1): visnavam przesz then listh wsisthkiem pospoliczcie kv ktorem then listh przyydzie [...] ysch [...] *ZapWar* 1537 nr 2494.

Zwrot: »przyść do rąk (a. ręku), w ręce, ku rękui« [w tym: komu (3)] [szyk zmienny] (3:1:1): Gdy Zołtarz Dawida proroka przez Miłtrza Walentego [...] na rzecz nażę polską wyłożony [...] przyfzedł do rękui niektorim z doctorow nażey ślawney nauki Krakowskiej *WróbŻółtGlab* A2; iż tá wtora białągłowá/ pińálá lift do tego dobrego páná/ który lift przyfzedł w ręce/ białeygłowie drugiey *GórnDworz* M8; Przyfzły mi ku rękui Kxiążeczki o Liffłándckiey źiemi *KwiatOpis* A2v; *WujJud* A6v; *WerGość* 205.

ββ. *W sposób cudowny* (1) :

Zwrot: »zasię [ku komu] przyść« = *wrócić* (1): ia twej miłości ten kámięń przedam/ áleć to powiadam/ że niedaźli mi tego zá co ten kámięń ftoi/ tedy záfie ku mnie przyydzie. *HistRzym* 68v.

δ. *O zjawiskach fizycznych* (31) : Y przyidą wielkie y gwałtowne obłoki y gwiazdy *BibRadz* 4.*Esdr* 15/39; Tedy przyfzedł w nocy wiátr/ y zápędził ie dáleko *HistRzym* 22; *WujNT Ioann* 12/30.

przyść do czego (3): Vítá y nos gdy do nich przydyze co wonnego/ Iuż z niemálą rołkołżą vżywáią tego. *RejWiz* 21; *BibRadz Ier* 25/31; flońce iuż wnet wznidźie/ Które tám do twych okien dofyć iáłnie przyydzie. *PudłFr* 68.

przyść do czego (żywotne) (1): gdy przyfzedł ogień do onych śmokow/ Smocy niewiedząc co czjnić/ do brzegu nie śmieli *CzahTr* D4.

przyść od kogo do kogo (1): Od śamśiádá do śamśiádá rad więc ogień przyydzie. *BielSen* 13.

przyść na co (1): s ktoregoż to ziela [tj. kamfory] wyłącza śie iakoby źiwica [...] / á wten czas gdy grzmi [...]: nawięczy ciecze/ a naiaki kolwiek proch [...] przidzie: s tym śie zmiełza *FalZioł* I 70b.

przyść dokąd (2): Napełnić íklenicę kwieciem wonnem á zakrić dobrze iżbi tam wiatr niemogł przydz *FalZioł* II 2a; Iż gdy ten zwon będzie tą wodą zmatzan/ gdzieśkolwiek przyydzie dźwięk iego/ áby odeśłá moc nieprzyiaćioł dáleko *KrowObr* 103.

przyść skąd (2): Gdy wyrzyś bláfk przez ty błony/ Pomyśl s ktorey przyfzedł ítrony. *RejZwierc* 237; bo z pońocy dym przyfzedł *BudBib Is* 14/31.

W przeciwstawieniu: »przyść ... odejć« (1): v ktorego [nieznającego się na muzyce] dźwięk/ ták iáko przyydzie/ thák odeydzie bez śmáku. *GórnDworz* K2v.

αα. *O wodzie, zwłaszcza powodzi* (17) : śkoro wodá przyydzie/ weźmie wżyftko *Strum* L4, H3v, H4, M4, N; *GostGosp* 60; y ípadł dełzcz/ y przyfzły rzeki *WujNT Matth* 7/25, *Matth* 7/27.

przyść do kogo, do czego (żywotne) (3): Iż widzyałem wodę płynącą s kościołá od práwey ftrony/ á wízyłcy do ktorich przyłżlá wodá oná/ byli wybáwieni. *RejPos* 153v, 153v; *Strum P.*

przyść na co (2): *Strum* I3v; iłz wodą P. Bog łkarze y potempi świat/ á przyidzie alz ná tę gorę wodá y ten korab podniešie. *SkarŻyw* 270.

przyść skąd (2): przyłżły wody drogą od Edomłkiey ziemie/ á nápełniły ziemie wodámi. *BibRadz* 4.Reg 3/20; *Strum P.*

Przen [zawsze przekład tego samego tekstu] (3) :

przyść do czego (1): łtąd też wód tak wielká moc/ alz do dułze moiéi przyłżlá *MurzHist* Lv.

przyść ku czemu (2): *OpecŻyw* 115v; O Boże záchoway mię ábowiem cí przyłżły [!] wody áż ku dułzy. *BibRadz Ps* 68/2.

ε. *O tekstach, zwłaszcza wiadomościach; exoriri, permanare, pervadere, vulgari* *Mącz* (231) : *Leop Ez* 21/7; *Prot D3v*; Iż przydzie głos wołájący ná pułzczy/ łpráwuycie drogi Pánu *RejPos* 12v; *BielSpr* 54; Oto mi mowią: gdzie łá obietnice Páńłkie? niech przyidą. *GrabowSet Rv.*

przyść do kogo (32): *TarDuch* E4; *HistAl* Ffv; *Leop Ex* 2/24, 1.*Cor* 14/36; Aby nie dopułćili głófu vbogiego pryść [!] do niego *BibRadz Iob* 34/28, *Gen* 19/13, *Ion* 3/6; *BielKron* 213; A teras oto krzyk łynow Izráelowych przyłzedł do mnie *BudBib Ex* 3/9, 4.*Esdr* 11/43, 2.*Mach* 9/24; *MWilkHist D3v*; *ZapKościer* 1582/35v, 1588/77v; *CzechEp* 127, 134; Może kto mieć czálem taką łkruchę y pokutę; że grzech iego/ pierwey niłzi przyidzie do káplaná będzie odpułzczony *WujNT* 267, 1.*Cor* 14/36; oznáymuiemy ninieyłzym łłstem/ którym wiedzieć náleży [...]/ do ktorých przydzie tych łłstów znáiomóść: Iż [...] *SarnStat* 218. *Cf Frazy.*

przyść od kogo (9): *Leop 2.Reg* 15/28; Y przyłżlá (tá) rzecz od krolá Niniweńłkiego *BudBib Ion* 3/6; *BudNT 2.Petr* 1/17; *ZapKościer* 1588/77v; *CzechEp* 134; *PaprUp* I3. *Cf* »przyszła nowina«, »do uszu przyść«.

przyść komu (61): przyłżło mu [cesarzowi] pofélłtwo dobre z Sáłłkiey ziemie *BielKron* 228. *Cf Frazy, Zwroty.*

przyść k(u) komu (8): Tedy lud połpolity rzekl/ chtząc by to ku łtarłłym przyłłło: [...] *OpecŻyw* 72; *LubPs* X3; *KrowObr* 32v; *Leop 2.Reg* 15/28; *BudNT 2.Petr* 1/17; *LatHar* 166. *Cf* »przyszła nowina«, »sława przyszła«.

przyść na kogo (1): Tumultus proprie significat, Trwogá/ [...] gdy z przikrá ná słuźebny lud przidzie okrzyk áby byli gotowi. *Mącz* 468c.

przyść przed kogo, przed obliczność (a. oblicze) czyj(-e) (14): *BibRadz 3.Reg* 8/59, *Ps* 102/2; á co trudnego przydzye przed was [sędziów]/ záchowaycie to do mnie [Mojżesza]/ á ia wyłłucham. *BielKron* 32; *Mącz* 208b; *BielSpr* 45v; *BudBib Gen* 6/13, *Ps* 118/169, *Eccli* 35/18; wołanie moje niechay przyidzie przed obliczność twoię. *LatHar* 68 [*idem* (3)], 180, 184, 574; *SarnStat* 946. *Cf* »przyść na pamięć«.

przyść dokąd (17): *LibLeg* 11/41; Po wízyłłkich kráinách y ná wízelkim mieyłcu gdzie rołkazanie y dekret Krolewłki przyłzedł/ byłá wielka żáłołc miedzy żydy *BibRadz Esth* 4/3; *BielKron* 216v; *GórnDworz* S6; *RejZwierc* 43; że przydzie przyłięgá przed ołtarz twoy w tym domu. *BudBib 3.Reg* 8/31, 2.*Par* 6/22, *Esth* 4/3; Ktory wyrok gdy przyłzedł do Rzymu Grzegorz wtory [...] mocnie łię

o to záltawił/ áby w tey mierze żaden Cefarzá nie fluchał. *SkarJedn* 197. *Cf Frazy*, »do wiadomości przyść«.

przyść skąd (3): y przyźedł głos z obłoku/ mowiąc: Ten iest Syn moy namilfzy *WujNT Mar* 9/7. *Cf* »wieść przyszła«.

Ze zdaniem podmiotowym (1): Iako tho przyźło do Alexandra że fie Darius gotował ku bitwie. *HistAl* F7v.

Frazy: »przyszła [komu] myśl« (1): przyźlá mu tá myśl/ iź był niegodnym íspráwować przenáswiętfzey ofiary *SkarŻyw* 471.

»przyszła nowina (a. nowinka)« [w tym: *komu* (8), *do kogo* (2), *od kogo* (2), *ku komu* (1)] = *inrepuit suspicio Mącz* [szyk zmienny] (28): *OpecŻyw* 48v; *RejJóz* N3; Przyźly nowiny drugie Władziłáwowi/ iź Pomorzánie Miedzyrzecz ná gránicy Salkiey wzięli przez zdráde *BielKron* 349v, 10v, 107, 123v, 124, 224 (17); *Mącz* 68b; *RejZwierc* 50v; *SkarŻyw* 572; *ArtKanc* P19; Wczora nowina przysła ze Xiáze Constanty vmarł *ActReg* 171, 8, 61; *CiekPotr* 1, 12.

»sława [= wiadomość] przyszła« [w tym: *dokąd* (3), *ku komu* (1)] = *fama exorta a. pervenit, vulgatur rumor Mącz* [szyk zmienny] (6): *BibRadz* 1.*Mach* 14/10; Ita Romam erat nunciatum, Tá sławá bylá do Rzimu przifzłá. *Mącz* 254a, [269]a, 483b, 511d; A sławá iego [*Judy Machabeusza*] przyźlá [*appropinquavit ... nomen eius*] áfz ku Krolowi *BudBib* 1.*Mach* 3/26.

»słuch przyszedł« [w tym: *do kogo* (1), *dokąd* (1)] = *auditum erat, fama venit PolAnt* (2): A gdy iefzce byli w drodze/ tedy słuch przyźedł do Dawidá rzekąc [...] *BudBib* 2.*Reg* 13/30, *Is* 23/5.

»wieść, wiadomość przyszła« [w tym: *do kogo* (10), *dokąd* (3), *skąd* (2), *komu* (1)] = *venit rumor PolAnt, Mącz; factus est rumor, fama venit PolAnt; rumor afflavit a. pervasit Mącz; nuntiatum est, pervenit sermo Vulg* [szyk zmienny] (28:2): *LibLeg* 11/135v; ktory [wnuk Saula] miał pięć láth ná on czás gdy przyźlá wieść o ímierci Saulowej *BibRadz* 2.*Reg* 4/4, 2.*Reg* 13/30, 17/9, 1.*Mach* 14/16, 2.*Mach* 5/5; iź ze wżytkich ítron wieści przyźly/ iáko Turcy wielką mocą ciągná do Niemiec *BielKron* 210, 224, 244v, 250, 306 [2 r.], 306v [2 r.], 352v, 459v; *Mącz* 360b, c, 473a; *GórnDworz* Y7v; *BudBib* 2.*Reg* 4/4, 3.*Reg* 2/28, I 354b marg; *KochPs* 140; *ActReg* 143; *WujNT Act* 11/22, 21/31; Y ácz do zwiérzchnégo Páná wiadomość onégo rozdziału nieprzyźlá: [...] *SarnStat* 594, 5; *KlonWor* 30.

Zwroty: »przyść [komu] do głowy« (1): A krol [...] przyzwáć wnet pifarzá kazał/ áby ono co mu [św. Tomaszowi] przyźło do głowy/ nie gineło [!]. *SkarŻyw* 202.

»przyść na myśl, do myśli, na umysł, [w umysł]« [w tym: *komu* (19)] = *ascendere super cor Vulg, PolAnt; venire in mentem Mącz, Modrz; ascendere in cor Vulg* [szyk zmienny] (19:2:1): *BierEz* O3; *RejPs* 170v; *Leop Is* 65/17; *BibRadz* *Ier* 3/16, II 27c marg; *Miror* quomodo tam ineptum quicquam potuerit tibi venire in mentem, Dźiw mie yákoć mogło przyść ná myśl co ták nietráfnego. *Mącz* 344a, 216b; *GórnDworz* H6, P2v, Q4, Ee6, Hh7; Abowiem [...] rozumem rozeznáć trudno kto może/ coby pirwey przez fłyżenie do myśli á do rozumu iego nie przyźło. *RejPos* 63; Niech to tobie przyydzie ná vmył twóy/ iáką poczciwością vczcił ciebie pan Chryłtus *BiałKat* 28v; *HistLan* D4; *ModrzBaz* 29v; Przyźło ná myśl Bífkupowi onemu/ áby do nich Abrámiufzá połłał *SkarŻyw* 235, 300; *ActReg* 136; *GostGosp* 36; *WujNT Act* 7/23; *CiekPotr* 79; [*TerentMatKę*t H7v].

»[komu] ad notitiam przyść« (1): gdyż każdy winien *respondere et satisfacere decreto quolibet*, kiedy mu pozew *ad notitiam* przydzie *SarnStat* 345.

»przyść przed oczy« (2): gdy przydą przed oczy ony łrogie przełtráchy á ony nieomyłne dekrethá Páńłkie/ czo łie więc dzyało [...] nád włzyłtkiemy narody dla złołci á niełpráwiedłwołci krolow *RejZwierc* 41v; *LatHar* 142.

»przyść na pamięć« [w tym: *komu* (25), *u kogo* (1), *przed kogo* (1)] = *in mentem venire* *Mącz*, *Modrz*, *Calag*; *recordari* *Vulg*; *venire in memoriam* *PolAnt*; *incidere* *Calag* [szyk zmienny] (30): *MurzHist* D3v; *Leop Matth* 5/23; y Bábilon wielkie przyłzło ná pámięć przed Bogá/ áby iemu dał kubek winá popęđliwołci gniewu łwego. *BibRadz Apoc* 16/19; *Mącz* 304a, 372c, 439c; *Prot* C4; *SarnUzn* C2; *RejAp* 138v, 139, Dd2v; *GórnDworz* Bb2; *HistLan* B4v; Przyłzły mi teraz ná pámięć łłowá ony Chriłtułowe *CzechRozm* 3, 14, 53v, 87v, 93v; *ModrzBaz* 88; zwáłzczá że mi przyłzedł Sen ná pámięć żony mey *KochOdpr* D2v; *Calag* 148b; *SkarŻyw* 498; *CzechEp* *3; Przyłzły mi teraz báníci ná pámięć o długi/ powiedzże mi/ cobył ty zá káźń chćiał mieć ná nie *GórnRozm* Lv, E4, L2; *KochWr* 39; *GostGosp* 1, 158; *KlonWor* 68.

»przyść do serca, na serce« [w tym: *komu* (1)] = *ascendere super cor* *Vulg* [szyk zmienny] (3:3): W on thám dzień/ Przydą myłli ná twe łerce/ y zámyłłiłz bárzo myłł niecnotliwą *Leop Ez* 38/10, *Ier* 3/15; A ták to łwięte nafienie łłowá Páńłkiego gdy iuż przydzie ná tákie łerce tym ćirniem zárołłe/ przymie łie ná czás *RejPos* 65; Iuż więcęcy mowić nie będą: łkrzyniá przymierza Páńłkie⁸⁰: przeto iż im iuż do łercá nieprzydzie/ áni ná nię wlpámiełtáią *CzechRozm* 79v, 38; *SkarŻyw* 26.

»[komu] do ust przyść« (1): łámo mię tho v włzech W. M. wymowić/ y da mi thę wolnołć/ że będę mogł [...] mowić to/ co mi naprzod do vłt przydzie. *GórnDworz* C8v.

»do uszu ([czyich]), ku uszu [czyim] przyść« [w tym: *komu* (1), *od kogo* (1)] = *ad aures pervenire* *HistAl*, *Vulg*, *Mącz*; *intrare in aures* *PolAnt* [szyk zmienny] (13:1): *HistAl* I4v; *RejWiz* 21; Proźbá z vłth vbogiego/ áż do vłzu Bożych przydzie *Leop Eccli* 21/6; *BibRadz Num* 11/18, *Ps* 17/7; *Mącz* 483b; *RejPos* 64v, [310]; *KochPs* 140; Gdy co do vłzu ie⁸⁰ o nich [księżach] przyłzło: ná łtronie ie zebráwłzy/ karał y vpominał. *SkarŻyw* 310; *CzechEp* 329; y nie trzeba wátpić/ że więcęcy tákowych rzeczy łię dzieie ktore do vłzu náłzych nie przyłzły. *ReszHoz* 127; *WujNT Act* 11/22, s. 453.

»do wiadomości ([czyjej]), k(u) wiadomości ([czyjej]) przyść« [w tym: *komu* (1), *dokąd* (1)] = *devenire a. pervenire ad notitiam, innotescere, ad cognitionem venire* *JanStat* [szyk zmienny] (18:15): Trudno yełt zebi ta rzecz kv wyadomoczy Czessarza Thur. przicz nie miała. *LibLeg* 11/39v, 10/114; *LubPs* aa5v, cc; *GroicPorz* n3v, p2v; *KrowObr* 128v; *Demana vit ad nos*, Przyłzło k náłzey wiadomości/ Doniosło łie nas. *Mącz* 208b, 208b; *GórnDworz* F4v, M6; *BiałKat* 83v; *NiemObr* 23; iákoby publikácyá ich [sejmików] dwie áłbo trzy niedzielę przed nimi do wiadomości ludzkię przyłzłá. *SarnStat* 31, 15, 33, 50, 249, 436 (19); *CzahTr* A4.

§. O abstraktach (54) :

przyść w co (2): *PatKaz III* 110v; że łpołecznołć máteryálnego Ciáłá Chriłtułowego w dułze náłze/ przez ółwiecenie Duchá ł. przyść niemoże *WujJud* 177.

αα. *O zjawiskach społecznych przejętych skądinąd (obyczajach, umiejętnościach, wierzeniach, władzy) (31)* : Ręczniki szerokie iż do nas ze Włoch przyniesiono/ zaraz też y przezwiłko ich s nimi przyšlo/ bo ie Thowągłiami zowiemy *GórnDworz* F6v; *PaprPan* Y2v.

przyść do kogo (10): *KromRozm I* I4; *GrzepGeom* A3, Lv [2 r.], L2; *MycPrz II* B[3]v; *Oczko* 2; *WujNT Col* 1/6; *SarnStat* 283; *Vlituymy* ię y łamych siebie: [...] gąśmy to *incendium*, poki do nas pożarem/ łtrzeż Pánie Boże/ nie przydzie. *VotSzl* B3v.

przyść od kogo (5): *GórnDworz* Y4v; *Młędzy wšytkimi siedmią Náuk/ kthóre przodkiem od Graeków do Rzymian/ á potym od Rzymian do nas przyšły/ [...] niemáfz zacniejšý/ [...] iáko ieft Geometria GrzepGeom* A3, L2; *Oczko* 10. *Cf Zwrot*.

przyść dokąd (17): *Otołz tu małz pogańskiego Doktorá fwiádełtwo o obráziech/ ábyš wiedział fkąd przyšly do kościołow wálznych. KrowObr* 113v; *Tych złych ludzi náuká y kácerłtwo [...]/ gdy do Polłki przyšlo/ nálázło łobie godne žaki OrzList* f; *OrzRozm* F4v; *Rzymiánie też niektorzy y Krefcentyná Ráyce Rzymłkiego chcieli wybrać/ áby tym obyczáiem zálie przyšedł łtolec Cełárłtwá do Włoch. BielKron* 175, 172; *GórnDworz* B2, F5; iáko y Włókę w Mázowšzu Chełmienłką Włóká zowá/ dla tego že tá miárá z Prus do Mázowšza z Chełmná przyšłá *GrzepGeom* L, I3, L, Lv [2 r.], L2; *SkarJedn* 111; *KochWrJan* 18; *KlonFlis* C4; *SarnStat* 283.

przyść skąd (10): *Myc* wyznawámy/ iż pod papyełtwem yeft bárzo wyele dobrego krzełciyáńkyego/ y owłsem wšyłtko dobre krzełciyáńkye/ á iż z támtąd do nas przyšlo. *KromRozm I* I4; *GrzepGeom* I3, L [2 r.], Lv [2 r.]; *BiałKat* c; *KuczbKat* 240 *marg*; *Augustyn* S. w kościele Rzymłkim/ piłze/ záwždy Apółtołłkiey łtolice przodkowánie trwáło/ zkąd Ewánielia do Afryki przyšłá. *SkarJedn* 111; *SarnStat* 283.

Zwrot: »przyść do rąk [czyich], w ręce [czyje]« [*w tym: od kogo (1)*] [*szyk zmienny*] (1:1): *DiarDop* 102; iż s Krolá łthánie fie okrutnik/ á Tyran: ábo władza/ ktorá mieli pánowie cnotliwi/ przydzie w ręce kilku niecnotliwych *GórnDworz* Gg2v.

ββ. *O działaniach ludzkich (zwykle metonimicznie) (5)* : *Leop Ez* 33/4; áž przyšlo ná rokowánie/ thák iż iełli nie przydzie pomoc od Krolá *Lokiethká* zá ieden miełiac/ mieli dáć zamek Krzyżákom *BielKron* 370.

przyść do kogo (1): ták iż łzczęłliwšzy to byli/ ktore on [*Aleksander*] woiná zwycięžył/ niž ci do ktorých iego porporzec nie przyšedł. *GórnDworz* Ii4.

przyść dokąd (1): po długich łwarzech około mieyćá/ *Koncilium* przyšlo do Trydentu *BielKron* 230v.

przyść którędy (1): połtánów łobie dwie drodze ktoremi przyść ma miecz Krolá Bábilońłkiego *BibRadz Ez* 21/19.

γγ. *O sprawach do załatwienia, zwłaszcza sądowych (16)* :

przyść do kogo (3): gdi [...] tha rzecz przifłla do náłch na Syem Coronni. wifadzyłšzmi przednyeyłche radi náłche abi they rzeczi snowv przełłvchaly. *LibLeg* 11/159; *CzechEp* 74; *GórnRozm* D2.

przyść przed kogo (9): *LibLeg* 11/137v; A ty dwá džiáły przyšły przed Bogá *BibRadz Esth* 10/11; *OrzRozm* T4v; áczłkolwiek nas pothym dwá Krolowie (Czełki y Węgiełłki) zgodzili/ włzákže ráná

zalię odfurowiała. Przyślą tá rzecz potym przed Cefárzá Zygmunta/ który pochwalił vgodę dwu krolow przerzeczonych *BielKron* 231v, 162; *Mqcz* 104c. Cf *Zwrot*.

przyść dokąd (4): *ZapWar* 1545 nr 2646; aby gdy na sjem per appellationem causa przydzie, aby się uznało, jeśli ci lepiej sentencyją ferowali, czyli ci, co od nich discrepowali *Diar* 94. Cf *Zwrot*.

Zwrot: »na sąd, przed sąd, przed sędziego przyść« = *in iudicium deduci a. duci, coram iudicio vertere* *JanStat* (2:2:1): Praejudicium, Rowne ośadzenie w rowney y w tákowej rzeczy która teras ná sąd przyślą *Mqcz* [176]d; á iné wzytki [sprawy/ które przed Sędzięgo przydą/ [...] niech będą ładzone. *SarnStat* 796, 795, 806, 911.

b. W pionie (30) :

przyść do kogo (1): widziałem w záchwyceniu widzenie/ [...] iákoby prześcierádło wielkie/ zá cztery końce [pufzczone z niebá/ y przyśló aż do mnie. *WujNT Act* 11/5.

przyść do czego (1): Aurum ad Sacoma appendere, Złoto aż do klobney miary przidzie ważyć. *Mqcz* 363d.

przyść dokąd (1): Bo iefliże ziemiá nie będzie z głęboká vmiękczona/ iuż zyárno nie może korzonká głęboko puścić/ iuż przyzedłzy ná twárdą ziemię plázczyć fie musí *RejZwierc* 109v.

Przen [dokąd] (3) : Oto bywáią pufzczone złe rzeczy/ á nie wrocą fie/ aż przydą ná ziemię. *Leop* 4.*Esdr* 16/14; *BibRadz* 2.*Par* 28/9; Abowiem przyślzy grzechy iey aż do niebá *RejAp* 148v.

αα. pf w funkcji impf: sięgać [dokąd] (1) : y przydzye pod gorę/ Ktorey wyfokość przyślą aż prawie pod chmurę. *RejWiz* 177.

α. O zjawiskach fizycznych (7) :

przyść do czego (1): bo ta wonia gdy przydzie do płucz/ ranienie gich albo owrzedzenie goj *FalZioł* I 116b.

przyść ku czemu (1): Przetomci ia ták chodząc [szczął/ [...] áby párá z moczu/ Nie mogła mi przyść ku oczu. *BierEz* B3v.

przyść na kogo (1): iż [...] [pádnie proch y popiół ná twoię ziemię/ który z niebá przydzie ná cię *BibRadz Deut* 28/24.

przyść w co (1): Pátrrze gdy mocne wiátry prochy wzgorę wznofzá/ A iż ie tám pod niebo wyfoko wynioła/ Gdy przydą w ty mokrości/ wnet fie w kupę zlepią *RejWiz* 151.

przyść skąd [zawsze: z nieba] (4): *BibRadz Deut* 28/24; owo znieba świátłość przyślą/ y wzytki kąty oney komorki nápełniła *SkarŻyw* 589, 492; *WujNT Ioann* 12/28.

β. O pokarmach i napojach (6) : iż gdy fie iuż iedna karmia pocźnie trawić, thedy druga przyzedłzy czyni przenagabanie *GlabGad* G4.

przyść na co (2): á thak wízelkie picie ktore na ięzik przidzie od niey [zagniłości] zda fie gorzłkie. *GlabGad* I5v; *Calep* 367a.

przyść dokąd (3): *GlabGad* I5, K5v; iż ciáło Boże nie ieft pod ofobą chlebá y winá/ iedno gdy go wzywáią/ gdy miedzy zęby ludzkie przydźie. *ReszPrz* 40.

γ. O przeżyciach psychicznych i stanach fizjologicznych (7) :

przyść ku czemu (1): przeto gdy przydzie ku flodzone radóć rzecz przeciwna [mutkowi tedy iá poruża *GlabGad* F.

przyść dokąd [= *na jaką wysokość*] (1): *Aż ogień* [= *zapalenie*] po łokieć/ á rychło potem y zá łokieć przyłzedł. *GórnRozm* K2.

Zwroty: »przyść do głowy« (1): á poki nie przydzye wárch do głowy/ poty to iedno mamy przed oczymá fwoiemi. *RejPos* 247v.

»przyść do serca, ku sercu, na serce« = *reducere ad cor* *PolAnt* [szyk zmienny] (1:1:1): *RejKup* q2v; Nie przydzie też ná ferce iego/ áni vmiejętność áni rozum *BudBib Is* 44/19; Y niemálfz zá tym tákiedy poľpolitey niecnoty w Polfcze/ ktorą gdy ludzie vľlyfzå/ poľpolicie pogániå/ [...] ále ten affekt nie przydzie do fercå/ zoľtoi fie w żoľadku. *PowodPr* 65.

»przyść na swe miejsce« (1): á gdy [prorok *Hieroboam*] k łobie przyłzedł/ záfię zdrowie przyłzło ná fwe mieyfce przyrodzone. *BielKron* 83.

đ. *O rodzącym się dziecku* [czym = *którą częścią skierowaną do wyjścia*] (2) : Ieľtli nogami na doľ [bliźnięta] przydå/ Tedy takiefz po iednemu ma [baba, tj. *położna*] wywodzić *FalZioł* V 23c.

przyść ku czemu (1): Ieľtliżeby [...] dziecię głową niemogło ku rodzeniu przydz/ tedy [...] *FalZioł* V 21c.

ε. *Wpaść, obsunąć się bez kontroli* [komu] (1) : A iż byľá goľoledź/ podle konia śpieľzno idąc padł/ y przyłzłå mu nogå ná poprzek kolei [= *koleiny*] *GórnRozm* F2.

2. *Przyłączyć się do jakiegoś zgromadzenia, przystać, stać się jego członkiem* (20) : Eteⁿⁱm *Alfur* venit cum illis: facti funt in adiutorium filijs Loth. B oy [!] *Alfur* przifzedł fnimi j ftał fie na pomoc finom Lotowym. *WróbŻoľt* 82/9; *WujNT* 256.

przyść do kogo (3): że fie Chriftus przed Zydy [...] ná to być od Bogå poľłånym opowiedåł/ áby tych coby do niego przyłzli ofwiecał *CzechRozm* 30. Cf *przyść do kogo dokąd; do kogo skąd*.

przyść do kogo dokąd (1): A Ci przyłzli do Dawidå do Ciglagu/ gdy fię iefcze krył przed Szaulem *BudBib* 1.Par 12/1.

przyść do kogo skąd (2): Szpiegowie y więźniowie ktorzy z Tureckiego woylekå przyłzli do Skånderbegowe^{ęo}/ wľzytkę mu fprawę dåli o Turcech *BielKron* 250, 364.

przyść k komu (4): Przyłzli potym k niemu [*Demetriusowi*] wľzyfcy ludzie złoľciwi y niepoboźni z Izraeľczykow *BibRadz* 1.Mach 7/5; [*Luter do chłopstwa*.:] boľcie piľali do towarzyftwå áby kwam przyłzli/ á pomogli fie wybić gwałtownie fpoľuľzeńftwå przeľożonych *BielKron* 203, 66v, 227.

przyść za kim (6): kto chce za mnå przyść/ niech się zaprzy ľam siebie *MurzNT Luc* 9/23 [*zawsze przekład tego samego tekstu*]; *Leop* AAA4v, BBB3 [2 r.]; *WujJud* 143v; *BudNT Luc* 9/23.

Z przysłówkiem celu (1): zakonnik [...] nárzekać pocźnie/ iľz świat opuľczåiåc/ á dla pokoiu fľuľzby Bożey do klaľztoru idåc/ zá roľkazaniem ftårzego świeckimi fię rzeczåmi [...] båwił. [...] y práwie roľpåczåć muľzę iľz fię tym båwię com opuľcił/ á tego niemam ná com przyłzedł. *SkarŻyw* 335.

Przen (3) :

przyść do kogo (1): poruľzę wľzyľtki narody/ á przyidå do tego/ ktore^{ęo} z dawnå wľzyfcy narodowie żådåli *CzechRozm* 168.

przyść k komu (1): A thedy zebranie ludu z [!] poganľtwa poľzłego obľtåpi [!] cie. [*Ps* 7/8] (*koment*) To ieľt. Przyľtanie ktobie, a przydzie ktobie nawrociwľzy fie przez wiarę. *WróbŻoľt* C4v.

przyść skąd (1): Przyślzi Pogáni z vlic y roftáiw: niechże też przydą haeretycy *WujNT* 256.

3. Objawić się, pojawić się (bez uwzględnienia elementu ruchu i miejsca poprzedniego przebywania)
(1073) :

Przen (1) :

Zwrot: »przyść na świat« (1): Gdyby grzech [...] / który zá zázdrością ízátáńfką przyślzedł ná świat / nie zácmił był zmyśłow człowieczych: [...] *CzechRozm* 88v.

a. O ludziach, też antropomorfizowanych zwierzętach (86) :

α. Pojawić się i zacząć działać na świecie (81) : (ta) panna ktora ma przydz ízmyercz przelz nyą bądze íkazona *PatKaz II* 55; *MurzNT* 51, *Matth* 24/5; o których [*papieżach – wilkach*] íam Święty Páweł przepowiedział / íz po iego odeściu przydz mieli. *KrowObr* 22, 26v, 65v, 193v, 202v, 240; *Leop Ioann* 1/31, 5/43; Wízyfcy ile ich przedemną przyślzlo / złodzieieć íą / y zboycowie *BibRadz Ioann* 10/8, *Ier* 46/18; *BielKron* 128v, 467; íz thácy fáłzywi Prorocy záwždy íe mieli zyawiác á przychodzíć ná fwiát / opowiedáiac íe íz przyślzi w imię iego *RejPos* 188v, 8v, 163v, 297v, [308]; *BudNT Mar* 13/6; Bo ná ten czás ían przyślzedł / gdy íe rozmáitych íekt miedzy Izráelczyki námnożyło było *CzechRozm* 108v; *CzechEp* 323, 349 [3 r.], 353 [2 r.], 354, 355 [2 r.]; *NiemObr* 152, 162; *ArtKanc* P7v; Bo nie pierwey Antychríst przydzie / áż Páńftwo Rzymfkie / do końcá zniízczone / íkázone y z pośrzodku vprzátnione będzie. *WujNT* 716, *Matth* 3/1, 11/18, 24 arg, 5, *Mar* 13/6 (31); *SkarKaz* Ooooo.

przyść do kogo (3): *LubPs* aa4; Abowiem przyślzedł do was ían drogą ípráwiedliwóści / á nie vwierzyłfście mu *BibRadz Matth* 21/32; *WujNT Matth* 21/32.

przyść k komu (1): bo przyślfedł k wám fwięty íán / nauczáiątz drogi práwdziwé / a wyfście íemu niewierzyli *OpecŻyw* 74v.

przyść na kogo (1): íz w óftátnich czáliech przydą ná was fáłzywi náuczyciele *RejZwierc* 197v.

przyść dokąd (8): *LubPs* aa4; (*did*) Báran Práwy mowi: (–) [...] Przyślzáchwá ná ínfzy świat [*tj. znaleźliśmy się w świecie różnym od dawnego*] *BielRozm* 3. Cf »przyść na świat«.

przyść skąd (1): gdyż ten íuż fwięty á óftáteczny pofel ten ían s. przyślzedł z onego dworu niebiefkiego [...] *RejPos* 297v.

Ze zdaniem celowym (1): Błogófláwyony ktory thu do nas przydz raczył / Przez ímyę fwyęte Páńfkye áby nas náznáczył *LubPs* aa4.

Zwroty: »na to (*a. [czyje]*) miejsce przyść« [*w tym: komu* (1)] = *zastąpić kogoś* (2): nie plácż bez przyczyny / Ná to mieśce [*tj. kochanka, który ją opuścił*] przydzie ínny *BierEz* O3v; On Óftáfiey Dáłzkowic / Pretfíc / Czech / Slężacy / To byli doświádczeni y íławni kozacy. [...] Dziś ná ích mieyfćá przyślzi ínni fyncáczkowie *BielSat* Hv.

»przyść na świat, na ziemię« (5:1): *KromRozm III* M7; Wielki naród ímokow Arabfkich wynidzie z wielkościá wozow / kthorych líczbá przydzie ná ziemię [*fertur super terram*] íáko wiátr *BibRadz 4.Esdr* 15/29; íz mieli przyść ná fwiát íi dwánaście fundátorowie / ktorzy nam mieli záłóżyć ty fundámenty tego miáftá náłzego *RejAp* 183v, 84; *RejPos* 149; *CzechRozm* 32v.

β. Urodzić się (5) :

W przeciwstawieniu: »przyść ... wrocić się, zejść« (2): żadny tak zľwiata nie zeydzie iako nan przyľzedł. *BielŻyw* 102; Iáko wyľzedł [człowiek] nági z żywotá mátki ľwey/ ták ľie záľię wroći [...]: Iáko przľzedł ták ľie wroći. *Leop Eccle* 5/15.

Zwrot: »przyść na świat« [szyk zmienny] (4): *BielŻyw* 102; *BielKron* 80v; Emergere utero puer dicitur, Ná ľwiát przľść/ Vrodzić ľie. *Mącz* 218c; W płáčzum tu ná ľwiát przyľzedł *GrabowSet* E4.

b. O świętych (głównie o Eliaszu): zostać zesłanym z nieba (44) : przyydzyc nyeuyelźczya plec panna ktora mocz twoyá [węża] zlomy *PatKaz II* 55v, 57v, 58v; Leć wám powiedám że Heljáfz iufz przyľzedł/ a niepoznaligo *MurzNT Matth* 17/12, *Matth* 17/10, k. 83v marg, *Matth* 17/11; *BibRadz Matth* 17/11, 12; *BielKron* 467v; *RejAp* 91v; *BudNT Matth* 17/10, 11; tego rzec nie możelź áby Anániaľz y Páweľ byli pierwey iftotnie y ćieleľnie w niebie/ á iź dopiero z niebá ná ľwiát poľáni przyľzli. *CzechRozm* 33, 107v, 108 [2 r.]; *LatHar* 701; *WujNT Matth* 11/14, 17/10, 11, s. 72 [2 r.], *Mar* 9/11 (8); *SkarKaz* Ooooc.

przyść do kogo (1): iákoby on Eliaľz Tezbicki/ ktory wźięty był ná woźie ognifym do niebá/ miał zá ľie do nich oľobá ľwá przyľć *CzechRozm* 147v.

przyść dokąd (1): Heliaľfa wolá ten [Jezus]/ patrzáymy przydzili tu Heliaľs ľeymowatz go. *OpecŻyw* 149.

przyść skąd (2): Piľmo nam okázuie Melchifedeká/ iákoby miał z obłokow przyľć *BibRadz I* 8a marg. Cf Zwrot.

cum inf (2): *OpecŻyw* 149; vyrzymy ielľi przyidzie Eliaľz zdeymowác go. *WujNT Mar* 15/36.

Ze zdaniem celowym (2): vyźrzymy/ przyidzili Eliaľz/ áby go (z krzyżá) zľożył. *LatHar* 713; *WujNT Matth* 27/49.

Zwrot: »przyść na świat, na ziemię« [w tym: *skąd* (1)] [szyk zmienny] (7:1): *PatKaz II* 55, 58, 59, 61v; Alecz wielky dzyw naľtanie Kiedy ľie Ludzie dowiedzá [...] Ize na ľzwiath przľfedł Paweľ *RejKup* o8v; iź to nie idzie zá tym/ żeby ten/ ktoryby był od Bogá poľłány muľiał pierwey być w niebie/ á ľtáď tám z ľtápiwľzy tu dopiero ná źiemię przyľć. *CzechRozm* 32v, 32v, 58.

Szeregi: »przy(ś)ć i narodzić się« (3): yľz to ta panna ma przydz y narodzyc ľyá wrychle ktora ma zbauczyela ľzwyata porodzyc *PatKaz II* 59, 55, 58.

»przyść i ukazać się« (1): yľch ona przyľzethľzy y ukazawľzy ľyá na ľzwyath/ yako ľloncze yalne ľzwyeczyáczce roľzueľelyla ľzwyath/ gdy/ porodzyla zbauczyela ľzwyata *PatKaz II* 59.

c. O Bogu Starego Testamentu (32) : Ignis in conspectu eius exardescet: [...]. Gdy przydzie/ ogień przed oblicznoćią iego/ będzie paľał *WróbŻoľt* 49/14, 49/3, 8; *RejPs* 74v; *LubPs* N3; A to ľie nie ľtáľo/ dokąd nieprzyľfedł ten ktorego ielť ľáď *Leop Ez* 21/27, *Is* 35/4, *Ioel* 2/12; *BibRadz Ps* 49/3; wľtápił Pan Bog s Syonu do niebá/ potym w mocy wielkiej przydzyc *BielKron* 95v, 32v; *RejPos* 3 [2 r.]; ten przyidzie á zbáwi was. *BudBib Is* 35/4, *Deut* 4/34, *Is* 35/4, 40/10, *Ez* 21/32[27]; *CzechEp* 340, 341; *LatHar* 528.

przyść do kogo (2): Iuź teras przydę do ćiebie we mgle obłoku *Leop Ex* 19/9; *BielKron* 32.

przyść dokąd (1): tedy Moyzeľzowi tylko roľkazaľ áby wľtápił ná gorę: Ná ktoraľ Pan Bog z wielkim Mágeľtatem przyľzedł *KuczbKat* 265.

przyść skąd (1): Oto od wľchodu ľłońcá przydzie wám Bog *RejPos* 3.

cum inf (4): Wielkmem głósem wołał do pana Boga [...] [*Ps* 76/2] (*koment*) wołałem czufz w modlitwach do pana boga oto aby raczył przyfc odkupic. *WróbŻolt* aa2v; Bowiem Pan oblicznie przyfzedł fądzić zyemię w możności *LubPs* V5v, V6v; *Leop Ps* 97/8.

Ze zdaniem celowym (1): bo dla tego áby was doznał przyfzedł Bog *BudBib Ex* 20/20.

W porównaniach (2): gdy przydzie iáko rzeká gwałtowna którą duch Páńfki pędzi. *BibRadz Is* 59/19; iż tu ma przydz iáko błýfnienie ktore w ocemgnienu przypada od wíchodu áż do zachodu fłońcá *RejAp* 191.

d. *O zmarłych* (6) :

przyść skąd (4): iż nam pímo okázuie fład wierni powfthána wzbudzeni/ á o dułzach gđzieby były teras/ y fład przyść máią nie máią nic pewnego [...] Doctorowie *GrzegŚm* 13. *Cf* »nazad przyść«.

Zwroty: »nazad [*skąd*] przyść« [*w tym: dokąd* (1)] = *wrócić* (3): *GrabowSet* I2, Q3; k fwému Kóńcowi wśyfcy idziem/ *Zkąd* iuż ná zad nieprzydziem. *KochFrag* 54.

»przyść na świat« [*szyk zmienny*] (2): [...] powiedáiąc o bogaczu á o Lázáru/ iż iuż vmárły ná fwiáth nie przydzie *RejPos* A5; Y zátym rozftápieniem źiemie/ wolno było Przyść ná świat/ komuby fie zmartwych zábáżyło. *GórnTroas* 17.

e. *O Chrystusie wcielonym* (904) :

α. *O Jego życiu i działalności w Ziemi Świętej* (703) : *OpecŻyw* 18, 47, 50 [2 r.], 66, 71v (12); *PatKaz II* 64v, 75; *PatKaz III* 101; *TarDuch* C2v; Gdi przyfzedł pirwym przyfcim, przyfzedł taiąc boftwa fwego pod człowieczeńftwem *WróbŻolt* Q3v, aa4, cc; Prorok [...] profi iáwnie oprzyfcie fyná bożego/ áby on prziffedwśly zebrał zniśfczoná tę winnicę ludu krzełcyáńfkiego *RejPs* 119v, 120v; *SeklKat* Q; *KromRozm I* M4; *MurzNT* 48v, *Luc* 19/38, *Ioann* 1/31; Kczemuż nam teraz pożyteczen ten zakon/ gdy yuż Mefyafz przyffedł? *KromRozm II* i4, i3v; *KromRozm III* B5; *DiarDop* 103; *KrowObr* 90v, 91, 139v, 141v; *Leop Mar* 1/7, *Ioann* 1/27, 5/43, *Eph* 2/17, *YY4v*, *AAA2*; *OrzList* c2; ále to [*królestwo żydowskie*] było wposłufzeńftwie Perfow Grekow y Rzymiánow áż przyfzedł on ná kthorego włáfnie należał vrząd Krolewśki/ to iefł Kryftus. *BibRadz I* 428d *marg*, *6v *marg*, *7, *Is* 60/1, *Ez* 21/27, *I* 456a *marg* (12); *Goski* A7v; ktory [*Markus Warro*] był ná fwiecie dobrze pirwey niż Pan Kryftus przyfzedł *BielKron* 132; Zydowie czekáią Mefyafzá iefłcze/ ktory ma przydz á Kłięgi odpieczętowác *BielKron* 463, 18v, 118 [2 r.], 265v [2 r.], 356, 464 [2 r.], 465v, 467; *HistRzym* 40; iedno fie ciefczyli onemi fłowy/ co o nim v Prorokow fłycháli/ iż miał przydz á opánowác wśytek fwiát *RejPos* 66v, 1v [2 r.], 2v, 3 [2 r.], 3v, 9 (47); *WujJud* 147v; *RejPosWstaw* [21³]v; *BudBib Ps* 95/13, *Dan* 7/22, 4.*Esdr* 16/51; Iam (powiáda) z Bogá pozedł/ y przyfzedł. *BialKaz* G4v; Tyli iefłeś ktory mafz przyśc/ abo inego czekamy? *BudNT Matth* 11/3, *Matth* 17/12, *Luc* 3/16, 7/34, *Ioann* 15/22, *Eph* 2/17, 1.*Ioann* 5/5; Rozmáite żydowśkie wywody/ ktorými przeprzec chca/ iż iefłcze Mefyafz nie przyfzedł *CzechRozm* Av, Av, 32, 46v, 57v [2 r.], 63v (45); *SkarŻyw* 484; *MWilkHist* E3v; iż potym/ [...] przydány był zakon do obietnice Abráámowi wczynioney/ áżby przyfzło naśienie obiecáne: ktore iefł Chrifus *CzechEp* 294, 141 [2 r.], 150 [2 r.], 302, 303, 304, 353; *ReszPrz* 78; Národził się dźis w Betlehem/ mieście sławnym Dawidowym/ zá Celárzá Auguftá/ przyfzłá tá rádość náfzá. *ArtKanc* B15v, A14, B12 [2 r.], C3, I11, N17v, T4; *LatHar* 94, 378, 529, 553; Przyfzedł Syn człowieczy

iedząc y pijąc/ y mowią; Oto człowiek obżercá y pijánicá *WujNT Matth* 11/19, 3/11, 11/3, s. 45 *marg*, 49 *marg*, *Matth* 17/12 (28); ćicho y vbogo y łáfkáwo przyźedł *SkarKaz* 488a, 84b, 516a.

przyść dla kogo (29): iużes dlámnie przifedl/ boże nad wffe dobry *OpecŻyw* 18, 19; *KrowObr* 144 *marg*, 144v [2 r.], Rr4v; Pan chočiai nye przyźedł dla obcych/ przedfię imi nie gárdzi. *RejPos* 215 *marg*, 4, 165, 183, 225, 324v [2 r.], 326v, 332v; *SkarŻyw* 125; Izem nie przyźedł dla zdrowych/ bo tym nie potrzebá dárow moich/ álem tu dla chorych/ przyźedł, ábych vzdrowił niemoc ich. *ArtKanc* P6v; Iáko íam P. Iezus mowi: Izem dla grzeźnych przyźedł. *SkarKaz* 348a, 517a *marg*. Cf »przyść na świat«.

przyść dla czego (22): *KromRozm II* b4v; *BibRadz Matth* 18 *arg*; *BielKron* 133; iżbychmy [...] wwierzyli iż iuż ten ieft/ kthory nam obiecán był/ á iż przyźedł dla zbáwienia náźego. *RejPos* 17, 14, [108]v; *LatHar* 401; *WujNT Ioann* 1/31; *SkarKaz* 517b. Cf *Ze zdaniem celowym*; »przyść na świat«.

przyść do kogo (20): *KromRozm III* H5; *BibRadz Is* 59/20; áby Pan Kryťtus w vbogiej á w chudey fkorze do nas przyźedł był. *OrzRozm* Hv; A iż iuż przyźedł iáko wdzyęcny ociec do zginętych fyncázkow fwoich. *RejPos* 112, 61v, 210v, 213, 298v, 300 (9); *CzechEp* 343, 345; *ArtKanc* C6; *WujNT 2.Cor* 1 *arg*, 2 *arg*; *SkarKaz* 1a. Cf »przyść na świat«.

przyść od kogo [= *od Boga*] (16): Mnye/ ktorym yeft prawdá/ á od Oycám przyífedł *KromRozm II* g; *RejPos* 118v, 132v [2 r.], 151, 152 [2 r.], [154], 251; *CzechRozm* 32; *ArtKanc* A14. Cf *przyść od kogo kim*; »przyść na świat«.

przyść od kogo kim (2): Náuczycielu/ wiemyć my żeś thy od Bogá przyźedł Miľtrzem. *RejPos* 151; *WujNT Ioann* 3/2.

przyść komu (16): *OpecŻyw* 71v; *RejPos* 19, 20v, 28 *marg*, 29 *marg*, 29v (14); TYś ieft Izráelłki Krol [...] / ktoryżeś nam w imię Boże/ poźegnány żądájący Krol przyźedł. *ArtKanc* E5v.

przyść k komu (5): *SeklPieś* 15v; PRzyźedł ieft k nam Obrzym mocny/ Mefyáľ zaślubiony/ Kryťtus wieczny Krol Izráelłki *ArtKanc* A12, C, Cv, S20.

przyść ku czemu [= *w jakim celu*] (5): *OpecŻyw* 71v; Toć ieft kthory ma przyść ku zbáwieniu ludzi *KrowObr* 93v; *HistRzym* 76; *RejPos* 30v; *WujJudConf* 46.

przyść między kogo (1): Między fwe włáfne/ przyźedł, iegoź nie przyięli *ArtKanc* E9v.

przyść na kogo (3): Ták to tedy rozumieć maľ: iż Iezus Pan przyźedł ná lud gruby/ ćielefny/ á kárku twárdego *CzechRozm* 235, 235 *marg*, *4v.

przyść na co [= *w jakim celu*] (49): *OpecŻyw* 71v; iż fie iuż národził on Pan á on zbáwiciel/ ktory miał przyść ná wyzwolenie á ná odkupienie tego fwiáthá nędznego *RejPos* 17v; Iáko to mamy rozumieć/ iż pan náľz przyźedł iednym ná vpadek á drugim ná powítanie *RejPos* 28 *marg*; iż tá fwiáťłość miáľá przyść ná ofwiecenie wźem narodom ludzkim *RejPos* 58, 4, 18, 19, 29 *marg*, 29v (28); *CzechEp* 18; *LatHar* 105, 687; Ten przyźedł ná świádectwo: áby świádczył o świáťłości *WujNT Ioann* 1/7, *Mar* 1/38; *SkarKaz* 487a. Cf *Ze zdaniem celowym*; »przyść na świat«.

przyść prze co [= *w jakim celu*] (1): IVż Słóńce z gwiazdy wyľzłó, [...] á ná then to świáť przyľzłó prze náľze zbáwienie *ArtKanc* B9v.

przyść w co (1): Kryťtus on wieczny Syn iego [Ojca]/ przyźedł w miłóć [tj. *aby kochać*] świáťá tego *ArtKanc* D8.

przyść z czym [= czyniąc coś lub mając ze sobą] (12): *KromRozm III* H5; Bo go iedni czekáli á nádzyewáli fie go przyść z iáką fwiecką możnoćią *RejPos* 324, 10, 118v, 230v; Chriftus nie przyfzedł z pokoiem ale z mieczem. *CzechRozm* 113 *marg*, 95, *v; *SkarŻyw* 520; Pan náłz z cudámi przyfzedł. *SkarKaz* 417a *marg*, 82b, Oooob.

przyść jaki (1): Abowiem Pan náłz przyść raczył raz ná fwiát pokorny/ powtore przydzye wielmożny *RejPosWstaw* [21³].

przyść dokąd (30): *OpecŻyw* 76; Y przydzie odkupiciel do Syonu y do onych ktorzy fię náwráciá od złości *BibRadz Is* 59/20; *RejPos* 8 [2 r.], 14, 29v, 30, 30v [3 r.] (15); *KuczKat* 35; *RejPosWstaw* 21v; *BudNT Matth* 8/29; *CzechRozm* 165; *CzechEp* 343, 345; iż nie poználi światłości/ ktora przyfzła w te niłkości. *ArtKanc* H18v, P6v; *LatHar* 105, 530, 687; Przyfzedł do fwey włafności/ á fwoifz go nie przyięli. *WujNT Ioann* 1/11, *Matth* 8/29.

przyść skąd [w tym: z nieba (11)] (22): *OpecŻyw* 66; *WróbŻolt* T8v; *MurzNT Ioann* 8/14; Zbaw nas miły fynu Dawidow/ kthorys przyfzedł z wyfokości *RejPos* 4, 4, 296v; *CzechRozm* 32v; *SkarŻyw* 73, 596; Gdy mowiemy iż pan Chriftus ma Oycá w niebie/ ábo z niebá przyfzedł/ rozumiemy przez niebo wyfokość y zácność Boską *CzechEp* 310, 346; *LatHar* 401; Aż Chriftus przydzie z Gálileiey? *WujNT Ioann* 7/41, *Ioann* 3/31, 7/42, 8/14, *Rom* 11/26; *SkarKaz* 82b, 517b. Cf »przyść na świat«.

cum inf (109): Ale wždy nieprzyfzedłem iá kralowatz czefnie/ [...] ale wiecznie *OpecŻyw* 120 [przekład tego samego tekstu *TarDuch*], 62, 81v, 85; *TarDuch* B6v; *WróbŻolt* 97/9; *MurzNT Matth* 9/13; *KromRozm II* k3v; iż iefztze otzekawáli Páná Iezu Krzftá [!] [...]/ oney Lámpy goráiącey/ kthora nie miała nigdy zgálnąć/ ále przyść gorzeć wftawitznie y wzyftek fwiát ołwiećić. *KrowObr* 90v, 11 [2 r.], 52v, 93v; Niech fie wam nie zdá żebych przyfzedł płowác zakon álbo Proroki/ nie przyfzedłem ci ich płowác: ále owfzem wypełnić. *Leop Matth* 5/17 [przekład tego samego tekstu: *OpecŻyw* 81, *KromRozm II*, *KrowObr* 11, *HistRzym*, *RejPos* 10, *WujJud*, *CzechRozm* 82v, 87, 90v [2 r.], 91, 91v, 92, *v, **2; *SkarJedn* 247, *SkarŻyw* 112, *WujNT przedm* 31, *Matth* 5 arg, 5/18], *Matth* 9/13, *Luc* 4/34, 19/10, AAA2, AAA4v; *BibRadz Matth* 10/34, 35; *BielKron* 3v, 165; *GrzegRóżn* L3v; *HistRzym* 96; Otho nieboraczkú ciefz fie tym/ iżem ia iuz przyfzedł vzdrowić flepotę y chromotę twoię *RejPos* 10, 10, 26 [2 r.], 28, 324, 327 (11); *WujJud* 77v, 78; *BudBib* 1.Par 16/33, *Ps* 95/13; A oto [opętani] woáli mowiac. Co nam y tobie Iezufie fynu Boży? Przyfzedłeś tu przed czáfem męczyć nas. *BudNT Matth* 8/29 [przekład tego samego tekstu: *KrowObr* 52v, *Leop Luc* 4/34, *GrzegRóżn*, *SkarŻyw* 567, *CzechEp* 150, 205, *WujNT Matth* 9/29, *Mar* 1/24, *Luc* 4/34, *SkarKaz* 488a], *Luc* 4/34, 5/32, 12/49, 51; *CzechRozm* 82v, 87, 90v [2 r.], 91, 91v (13); *SkarJedn* 247, 329; [...] niłzi on ogień miłości/ ktory przyfzedł Chryftus ná ziemi zápálác. *SkarŻyw* 508, 112, 567; *CzechEp* 49, 150, 205; *NiemObr* 8, 18; Nie przyfzedłem ia was teraz fądzić/ álem przyfzedł wzytkim wam posłużyć *ArtKanc* P6v; *GrabowSet* N; Przyfzedł Syn człowieczy fzukác/ y zbáwiác/ to co było zginęło [*Luc* 19/10]. *LatHar* 557 [przekład tego samego tekstu: *OpecŻyw* 62, *Leop Luc* 19/10, AAA2, *RejPos* 384v, *WujNT Luc* 19/10], 141, 217, 238; Bom przyfzedł rozłaczyć człowieká z oycem iego/ y corkę z mátką iey *WujNT Matth* 10/35, *przedm* 12, 31, *Matth* 5 arg, 18 [2 r.], 8/29 (27); *SkarKaz* 7b, 42a, 488a. Cf »przyść na świat«.

Ze zdaniem celowym [w tym z zapowiednikami: dla tego (8), na to (8); (a)by, iż(e)by, żeby] (93): *OpecŻyw* 44; Raczy wzbudzić moc twoię miły panie á przidzi iuż aby nas raczył zbawić. (koment) (Mocz twoię [Ps 79/3]) czufz łyna twego *WróbŻółt* cc; *KromRozm I* H2v; *KromRozm II* b3; *SeklPieś* 15v; A fłyfyzł thu/ tzemu Pan Kryftus przyzedł áby przepowiadał láto miłościwe? *KrowObr* 79, 237; *Leop Matth* 18/32, ZZ3v; Nie przyzedłem ábym puścił pokoy/ ále miecz. *BibRadz Matth* 10/34, *Matth* 18/11, *Ioann* 10/10; *BielKron* 192v; Pan dla tego raczył przydz/ áby czártá fłumił. *RejPos* 205v *marg*, 7v, 8, 80, 178v, 205v (15); *GrzegŚm* 66; *RejPosWstaw* 21v; *BiałKaz* G3v; *BudNT Ioann* 12/47; iż dla tego przyzedł żebyłmy poználi one⁸⁰ ktory ieft prawdziwy. *CzechRozm* 147, 34v, 91, 94, 250, *2v; *SkarJedn* 19; *CzechEp* 18, 150, 292; Przyzedłeś od Oycá byś nam żywot íprawił *ArtKanc* A14, B9v, Cv, I15v, P6v; *GrabowSet* T2; *LatHar* 105 [3 r.], 533, 555, 687 [2 r.]; Abowiem y łyn człowieczy nie przyzedł áby mu fłuzono/ ále áby fłuzył *WujNT Mar* 10/45, *Matth* 18/11, 20 *arg*, 28, s. 196, 252 (14); *SkarKaz* 487a. Cf »przyść na świat«.

Zwroty: »przyść w ciełe, w ciało, ciełeśnie« = *venire in carne Vulg* [szyk zmienny] (30:6:1): *PatKaz III* 106; A włzelki Duch ktory niewyznawa Iezu Kryftá/ iż w ciełe przyzedł/ z Boga nieieft *KrowObr* 65v, 65v [3 r.]; Słubu á oddánia dokonał/ gdy iuż łam przyzedł ciełefnie *RejAp* 158; *BudNT przedm* c2 [2 r.]; *CzechRozm* 38v [4 r.], 39, 39v, *3v; Gdyż w ciełe być/ [...] w ciełe przyść znaczy być człowiekiem prawdziwym według ciáła *CzechEp* 344, 322, 343 [2 r.], 344 [5 r.], 345; *NiemObr* 162 [6 r.], 163; *WujNT* 306, 1.*Ioann* 4/2, s. 825, 2.*Ioann* 7/7; Przyzedł wielki w ciełe ná nie [duchy złe]/ woioownik *SkarKaz* 488a.

»przyść na (ten) świat, na ziemię« [w tym: dla kogo (9), dla czego (5), od kogo (3), do kogo (2), na co (6), skąd (3), cum inf (3); aby, iżeby, żeby (23)] = *venire in (hunc) mundum PolAnt, Vulg* [szyk zmienny] (120:1): *OpecŻyw* 52v, 60v, 67v, 120; uelkye uefele bylo łyna bozego yłz to dzyłz yeft yułz począta w yey mathky zyuoczye przelz ktorą on ma przyydz na then fłzwyath *PatKaz II* 74v, 20v, 58; *PatKaz III* 125v; *TarDuch* A8v; Gdym przyzedł na fwiath skaziłem bałwochwalłtwo *WróbŻółt* hh, Bv, Q3 [2 r.], T8, X2, Y2 (15); Iáko łyn boży miał przyłc ná fwiát cícho. *RejPs* Ff4, 142v; *MurzHist* F2v; *MurzNT Ioann* 3/21, 18/37; *KromRozm II* d3; niegárdził vbogimi/ [...] iáwnogrzełzniki/ celniki/ [...] y nákoniec łotry/ aby okazał iż dla takowych tu ná ten fwiát przyzedł *KrowObr* 49, 3 [2 r.], 42v, 49, 218, 240v; ná tom przyłedł ná fwiát/ ábym fwiádecstwo wydał prawdzie *Leop Ioann* 18/37, *Matth* 5 *arg*, *Ioann* 6/14, 9/39, 1.*Tim* 1/15, AAA2; *BibRadz* *6v, *7 [2 r.], 1.*Tim* 1/15; [proroctwo Sybilli:] Oto przydzye ná fwiát bogáty Pan/ Národzi fie z vbogiej dzyewki nam. *BielKron* 133v, 3, 26v, 132v, 133v, 134v (9); *RejAp* 74v; *HistRzym* 87 [2 r.]; *RejPos* 11v, 69v, 80, 80v, 146 (11); *RejPosWiecz*² 93v; *WujJud* 35; *WujJudConf* 79v; *RejPosWstaw* 21, 21v [3 r.], [21³], [21³]v; *BiałKaz* ktv, B3v, G3, G4v; Ten lepak ieft fąd/ iż fwiátło przyłzło ná fwiát *BudNT Ioann* 3/19, 12/46, 18/37; Otoż ten Syn iego/ był pierwey v niego w niebie/ y z niebá tu do nas ná fwiát przyzedł. *CzechRozm* 32v, 32 *marg*, 32v [5 r.], 33, **5; *KarnNap* C3, D4v; *SkarJedn* 55; *SkarŻyw* 125; *CzechEp* 141, 345; Bucerus kácerz ná śmiertelney pościeli leżąc/ zeznał/ iż nie wierzył/ áby Mełfyałz iuż ná fwiát przyzedł *ReszPrz* 78; *ReszList* 146; *ArtKanc* B9v, E7; *LatHar* 217, 732; Ná fądem ia przyzedł ná ten fwiát *WujNT Ioann* 9/39, *Ioann* 3/19, 6/14, 9 *arg*, 11/27, 12/46 (9); żeś raczył przyść w człowieczéy náturze ná ten nędzny á mizerny fwiát/ ábyś ták wiele wciérpiał zá grzéchy náłzé *SiebRozmysł* E2v; *PowodPr*

11; *SkarKaz* 275a, 387b; iż tego potrzebá/ W krótkim czásie/ by ná swiát przyźedł dziedzić nowy/
Z niewieściéy krwi w Żydowłtwie *GosłCast* 14.

Szeregi: »przyść na swiat, (i) narodzić się« [szyk 1:1] (2): *KrowObr* 240v; Iaćiem fię ná to národził/
y ná tom przyźedł ná swiát [*in hoc natus sum et ad hoc veni in mundum*]; ábych świádecstwo dał
prawdzie. *WujNT Ioann* 18/37.

»przyść na swiat a objawić się« (1): [iż *św. Jan miał*] narodowi ludzkiemu oznaymiać á opowiedać/
iż iuż przyźedł á obiáwił fię ná fwiát on zbáwiciel *RejPos* 11v.

»przyść (na swiat) a okazać (a. ukazać) się« (3): ktory [*miłosciwy Pan*] thu przyść á vkazać fię raczył
w Bołtwie swoim *RejPos* 178v, 291, 324v.

»sstąpić (na swiat) a (i) przyść« [szyk 4:2] (6): *KrowObr* 218; Nákoniec łam oczywiłcie do niego
[*miasta Jeruzalem*] przyść á shtëpić raczył *RejPos* 196v, 300, 326v; *RejPosWstaw* 21; *KarnNap* D4v.

»wyniść i (a) przyść (na swiat)« = *exire a. procedere et venire Vulg* (7): łá [*lege: sam*] ćię náuczý gdy
ták mowi. Wyźedłem od oycá/ y przyźedłem ná swiát/ otolż iuż rozumiey/ łkąd wyźedł/ y kędy
przyźedł. *BiałKaz* G4v; *CzechRozm* 32 *marg*, 32v, **5v; *WujNT Ioann* 8/42, 16/28.

β. *O zapowiedzianym drugim przyźściu przed końcem swiata (201)* : *OpecŻyw* 174v; *SeklKat* Q;
MurzNT Luc 9/26; *KromRozm III* C8v; *KrowObr* 47v, 48, 118; Swięty/ łwięty/ łwięty Pán Bog
włfechmogący/ ktory był/ y ktory ielł/ y ktory ma przyść. *Leop* *2v, *Hebr* 10/37 [2 r.]; Ten Iezus
ktory wzgorę wzięł ielł od was w niebo/ tákci przydzie iákołcie widzieli go idącego do niebá. *BibRadz*
Act 1/11, *Matth* 10/23, 25/31, 1.*Cor* 4/5; *Goski* A9; *SarnUzn* G4v [2 r.]; Tám fię iuż Pan iści iż
chce przyść rychłó á dokończyć wżytkich łpraw swoich. *RejAp* CC4v, 7, 7v, 9, 39v, 40 (18); *RejPos*
1, 5v, 344; *RejPosWiecz*³ 96; *BiałKat* 98v [2 r.]; *WujJud* 143; *RejPosWstaw* 22v; *BudNT Luc* 9/26;
CzechRozm 200, 204, 265; *SkarŻyw* 383; ktory też w tymże ćiele/ w ktorým wćierpiál/ przydzie
obiáwiájąc chwałę oycowłką *CzechEp* 245, 19, 74 [2 r.]; *ArtKanc* G14, G17, S20v; Wiem że iáwnie
przydziełz Sędzia łprawiedliwy *GrabowSet* V3v; *LatHar* 392; Czuyćielz tedy: ábowiem niewiećie
ktorey godziny wálz Pan przydzie. *WujNT Matth* 24/42; Przydz Pánie Iefu. *WujNT Apoc* 22/20,
Matth 10/23, 16/27, 24/44, s. 105, 25/31 (24); *SiebRozmysł* F; poki mi tu ćierpieć każełz/ á poki
nie przydziełz: niech z ochotą ćierpie *SkarKaz* 522b, 4b, 242b, 552b.

przyść do kogo (6): *RejAp* 32, 32v, 33; Nie zołtáwięć was sierotámi: przyde do was. *WujNT Ioann*
14/18. *Cf* »zasię przyść«.

przyść k komu (4): *Cf* »zasię przyść«.

przyść k czemu [= *w jakim celu*] (1): Włtąpiłś sławnie/ k Oycu łwemu y wielebnie/ zásię k łádu
ná swiát przydziełz mocnie. *ArtKanc* H2v.

przyść na co [= *w jakim celu*] [*w tym: na sqd (18)*] (19): Oto prorocztwo, iż pan Iefus na łád ma
przyć iawno. *WróbŻołt* Q3v, Q3; *RejAp* 85, 136v; *BibRadz Ps* 49 *arg*; Abowiem ielłi fię nie obaczą/
á ielłi fię ták vnośić będą/ prozno go winowác máią iż tu przydzye ná vpad ich *RejPos* 30; *RejZwierc*
197v; *WujJud* 221; *RejPosWstaw* [21³] [2 r.]; *LatHar* 276, 523; *WujNT* 159, 408, Bbbbbbb3; *SkarKaz*
242b, 243b. *Cf* »zasię przyść«.

przyść po kogo (8): Iż iáko Pan náłz raz vmárl dla zbáwienia náłzego/ thákże drugi raz po nas raczy
przydz po wierne swoie *RejPos* 261, [136]; *SiebRozmysł* K2v; *SkarKaz* 552a [2 r.]. *Cf* »zasię przyść«.

przyść kim (1): Wierzimy że małz przyść Sędzią. *ArtKanc* T17v.

przyść z czym (1): BOze [...] ktory małz przydz z łtrałliwemi łprawami: a w łrogołci ogniftey łędzic włłfytki narody łtworzenia łwego. *RejPs* 76.

przyść jaki (1): *RejPosWstaw* [21³] *cf* wyżej **α**.

przyść dokąd [zawsze: tu] (6): iż łyn człowieczy nie łtąpi iuż nigdy z niebá aż ná łąd łwoy kiedy thu przydzie. *RejAp* 136v; *RejPos* 30. *Cf* »zasię przyść«.

przyść skąd [w tym: fragment Wyznania wiary (14)] (17): łiedzi ná łrławicy Bogá oycá włzechmogącego/ iuż łtámtąd nie przydzye/ aż łądzić żywe y vmárłe. *RejPos* 88v; *BiałKat* c, 101; *KuczbKat* 60 *łp*; *RejZwierc* 197v; *CzechEp* 194; *ReszPrz* 87; *ArtKanc* M10, M10v; *LatHar* 9, 374; *WujNT* 408, 515; Nie z Sákrámentu áni z Ciborium przydzie ná łąd/ mowią ci niewierni/ ále z niebá. *SkarKaz* 243b, 243a, b. *Cf* »zasię przyść«.

cum inf [w tym: sądzić żywe(-ych) i umarłe(-ych) (a. martwe(-ych)) (31)] (55): *BierRaj* 21v; *OpecŻyw* 114, 176v; *TarDuch* D; Ale gdy przydzie łędzic tam niebędzie milczał. *WróbŻołt* Q3v, Q3v, ff8v; *RejPs* Ff3v; *SeklWyzn* Bv; *SeklKat* B4v, O2; *RejKup* m3v; *MurzNT Ioann* 218v *marg*; *KrowObr* 105v; iż nam ten Pan nie chce łie okázác/ W łrławey łwoiey łftnołci/ aż przydzye łwiát kárác. *RejWiz* 187; *BielKron* 139v; *LeovPrzep* F2; á ták iuż będzie záváždy aż do onego czáfu gdy Pan przydzie łścić łie łey nieznofney krzywdy łwoiey. *RejAp* 94v, AA7, 96, 126, 161, 161v, 172 [2 r.]; *BiałKat* c, 101; *KuczbKat* 60 *łp*; *KochPs* 111; Gdy przydzie rozławić łię włświętych łwoich/ y dziwnym okázác łię we włzech co wierzą *BudNT 2.Thess* 1/10; *CzechRozm* 264; *SkarŻyw* 68, 172, 173; *CzechEp* 194; *ReszPrz* 87; *ArtKanc* C18v, M10, M10v, N19v, O16v; Y powtore ma przyść z chwálą łądzić żywe y vmárłe *LatHar* 91, 9, 374, 573; *WujNT* 515, Xxxxx4v; *SkarKaz* 1a, 243a, b. *Cf* *Zwroty*.

Ze zdaniem celowym [(a)by] (3): *SiebRozmyśl* K2v; Ktory [*Chrystus*] [...] łiódmege wieku przydzie z mocą wielką y z máiełtatem/ áby łądził włzytki. *WujNT* 837, *2.Thess* 1/10.

W porównaniu (1): Iż łyn człowieczy nie ináčzey przydzie iáko błýkáváicá czáfu łądu łwoiego. *RejAp* 172.

Zwroty: »przyść na łwiat« [*w tym: cum inf (2)*] [*szyk zmienny*] (6): *RejAp* 85; A gdy przydziełz tu ná łwiát w oney łwey możnołci/ Gdy łie z dułzą łołpołu złączą zálíę kołci/ Day łłyłzeć on wdzięczny łłos [...]. Podźciełz iuż moi mili w niebiełkie rádołci *RejZwierc* [272]v; *ArtKanc* H2v, N18; Gdy ná łwiát/ przydziełz złołć wyrokiem łłowác. Nie choway łomłty *GrabowSet* M2v; *SiebRozmyśl* K3.

»zasię (a. zász) przyść« [*w tym: do kogo (2), k komu (4), na co (2), po kogo (3), dokąd (4), skąd (1), cum inf (3)*] = *wrócić*; *iterum venire PolAnt, Vulg* [*szyk zmienny*] (28): nieopułłczętz wás łirotami/ ijdę od wás/ a zálíę przydę kwám *OpecŻyw* 173v, 95v, 96v [2 r.], 167; z łmartwych włtał/ do nyebá włtąpił/ á przydźzye zász łędzić żywe y łmartwe *KromRozm I K3v*; *BibRadz Ioann* 14/3; A czász przydzie iż zálíę przydę po was po włzythki wierne łwoie *RejPos* 131, 78, 88v, 128, 135v, 143v (13); *WujJud* 25v, 71v; *BudNT Ioann* 14/3; *ArtKanc* H2v; *WujNT Ioann* 14/3, s. 396; *SkarKaz* 243a, 552a.

II. Znaleźć się w jakimś łtanie lub łytuacji, zwyłke łewiznie, łimowolnie [najczęłcięj z łpodmiotem osobowym] (1349) :

1. Doznać czegoł, łrzeżyć; w łensie łpozytywnym: uzyskać, ołsiągnąć, zdołbyć; w łensie łnegatywnym: wpałć, łpapałć, ułec; venire PolAnt, Vulg, Mącz, Modrz, Calag, JanStat, Cn; łdevenire Miech, Mącz,

Calag, Vulg, JanStat, Cn; pervenire HistAl, Vulg, PolAnt, Mącz, Modrz, JanStat; incidere PolAnt, Mącz, Calag, JanStat; adduci Modrz, Calag, Cn; intrare Vulg, PolAnt; esse, obtinere PolAnt, Mącz; evadere Mącz, Modrz; assequi Mącz, JanStat; procedere, redigi, redire Mącz, Cn; ire Vulg; occurrere, tradi Polant; ascendere, cadere, emergere, fieri, subire Mącz; adire, incurrere JanStat (1260) :

a. O sytuacji życiowej, społecznej (517) :

α. Z podmiotem osobowym (441) :

*przyść do czego (a. ad a. in aliquid) [w tym: do tego że (2)] (68): GliczKsiąż G5v; RejWiz 192; Leop *A3v, Philipp 3/16; Niemożemy do iedności przyść OrzRozm C3v, C4; do czego ktho chce przyść/ musi siła pilności przyłożyć GórnDworz M5, Bb4; HistRzym 69v; KuczKat 235; żeby do zgody á do miłości fthany Páńskie z náfzými Rycerskimi przyźly MycPrz II C4; BiałKaz I; CzechRozm 204v; inni wstępuiąc biskupi/ [...] im dálej się od czałow Apostołfkich odsadzáli/ tym więcey páłterftwá y rządu Piotrowego potrzebowali. áby około wyznánia wiary S. y náuki/ [...] do rozerwánia iakiego bez iedney głowy nie przyźli. SkarJedn 80, 84, 168, 270, 376; KochPs 91; biała głowá ták zacnego domu/ [...] wżytko dla Páná Bogá z táką wiarą rozdála/ ifz prawie do oštátniego vboftwá przyźlá? SkarŻyw 143, 35, 241, 292, 437, 527, 544, 566; StryjKron 527; CzechEp 250, 372; ReszPrz 87; ReszHoz 119; ReszList 164; WerGośc 215, 225; WerKaz 299; KochPam 88; KOmu miło zbáwienie czału dżiliefzzego/ za wípomożeniem Páńskim może przyść do niego ArtKanc N14; GórnRozm I4v, L4v; Zemi niedala Fortuna przełtronei drogi do tego abich bel [...] przifc mogli in eam Societatem, przes ktora bim bel sam z wami mowil ósprawach R.P. nalezacich PaprUp A2; ActReg 30, 96, 184; [...] część [łupów] do Datámá posławfzy/ s którym był do przyiáźni przifzedł Phil H2, R2, R4; áby oycowfkim ftrychem się íprawuiąc/ do tegóz záchowánia/ y do téyże dobréy flawy przyźdź kiedy mogli. KochFrag 49; LatHar 576; WujNT Philipp 3/16; WysKaz 2; JanNKar Cv; że tym samym rzemięfłem [wojennym] [...] ad acquirendos honores et facultates, naprędzey przyść mogą VotSzl C2v; CiekPotr 18, 23; Przecz żem przyźedł dżiś [...] do tego/ Ze ledwie mam czym pokryć nágość ciála mego. CzahTr Iv, H3, I2; GosłCast 43; SkarKazSej 668a. Cf Zwroty.*

przyść do kogo [= dostać się na czyjeś języki] (1): będą wżyfcy fniego dworowác/ i iáko poczną/ ták go będą łobie podawác [= naigrawać się]/ nošić/ piálthowác/ áż do pácholát przydzie. GórnDworz M6.

przyść k(u) czemu [w tym: k(u) temu iż, że (6), aby (2)] (208): Kto chce bogáty być/ łatwie mu ku nędzy przyść. BierEz Pv, D4, M3; OpecŻyw 95v, 160; OpecŻywPrzedm C4v; ForCnR B3, Dv, E3; byfzmy fya ku nabozenfthwu pobudzyly a ku vyerze przyźly PatKaz I 13; PatKaz III 98, 134; FalZioł II 3a; BielŻyw 37; abych iedno ku temu nieprzyfiedł abych miał byc oddalon nam zdawna obiecany fwiętey laski twoiey. RejPs 207v, 27, 87v, 217; Ze nam trudno kzbáwieniu przyfć Nie będziemli dobrze czynić RejRozpr B3v; RejJóz 15v, 18v, P; LibLeg 11/138, 139; LibMal 1546/110v, 1550/151; RejKup f6v; MurzHist B4; KromRozm II b2v; lubo Annałz y Káiffałz [...] nyepobożnye ku wrzędowi kápłáńfkyemu byli przyźli KromRozm III L2v, B2, L2v; BielKom E3v; GliczKsiąż E6, H5v, K4v; LubPs D2, I, Ov, Qv, Rv, Z4; KrowObr A; pożycz kopy brácie/ Bo wierem teraz przyźedł k niemáley vtrácie. RejWiz 72; Leop 1.Tim 2/4; OrzList h4v; RejZwierz 56v; BibRadz 2.Par 15/20, I 451a marg, Sap 4/3, Philipp 3/11; ktory [Cycero] [...] przez dżielność fwą ktemu był przyźedł/ że

Rzym on wielki zginął/ á Cicero Rzymfki zoštał *OrzRozm* Q2, C4; gdy nie miał [cesarz *Markus*] czym płáćić łłużebnym/ zálkádał klenoty ná to mieyfce/ gdy przyšzedł ku pieniądzom/ wykupował łzáty/ klenoty *BielKron* 149v, 21v, 72, 104, 108, 115 (12); *GrzegRóżn* E2, G4v; *Processisset honoribus longius, nisi, etc.* Przišzedł by był ku więtfzemu łtanu á doštoyności/ by nie etc. *Mqcz* 44d, 34d, 71b, 89a, 105d, 112b (23); Bo Litwá k téy Vniéy niemoże inák piérwéy przydz/ áliżby Kšiádz wielki Litewfki vmorzył Práwo łwoie *OrzQuin* Pv; nie drogá przyštoyná/ ále mocá á gwałtem przyšzedł był [*Aleksander VI*] k Papiestwu. *GórnDworz* O5, B8, E5v, F5, K8, L (16); á iefli thy niekiedy przyydziefz k łzczęšćiu/ [...] dobrym mi łie odpłáćifz. *HistRzym* 12, 22v, 45, 49v, 78 [2 r.], 85, 86; iž y tu zá żywotá [*harda myśl, tj. człowiek hardy*] rzadko áby nie miáła przydzku [!] iakiemu zelzeniu łwoiemu *RejPos* 227v, A6v, 57, 72, [105], 112 (15); *HistLan* F3; *KuczbKat* 120; Abyš łwe czáfy rozmyšláł/ K czemu małz przišć pilnie krišláł *RejZwierc* [238], 2, 267; *BielSpr* 3v; *HistHel* B; *RejPosRozpr* b3; *CzechRozm* 78v, 179, 191v; *PaprPan* T3v [2 r.]; *ModrzBaz* 12v, 135v; *SkarJedn* 378; *SkarŻyw* 28, 76, 470, 566; przez kogo miáła przyšć tá bełtya piérwíza ku zginieniu. *CzechEp* 375, 369; *CzechEpPORz* **2; *KochFr* 3; *BielSjem* 4, 11; *ArtKanc* I11, K11, M16v; *GórnRozm* B4v; *ZawJeft* 22; Chcáć žeby włzyšcy byli zbáwieni/ y ku znáiomóšći prawdy przyžli. *WujNT* Bbbbbbb2v, 1.Tim 2/4; *SarnStat* 15; *CzahTr* K4v; *KlonFlis* E2. Cf *Fraza, Zwroty*.

przyšć na kogo [= *zostać kims*] (3): Ná páłierby przyžłzy dzieći moje *BielSat* G2 [*idem*] *BielSen* 15; Drugi ná Mnichy przyydzie *BielRozm* 5.

przyšć na kogo [= *zetknąć się, znaleźć się w sytuacji zależnej od kogoś*] (6): Powiedzcie mu [*Seklucjanowi*] nie piłz byłtrze/ Boš przyšzedł ná piérwíze miłtrze *BielKom* A4v; ten ktory mniamał włzytek łwiát zwalczyć mocá łwoiá/ przyšzedł ná niewiáftę mizerná ktora go zwalczyłá *BielKron* 113, 251; *RejAp* 137v; *RejPos* 283v; *PaprPan* Gg4.

przyšć na co (59): *OpecŻyw* 105v; *RejRozpr* K2v, K3v; *MurzHist* Sv; Zem ná takie miał przydz tu nyebełpyecznošći *LubPs* Q3v, cc2 marg; *GroicPorz* bv; *RejWiz* 180; Czuyćie á modłćie łie ábyšćie nie przyšfli ná pokušfenie. *Leop Matth* 26/41, *Mar* 14/38; przyžlišmy iuz w Polńce ná oštátni punkt/ z ktorego iedno łpášć á łzyię złomić *OrzRozm* A4; [*papiež Paweł III*] przez šioštrę Iuliá Alexándrowę Nałožnicę/ ná Kárdynáłłtwo przyšzedł *BielKron* 234, 158; *Mqcz* 493b; *RejAp* 160v; ábyš nie przyšzedł ná ony pokuŷy á ná ony vpadki *RejPos* 104v, 104v marg, 223, 261, 261v, 262 [2 r.] (10); *RejZwierc* 27v, [78²], [238], 239v; A końcá pátrzay/ ná czo ma przyšć káždy. *RejZwiercTrzec* Aaa2v; *MycPrz* I B2v; *SkarŻyw* 27, 135, 263, 320; Przyžłáfwá ná wielki błáđ *BielRozm* 4; *GórnTroas* 45; *SkarKaz* 122a; *CiekPotr* 55; Byš iáko nie došwiadczył vpadku moiego/ A nie przyšzedł nań głupie przełtrzegay łię tego. *CzahTr* C4, C; Ná co to przyžłá wyłchłá łtárošć moia? *GosłCast* 51, 52; *KlonWor* 38. Cf *Fraza, Zwroty*.

przyšć na co [= *dostać do jedzenia*] (1): á nie piešć tež nážbyt przyrodzenia iego [*dziecięcia*]/ [...] bo y mdleýfze bęđdzie/ y zołáđek czemu z młodu przywyknie tego mu łie záwždy bęđdzie chćiáło. A potym gdy przyydzie ná grubłze potráwy tedy y s trudnošćią ie bęđdzie przechowywáć [= *trawić*] mogłó *RejZwierc* 7.

przyšć o co [*tylko o złych sytuacjach*] (16): Czemu Alexándér chcáć zabyzeć áby o złá łlawę nye przyšfedł/ á mátkę tež s podeyrzenya wypráwił/ zmyłlił łobye žeby myał być łynem Iowiłlá

Hámoniuffá *GliczKsiąż* B6, E6v; Defectu medicorum multi perierunt, Przes niedoftátek doctorów wiele ich przifzło o ímierzć [!]. *Mącz* 115a, 242c, 364d, 389c; *GórnDworz* T6, Llv; *KuczbKat* 310; *RejZwierc* 130; Lecż náłzy Kopycińcy nie máią tey myśli/ Aby kiedy o taką złą tu sławę przyfzli. *PaprPan* Y3; á ktoby chćiał prędko té rzeczy [...] odpráwić/ á ízkopcem álbo kruzem leiąć/ íefzcze płat mokry przyłóżywfy/ áby tém więcéy fyé głowá párzyłá/ [...] álbo o powietrza rułzenié/ álbo o dobrze wientfzy niż piérwéy miał káfel/ zaráz támże przydzie. *Oczko* 16v, 31; *SkarŻyw* 341; *WerGość* 208; *SarnStat* 964.

przyść o co [= *stracić*] [*w tym: o gardło* (5)] (9): *FalZioł* V 108v; wimiłfyo no we drogy trvdnofczy czynacz kvpczom íkthorich wyelye o mayethnofczy ízwoye wyelye o gardla przifly. *LibLeg* 11/182; *BielKron* 199v; Oleum et operam perdere, O náklad y robotę przifć. *Mącz* 261c; Per flagitium famam perdere, Przes złe záchowánie o dobrá powieść przifć. *Mącz* 290b, 291d, 480d; *RejPos* 106v, 167v.

przyść w co (*a. in aliquid*) (50): krucy z íowámi: Poczęli miedzy íobá wásń/ A potym przyfzli w nieprzyziáń. *BierEz* P4v, K3; *PatKaz III* 91; Przyfłas potym W K M w młodości íwoiey w rozliczne przygody *RejJóz* A2; *RejKup* ee5v; *GliczKsiąż* Bv; Synowye yego nych przydą w wyeczne zátroceny *LubPs* Z, Y3v, Y5, bbv *marg*; *RejWiz* 34v, 44v; Czuyćieź á modłćie fię/ byście nie przyfzli w pokułzenie *BibRadz Mar* 14/38, I 8b *marg*; wybráli tedy z obu ítron po íiedmi mężow/ áby ci ípolná rozmowá przyfzli k íobie w íedność *BielKron* 208, 273; Qui cum suis laudibus, tum vero te filio superasset omnium fortunam, etc. [...] ále więc przes cię tákowego íyna/ dálekoby był w wietfzą sławę á ízczeńcie przifzedł. *Mącz* 71d, 10a, 480c; *OrzQuin* Zv; Nie ípodziewálem fié nigdy przyść w tákowy vpad *HistRzym* 37; á nędzny człowiek/ ktoremu to było obiecáno/ iż miał przyść w towárzyftwo ich [*aniołów*]/ á w ony rofkółzy ich *RejPos* 18v, 51v, 104v [2 r.], 163, Ooo2v; *RejZwierc* 184v, 237; *WujJudConf* 141; *RejPosRozpr* c; *RejPosWstaw* [41³]; *BiałKaz* C3; Gefahr beftehen. Przyść w niebeśpieczeńftwo. Periclitari. *Calag* 219a; *KochSz* Bv; *ReszList* 176; *ArtKanc* H2v, I3v; *GórnRozm* N3; *PaprUp* F4v; przenadętosć wrosterki [= *zwady*] przylizmy *ActReg* 29, 87; *Phil* C2; *WujNT Mar* 14/38; *SarnStat* 593; íefzczec było dwudziefte nie nádefzłó láto/ Gdyś wtákowy ítan przyfzłá [*tj. została wdowá*] *ZbylPrzyg* B3. *Cf Zwroty*.

Fraza: »k czemu(że)m, na com przyszedł (*a. przyść mam*)« [*westchnienie w ciężkiej sytuacji*] (3:1): Nieftutys k czemum ía przyfzłá *RejJóz* F8, Gv; Ach quo redactus sum [...] Ach k czemużem przifzedł *Mącz* 6a; Nieftętyfz/ ná com przyfzłá? iż zemnie przykłády W przypadkách ludzie biorą *GosłCast* 43.

Zwroty: »przyść ku ostatniemu celu« = *być doprowadzonym do ostateczności* (1): Tákiuz byli przyfzli ku óftátniemu celu [*wyznawcy Jana z Lejdy*]/ áż wćiekáli drudzy z miáftá *BielKron* 215.

»ku czemu przyść; ku niczemu nie przyść« = *osiągnąć coś, nie osiągnąć nic* (1;1): ktoremibi [*rzeczami*] mogł żywot íwoy v zdobić á ofłáchćić potym/ gdyby ku czemu przyfzedł *GliczKsiąż* F2v; á wdy íilá czáfu ku niczemu nie przyfzedfzy/ próżno ítrawili. *GórnDworz* Aa3.

»przyść na [*jaką*] drogę« (3): *RejPs* 65; Íam niebogá przyfzłá ná ták niebeśpieczną drogę/ Ze/ poććiwie żywfy/ vmrzeć krom zmázy nie mogę. *KochZuz* A3v; *RejZwierc* 173.

»na hak przyść« = *znaleźć się w niebezpieczeństwie* [*szyk zmienny*] (8): przyfzliłmy íuz byli ná hak miedzy wielkoć nieprzyziáćioł *BielKron* 460, 30v, Kkkk3; *BielSpr* 42; Nákoniec pátrż ábyś ná ten hak nie przyfzedł/ ná który Iudałz *LatHar* 191, 329, 578; Práwy Chrześćijánin má fię poráchowác/

gdyby ná taki hak przyfzedł (czáfu prześládowania) żeby fię ráczyy odrzekł wízytkiego co ma y mieć może: á niżliby miał vtrácić wiárę Kátholická. *WujNT* 256.

»ku [jakiemu] końcowi (końcu) przyść« = *coś się z kimś stało, stanie* [szyk zmienny] (3): *ForCnR* E2v; wiefzto Bóg/ ku ktore^{mv} końcowi fynowie moj przyidą *MurzHist* H2; żeby co fnich [dzieci] dobrego vrosć mogło/ á izby przyfzli ku dobremu końcowi. *GliczKsiąż* F2.

»ku końcu, do końca przyść« = *umrzeć* [szyk zmienny] (3:1): tu mamy rozważyć fład fie wziął początek náfz y ku iákíemu końcu przydz mamy *RejPs* 180v; przydziefz befpiecznie ku końcu fmierci *HistRzym* 104v; Y poládzi namioty pálacu fwego miedzy morzámi przy gorze zacney świętości/ y przydzie áż do końcá fwego [veniet usque ad summitatem eius] *BudBib Dan* 11/45; *SkarŻyw* 115.

»przyść ku końcu, k(u) kresowi (kresu)« = *osiągnąć cel* [szyk zmienny] (3:2): Nye dopuść Pánye żądzey złośnikowi/ By myał z myflą fwą przydz k fwemu krefowi *LubPs* ee2v; Bo łáčno przydz ku krefu kto fie da náuczyć *RejWiz* 8v; zdáło by mi fie przedfię/ zem ku onemu końcu przyfzedł/ ktory ma przed sobą mieć/ cnotliwy Dworzánin. *GórnDworz* Hh3v, I6, Ii2.

»ku kresu, do kresu przyść« = *osiągnąć sukces, wysoką pozycję* [szyk zmienny] (4:3): *LubPs* V; Nie izbym iuż przyfzedł do krefu [Non quod iam acceperim]/ ábo iuż dofkonáłym był *BibRadz Philipp* 3/12; fláchćicowi nie przyfthoyna rzecz fie widzi/ nie przyść/ ácz nic/ ku temu krefu/ ku kthoremu przyfzedł iego przodek. *GórnDworz* Dv, G3, V2; *SarnStat* 314.

»przyść do kresu, na kres« = *znaleźć się w niepomysłnej, ostatecznej sytuacji* (1:1): *RejWiz* 175; że náoftátek przyfzedł do takiego krefu/ że one máiętności fwoie iedno przez dwie lećie przez gárdło przelał *WerGość* 225.

»przyść w liczbę, w poczet [kogo]« = *zaliczyć się* (1:1): Bez wiáry bowiem nie iest podobna rzecz [...] przyść w poczet fynow iego [Boga]. *WujJud* 96v; *LatHar* 209.

»przyść na łyka« = *dostać się do więzienia a. niewoli* (1): Nie czyn z łyfzki knáfliká/ Byś nie przyfzedł ná łyká *RejZwierc* 239v.

»w małżeństwo przyść« (1): oboie tego prágnęło/ áby thá takowa miłość fzczeńliwy koniecz wzięła/ tho iest/ áby s sobą w małżeńftwo przyfzli *GórnDworz* Aa5.

»przy(ś)ć ku [jakiej] mierze, w [jaką] miarę« [szyk zmienny] (1:1): *ForCnR* A4v; Gdyż przes twoyę prawę wiárę Ty mozes prycz wone miarę Is przes łáfką Pana fwego Doydzies zbawienia wiecznego. *RejKup* m8.

»przyść k miescu swemu« = *odzyskać należną pozycję* (1): (*did*) Pofel dobrze tufzy funnięniu [tj. porzuconej żonie kupca]. (–) Wnet to poznas czo vdzyalam Iako fię oto poftaram. Ifcie przydzyes kmiełczu fwemu *RejKup* E.

»przyść ku pi(e)rwszemu (a. pirwemu) ...« [w tym: zasię (5)] = *odzyskać* [szyk zmienny] (9): *MurzHist* L2v, M; *HistRzym* 130; *RejPos* [77]v; Iefli zbędziem počćiwie/ tych niewdzięcnych gości/ Przydziem záfie ku oney/ pirwzey fwey wolności. *BielSat* G [*idem BielSen*], G3v; [*Antychryst*] temu tak wfzelákimi sfofoby zábiega/ iákoby iefzcze ku pirwzey powadze y zwierzchności przyść mogli *CzechRozm* 255v, *; *BielSen* 13.

»przyść w ręce [czyje a. komu], do rąk [czyich], na ręce [czyje]« = *stać się czyjás ofiarą; in manus devenire Miech; tradi in manu PolAnt; venire in manum Modrz* [szyk zmienny] (17:1:1): *MiechGlab* 54;

BibRadz Lev 26/25; woleli vmrzeć niżli przisać w ręce okrutnikowi *BielKron 273*; [*Attyla rozkazał*] aby wneth ściągwszy go [...] łpalili/ by żywo w ręce nieprzyjacielkie nie przyźedł. *BielKron 298v, 69, 129v, 130, 391v*; Carnificinam subire Kátowi przisać w ręce. *Mącz 39a*; *GórnDworz Y7v*; *HistRzym 20v*; *RejPos [249]v, 280v*; Od Házáhelowego/ który mieczá wydzye [...]. Ná Helizeufzowe/ ręce iuż ten przydzye *HistHel C4*; *BiałKaz B4v*; *ModrzBaz 79v*; *StryjKron 607*; *ActReg 57*; *WujNT 392*.

»przyść ku skutkowi [czego]« = zrealizować coś (1): Alye mv [*Walenty*] nycz nyepzynyoł bo nyepzrifchedl ku skutkowi kradzyezy they *LibMal 1547/126*.

»do sprawy przyść« = ponownie ustawić się w szyk bojowy (1): Rułkie vphy pierzchnęły [...] / A Wfeward by do łprawy przyźli wołał prożno. *StryjKron 230*.

»przyść k(u) szkodzie, do szkody, w szkodę« [*szyk zmienny*] (9:1:1): A będzieieli w niezgodzie/ Rychło przydzieicie ku łzkodzie *BierEz I4, D4v, H4v, Q3*; Aby potym [*chory*] z tąd nie przyźedł w iaką łzkodę. *FalZioł V 104v*; *LubPs G3v, ff*; *BielKron 194*; *Mącz 255c*; *KarnNap C4*; á ono włyżtko poydzie wniwecz/ co [*szukający sprawiedliwości*] wżyli niewczáfu dom opuścili/ zámiełzkáli łobie/ y do wielkiej łzkody przyźli. *GórnRozm Iv*.

»na sztych przyść [z kim]« = wejść w spór (1): Acz wiem gdy ná łztych przydziełz z niedowiárki/ iźci to fwiát ináčzey będzie włzędy wykłádác *RejAp 3v*.

»do toniej [= *trudnej sytuacji*] przyść« (1): Do tey toniej [*tj. utraty łaski bożej*] ábyś nie przyźedł/ wżyway [...] modlitw niżey położonych. *LatHar 559*.

»przyść zasię (a. zaś)« = odzyskać [*szyk zmienny*] (7): Metuo ut possim recuperare, Widzi mi łie że z trudná k temu zaś przydę. *Mącz 220b*; *ArtKanc K11*. Cf »przyść ku pi(e)rwszemu ...«.

Szereg: »przyść ani przystąpić« (1): gdy ye [*dzieci*] rodzicy do dworu zá pánem miecz dádzą nosić/ [...] ku dobremu á łtátecznemu [...] połtánowyenyu nye mogą przysć ani przyłtąpić *GliczKsiąż H5v*.

β. Z podmiotem nieosobowym (76) :

przyść do czego (22): A przełtołz the łofy do tego by przyść mogły [...] / żeby do czterzech lat Interregnum łtác miało *MycPrz II C3v*; *Oczko A2v*; *SkarŻyw A4*; że Miáltho Spárhá nie bárzo łudne będąc [!]/ zá krotki czás/ w porządku będąc/ do wiewłzey ámplifikácyey bogactw y godności przyźło *Phil P2, R4*; aby zátym ták náłzē/ iáko y poddánych náłzych máiętności do zniłczenia y vpadku nie przyźły *SarnStat 522, 339, 393*; *CiekPotr 30*. Cf *Zwroty*.

przyść k(u) czemu (24): aczkolwyek tha Electia [...] kthemv przifla, yłch malo albo nycz nyewalzy *MetrKor 31/620v*; *BielŻyw 92*; A gdy łie ktora rzecz zepłuie: mułi łie w iednołc obroćić/ tho ielł ku iedney rzeczy konieczney przyłć. *KłosAlg A2*; *OrzList h4v*; *BielKron 188, 368*; *Mącz 417d*; ktore [*miasto Florencja*] ná ołtátek przyźło ku niewołłtwu. *LeovPrzep D4v*; *GórnDworz Z3*; *ModrzBaz 5v*; Będzielz odwłaczał Zborowi zdrádnemu/ Przyść k vpadkowi niepoddzwignionemu? *SzarzRyt B*. Cf *Fraza, Zwroty*.

przyść w co (21): Tako y pod czálem zaczná rzecz gdy w połpolitóć przidzie: wniedbałóć przichodzi y ku wzgardze [!]. *FalZiołUng V 119*; lepiej wczáłz [*jechać do Egiptu*] nizli zboza przydą w wielką drogólcz *RejJóz L8v, [I]3v*; *BibRadz Ioel 3/19*; *BielKron 156v, 284*; *Mącz 224b*; *RejPos 159v*; *RejZwierc 187*; Bo ielłi w ten czás gdy ty nic niedbałz łódzia przydzie w niebezpieczność/ winien będziełz one⁸⁰ vtonienia. *ModrzBaz 125v, 123*; *ArtKanc K10*; *KlonKr F3*. Cf *Zwroty*.

Fraza: »nacz, k czemu przyszła (przyszło) ...« [o ciężkiej sytuacji] (2:1): ij czemu twá pokora tak niľko s łtąpiła? nącz twá lutołtz przyłłła? *OpecŻyw* 23, 134 [2 r.].

Zwroty: »w cieśnią przyść« = *znaleźć się w niebezpiecznym stanie* (1): KToż łie tego łpodziewał/ żeby moje rzeczy/ W taką cieśnią przyść miály? *WisznTr* 8.

»na hak przyść« (1): O pánienłstwo moje/ [...] ná któryś hak przyłłło? *LatHar* 149.

»na jawią (a. jawność) przyść« = *stać się jawnym; in palam venire* *PolAnt* (2): *MurzNT Mar* 4/22; dzień to on ołtáteczny pokaże/ gdzie to włzytko ná iáwią przydzie. *CzechEp* 15.

»przyść w jedno« = *zgodzić się* (1): wodá wilga á mokra/ ogień łuchy á ciepły: przeco przyść z łobą w iedno nie mogą. *OrzQuin* P2.

»w swoję kłobę przyść« = *zostać uporządkowanym chronologicznie* (1): Ale łię tu iuľz teras porządek Hłstorıey Litewłkıey [...] przerwać mułi/ ácz iednák dzieie y łpráwy Litewłkıe poydá łwym torem/ ále nie według porządku Xıążąt/ który potym w łwoję kłobę przydzie *StryjKron* 288.

»w swą kłobę [= *do właściwego stanu*] przyść« (1): Która [*Polska*] w łwą kłobę piérwéy przyść nie może/ Áż łwıęta Cnotá złá niecnotę zmoże. *PudłFr* 9.

»ku temu końcowi, do kresu przyść [że, iż]« = *coś się z czymś stało* (2:1): Piłze Plátyná/ iż iuľz ná ten tżás Papięłstwo było ku temu końcowi przyłłło/ iż kto [...] nawıęcey dárow dáł/ ten Papięzem nátychmiałt zołtał. *KrowObr* 38; od iákich Miłtrzew/ tá nowá náuká wyłzłá [...]: do ktorego kresu przyłzłá/ że łię ná Máiełtat BÓgá włzechmogácego rzuciłá *ReszPrz* 91; *KochWr* 28.

»ku końcowi (a. skończeniu), ku kresowi, do końca, do krysu przyść« = *skończyć się; zrealizować się; ad metam pervenire* *Mącz* [szyk zmienny] (3:1:2:1): *GroicPorz* 14; *BielKron* 376v; *Mącz* 219b; w zbytku/ ma wđy niemoc co trawić/ niľli ku końcowi przydzie. *SienLek* 18v; *LeovPrzep* H3; *CzechRozm* 71; O co łię czáłow náłzych iuľz kılká Papięzow łtárałó/ ábyłmy piłmo ł. od tych włzytkich przyład y omyłek oczyłcione mieli: ále łełczce ták powáżna łpráwá nie przyłzłá do końcá. *WujNT przedm* 5.

»do kresu przyść« = *osiągnąć to, co było zamierzone* (1): GDYż to Pan Bóg zrzáđził, [...] że [...] ku łczęłlıwołci Rzeczypołp. do którego teraz kresu przyłzłá, W.M. [...] iáko filarmi y podporą téy Rzeczypołp. vczynił *SarnStat* 848.

»na liczbę przyść« = *zostać objętym rachunkiem* (1): Stego gáłior/ łtego kwoczka Zábłádzi teź iáłowicá Ná łtárołtę połowicá A czálem łie włłytka zeydzie Wıłłák to ná liczbę nieprzydzie *RejRozpr* C4.

»przyść [między kogo] w obyczaj« = *stać się poszechnym zwyczajem* (1): iż pokáđ złotá á drogich łfat nye znano/ ták yełłcze walki á nyeprziyáżni y rołkółly nye przyłzły były myedzy łudzye w obyczaj *GliczKsiąż* E8v.

»k(u) pierwszemu ..., do pi(e)rwszego ... przyść« [w tym: *zasię* (a. *zaś*) (2), *znowu* (1)] = *wrócić, odzyskać; pristino ... restitui* *JanStat* [szyk zmienny] (4:2): *OpecŻyw* 193; iż [królestwo] bęđdzie bliłko vpáđku/ włzákże w ten czás nie vpáđnie/ Ale z nowu przydzie ku piérwłzemu łtanowi [*iterum constituetur in suum initium*]. *BibRadz* 4.*Esdr* 12/18; *BielKron* 180v; kthóre [*ciało Chrystusowe*] z grubégo wnet wvielbiónym było ná górze Thabor/ [...] y záłyę do łtanu łwego piérwłzého przyłzłó

BiałKat 328v; *Miałto* lámo Kijow [*Tatarzy*] [...] ípalili/ iż od tego czálfu ku pierwłzey ozdobie przyść niemoże *StryjKron* 547; *SarnStat* 199.

»przyść w przysłowie« = *stać się przysłowiem* (1): Więc też przyśzło w przyśłowie *Tolofánłkie* złoto *KlonWor* 10.

»do skutku, ku skutku(-owi) przyść« = *zrealizować się* [*szyk zmienny*] (6:3): *thedi* tha rzecz acz *yvsz* bila [...] *przes* nas *namowiona* y *postanowiona* [...], a *włchakosch* tha rzecz *kv skvthkv* nieprzifzła bila *LibLeg* 10/69v, 11/25; *RejZwierc* 244v; *Ná rafie* więźnie/ *In falebra haeret/* to *ieft/* niemoże do fktku *prziść*. *ModrzBaz* 96v *marg*, 106; *StryjKron* 340; *KochPam* 86; *ActReg* 79; *SarnStat* 1042.

»[komu] w smak przyść« = *smakować* (1): *Magnum fastidium stomachi, vel cibi contraxi, Zadna* mi rzecz niemoże w ímák *prziść*. *Mącz* 119b.

»w szkodę przyść« (1): [*diabeł*] o *kołcyoł* *lie* też *ítára/* áby w *yáką* fzkodę á *vtrátę* *duffną* *przyśledł*. *GliczKsiąż* K8v.

»na światło przyść« = *zostać zobaczonym* (1): *Sálomon* *dał* był ono *drzewo* *zákopác* w *zyemię* *ná* *trzydzyeści* *fiążeni/* [...] áby *nigdy* *ná* *fiwiatło* nie *przyśzło* *BielKron* 78v.

»[komu] do używania przyść« = *ktoś może używać, korzystać z czegoś* (1): nie *żeć* by y *krwiłtemu* *Cieplice* do *vżywánia* *przyść* *niemogły* *Oczko* 33v.

»zasię (a. zaś), znowu przyść« = *wrócić, odzyskać* (5:1): *Zá* *iego* *czálu* [*papieża Marcina V*] *kościół* *ktory* *był* *rozerwany/* *záfię* *ku* *iedności* *przyźedł*. *BielKron* 188, 284; *ArtKanc* K10. *Cf* »k(u) *pierwszemu* ... *przyść*«.

[»[komu] w znajomość przyść« = *ktoś się dowiedział o czymś*: *Ale* *gdyby* *iem* *iedno* *grzechy* *wznaiomość* *przyźly/* *hnet* *przeftali* [...] y *obyczaiem* *pomienionem* *pokutę* *czynili* *UstKościel* 52, 11.]

b. O stanach psychicznych i umysłowych; też o wyznawanej religii i jej zasadach (252) :

przyść do czego (a. *ad aliquid*) [*w tym: do tego aby, że* (3)] (46): *WróbŻołt* vv v; *LubPs* Q3; *RejWiz* 135; *BibRadz Philipp* 3/16; *áz* w *tey* *íalności* *przydziefz* *do* *onego* *łfońcá* *wiecznego/* *to* *ieft/* *do* *práwego* *iuz* *vznánia* *Páná* *twoiego* *RejAp* 34; *iż* *rzadki* *ktory* *przydzie* *do* *tey* *dołkonáłości/* *do* *ktorey* *go* *dobre* *przyrodzenie* *iego* *wiedzie* *GórnDworz* G6v, C, Ff7v; *RejPos* 65, 289, 325v; *ktorey* [*młodości* *dziecinnej*] *tylko* *mądrości* *ludzkiej* *niedołtawa/* *do* *ktorey* *iednák* *może* *przez* *się* *łámá* *przyść* *zá* *czáfem* *KuczKat* 395; *począł* *potrołze* *rozumieć* *co* *czytał* [...] / *iż* *był* *przyźedł* *potym* *ad* *iudicium/* *iż* *wždy* *iuz* *rozumiał* *co* *czarno* *á* *co* *biało*. *RejZwierc* 274v, 173v; *WujJudConf* 4; *CzechRozm* 120, 201; *Do* *tákiego* *vporu* [*heretycy*] *przyźli*. *SkarJedn* 95, 283, 341, 360; *Y* *ten/* *by* *był* *od* *rodzicow* *nie* *wćiekl/* *nigdyby* *był* *do* *tákicy* *świátości* *nie* *przyźedł*. *SkarŻyw* 136, A4, 165, [237], 368, 572, 592; *CzechEp* 172; *NiemObr* 94; *do* *tego* *przyźli* *Chrześcíjanie/* *że* *co* *v* *ludzi* *Pogánłkich* *było* [...] *háńbą/* *to* *v* *nas* *napoczćiwízá* *rzeczą* *WerGośc* 211; *PudłFr* 51; *Abo* *to* *do* *prawdy* *ináczey* *Sędzia* *przyść* *nie* *może* *iedno* *przyśięgá?* *GórnRozm* G2v; *zá* *czým* *też* *połpolłthwo* *do* *dełperácyej* *przyźedłzy* *zá* *wćilki* *y* *gwałty/* *zwykło* *lie* *kuśić* *o* *te* *ktorzy* *fwoy* *nád* *nimi* *dominat* *rołciągáli*. *Phil* R, S5; *LatHar* 253; *WujNT* 434; *SkarKaz* 40a, 488b; *CzahTr* K2v; *fercá* *ná* *bráty* *záwaśnione* *łkładaycie/* *poki* *do* *więtfzey* *furyey* *nie* *przydziecie*. *SkarKazSej* 673b. *Cf* *Zwroty*.

*przyść k(u) czemu [w tym: k temu iż, aby, jakoby (7)] (80): OpecŻyw 35; OpecŻywPrzedm C4; iż [dziecię] przydzie ku nałogu grubźzego á poľpolitego pokarmu. FalZioł V 37; y Egipska ziemia przidzie ku twey wierze miły panie Iefu. WróbŻołt X3; day mi moy pánie dobrą nádzieię oľobie ábych záfię mogł przydz ku poćieffe swoiey RejPs 77, 101, 125; RejKup f3, f7; ku tak łtatecznyi piľma świętego wiadomości i rozumieniu przyzedwłzy [...]/ poczał vczyc drogi zbawiennyi náprzód dom łwói i przyiacioły MurzHist C, B4v, D4v, F4v, G, G4v, Hv; KromRozm II r4; KromRozm III B7v, B8; GliczKsiąż G4v, H; Nadobna obietniczá ludzyom proľtym/ iż mieli przidź ku vznaniu Ewanyeliey. LubPs P5 marg, B4v, N2, Z2, bb2, bb4; GroicPorz C3; RejWiz 3v, 132v, 133v; Záifteć ktemu przydz nie mogę iákobych temu zrozumieć mogł BibRadz 4.Esdr 3/31, *4v; BielKron 88v; RejAp 31v, 48; ia tu łtárego rozumem [...] tákiego/ v kthorego rozum przyzedł ku łwej zupeľney síle/ á żywości GórnDworz L12v, E5, F7v, F8, G3, I5, L14v; ták iż nie moźemy przyść ktemu/ ábychmy mogli zrozumieć tey woley iego RejPos 86, 13v, 40v, 198, 245v, 313v, 324v, 342v; BielSat N; GrzegŚm 38; HistLan Cv; KuczKat 110; RejZwierc 29, 176; BielSpr 49v; przez ktorego [Jezusa Chrystusa] włzyfcy pogáni przyfzli ku znáiomosci Bogá iednego CzechRozm 168, 206, 229; iákoby mogł przyść [quibus rebus instruat se] [...] ku łkromnemu ták łzczęśliwych iáko y niezczęśliwych przypadkow znoľzeniu ModrzBaz 15; SkarŻyw 87, 368, 480; CzechEp 233; ArtKanc F19, N3; WujNT Act 27/36, s. 739 marg; CzahTr C3; Owa łyn twoy lepźzemu kiedy kľercu przydzie. PudłDydo B. Cf Zwroty.*

przyść na co (8): Oto prorocztwo iż pogani mieli przifc na wiarę krzeľciańská WróbŻołt dd4v, dd3v. Cf »przyść na drogę«.

przyść o co (1): Ale nie łtrzymał [Orfeusz] vmowy/ Więć przyzedł o łmutek nowy KochPieś 25.

przyść w co (30): RejKup f7; HistAlHUNG A3v; DiarDop 100; ony iego myľli/ Ieľzće w dziwnieyľze trwogi teraz práwie przyfzły. RejWiz 82v, 26v, 75v, 145; OrzList c3; BibRadz Sap 16/11, Eph 4/13; Venire in religionem res aliqua dicitur, W boyáźń y w łękanie przifc gdy łie zwłáľczzá ludźie którey rzeczy łękáya. Mącz 351b; ábyś [...] s tego pirworodzieńłtwá łwego/ nie przyzedł w pychę/ w nádętość/ á w iákie wzgárdzenie tego dobrodzieyłtwá Páńłkiego RejPos 56v; GórnDworz Ff3; BiałKaz L3v; włchodne koľcioły [...] iáko owce bez páłterzá/ w błędy przyfzli SkarJedn 145; ArtKanc P6; ZawJeft 6; Phil S3. Cf Zwroty.

Zwroty: »przyść na ([jaká]) drogę, ku [jakiej] drodze« [szyk zmienny] (6:1): radłsey iey [mojej duszy] pomolf aby mogła przyc na drogę vpelney wiary RejPs 171, 185v; MurzHist D2v [2 r.], F2; GórnDworz G3; ktory [spowiednik] powinien mieć pilność o grzeľfnych ludziech [...]/ áby mogli ku drodze práwey przyść. HistRzym 122.

»do ostatniego kresu [czego] przyść« (1): iż kiedyby ták łzłó/ [...] iżby záwdy ociec był/ niź łyn lepźzy: iuźbyľmy byli [...] do onego ofłhátniego krefu zlości przyfzli/ gdzieby łie pogorźzyć nie mogłó. GórnDworz H5.

»przyść do pirwszego ..., ku pirwszemu ..., w przednieyzy« [w tym: zasię (1)] = odzyskać, powróć [szyk zmienny] (1:1:1): RejPs 59v; thenze Michal [...] wprednyeyľcha przyazn łnym zaľzyá przifchedł LibMal 1554/188; ieľli nie będziefz czynił pokuty/ á nie przydziefz do vznania pirwłzego łwego. RejAp 25v.

»przyść ku pamięci« = *opamiętać się* (1): Przed fie oni zone⁸⁰ przełtráchu przyłfedwłly ku pámięci nic nieomieškawáli pobudzáć znowu gniew iego *RejPs* 116.

»w rozpacz, do rozpaczy, ku rozpaczy przyść« = *desperare Vulg* [szyk zmienny] (11:1:1): *RejJóz* B6; *RejKup* f3v; *MurzHist* H2; ábychmy w rołpácź nie przyłzli/ potrzebá nam ielt tego/ ábychmy [...] to ćirpliwie znošili *LubPs* K; mogłáby bylá wielka tześć ludzi ku wáthpieniu y rołpátzy przyść *KrowObr* 48; *RejWiz* 132v; Przyłzedł w rołpacz Woiewodá/ obiełł fie ná dzwonnicy *BielKron* 353v; *RejPos* [290]; *RejZwierc* 167; *PaprPan* Rv; przyłzłá do tákiey rołpáczy/ ilź áni pácierzá mowić/ áni Sákrámentow żadnych brác niechćiáłá. *SkarŻyw* 581; *ReszPrz* 83; *WujNT Eph* 4/19; [*UstKošciel* 59v].

»k(u) rozumowi (rozumu), do rozumu (a. rozumnej sprawy) przyść« = *wyjść z dzieciństwa* [szyk zmienny] (4:2): *RejKupSekl* a3v; ktory [*Donat*] vczył/ iź dźyatki [...] ktore fá okrczony/ z nowu krzczony być máyá/ kyedy ku rozumowi przyyđá. *KromRozm III* E3; *WujJud* 264v; *KarnNap* B4; *SkarŻyw* 507; IEłzcze mi pierworodna łzwaczká nie dorołłá/ Y do rozumney łpráwy ielzcze mi nie przyłzłá *ZbylPrzyg* ktv.

»przyść k(u) sobie, do siebie« [*w tym: zasię* (a. zaś) (3)] = *oprzytomnieć, uspokoić się, opamiętać się; ad se a. in se reverti Vulg, PolAnt; ad se redire Mącz, Calag; ad rationem redire Modrz* [szyk zmienny] (72:3): *OpecŻyw* 15, 89, 163v; nie przydzieli k łobie on zachwyczony [= *nieprzytomny*] do cźtherzech y do dwudziełtu godzin iuź daley niemałź żadney nadzieie żiwota. *GlabGad* F5; Ledwo zem teraz ze łnu prawie k łobie przyłzedł *RejJóz* K3, H4v; *RejKup* x2; *HistAl* F5; *MurzNT Luc* 15/17; *GliczKsiąź* F; Kęš łobyie odpoczynał/ áby k łobyie przyłzedł/ Bo wźdy z onych przełtráchow był ielzcze iákoś medł. *RejWiz* 109, 35v, 71; *Leop Act* 12/11; *BibRadz* *5, II 19d marg, *Act* 12/11; przetom lud máły przeciw thobie połłá [*Amurat przeciw Skanderbegowi*]/ máiác o tobie tę nádzieie iź przyydziefz kłobie. *BielKron* 245v, 20, 83, 90, 144v, 160 (9); *GrzegRóżn* N3; *Mącz* 105d, 395b, 487b; *OrzQuin* Yv; *SienLek* 116; *RejAp* 3v; *GórnDworz* C4, Q8v; *RejZwierc* 79, 81v; *BudNT Luc* 15/17; *ModrzBaz* 52; *Calag* 569b; pokim był młod/ rozmaitychem rołkołzy ná świećie vzył: á potymem k łobie przyłzedł y pokutowáłem *SkarŻyw* 308, 15, 56, 98, 107, 118 [2 r.] (19); Niełmęćcie fie/ ni boyćie wy Przydźćie kłobie/ wzniešćie głowy. *MWilkHist* Hv, K3; ktorzy z choroby ćiężkiew powłtawłzy [...] dobrymi á zdrowymi potrawkámi/ odchowywáni bywáiá/ áź práwie iáko ma być do fiebie przyyđá. *ReszHoz* 121; *WerGošć* 222; *WisznTr* 12; *ArtKanc* L5; *Phil* L4; *GrabowSet* B2v; *WujNT Luc* 15/17, *Act* 12/11; *JanNKar* Cv, C2; Lecz iź drugdy gniew vprzedza rozum/ nim fie cźłowiek obaczy y do šiebie przyidzie/ z prędká ná nas iáko dźiki niedźwiedz wpádnie *SkarKaz* 314a; *CiekPotr* 51; *CzahTr* K4, L. [*Niektóre użycia można zaliczyć do znac. d.*]

»zasię (a. zaś), znowu przyść« [*w tym: zasię znowu* (1)] = *wrócić* [szyk zmienny] (8:1): *RejPs* 77; *MurzHist* F2; *RejZwierc* 176; á Tyran zaś k łwey złošci przyłzedł/ y zgniwem rzekł do Moyżelzá: [...] *SkarŻyw* 480. Cf »przyść do pierwszego...«, »przyść k(u) sobie«.

α. *Poznać, zrozumieć, przyswoić sobie, domyślić się* (12) :

przyść do kogo [= *zrozumienia kogo*], *czego* (5): czemu ći twoi Philosophowie/ przyłzedłzy do iednego naywyzłżego łprawce włżego Swiátá/ [...] iemu cźći á chwały łámemu nie dawáli *OrzQuin*

O3v; iż Pan nález Iezus Chrifthus/ [...] ducha nam/ od oycá bez miáry wziętego/ czałtkę taką wżyczy/
iákobyfmy do prawdy zá iego powodem/ przyść mogli *CzechRozm* 2, 20v, 101v, 208.

przyść ku czemu (7): *Leop Rom* 9/30; *BibRadz* *5; ktemu ku wżelakim rodzáiom bitw chcemyli
[...] przisć/ abyfmy pierwey wnych wyczwiczeni dobrze byli. *KwiatKsiąz* O2v; Non satis perspicio
quid hoc rei est, Nie mogę fie domyslić/ nie mogę k temu przyść co to zá nowa rzecz yeft. *Mącz*
406a; *CzechRozm* 20v marg, **3v. Cf *Zwrot*.

Zwrot: »przyć ku [czego] kresowi [= *sensowi*]« (1): iż nie ledá iáko [...] w piśmiech świętych obierać
fię mamy/ Ani fię w nich tu y owdzie tułać/ nie mogąc nigdy przydz ku ich krefowi pewnemu
BibRadz *4.

c. O wieku i czasie (118) :

α. Z podmiotem osobowym (109) :

αα. Dożyć, osiągnąć jakiś wiek (98) :

przyść do czego (26): *BiałKat* 216; iáko ten wiek fwoy poćiwy/ gdy iuż przydziefz do śzedziwości
fwoiey/ ftánowić [...] małz. *RejZwierc* 127, [207]. Cf *Zwroty*.

przyść ku czemu (66): Devenire ad maturitatem, Dorosć/ przisć ku męftwu. *Mącz* 482b;
GórnDworz Ee3v; *RejZwierc* 134, 143v; Iżem ku końcu żywotá mego przyfzedł: dla tego [...] moje
wyznanie tym liftem oznáymuię *SkarJedn* 294; *SkarŻyw* 2. Cf *Zwroty*.

przyść na co (1): (*did*) Stárość (–) [...] Młodym drogę podáiąc/ áby fię ćwiczyli/ Cnotliwym
obyczáiom/ áby fię wczyli/ Bo też przydą ná nás [*lege*: nasz] ftan [*tj. na starość*] *BielKom* B2v.

Zwroty: »przyść ku [jakim] czasom, do [jakich] czasow« (2:1): przyfzedłes iuż ku záftydłym czałom
iefiennym fwoim *RejZwierc* 136v; (*nagł*) Czym fię ma ftáry leczyć ná złe śprawy fwoie. (–) [...] á
iużes przyfzedł ku śpokoynym czałom fwoim *RejZwierc* 161v, 172.

»przyść we dni« = *zestarzec się* (1): POtym s ftárzał fię Iehofzua (*marg*) Włańnie/ przyfzedł we
dni. (–) *BudBib Ios* 13/1.

»przyść k(u) latom, do lat« = *uzyskać dorosłość, osiągnąć siłę wieku* [*szyk zmienny*] (10:2): Zmłodu
tedy ma fię káždy ná tho myeć/ wczym fię k látom przyfzedłfy okazać ma *GliczKsiąz* E7, E5, F2v;
powiedał [*Pelagiusz*] iż fię dzyeci nie rodzą w grzechu/ nie trzebá im krztu áż przydą k látom *BielKron*
158, 342; *SienLek* 11; ty poćiwy káždy człowiecze/ á zwłańzczá ktory iuż przydziefz ku rozważnym
látham fwoim [...] *RejZwierc* 161v, 29v, 30v, 161v; *PaprpPan* Qv; Pierwey drugi niż do lat przidzie/
od pijańftwá od wżeteczeńftwá da gárdło. *GórnRozm* L3.

»przyść k(u) latom, do lat (a. zupełności lat)« = *uzyskać pełnoletność; annos discretionis assequi, ad
aetatem integram a. ad annos discretionis pervenire, ad aetatem legitimam venire* *JanStat* [*szyk zmienny*]
(13:8): takove dzieci gdyby kvliatom przyfły vřząd povinien będzie onem śprawiedliwofcz wczynicz.
ComCrac 19v, 16; *GliczKsiąz* O3v; tedy dzyeci przyfzedłzy ku látom mogą o fwe czynić *UstPraw*
B3, G4v, H3, Iv; *BielKron* 305v, 360, 379; *HistRzym* 112; *StryjKron* 472; *ZapKościer* 1585/61;
[*posłuszeństwo*] śkromnie dopuściło Kroleftwo śprawować onemu śludze/ do tąd/ áż Syn onego Krolá
do zupełności lat przyfzedł. *Phil* M2; potym gdy oné do ślufznych lat przydą/ od opiekuná zwykły
wyćęgáć liczbę z dóbr *SarnStat* 584, 11, 474, 581, 583, 592, 779.

»przyść k(u) latom, do lat, w lata« = *zestarzeć się; venire ad annos a. in dies PolAnt* [szyk zmienny] (5:3:3): ále do lat przyźdedłzy [dworzanin]/ iefli mu fie kiedy miłość w ferce wkrádnie/ w then čás iuż musi być dobrze ostrożnieifzim *GórnDworz* Mm, L13v [2 r.]; Iáko poćciwy człowiek przyźdedłzy k látom swoim ma ftan swoy ípráwować *RejZwierc* B2, B2, 137, 146, 180; Tys fie s ftárzał/ przyźdedłes w látá *BudBib* Ios 13/1, Ios 13/1, Ez 22/4.

»przyść k(u) [ilu, jakim] lat(om), do [ilu, jakich] lat (a. lata [którego])« = *ad aetatem pervenire HistAl* [szyk zmienny] (17:3): *HistAl* I4v; Pielgrzymowania moiego iefł to y trzydzyeści lat/ ále iefzczem nie przyźdedł ku latom oycow swoich. *BielKron* 18; Zadne^{mv} niedopuľzczá bez żony być ktory przydzie ku pięćinaście lat. *BielKron* 261, 78v, 136v, 138v, 264, 327v [2 r.]; *KwiatKsiąz* E2v; *GórnDworz* Kk4; *HistRzym* 123; człowiek ktory iuż ku swym poćciwym á szedziwym látom przyźdedł/ á iż iuż iefłth nieiáko imi ociázon/ á czegoż fie iuż infzego ma nádziewáć? *RejZwierc* 166v, 127v, 146, 162v, 172v; *RejPosWstaw* 41v; Gdy do látá dwudzieltego y pierwzego przyźdedł/ iuż w Philozophiey y w Theologiey biegłym był. *SkarŻyw* 308; iuż do lat siedmdzieśiá przyźdedłwzy/ puścił fie do powiátu Fráncufkiey ziemie *SkarŻyw* 311v.

»przyść k(u) starości, do starości, w stare lata« [szyk zmienny] (10:2:1): Lew gdy przyźdedł ku ftárości/ [...] Táki obyczáy wymyślił/ Iákoby bez pracy żyw był. *BierEz* K3v, M4; bom iá iuż przifedł w ftaré lata/ a dlá tego nieiefł podobno/ abych tako mlodá ij tako dóftoyná dziewicę poiął. *OpecŻyw* 5v; *BielKom* E2, F7v; *LubPs* X4; *RejWiz* 92v; *RejZwierc* [272]; takim záslużonym żołnierzom godziłoby fie máiętności iákie dáwáć: gdzieby y oni przyźdedłzi do ftárości [*aetate ingravescente*] łobie odpoczynęli *ModrzBaz* 119; *SkarŻyw* 292; *KochTarn* 78; *ArtKanc* S4; *KochFrag* 45.

»przyść do [jakiego] wieku, ku [jakiemu] wieku« [szyk zmienny] (4:3): iáko gdy człowiek pocćciwy iuż przydzie do wieku poftánawnieyfzego/ to iefł/ do wieku srzedniego *RejZwierc* 30, A3v, Bv, 119, 121, 129v; Abowiem przyźdedłzy iuż ku doftálemu wieku [*aetate corroborata*]/ niemożefł iuż ták łácnó ná drogę práwego rozumu náftápić *ModrzBaz* 14.

ββ. *Dotrwać, doczekać czegoś* (11) :

przyść do czego (3): *SkarŻyw* 91; W nádziei oney obietnice [...] ftoię [...]: do ktorey dwoienaście náfze pokolenie [...] ípodziewa fie przyść. *WujNT Act* 26/7. *Cf Zwrot*.

przyść na co (8): *RejPos* 17; Lećiem dla tego przyźdedł ná tę godzinę. (*marg*) to iefł, ábych vmárl. (-) *WujNT Ioann* 12/27. *Cf Zwrot*.

Zwrot: »przyść na [jakie] czasy, do [jakich] czasow« [szyk zmienny] (6:1): Zwłáfczá gdyfmy iuż przyździ ná tákowe czáfy/ Iż zły z dobrym zárownó smie chodźić zápáfy. *BielKom* C6v; *BielKron* 334v; *KuczbKat* a2; *BielSpr* b2; Lecź fá dziś chmurne czáfy ná ktorefmy przyździ. *WisznTr* 5; *BielSjem* 23; y iużefmy do tych czáfow przyździ/ w ktore wedłóg Páńfkie⁸⁰ Prorocwá/ miłość Boża frodze gáfnáć [...] miáłá *LatHar* +6.

β. *Z podmiotem nieosobowym* (9) :

αα. *Osiągnąć jakiś, czyjś wiek [do czego]* (3) : *HistJóz* E2v; W Tych mlodości obaczyl wlyztki dobre zmyfły/ Chociáź iefzcze látá ich do tego nie przyździły. *PaprPan* X2v; fto trzydzyeści lat iefł

pielgrzymowania me⁸⁰: trochá dni y to złych: á ielzche nieprzyfzły do dni oycow moich. *SkarŻyw* 349.

ββ. *Przetrwać, zostać odziedziczonym po poprzednich pokoleniach (6):*

*przyść do kogo [w tym: do nas = do dziś (4)] (5): [Arystoteles] ípiał kłiąg trzy fthá/ kthore nie włytki przyfzły do nas. *BielKron* 273v; *KwiatKsiąż* H2, H2v; A iáko Iánnes y Mámbrés [2.*Tim* 3/8].) Nigdzie w ftárym zakonie nie czytamy/ żeby czárnoksiężnicy oni tymi imiony názwáni byli: ále przez trádicią á podánie ftárfzych te imioná áż do Páwła przyfzły. *WujNT* 740, 830.*

przyść na kogo (1): Patritus sicut avitus, ut patrita philosophia, Stárodawna ná nás przifzłá *Mącz* 283d.

d. *O zdrowiu i stanie fizjologicznym (34) :*

przyść k(u) czemu (25): vcżiniwfzi fniey [*bawelny*] czopek/ włoż gi do macicze/ chczefzli przyć ku rzeczám przyrodzonym *FalZioł* I 46d, I 127b, V 27; A práwye yáko ćirnye niż przydzye k mocności/ Ták fie ná nye obroći gnyew wyelkyey frogości *LubPs* O3v, Q3; A im kto ku węcźfzey krašie przyydzie/ tym fye rychley vpadku niechay ípodźiewa *SienLek* 12; *RejPos* 248v; *ModrzBaz* [38]v. *Cf Zwroty.*

przyść na co (1): Bacząc to poľpolity człowiek/ áby ná fádło nie przyfzedł/ morzyli fie máło piyąc y iedząc *BielSpr* 49.

przyść o co (5): *BielKom* D8; Nie życzyłbym tego żadnemu z w. miłości/ áby ktory o flepotę [...] przyść miał *GórnDworz* L14; á ofłábiwfzy wnętrznosci/ o wftęchlą gorączkę/ á o puchlinę/ álbo o mglenie przyść może. *Oczko* 19v, 26v, 27v.

przyść w co (2): Contrahere adversam valetudinem ex re aliqua, Przyść w chorobę z niektóryy rzeczy. *Mącz* 461b; *SienLek* 100v.

Zwroty: »przyść ku pi(e)rwszemu ...« = *odzyskać* [*szyk zmienny*] (4): Iż gdy iuż [*bocian*] będzie ftárofcią zemdlony/ [...] tedy wnet dzyatki iego [...] dziwnie go opátruią/ [...] áż fie zás z nowu odchowa á przydzye ku pirwfzey mocy á śilám swoim. *LubPs* A4v; Wiemći że oćiec twoy przyydzie ku wzrokowi pierwfzemu [*quod aperiet oculos*]. *BibRadz Tob* 11/6; *BudBib Tob* 11/6; *SkarŻyw* 136.

»przyść ku sobie« = *wrócić do sił* (1): Dobrze téż koniowi strudzonému thák pomoc: Wzwárzyć máłfá wfypawfzy foli/ [...] koniowi w gárdło wléy/ przyydzieć zás ku łobie. *SienLek* 174v. [*Cf teżznacz. b.* »przyść ku sobie« (*uwaga końcowa*).]

»przyść zasię (*a. zás*)« = *odzyskać* [*szyk zmienny*] (5): *FalZioł* V 71v, 82v; *Mącz* 474c; *SienLek* 174v; A ktoryby iuż vbogi ćiáło ná się wźiął/ y ku śilám zásię przyfzedł [*Vires autem et corpus qui recuperavit*]/ ten do roboty niech będzie posłan *ModrzBaz* [38]v.

»przyść k(u) zdrowiu« [*szyk zmienny*] (13): *FalZioł* I 7a, V 71v, 82v; Iako niemocny poki żyw ielth zawždy lekarftwa patrzy izby ku zdrowiu przyfzedł *BielŻyw* 139; *KrowObr* 57; *BielKron* 367; Medicamento sanum fieri, Zá lekarftwy przieć ku zdrowiu. *Mącz* 367c, 474c; *SkarŻyw* 336, 463, 593 [2 r.]; Przydź k lepfzemu zdrowiu/ klin klinem wybić mułżę *PaxLiz* E3v.

e. *O zbawieniu: zostać zbawionym (19) :*

przyść do czego (12): *RejPs* 94v; tákżec téż y my [...] przydźiem do oney czáłtki náłzey/ ktorą Pan Bog káżdemu wiernemu obiecáć raczył *LeovPrzep* 12; áni żadnym innym wymyśłem nie może żaden

przyść do tych nieprzebranych fkarbow/ á do tych wiecznych rádości kroleftwa tego wiecznego *RejPos* 293v; áby ciála ich w prochu będące/ tym rychléy do wieczného błogofławieńftwa przyfzły. *BiałKat* 103v, 93v; *SkarKaz* 635a, 637a. Cf *Zwroty*.

przyść k(u) czemu (7): *BibRadz* I 44d *marg*; á po tym pielgrzymowaniu/ day nam przyść ku odpoczywaniu. *ArtKanc* E8, S18. Cf *Zwroty*.

Zwroty: »przyść ku zbawieniu« (1): TEGO iest nawiętfa potrzebá káždemu/ ktoby iedno chciał przyść ku zbawieniu fwemu/ áby fię o nim z wielką pilnością pytał *ArtKanc* N3.

»przyść (od śmierci) do żywota, ku żywotowi« (1:1): Chcełli przyść ku żywotowi á być zbawion/ choway á peń przykazanie Boże. *Leop* *A3v; kto fłucha Słowa moiego/ [...] przydzie od śmierci do żywota. *WujJudConf* 204v.

»przyść do żywota wiecznego, ku żywotowi(-u) wiecznemu« [*szyk zmienny*] (4:2): *BielŻyw* nlb 6; Boć wđy tem znać dávalz/ iłz twój ftarfzy/ ku wiecznemu żywotowi iako błędne owce nieprzyfzli/ ale fą gdzie wciężkich mękach zamknięni. *MurzHist* M4; *HistRzym* 30v, 84, 100; *LatHar* 625.

f. *O czymś działaniu lub ustosunkowaniu: stać się jego obiektem, poddać się czemuś* (183) :

przyść do czego (*a. ad aliquid*) [*w tym: do tego że* (1)] (19): *BiałKat* 319; thobyfmy dopieroż *ad maiorem contemptum* przyść muřli *MycPrz* II A4, B3; Wfzakże rychło ofwiecon [*Ziemomysł*] y przyfzedł do tego/ Ze mu zwierzon od Bogá ftolec oycá iego. *PaprPan* Dd3; *ModrzBaz* 67v; *SkarŻyw* 74, 457; iednak gdy to oboie miedz ábo mořadz ze złotem [...] do proby fwey przydzie: áżci zaráz/ co złoto á co miedz/ [...] poznać będzie. *CzechEp* 233; *NiemObr* 85, 146; *WerGośc* 237; *SarnStat* 975; Więtfzy grzech moy/ niźli żebych do odpufzczenia przyść miał. *SkarKaz* 314b, 349b. Cf *Zwroty*.

przyść k(u) czemu [*w tym ze wskazaniem na nosiciela opinii: u kogo* (2), *komu* (2)] (48): porufz teras fwey mądrości/ Abych nie przyfzedł ku lekkości *BierEz* D4v; Piřał iefzcze więcey kxiąg ten Teofrařtus z ktorich mało przyfzło ku poznaniu ludzkiemu bowiem dawnością czařu zaginęły. *BielŻyw* 110; *RejKup* b4, o8; Kfiążę Fredrych [...] Kollegium záložyl/ kthore czařu ninieyfzego przyfzło ku ofławieniu wfzemu řwiáthu *BielKron* 290v, 296v; *Mqcz* 132a, 480d; iź řnádnie przyść mogą ku miłofierdzyu Páńkiemu/ y ku odpufzczeniu grzechow řwoich *RejPos* [236], 132v, 146v; *CzechEp* 416; iź práwem Ziemřkim nie rychłoby przyfzedł ku wróceniu [*tj. nierychło by mu je wrócono*] bydła záiętęgo. *SarnStat* 513. Cf *Zwroty*.

przyść na co [*w tym ze wskazaniem nosiciela opinii: komu* (3), *do kogo* (2)] (27): *Rejřóz* L5; *SeklKat* R4; *BielKom* F6; *KrowObr* 242v; Pátrzay kiedy on Iozeph przyfzedł ná pokuřy *RejWiz* 135v; Nie boy fię bo pohánřioná niebędziefz/ nie wftyday fię ábowiem nie przydzieřz ná pořomocenie *BibRadz* Is 54/4; O biedařz nam męřkiemu rodzáiowi/ řefmy iuź przyřzli ná niewieřci řad *BielKron* 318v; In sinum et complexum alicuius venire, Ná řono y ná wielką miłofć do kogo pziřć. *Mqcz* 304a; *RejAp* 148v; Lepiey było [...] tych řłotkich potraw nie znać/ [...] niźliř miał przyřć ná takie pořmřty řwoie. *RejPos* 138v, 106, 132v, 181v, 191, 248 (11); *WujJudConf* 204v; gdyřz iuřz [*sierota*] ná wářzę opiekę przyřła zwierzono iey wam wopiekuńřtwo wářze *BiałKaz* M3. Cf *Zwroty*.

przyść o co (2): áby řádniey [...] wyznał nieumieiętnoř fwoieř/ niźby řie miał kuřć/ á podiać/ czeřo nie vmie/ á przyřć o gáńbęř y lekkořć. *GórnDworz* N4v. Cf »przyřć o nieřařkę«.

przyřć pod co (1): áby teř nie przyřzli pod ták řrogie dekreřá Páńřkie *RejAp* 153.

przyść w co [w tym ze wskazaniem nosiciela opinii: *do kogo* (14), *u kogo* (13), *komu* (8), *od kogo* (1), *miedzy kogo* (1)] (88): [język słowieński] w niedbałość ludzką przyźedł/ á łnadz przez obczy narod mało w nie vpadek. *FalZiołUng* V 119; *GliczKsiqż* H6v, O6v; Wnet mi przizšlo w pilnieyflą ftraż twoie przykazanie *LubPs* bb2, S3v, hh3; *BibRadz Ex* 1/12, 5/21, *Iudith* 8/13; Venire in consuetudinem res aliqua dicitur, W wzywánie przisć. *Mqcz* 427c, 29a, 480b, 481a [2 r.], 504d; Nuz puydęli do tych [białychgłóv]/ kthore/ zá wynálezieniem náuk/ y rzęmiefl dziwnych/ przyźly w tę częnę do ludzi/ iz ie zá boginie mieli. *GórnDworz* Z, Cc6, Ee5, Hh7; przyźedł był w wieczne przeklęcy v Bogá oycá fwego niebiefkiego *RejPos* 100, 75v, 78v, 79, 210v, [344]; *BiałKat* 318v; *GrzegŚm* 40; *CzechRozm* 174v; *ModrzBaz* 118; A ich ofiadłóś/ y wielkie zebránié/ Przyidzie nákoniec w obcych fzařawánié. *KochPs* 73, 169; *WerGośc* 237; *KochWr* 27; *WujNT Act* 19/27; iz ná ten czas dowód liftóv w rozgrániczeniu dóbr isdź nie ma/ gdy lifty fą zářtářzálé/ [...] álbo w nieuzywánié przyźly *SarnStat* 842, 156. Cf *Zwroty*.

Zwroty: »przyść k(u) łasce, w łaskę, do łaski« [w tym: *zasię* (a. *zaś*) (8), *znowu* (1)] = *gratiam reconciliare Mqcz*; *redire gratiae a. in gratiam Cn* [szyk zmienny] (28:9:4): *LibLeg* 11/72v; [Józef] Będacz więzaniem pana fwego Przyźedł w taką łaskę iego [...] Iz mu wřzytek dom poruczył *RejJóz* A3; *RejKupSekl* a7v; *MurzHist* I3; *GliczKsiqż* Fv; *KrowObr* 133v, 185v; *RejWiz* 86; CYrus pirwřzy Monárchá Perfki/ ktory przyźedł ku łasce Bořey przez náukę Dánielá Proroká *BielKron* 112; *Mqcz* 62d; *GórnDworz* Lv, Cc6, Ee7, Gg7v, Gg8; iz mu trudno przyść ku łasce Pána fwoiego/ bez wřpomożenia iego. *RejPos* 49v, 12v, 49, 74, 75v, 89 (10); *KuczbKat* 195; *RejZwierc* 2; *CzechRozm* 238v; Przyimi wdzyęcznie coć piřę boć nie ze złey woley/ Ale ábym do łáki twey przyźedł powoli. *PapřPan* B2; pořłał do fyná niewierny oćiec Bifkupá Arryáńfkiego/ áby z iego ręki řwiętokrayfkiego řakramentu včześnictwo wziął: á tym ku łasce oycowfkiey przyść mořł. *Skarřyw* 368; *ActReg* 80, 86. Cf »przyść zasię«.

»przyść w niełaskę, do niełaski, ku niełasce, o niełaskę« = *offensam subire a. suscipere, venire in odium Mqcz*; *indignationem incurrere JanStat* [szyk zmienny] (3:1:1:1): Rádźili tedy towarřyře Kolumbowi/ áby iechał do Hiřzpániey/ [...] á wymierzył lie s tego/ iefliby ktho co nań powiádał/ by nie przyźedł o nie łáfkę Krolewfką. *BielKron* 442v; Venire in odium omnibus, Prziść w niełaskę v wřziřtkich. *Mqcz* 259d, 261a; *RejPos* 101; *SarnStat* 1112; Iz ták přędko zbył łáki/ y przyźedł do wielkiey Niełáki/ ten mlóđzieniec [tj. Józef] bez przyczyny wřzelkiey. *GosłCast* 73.

»przyść w nienawiść, ku nienawiści« = *acquirere inimicitias, incurrere a. venire in odium, invidiam a. odium suscipere Mqcz* (8:1): Potym s tych przyczyn [...] przyźedł w nienawiść kářlanom řydowfkim *BielKron* 138v, 326v [2 r.], 340v; *Invidiam atque offensionem suscipere apud populum*, Prziść ku nienawiści ludzkiey. *Mqcz* 261a, 36c, 74c, 336c, 480d.

»przyść ku pi(e)rwszemu ...« = *odzyskać; veterem ... reconciliare Mqcz* (3); *Mqcz* 62d; przez kthore odpuřczenie grzechow iuřzechmy zářię mieli przydź ku onemu pirwřszemu miłofierdzyu v Bogá Oycá fwego *RejPos* 102v, 49.

»przyść na pořmiech (a. pořmiewisko, a. nařmiewisko), w pořmiech (a. řmiech)« [szyk zmienny] (4:2): *RejKup* ř8; *BielKron* 222v, 318v; ále zá takim błazeńřhwem/ przyźedłby w pořmiech/ y do

pácholąt nákoniecz *GórnDworz* Kk7v; *RejPos* [310]; A przyidziełz ná násmiewiľko bialey głowy/
ktořás teraz zdrádzil *SkarŻyw* 262.

»przyść w wzgardę (a. (w)zgardenie), ku wzgardzie« [szyk zmienny] (9:2): *GliczKsiąz* N6v;
Przyśłedłem w wyelkye wzgárdzenye myedzy tákowymi/ Ktořzy łye ná wśłem paráli złoścýami
łprofnymi *LubPs* Zv, Z5v, aa5v; zácność ich przyśłzá ku wzgárdzie [*Festa eius versa sunt in luctum*].
BibRadz 1.*Mach* 1/41; Przeto teź widziłz co łye dzieie/ w iáką wzgárdę Księźa przyśłzi. *OrzRozm*
H2; *RejPos* 101; *WujJud* 182v; *BudBib* 1.*Mach* 1/41; *NiemObr* 88 [2 r.].

»przyść w zapamiętanie, w zapomnienie, na zapamiętanie« = *ire in oblivionem Vulg; non memorari, oblivisci, oblivioni a. in oblivionem tradi PolAnt* [szyk zmienny] (13:2:1): Záráz yáko człowyek vmrze/
w zápámýetánye przydzye *GliczKsiąz* H3v; Nye rácz wźdy ich zábiyác do końcá moy Pánye/ Aby
ludzyom nye przyśłli ná zápámýetánye *LubPs* O4v, M2, aa5; *Leop Eccli* 13/13; *BibRadz* *Ier* 50/5, *Ez*
21/32, 1.*Mach* 1/51; *BudBib* *Eccli* 35/7, 44/10, 1.*Mach* 1/51; *CzechRozm* 86v, 95; mieyśce ono y
grob S. Bárnáby wzápomnienie przyśłedł. *SkarŻyw* 537; *CzechEp* 86; *SzarzRyt* C2.

»przyść zasię (a. zaś), znowu« [w tym: *k(u) łasce* (7), *w łasę* (2)] = *odzyskać* [szyk zmienny] (9:1):
Abowiem Láodycea pierwfza zoná Antyochuľowá przyśłzá zalię ku łáńce męźá łwego *BibRadz* I 453d
marg; Olbrycht Márgrábic chcąc zalię od Cełárzá w łáńkę przyść/ dobrze łobie poczynáł *BielKron*
237, 411; *RejPos* 78v, 101, 102v, 234v, [290]v; *KarnNap* C2v; Bo to nie puł rzeczy z Bogiem woynę
wieść: y nie ládá łzczęśćie/ w iego łáńkę znowu przyść *LatHar* 158.

»przyść w złe mni(e)manie« = *aspergi suspitione vel infamia, cadere a. venire in suspitionem, in dubium venire Mącz* [szyk zmienny] (6): *Venire in suspitionem apud vulgus, Przyść we złe mniemánie*
do ludzy. *Mącz* 406d, 29a, 404a, 480c; *GórnDworz* Bb6v, Cc7.

g. *O działaniu* (138) :

α. *Zacząć jakieś działanie, dokonać czegoś (też przen); ośmielić się, dopuścić się; surgere PolAnt; erumpere Mącz* [w tym: z nadrzędnym czasownikiem „(nie) moc” (38)] (93) :

przyść do czego (a. *ad aliquid*) [w tym: *do tego aby* (3), *że* (1)] (32): *KromRozm* III A3; Ale z wielką
trudnościá miáľbyś przydz do tego/ Abyś go [*pana Swąwolą*] mogł oględác w máieftacie iego. *RejWiz*
23; *GórnDworz* N7, Cc4; *WujJud* 6v; tedy prze Pány niktore ad effectum executionis nigdy nie
przyśłzi *MycPrz* II A3; Bo kto będzie niezgodną bráciá iednáł y krocił/ gdy iáko ludzie do nieśnáľkow
[...] przydą? *SkarJedn* 60, 379; Od świec/ od obrázow/ od obrádkow innych/ do bluznienia
Sákrámentow [...] y do záprzenia Bogá w Troycy iedynego/ błędnicy nieśzczęśľiwi przyśłzi. *SkarŻyw*
114; *CzechEp* 184, 232 [2 r.], 354; *NiemObr* 64; *GórnRozm* D4v; *ActReg* 74, 83; łzukáli áby ie
okrczono: ále do tego przyść nie mogli. *WujNT* 323; *SarnStat* 384, 925; *PowodPr* 2; *SkarKaz* 578b;
zá ktořá [*niezgodą naszą*] ci niewierni Agáreni [...] do opánowánia wiele Kroleśtw Chřeśćijánľkich
przyśłzi *VotSzl* Bv; *CiekPotr* 44; *CzahTr* H3, K4v; Rzeczy té łą wielkié/ á potrzebuią rády Prędkiéy/
niź ciáľo z duśzą do złéy przydzie zwády. *GosłCast* 36; *SkarKazSej* 694a; *SzarzRytJSzarz* nľb 2. *Cf*
Zwroty.

przyść k(u) czemu [w tym: *ku temu aby* (5), *iż, że* (2)] (57): *BierEz* P4v, Q4; Acźkolwiek by było
daleko lepiej by k temu mogła baba przydz aby takowe dziecię ktore łie nogami vkaże/ iźeby ie zalię
w żywoth matki wetkała *FalZioł* V 21a, V 21b; *MetrKor* 59/75v; *LibLeg* 10/115v; Abowiem łię łtárali

abyć mogli byli iąką przykrość vczynić lecz nigdy ktemu fnądnie przydz niemogli. *RejPs* 30, 173v; *LibMal* 1543/70v, 1545/100, 103v, 1546/111v, 112v; A gdy iuż przyźedł ku powiedaniu/ fwyi żałofnim przygody/ [...] *MurzHist* L4v, R4; *RejWiz* 40v, 41v, 179; *BibRadz Deut* 31/16, I 463c marg, 2.*Mach* 15/5; *BielKron* 200v; tedyć naprzod mużą wżytko piłmo kácerftwem y mátáctwem názwać ábo pothępic/ niżeli przydą ku potępieniu nas *GrzegRóżn* B3v, C4; In aciem dimicationemque venire, Ku potykániu przyść. *Mącz* 220c, 3b, 137a, 343d, 361a, 444d, 480b [2 r.]; *GórnDworz* K6, K7v, Y5v, Dd4; *RejPos* A5, 87v; Ku Pokucie iáko przyść mamy. *KuczbKat* 195 marg; iż nie możemy przyść ku żadney porządney á poštánowionej íprawie nálezey iuż od czáfow niemátych. *RejZwierc* 119, 255, 261v, 262; Snądnie przydziem ku obronie/ kiedy będzie zgodá *BielSpr* b2v; *WujJudConf* 193v; *BudBib* 4.*Esdr* 11/46; *Strum* H2; *SkarŻyw* [237]; zem nie mógl ktemu przyść, ábych był Conferencią mieć mógl z Wáfzą Wielmożnością *SarnStat* 228. Cf *Zwroty*.

przyść o co (1): który sie od inżnych plugáwości niepowściąga/ iż ten o cudzołoftwo bárzo łátwie przydzie. *KuczbKat* 320.

przyść w co (3): *Mącz* [489]a; nie ímieią s thym Pánem w rozmowy przyść *RejPos* 152; zá tym ítárych obyczáiów wzgárdzeniem przyźli w roftyrk Rzymiánie *KochWr* 28.

Zwroty: »do korda, k(u) mieczom przyść« = *pervenire ad manus Mącz* (2:2): Ad manus tandem ventum est, Ná oftátek ku mieczóm przyźli/ Pośiekli fie. Pobili fie. *Mącz* 209a, 483b; iáko owi czo rozwadziá/ więc nie poczną rozwadzić áż do kordow przydą. *RejZwierc* 134; *KmitaSpit* B3v.

»ku zgodzie, do zgody przyść« = *ad calculum concordiae pervenire JanStat* [szyk zmienny] (6:1): Nieprzyjacioly pokłada Ony, którym krzywdę zada, Nie mnimając, by mogło być, By z nimi mogł ku zgodzie przyść. *BierRozm* 12; *Diar* 56; *RejWiz* 149v; *BielKron* 186v, 218v; *SarnStat* 184; [Narew] Stroną prowadzi niż przydzie do zgody [z Wisłą]/ Swe brudne wody. *KlonFlis* F4.

β. O treści wypowiedzi: *zająć się tematem; w lekturze: doczytać do jakiegoś miejsca; converti, delabi Mącz* (44) :

przyść do kogo, do czego (28): *MurzNT* 103v; A przyśfedłfy do návroceny Páwłá S. máło co inego/ yedno pyelgrzymowánye y przygody yego opifuyą. *KromRozm II e*; *GliczKsiqz* O7; *BibRadz* 2.*Cor* 12/1; ábyś nie piérwéy ofádził przodek tego QVINCVNXA/ áliżbyś przyśzedł do kónćá przez iego pośrzodek. *OrzQuin* A2, Ev; tákże mowiącz to to/ to owo/ przyźli w rozmowie do czárnokięftwá *GórnDworz* T4, L14v, Mm4v; *BiałKat* 126, 193v; Teraz iuż przydziemy [...] do trzeciego wieku człowieká poćiwego/ to ieft do ítárości iego. *RejZwierc* [121]v; ále gdy [ewangelista] porządkiem íwym przyśedł do Iozeffá/ tedy iuż inżym niż przed tym ípołobem mowi *CzechRozm* 161v; *SkarJedn* 266; *StryjKron* 86; *CzechEp* 88, 231, 302; *NiemObr* 133; *ReszPrz* 30; *WysKaz* 14; *WujNT* 2.*Cor* 12/1, s. 645 marg; A iżem tu do Podkomorzkiégo práwá przyśzedł, tedy [...] *SarnStat* 454, 1096; *CiekPotr* 68. Cf »do rzeczy przyść«.

przyść ku komu, k(u) czemu (11): [Symeon] yáł czczycz ony kłyągy y przyśedł ku tey kapytule, gdzye zacharyáłz napyfál [...] *PatKaz II* 60; *RejJóz* G; gdy [...] przyśedł ku tym słowám/ Niech przydzie kroleftwo twoie/ ípłaczem powiędział [...] *MurzHist* I4v, Gv; *BielKron* 240v; *KwiatKsiqz* O3; *Mącz* 386d, 487b; *OrzQuin* I2; *RejZwierc* 119; przez który [sposób pisania] ku onem rzeczą chćiałem przyść/ o którychem tu napilniey mowić był vmyślił. *ModrzBaz* 1v.

przyść na co (4): czedł kfięgi Izaiáffa proroka/ a gdy Przyśfiedl na miejsce ono gdzie piáno: Duch fwięty na mnie [...] *OpecŻyw* 39v; *SarnUzn* Fv; Gdyłmy tedy przyśzli ná inny świát y ná inne czáfy/ y ná inne obyczáie/ tedy też y ná inákfze śprawy Woienne y obrony Grodow álbo Miaft. *BielSpr* 61; *NiemObr* 122.

przyść w co (1): Bo gdzie mądry przydzie w profte rzeczy Co lepśfego śnádnie ma ná pieczy. *RejRozpr* Av.

Zwrot: »do rzeczy [= głównego tematu] przyść« (2): Y to fie inákzey naydzie/ gdy do rzeczy przydziemy. *WujJud* 5; *Calag* 569b.

»zasię przyść« = *powrócić do tematu*; *redire Calag* (2): Ku Báiázetu záfię przydę/ ten gdy vmarł/ oftháwił kroleństwo czterzem fynom *BielKron* 240v; *Calag* 569b.

γ. *Zrealizować swoje zamiary* [k czemu] (1) : ifz niemogąc inaczey kfwey złey myfli przyść/ á rok cáły onę pokufę ćierpiąc: ná koniec niemoc zmyfliá *SkarŻyw* 308.

2. *Dostać, otrzymać; venire* *Vulg, Mącz, Modrz; recuperare* *Mącz, Modrz; accipere* *PolAnt, Vulg; ingredi, pervenire* *Modrz; ire* *JanStat* (51) :

przyść do czego (1): Dziękuiem y Ianowi [*Chrzcielowi*]/ iż nam ten śkarb [*tj. Chrystusa*] [...] vkazał/ á przezeń do niegołmy przyśzli. *SkarKaz* 516b.

przyść k komu (2): Zápalił fie Ammon fyn Dawidow ftáfzy w miłości przeciw fieftrze Thámmár/ [...] gdy niewiedzyał iáko k niey miał przyść/ [...] zmyflił sobie niemoc/ y prośił oycá áby fioftrá Thámmár przy nim byłą w chorobie iego *BielKron* 71. *Cf Zwrot*.

Zwrot: »zaś [k komu] przyść« = *odzyskać* (1): Si hominem per te recuperero, Yefli zaś k niemu przes cię przidę. *Mącz* 348d.

a. *O dobrach materialnych i uprawnieniach* (48) :

przyść do czego (15): *Leop 2.Mach* 7 arg; dla częgobyfcie fie ociągáli á nie mieli przyść do fwych włańności *BielKron* 107v; iefliby kto táfgownym obyczáiem pieniądze dawał/ áby do Duchownego chlebá okrom trudności y śporu ábo Práwá przyść mogł *ModrzBaz* 6v, 6v, 96v; bez roboty chcemy przyść do zapłaty *SkarŻyw* 26; *GórnRozm* C4v; iefliby piérwfzýy żony dżiówki śzły zá mąż, y záwzięły połági, tedy po śmierci oycowéy do dżiału oyczyzny nie mogá przyśdź *SarnStat* 1266, 342, 361, 1103; *SkarKaz* 123b; *VotSzl* C4v. *Cf Zwroty*.

przyść k(u) czemu (31): A ia ták ćiężko kopáiać/ Wiecznie rolą przewracáiać: Będąc ták pilny w orániu/ Nie mogę przyść k dobre^{mv} mieniu. *BierEz* P2; tak iż był ku takowe^{mv} mieniu przyśzedł/ iże lám niewiedziál tzo miał *ForCnR* D3v; *RejPs* 49; *LibLeg* 11/41v; powiedział thefz yako pothem ku konyevi przifchedl y ku trzewykom *LibMal* 1545/103; *RejWiz* 56; Gdy będzie to Miłościwe látho/ przydzie [*redient omnes*] káždy ku dżierzáwam swoim. *Leop Lev* 25/13; *UstPraw* B4; [*Włodzimierz*] profił krolá Kázimierzá áby [...] pomogł mu przyść ku Háliczu *BielKron* 356v, 26, 158v; *GórnDworz* Rv; *HistRzym* 40v; iakofz on może przyić ku dżiedzictwu swoie^{mv}? *BudBib* 4.*Esdr* 7/9, *Tob* 5/2; Wiele ich iefł/ coby bárzo rádźi bez tych łowitości byli/ gdyby tylko ku śwemu práwu przyśzli *ModrzBaz* 96v, 75v; kiedy chćiał doftáć Klimek páfká Grćicie Ná borg: nie mogł k niemu przyść/ áż wyiął z kálęty Gotowiznę *PudłFr* 48; *KochWr* 32. *Cf Zwroty*.

przyść na co (1): Ktory [*książę pskowskie*] był z Waregow na to Xięftwo przyśzedł *StryjKron* 130.

przyść o co (1): Wiérz mi/ iż nie zá złoto/ áni dla vrody/ Przyźli ci [Neptun, Eol i Pluto] o tákové kofztowné dochody. *PudłFr* 75.

Zwroty: »w dzierzenie przyść« (1): In possessionem venire, W dzierzenie przyść. *Mącz* 480d.

»przyść do possessyjej, ku possessyjej [czego]« (1:1): poniewaz zaposlednią Praesentacyą. nie przyszedł Sistrze nie z [lege: siestrzeniec] w̄m̄ dopośselsiey iey [kanonii] *ActReg* 174; *SarnStat* 109.

»k(u) swemu, do swego przyść« = *suum recuperare a. servare* *Mącz* [szyk zmienny] (5:1): *OrzRozm* T4; *Mącz* 346b, 389a; Pan przydzie przedię k f̄wemu/ á nędzney chudzinie/ Przedię w łeb przedię *RejZwierc* 245, 245; do piąci lat on wywołány nie łufznie/ do f̄wego przyść nie mogł *GórnRozm* F3.

»zaś (a. zasię), znowu przyść [ku czemu]« = *odzyskać; recipere* *Vulg; recuperare, servare* *Mącz* [szyk zmienny] (5:1): położą ná ráchunek pożyczki ktorých w̄zył on co był kupił [majątek]/ od onego czáfu gdy był [poprzedni właściciel] sprzedał/ á ośtátek mu dopłáci/ á ták przydzie zaś ku imieniczku f̄wemu *Leop Lev* 25/27; *BielKron* 402, 402v; *Mącz* 348d, 389a; woleli że im odliczono to co zá co łtało/ niżli ku ośiádłości f̄wey znowu przyść. *Phil* Q4.

3. Zmienić się, rozwinąć się w coś, dać skutek (z podmiotem nieosobowym); deduci, redire, venire *Mącz, Cn; procedere* *JanStat, Cn; perduci* *Modrz* (27) :

przyść do czego (5): Co w̄zyłtko trudno do dobrego pomiárkowania przyść może *PowodPr* 71. *Cf* *Zwroty*.

przyść k(u) czemu (15): *Mącz* 96c, 463c, 480b; Ktokolwiek tu czo łpráwuie/ A rozumem przepátruie/ Ku czemu tho pothym przyść ma/ Ná dobrym gruncie zákláda. *RejZwierc* 232; ktoré [danie w lenno] ku łzkodzie Rzeczypośpolitéy Królestwá náłzého/ y obrázeniu i ziątrzeniu mogłoby przyśdz. *SarnStat* 979. *Cf* *Zwroty*.

przyść na co (3): Ná co przyźly náklády/ ony prózne twoie. *BielSat* C4 [idem] *BielRozm* 22. *Cf* »na koniec przyść«.

przyść w co (4): w̄zyłtki rzeczi łtworzone z iedney rzeczy półzły/ w ktorą [...] zafięby mułiály przyć. *KłosAlg* A2. *Cf* »przyść w pożytek«.

Zwroty: »ku [jakiemu] końcowi(-u), do [jakiego] końca, na [jaki] koniec przyść« [w tym: komu (2)] (2:1:1): *OpecŻyw* 46v; *LeovPrzep* B4v; chociaaybys̄ czego nábył/ ođstępuiác od woley iego/ nigdy tobie tho ku dobremu końcowi przydz̄ nie może. *RejPos* 39v; [...] áni końcá pátrząc/ Do ktorego rzeczy przyść zá ich rádą mułzą. *KochOdpr* C3.

»przyść ku pożytku(-owi), w pożytek, do pożytku« [w tym: komu (6)] [szyk zmienny] (7:3:1): *KromRozm II* 14v; máło go [owsa] co w pożytek przyźlo co był vdeptány. *BielKron* 331; Nie przyźli nam nigdy w Polźce ci Krzyżacy ku pożytku *BielKron* 400v, 399v, 400; Y ten [Erazm Barza] nam iefzće przydzye do pożytku tego *PaprPan* M2v; *PudłFr* 27; *GórnRozm* N2; *ActReg* 166; *SarnStat* 1172; Myślił/ iż te łáchmány/ y ten łprzęćik w̄zytek/ Y mnie y towarzys̄ytwu nie przydzie w pożytek. *KlonWor* 43.

»do skutku, ku skutkowi przyść« [w tym: komu (1)] = *ad effectum a. ad exitum perduci* *Cn* [szyk zmienny] (2:1): dopuć łie nam w̄dzy rozrádowác w f̄wey łáfce/ áby łpráwy rąk náłłych przyźly nam ku łkutkowi *RejPs* 135v; że [!] *Concilium* ábo zgromádzenie wiela póstronnych narodow dla vgody wiáry wczynione/ do żadnego łkutku áż do tego czáfu nieprzyźly *ModrzBaz* 17, 18.

4. *Osiągnąć ilość, wielkość lub stopień (z podmiotem osobowym i nieosobowym); pervenire HistAl, PolAnt (11) :*

przyść do czego (4): GrzegŚm 52; Oczko 27v; A iż do tego heretickie fałsze [...] przyślży/ iż twierdzić y pifać/ [...] śmieią: iakoby y dufzā z ciałem vmierać miała SkarŻyw A4. Cf »do kresu przyść«.

przyść do kogo [= dorównać komu] (1): Nād (ony) trzydzieści [wojowników] sławnieyſzy (był) [Benajahu] lecz do trzech [bohaterów] nie przyſzedł BudBib 2.Reg 28/23.

przyść ku czemu (5): Wthen czās Alexander zgromādziwſzy wielkość ludu wałecznego przyſzedł ku lidzbie ſto tyliac ludu HistAl E2; przyſzli ku takiemu przeſtrzeńſtwu nāſzy przodkowie/ iż łami iākmiarz puł Europy opānowāli BielKron 336; Nuż Alcibiādes/ to co miał dobrego w łobie/ nigdy by było/ ku they wyłokoſci/ ā chwale nie przyſzło/ by nie nāukā GórnDworz G4. Cf »przyść ku prawej mierze«.

przyść dokąd (1): y dokądże fię wzbiłā twoiā dobrotliwoſć? [...] dokąd przyſzło zlitowanie? LatHar 268.

Zwroty: »do kresu przyść« (1): iż co lekczeſzē ā ſubtylnieſzē ciałā/ wiēcēy żywioły ſubtylnieſzēy w ſię biorac/ do krēfu ſwego przyſzedłſzy/ w tōż ſye zās/ ſkąd początek brāły/ obracāją. Oczko 5.

»przyść ku prawej (a. ſwej) mierze« [szyk zmienny] (2): [Feniſ] iāko chrobaczek bēdzie napierwey/ potym iāko gołābek/ āż gdy przydzie ku ſwey mierze bēdzie iāko Orzeł BielKron 264; SienLek 92.

III. Dokonać się, wystąpić, zaistnieć jako element kształtujący sytuację; venire Vulg, HistAl, PolAnt, Mącz, Modrz, JanStat; esse Vulg, PolAnt, Mącz, Modrz, JanStat; advenire Vulg, PolAnt, Modrz, JanStat; pervenire PolAnt, Modrz, Vulg, Cn; fieri, supervenire PolAnt, Vulg [z podmiotem w zasadzie nieosobowym, głównie abstrakcyjnym] (1762) :

1. Stać się czymś udziałem; evenire PolAnt, Modrz, Vulg, JanStat; ascendere, cadere Vulg, PolAnt; incidere Miech; succedere HistAl; contingere, invadere, irruere Vulg; accidere, exire, transire PolAnt; inire Mącz; procedere, sequi Modrz; ingruere, intervenire JanStat [w tym: na kogo (399), komu (150), cf niżej wśród innych połączeń składniowych (zdania z jednym z tych składników zwykle dotyczą czyichś indywidualnych losów, zdania bez tych składników przedstawiają zwykle sytuację natury ogólnej, np. polityczną, atmosferyczną)] (1000) :

a. O wydarzeniach (877) : [mądry] w nieſzczēſciu bywa ſtał/ Bo nim przyſzło wſzytko wiedział. BierEz I3, Lv, S3; OpecŻyw 90; PatKaz III 96v; y przyſzła żyznoſtz [w Egipcie] ſiedrń lat HistJóz C; FalZioł V 118; nie czekay tego czo przydz nie może BielŻyw 82, 53; WróbŻołt Q4, oo6, tt2; LibLeg 9/52; Więc potym przydā pobory Snādnie kto zdrow bēdzie chory RejRozpr D4v, E2v, F2v; RejJóz K8v; SeklKat G3v; RejKup f5, r7v; MurzHist T3v; mułzā przyść pogarſzaniā/ wſzakże biada człowiekowi przez którēgo pogorſzēniē idzie MurzNT Matth 18/7, 13/21, 24/14, Mar 13/23; KromRozm II i2v; BielKom B3v; Boię ſie/ [...] āby wiātry iākie nieprzyſłly/ y budowānia mego nieprzewrociły. KrowObr 108v, 122v; Przydzye ſyem/ niebożātkā po ſtodołāch leżā/ A iāko Wożny krzyknie/ tho by pczōły bieżā. RejWiz 123v, 72, 92, 120v, 174; thāk vpadki złych prętko przydā. Leop Eccli 20/20, Gen 41/29, 47, 4.Esdr 4/28, 29, 35 (16); Appellācyā ma być nā wielkie roki albo nā Syem wālny co z nich pierwey przydzye. UstPraw G3v; RejZwierz 19, 84, 106v, 127; Ale

przydzie to/ iż ty pánowác będźiefz *BibRadz Gen 27/40, Is 5/19* [2 r.], 48 *arg, Ier 46/20, I 463c marg, Hab 2/3* (17); przyślzá iuz zá náłzego złego wieku/ nieflýchána przed thym przewrotnóść ludzka *OrzRozm E2*; Gdy ma przyść lkończenie swiátá/ będą w ludzyczech wielkie stráchy *BielKron 135v, 13v, 82, 108, 146v, 148* (11); *KochZg A2v; Mącz 507b; Prot A3v*; dziwne położenie przy zámieniu Słońcá/ gwiazd [...]: okázue przyść nieiákiemu dziwnemu zámieszáníu *LeovPrzep A2v, C, D4v, Ev, E2, H2v, I4v; LeovPrzepSamb b3v; RejAp 63, 96v* [2 r.], 157 [2 r.], 160v; iż [...] j ciepło/ j defzcz/ ná czás gdy trzebá przydzie *GórnDworz Kk2v, F4v, I, L4v, Q5, S2v* (12); *RejPos 50v, 55, 84v, 87 marg, 102v* (12); *BialKat 63v, 228v* [3 r.], 296; *GrzegŚm 64; HistLan A3*; pilnieyfa o tho fie stárác/ áby to kiedykolwiek przidzie co powinnie przisć ma/ prziszło z dobrjm rozmyłem *RejZwierc 166, 61v, 85v, 87, 99v, 100v* (12); *BielSpr 5, 31v*; Iefli kto w Korabiu Noęgo niebędzie/ zginie gdy potop przydzie. *WujJud 117v; RejPosRozpr cv*; Bo przydzie to wrychle/ iż gdy złości zginá z swiátá/ będzie w was pánowálá spráwiedliwość. *BudBib 4.Esdr 16/53, Lev 25/25, Iob 14/14, 30/26, Is 23/1, Nah 1/8* (11); *HistHel B2v; Strum H4v; BudNT przedm b8, Luc 17/1, Rom 5/20; CzechRozm 86, 89, 92, 109, 132, 181v, 185v; PaprPan G, I2v, Q; ModrzBaz 15v, 106v; Oczko 11v, 30v*; Przyślzá lzaráncza/ przyzedł chrzázcz wielonogi/ Zboże wyiadł *KochPs 159*; A gdy Luterfka niewierność przyślzá/ zgodę y iedność kościoła ná wiele części w Niemcech rozerwálá *SkarŻyw 520, 196, 270, 346; KochTr 25; StryjKron A, 26*; gdy koniec przydzie pánowánia Rzymfkiey Monárchiey Celárzow/ tedy fie nie spodzieway odmiány ná co lepszego *CzechEp 365, 23, 351, 356, 357 marg, 364; NiemObr 27, 164; WerGośc 235; BielSjem 4; PudlFr 10*; Ná lwe sluby rofpomni [*Panie*]/ niź twoy fád przydzie groźny *ArtKanc K9, Kv, K9v, M16v*; [*przodkowie naszy*] áby co gorzłego nie przyšlo między dwiema rzeczami złemi/ mniey złá obráli. *GórnRozm E2v, C4, F, F3, G2v, I4v*; áź kiedy nagła potrzebá przydzie/ tóz go [*hetmana*] lszukác będziém *KochWr 36; ActReg 5v, 81, 103, 163; GostGosp 60; Phil S6*; W nędzy lápác pomocy/ w lczęściu przydzie lámá. *GórnTroas 37, 8, 20, 53; GrabowSet A4v, I3v*; O kiedyż wždy przydzie koniec wżytkich prac y fráfunkow? *LatHar 602, 204*; Kiedy przydzie kroleństwo Boże? *WujNT Luc 17/20, Matth 13/21, 18/7, 24/14, 39, Mar 4/17* (27); *SarnStat 124, 298, 424; GrabPospR K4v*; Nánioflo fie do nas obcych obyczáiw y wyłtępkow: czemu też zá nimi niema przyść obca spráwiedliwość y karánie ich? *PowodPr 80, 45; SkarKaz 44a, 310b* [2 r.]; *KlonFlis Ev; KlonWor 34* [3 r.].

przyść dla czego [= *powstać, wyniknąć*] (5): bać fie małz aby dla twego błazenstwa na twą ziemię zle nieprzyšlo. *BielŻyw 151; LubPs T4; BibRadz I 211b marg*; dla thych dwu rzeczy opowíadam przyść wiele znácných y lámentliwych przygod *LeovPrzep D3; CzechRozm 226*.

przyść do kogo (8): *KrowObr 26v*; Strzeż Pánie Boże áby bráciey/ y Sąsiad náłzych Czechow fatá też do nas nieprzyšly. *OrzRozm C2v; RejAp 95; RejPos [77]; BielSat G4v*; Ná káždy dzień fie modlimy/ áby kroleństwo Boże do nas przyšlo. *ModrzBaz 67v*; áby do Pogánow błogofławieniństwo Abráhámowe przyšlo w Chriftušie Iefušie *WujNT Gal 3/14, Luc 11/20*.

przyść od kogo [= *powstać, wyniknąć*] (10): Toć iefł krotkie lekarzstwo. ktore od Boga przyšlo. *FalZioł V 113v; LubPs K2v, cc2v; KrowObr 147*; Oto izálifz ná tákowe nie przydzie co od Pána załtępow? *BibRadz Hab 2/13, I 463c marg; HistRzym 106v; RejPos 54; RejZwierc 22*; iezeli co tákiego/ Przydzie ná nie od ludzi ták niebełpiecznego. *CzahTr E2v*.

przyść od kogo na kogo [= przejść] (1): które łtradanye tey łprauyedlyuofzczy od adama przyźło na włytky [...] rodzące łyą *PatKaz I* 5v.

przyść z czego [= powstać, wyniknąć] (38): *WróbŻołt* aa4; *RejPs* 118; *GliczKsiąż* H4v; A ielli co s Pánłkiego przydzye dopułzczenia/ Iuż włytko wdzyęcźnie przymuy *RejWiz* 62; *Leop Ier* 4/12; *BibRadz* 1.Reg 6/9, *Sap* 2/24; Tegoż cżału y ty miałta pogorzály/ Wieliczká/ Konin [...]. A tho przyźło z wielkiej łuchości *BielKron* 396v, 32v, 257; s ktorzych walk przydźie niełpodźiewáne przeniełszenie KRoleftw y Pańłtw/ do rąk y domow obcych *LeovPrzep* C2, Av, D, D4, D4v; *GórnDworz* G5, N3v, Z3v, Ccv; *RejPos* 40v, 282; *KuczbKat* 240; *RejZwierc* 173v; *BudBib Sap* 2/24, *Ruth* 2/3; *MycPrz* I A4v, II A, B; z grzechu vrodziłá się łmierć bo z przyczyni grzechu/ przyłłá łmierć. *BiałKaz* A4; *CzechRozm* 174v, 228, 229v, 232; *CzechEp* 86; *GórnRozm* A2. Cf »co [komu] przydźie«.

przyść komu (65): *BierEz* L3; *OpecŻyw* 29; *PatKaz I* 11; *PatKaz II* 51v; *PatKaz III* 105v; *BierRozm* 10; o Ierufalem niechay przydźie obfitołc tym ktorzy ciebie miłuią. *WróbŻołt* 121/6, 118/77; *RejJóz* Kv; *MurzHist* H4v; Wyęceyći mu przydzye pożytku z náuk niż z rzemyęłlá *GliczKsiąż* H4v; *LubPs* K2v, Z4v, cc2v, dd2 marg; *KrowObr* 35; A przyłłedłem ábym cie náuczył/ tych rzeczy ktore máiá przyść ludu twemu w ołtáteczne dni *Leop Dan* 10/3, *Eccli* 21/6, *Ier* 4/12; *BibRadz* *Gen* 6/13, *Esth* 4/14, *Iudith* 8/13, *Sap* 16/10; y pomyłłiem iź táż fortuná przydzye mnie co y błaznowi *BielKron* 79v; łmyłłneć ielt á dowćipne ludzkie przyrodzenie [...] / zwłázczá kto łobie rołtropnie pocźnie/ bo mu lołem łzczęłłcie przydźie *BielKron* 244, 4v, 53, 63, 81, 196; *SienLek* 19; *RejAp* 121; *GórnDworz* Z6v, Hh, Ll v; iź miało przyść odkupienie z narodu iego [Abrahama] narodowi ludzkiemu. *RejPos* 138, 130, 350v marg; *BiałKat* 16, 228v; *RejZwierc* 257v; *BudBib Ruth* 2/3, *Esth* 12/13, 4.*Esdr* 4/34; *ModrzBaz* 109; *StryjKron* 667; *CzechEp* 64; *WerGołc* 227; *OrzJan* 23, 81 [2 r.]; Ielliź łámym Zydom przyłłá Ewángelia Páná náłżego Iełufá Chriłtufá *WujNT* 521, 521 [2 r.]; *SarnStat* 66, 151; gdyby połtánowienie było/ áby obywałe łwłyłtkich pańłtw ze dwudźiełtu włok koń łtáwić mieli/ iuźby iednemu trudniełłza y obćiaźliwłza wypráwá przyłłá niż drugiemu *GrabPospR* L3; *SkarKaz* 578b; *SkarKazSej* 658a; *KlonFlis* C2. Cf *Frazy*.

przyść k komu (2): Ale gdi to przekłéte Niełłczęłłcie k na^m przijdźie/ Włlytká będączá przijáźń od ludzij odeydzie. *ForCnR* E3v. Cf »przy(j)đź krolestwo twoje«.

przyść na kogo, na co (291): *BierEz* I3v, N, O4; aby na wás przyłło przekłécié ij pomłta krwi niewinnych *OpecŻyw* 77, 72, 77, 99v, 105; *TarDuch* D5v; *FalZioł* IV 25a; *BielŻyw* 16, 151, 164; *WróbŻołt* 34/8, 43/18, aa4, 118/41; yz snacz panowie Chrzelcziyanszci niechcza wyerzicz az [...] bedá byegacz spanstw łwłch czo yvłz na nie bilo przilźlo. *LibLeg* 11/13, 10/62; *RejPs* 90 [2 r.], 102v, 118, 192, 208v; Bo łie mnie łfcie zmyłá moie włytki zmyłly Gdy namię dzywnie przydą rozliczne wymyłly [ludzkie] *RejJóz* G2, F5v, I3v, I7, L7, N4; *RejKup* o3, r2v, ł8v; *MurzHist* B, M, M2; *MurzNT* 63v marg; *BielKom* nłb 5; Nyech tho co kłáđá ná nye ták łłkáráđnye/ Ná nye przydzye łnádnye. *LubPs* ee2v, H3v, H4, M2, M2v, Q2v, Z5 marg; *GroicPorz* b3v, aa2 [2 r.], aa2v; *SeklPieł* 32; *KrowObr* 144v, 146v, 147, 154v, 194; *RejWiz* 56, 61, 83, 141, 192; áłz przyłłedł gniew Pánłki ná lud iego *Leop* 2.*Par* 36/15, *Num* 1/53, 2.*Par* 7/22, 4.*Esdr* 16 arg, *Iudith* 12/2, *Ps* 118/41 (18); *UstPraw* C3; *KochZuz* A3; *RejZwierz* 69; A ielli by był on dom godny/ niech náń przydźie pokoy

wálz *BibRadz Matth* 10/13, *Gen* 3 arg, I 2c marg, *Gen* 7/6, *Ex* 1/10, 1.Reg 6/9 (17); przyślzá ná Rzym napirwíza przygodá/ gdy íi Fráncuzowie z Germany przyciągnęli do Rzymá *BielKron* 122; A ták thu iuz zwirzchność Gottow przyślzá ná Włólká zyemie *BielKron* 160, 3v [2 r.], 4, 17, 18v, 41 (31); *Mqcz* 44b, 243c; przerzeczone zácimienie/ okázuiie ná ludzie przyśc wielkim odmiánám *LeovPrzep* B3, a3v, b3, Av, A3v, C3v, D4; íz niechay ná nas nálz Pánie przydzye kroleństwo swięto twoie á nie ine *RejAp* 141v, 17v, 77v, 93v, 96v, 149v, 166, Ddv; cokolwiek ná poddáne złego/ ábo dobrego przydzye/ [panowie] rozumieć tho máiá/ zá swá rzecz włafná *GórnDworz* Gg5, H7, T5v, Y, Ccv, Ff3v; *HistRzym* 20v, 106v, 128v; íz ná cię przydzye tákíe írogie vćífnienie/ á thák okrutna pomftá [...]/ iáka nie bylá nigdy od poczátku fwiátá *RejPos* 260, A5v, 20, 50, 71v, 85 (25); *RejPosWiecz*³ 98; *GrzegŚm* 64; przyślzyby ná Kościoł wielkie ízkody y doległoścí. *KuczbKat* 250; *RejZwierc* 187v, 274v; *BielSpr* 44v, 46; *WujJudConf* 90; Tedy (ia) rofkażę błogosławieńftwu moiemu (przyśc) ná was *BudBib Lev* 25/21, *Lev* 10/19, *Deut* 4/30, 1.Reg 2/34, 2.Par 32/26, 36/16 (15); *MycPrz* I C, II A3v [2 r.]; *BudNT Matth* 12/28, 25/36, *Act* 8/23; gdybyś wiedział/ żeby to z woley BOżey ná cię przyśc miáło/ żeby cię człowiek zły prześládował. *CzechRozm* 229v, 72, 140v, 174v, 194, 226 (10); *Paprp* I, I3v; *ModrzBaz* 13, 104; Ná pány wzgárdá przyślzá/ że fye kryć muśieli *KochPs* 166, 117 [2 r.]; trzęlienie ziemie wielkie ná miáło ono przyślzó *SkarŻyw* 385, 35, 120, 196, 263, 294, 537, 598; *StryjKron* 340, 447, 677; íz ná BOgá przyśc nie może przypadek/ doległość/ vtrapienie/ krzyżowánie *CzechEp* 225, [3], 119, 225 [2 r.], 318, 357, 409; *KochSz* B; *BielSjem* 31; *ArtKanc* I3, L10; Iefli przyślzó co nowego ná Koronę/ nie czekał Krol z tem Seymu *GórnRozm* M3, B, K; *Paprup* B3v, E2v; *ActReg* 103, 136; *GórnTroas* 4, 10, 14; *KochCn* B4v; *KochFrag* 17; *LatHar* 728; *KolakCath* A3v; ábowiem ná nie przyślzedł gniew Boży áż do końcá. *WujNT* 1.Thess 2/16, *Matth* 10/13, s. 41 marg, *Matth* 12/28, 16/22, 23/36 (18); *SarnStat* 440; *PowodPr* 69; *SkarKaz* 548a; *CzahTr* Cv, E2v; *PaxLiz* Cv; *SkarKazSej* 706b; *KlonWor* 10. Cf przyśc od kogo na kogo.

przyśc na co [z powtórzeniem tego samego rzeczownika] [= zetknąć się w czasie, nastąpić jedno po drugim] (2): *CzechRozm* 189v; Trwogá przydzye ná trwogę/ y nowiná ná nowinę. *PowodPr* 86.

przyśc przez kogo [= powstać] (12): Ínyey fýá narodzy fýn bozy [...] przełz ktorego przydzye włytkym zbauyenye *PatKaz III* 105v; *KrowObr* B4; *BibRadz* 4.Esdr 3/10, 1.Cor 15/21; *BielKron* 3v; Íz muśi być wzgorłzenie ná ziemí ále biedá temu przez kogo przydzye. *RejAp* 63v; *RejPos* 110; *BudNT Luc* 17/2; *GórnTroas* 4; *WujNT* 196, *Rom* 5/18, k. Bbbbbbb2.

przyśc przez co [= powstać, wyniknąć] (7): Tegoż też czálu plagá przyślzá wielka przez ogień *BielKron* 398, 4; *GórnDworz* Hh; *RejPosWiecz*³ 98; *CzechRozm* 59; *WujNT Rom* 5/18; przez którą [wątpliwość] áby niepożytek iáki nieprzyślzedł/ rozumielímy zá przyśltoyną rzecz temu zábieżec. *SarnStat* 1000.

przyśc w kogo (1): w maryą włythka zupelnołzcz przyślzá lasky *PatKaz I* 11.

przyśc za czym [= powstać, wyniknąć] (15): *FalZioł* V 21c; *KromRozm II* i; *BibRadz I* 351a marg; *BielKron* 4; *LeovPrzep* C2; íz poki náłzy Polaczy czytác nie vmieli/ poty w Polźcże było wícey cnothy/ teraz zá tą náuká/ włytko złe przyślzó *GórnDworz* G5, Hh; bo ták chćiał: áby zá okwitoścíá złoścí ludzkiéy/ okwitość łáski íego ludźiem przyślzá. *BialKat* 16, 216; *KuczbKat* 275; *GórnRozm* A2; *GórnTroas* [3] [2 r.], 10; *WujNT* Bbbbbbb4v.

przyść dokąd (5): *Leop Ez* 21/20; *BibRadz Ez* 30/4; gdy przyślą prawdą świętą Ewangeliey Pánfkiey do Polki *RejZwierc* Aaa; *BudBib Ez* 30/4; ráczże nas záchowác/ tych wzytykich strážliwych rzeczy/ ktore tu pewnie máią przyść *ArtKanc* T.

przyść skąd [= powstać, wyniknąć] [w tym: z zaimkiem przysłownym (32)] (34): *BierRozm* 10; *WróbŻółt* aa3; *Leop Eccli* 27/30; A przedię mi nye przyśledł ni s kąd ráttunk łpory *LubPs* cc2v; *KrowObr* 17; *RejWiz* 110; Zewfząd wćilk przyśzedł ná mię *KochZuz* A3; z kąd pothym przyśzło to połpolicie iż wzytyki bálwany zwano Bál. *BibRadz* I 136a *marg*; Známionuie pomfę Pánfką kthora ták przydz miałá y z niebá y z zemie. *BibRadz* I 363c *marg*, *Esth* 4/14, *Iob* 28/20, *Ier* 46/20; Skąd mi to przyśzło zem náłázłá łádkę przed oczymá twymi *BielKron* 53, 63, 423v; *RejAp* 168v; *RejPos* 1, 130, 139v; *KuczbKat* 160, 300; *RejZwierc* 257v; *BudBib Esth* 12/13; *StryjKron* 667; *CzechEp* 64; *WerGość* 227; oprzypadkach wszelakich ktoreby tasprawa zasobá pociągála, y ktoreby ztąd przysc mogły, moze bydz mianowano *ActReg* 136, 27; *KochCz* B; *OrzJan* 71; *SiebRozmyśl* F3v; *SkarKaz* 578b; Niewiem łkądci to przyśzło żeś ták śmiały *KlonFlis* C2. Cf »co [komu] przydzie«.

cum inf [prawdopodobnie anakolut] (1): kiedyż nam przyidą pożytki zniwá náłzego brác zá nagrodę náłzę [quando veniet fructus areae mercedis nostrae]? *BudBib* 4.*Esdr* 4/34.

Przysłowie: nie dármo oná przypowieść vroflá/ Iż przygodá nigdy łámá nie przydzie *RejZwierc* 139v.

Frazy: »co [komu] przydzie (a. może przyść)« [w tym: z czego (3), skąd (1)] (4): *OpecŻyw* 56 [2 r.]; Albo z państwa [= bogactwa] rozlicznego, Co mu może przyść dobrego? *BierRozm* 15; Cóż ztąd przydzie mądrym/ że fye z nich náśmieią? *PudłFr* [3].

»przydz (przy(j)dzi) (a. niech(ajże) przyjdzie) krolestwo Tw(oj)e« [fragment i odniesienia do *Modlitwy Pańskiej*; w tym: nam (1), k nam (1)] = *adveniat regnum tuum Vulg*, *PolAnt* (21): (nagł) *Modlitwa pánfka*. (-) Oicze náż ktoris iest wniebiefiec/ Swiec fie imię tve/ Przydz krolestwo tve *SeklKat* B4v, S2; *MurzHist* I4v; w ktorým [ziemskim kościele] ná káždy dzyeń wzdycháyac ku bogu wołamy/ przyydzí tve krolestwo *KromRozm* III B3v; *Leop Luc* 11/2; *BibRadz Matth* 6/10, *Luc* 11/2; *BielKron* 438; *OrzQuin* Q; *RejAp* 102; *BiałKat* 206, 385, 391 *żp*; Przydz k nam Krolestwo thwoie *ArtKanc* M14v, M15v, M18v; *LatHar* 5, 6; *WujNT Matth* 6/10, *Luc* 11/2; niechayże iuz przyydzíe to królestwo twoie *SiebRozmyśl* C4v.

Nawiązania do frazy modlitewnej (3): Aż go potym łpytálá/ iefli pacierz vmie/ A co to iest przydzi tve/ iefliże rozumie *RejFig* Dd4v, Dd4v; Przeto téż w Paćierzu záwłze od Bogá prósimy/ Przydzi Królestwo: nie mówimy/ Przydzi Kśiętstwo twé. *OrzQuin* Q.

Szeregi: »przyść albo być« (1): Oto my wlytycy opościliłmy wlytko/ a náladuiemy ciebie/ a toż nám ł tego przidzie albo będzie *OpecŻyw* 56.

»przyść i odyść« (1): Bo kto ták powieda/ iż dobrá te ktore przyść y odyść mogą/ iáko bogactwá/ możności/ [...] przyczyná łá błogofławieniłtwá/ ábo náłzego/ ábo Rzeczypołp: tedy tyn powieda ták iż dobrego gránia na lutni/ lutnia łámá przyczyná iest *GórnRozm* L2v.

W przen (5) : Bo iuz przyślá ręká Pánfka. Ktora wnet twey [szatana] mocy łkroci *MWilcHist* Ev.

Zwrot: »przyść na głowę [czyją = na kogo]« = *venire super caput PolAnt* (4): thoż przymierze przyšlo w pokoiu ná głowę [*quievit super caput*] Iákbowę. *BibRadz Eccli* 44/23; *BudBib Deut* 33/16, *Eccli* 44/23; *CzechRozm* 50v.

αα. *Z przysłówkiem; funkcja zbliżona do spójki orzecznikowej: będzie (było) jak* (43) : bo witánye yáko táko/ ále żegnánye po dyable przyšlo. *GliczKsiąż* H8; KVńcie pánie tę bramkę/ [...] bo lámých pereł pewnie/ nie íprawiłby zá to/ Dármo przydzye robotá/ y ápízlág y złoto. *RejZwierz* 137v; iáko (też) iákolká vlata/ ták złorzeczenie nádáremnie nieprzydzie. *BudBib Prov* 26/2; *GrabPospR* M4.

przyść komu (1): Alic tá wypráwá nápołyby dármo káždemu przyšla *GrabPospR* N4v.

ααα. *Z przysłówkiem oznaczającym stopień trudności: ktoś coś może (mógł) osiągnąć łatwo lub z trudem, coś się mu uda(ło) lub nie* (38) : po iedzeniu lekko przydzie wracanie po thym trunku *FalZioł* I 88b; *BielŻyw* 116; *RejJóz* D3; *Nofce teipsum, et omnia succedent foeliciter*, to ielt/ znay lie lám/ ine rzeczy ínádnie przydą. *BielKron* 112; *BielSat* N3v; *ModrzBaz* 11; *BielSjem* 40; Siłá pośiadł włości to wiał chćiwóści: Trudniéy to przydzie/ niż Turki zhołdowác *KochPieś* 6.

przyść komu (30): A niechcélzi ná doł sítápic/ Zećby to miáło ciężko przyść. [...] Więc tylko mi íwá główkę zchyl. *BierEz* S4, C3v, P3; *BierRozm* 26; Bomu [*Bogu*] to ínádnie przydzie káždego mył rozeznác *RejPs* 48, 110; *RejJóz* N2v; *MurzHist* A2v; *KromRozm III* M6; *RejWiz* 132v, 192v; *BielKron* 59v, 243v; *RejAp* 177; ięłá lie o iego chęc pilnie stárác/ co iey przyšlo bárzo łathwie/ bo poprawdzie godnieyła tego byłá/ áby lie o nią stárano/ niż oná o kogo. *GórnDworz* M8, Ee3; *BielSat* L4v; wízythko mu przydzie iáko powiedaią by wianki wił. *RejZwierc* 107, 236; kthemu kiedy małz ludzi ípráwne y gotowe przydzieć to [*spotkanie z nieprzyjacielem*] zá iednę krotophilę *BielSpr* 20, 3, 33v; *MycPrz* I C2; *WierKróc* B; *CzechRozm* 204; *KlonŻal* D3v; *BielSjem* 28; *GrabowSet* D2v; Wypráwá tá nie może wiele kółztowác/ y lekko káždemu przydzie. *GrabPospR* Kv, N4.

α. *O zdrowiu i funkcjach fizjologicznych* (102) : *BierEz* I3v, S3; fiedz na onym zielu gołym zadkie^m przydzie potym ítolec. *FalZioł* I 15b; Iednym razem dziecięcia thak długo nie trzymć [!] [*przy piersi*]/ ażby przyšlo obrzydzenie pokarmu *FalZioł* V 35v, I 68a, III 38d, V 4v, 8 [2 r.], 69; *GlabGad* I7; *HistAl* K4; *RejZwierz* 127v; śmierć kiedykolwiek przidzie łagodnie ią mamy przypuścić *KwiatKsiąż* M4v; Zołta niemoc iefli po ográzce przydzie/ [...] nic nielzkodzi *SienLek* 89v, 20, 89v; *HistRzym* 94v; *RejZwierc* 152; gdyż té lékárłtwá [...] do tąd máią być dawáné/ áż znáczna popráwá przydzie *Oczko* 27, 19 [2 r.], 27v, [41]v; *KochPs* 73; *SkarŻyw* 142, 305; BIédna stárołci/ wízyfcy cię żądamy/ A kiedy przydziez/ to záś nárzekamy. *KochFr* 34 [*idem KochFrag* 39]; Swiát nie dba ná bołkie rzeczy/ iedno gdy przydą niemocy *ArtKanc* O4v, A10v; iáko wielcy Pánowie chowaią Doktory dla vzdrowienia/ iefliby [!] chorobá przyšla *GórnRozm* K; *KochFrag* 39, 50; *WysKaz* 47 [2 r.].

przyść od czego [= *powstać, wyniknąć*] (1): powiedaią niektorzy lekarze/ aby korzeń krokołow w ręcze trzimany bolełci bronil: ktora by miała przidz od vkálzenia niedzwiadkowego. *FalZioł* I 33d.

przyść z czego [= *powstać, wyniknąć*] (12): Też Mleczney barwy vrina [...] Znamionuie iż ona febra z zimney przyczyny flegmiftey przyšla *FalZioł* V 4, I 74, V 106; *RejKup* f7v; A o włchlą rękę powiedał [*Ieroboam*] iż tho przyšlo s przeléknienia *BielKron* 83, 424; *SienLek* 17v; *GórnDworz* Y8v; *ModrzBaz* 70v; *Oczko* 27v; pádlá nań wielka boiazń/ z ktorey mu przyšla potrzebá przyrodzona. *SkarŻyw*

390; ieśli żadna z tákowéy rány nie przydzie niewładność/ [...] tedy [plebejusz] winą piéniężną [...] niech będzie karan. *SarnStat* 618; [[*ciężka choroba*] wierzym téż, że sye dietą tylko ieśli sámá, á ieśli z przymiotem, témi, co iemu służą rzeczámí, léczy: ále áby miáá (z) stáročí, álbo wieku przyníć, bynamniéy. *OczkoPrzymiot* 449].

przyść komu, czemu (żywotne) (25): Ípanya żądza nyepyeruey yey przyzła alyfch potrzeba przypądzyla *PatKaz III* 147, 147; *FalZioł IV* 36c; *BielŻyw* 139; *RejPs* 148v; koźdemu znałz dokończenie ímiercí przydzie *HistAl* 15v; *BielKom* B8v; *BielKron* 172v, 356v, 424; to niechay chory pije gdy mu gorączká ma przyść *SienLek* 140v, 3v, 15v, 16, 141, 141v, 142, 169v [2 r.]; *GórnDworz* S4, S5, Y8v; że zá tákíém nátkániém fenby mu twárdłzy/ níż potrzebá/ przyzedeł *Oczko* 24v; *SkarŻyw* 390; áni wie zkáđ mu [koniowi] tá chromotá przyzłá. *SarnStat* 674.

przyść czemu (2): tedy one [potrawy] miékkie gdy íe ítrawíá kifaiá tamo [w żołądku] níżli przidzie ítrawnoć onem twa[r]dim *GlabGad* F6; *GórnTroas* 33.

przyść na kogo, na co (żywotne i w przeni) (24): Áż ná chártá przyzłá ítáročí *BierEz* N2; *TarDuch* A5; *FalZioł V* 14; *LubPs* O; *Leop* 1.Reg 4/19, *Ier* 22/23, 2.*Mach* 1 arg; *BielKron* 452v; Gregatim sentiuntur morborum genera, Niemoc nigdy íámá ná człowíeka nie przydzie ále wiele ych rázem. *Mącz* 149d, 105a, 216d; *SienLek* 19; *GórnDworz* Dd8v; *RejZwierc* 153; *CzechRozm* 165v, 166; *KarnNap* Ev; *KochPs* 71; y przyzłá nań mgłóć wielka *SkarŻyw* 98, 593; *KochFr* 36; owa nam noc zéydzíe Ták wesoło/ áż ná nas wdzięczniuchny fen przydzie *PudłFr* 31; *GórnRozm* D4; *WujNT Rom* 5/12.

przyść za czym (1): A tam pchni palczem w gardło/ íż za tym przydzie wraczenie. *FalZioł V* 39v.

przyść skąd [zawsze zaimek przysłowny] [= powstać, wyniknąć] (4): prochy ítharwízi íe wpuść w nos trochę/ bowiem przidzie ítąd kichanie *FalZioł I* 75d; S tego ízczęćcia vdał íe potym ná rołkołzne życie y ná próżnowánié/ íkáđ mu przyzłá táká choróbá íż [...] *BielKron* 172v, 356v; *SarnStat* 674.

W przeni (5) : odiydzíe chęć do íedzenia/ íęń nie przydzie ná oczy. *GórnRozm* D4; Gdy ítraponému fercu odpoczynek máły Przyzedeł/ oczóm krwáwym fen dawno nie bywáły. *GórnTroas* 33.

a) *Z przenośnym określeniem śmierci* (3) : *WisznTr* 26; Kiedy przydą té wiéca/ trudno rok odłóżyć. *KochTarn* 76; *WysKaz* 1.

Przeni [na kogo] (1) : Aleć wálze práwá nie widzę dla czego by ich/ gdy ná nie śmierć przydzie żáłowác trzebá *GórnRozm* D4v.

b. *O zjawiskach psychicznych: uczuciach, myślach, umiejętnościach, cechach charakteru i motywach działania; incumbere* *PolAnt* (114) : *HistAl* K3v; gdy íe myłł zámíełza/ Závždy íe co ponowi/ závždy przydzye ínłza. *RejWiz* 36; á gdy przydzye trwogá/ Do nagłębłzey piwnice/ íuż táb íedno Bogá. *RejZwierc* 122v; *BielKron* 18v; gdy przydzie íákie lekkie zátwózenie/ álic biegiáią/ ízukáią *RejZwierc* 185v, 27 [2 r.]; *BudBib Prov* 13/12; *SkarŻyw* 583; gdy przyidą pokułzenia, nic íię nie lękyamy *ArtKanc* I20.

przyść od kogo (2): *WróbŻołt* 43/17; przyzedeł ítrách od Páná ná lud *BibRadz* 1.Reg 11/7.

przyść od czego [= wyniknąć] (2): ktore zapalenie [tj. wstyd] przyzłó namię/ od íłow tego ktori zlorzeczí *WróbŻołt* 43/17; *LubPs* gg6v.

przyść z kogo [= *od kogo*] (1): A iż fie ták barzo piśmy náfzymi brzydźicie: tedy wam to przyźło z niektrych Rábinow wáfzych *CzechRozm* 70v.

przyść z czego [= *wyniknąć*] (10): Wfłtyky teraz s głowy wyfły Zabobony ktore przifły Ze zły nauky *RejKup* r3; i fłtwy śmierci nic nieprzydzie iedno fmiéch przeciwnikum twoim *MurzHist* Nv; yednák człowyeck yeft [...] nyeumyeyętnoŃci y omyfnoŃci/ ktora z przyrodzonego grzechu ná wfłftek rodzaj ludzki przyźlá poddan. *KromRozm II* p4; *GliczKsiąż* D8v; *BibRadz I* 9b *marg*; z onegoż wydwarzánia [...] przyźlá [!] im [*dzisiejszym Polakom*] to/ że ięli niewfłtydliwie/ w fwoy ięzyk kłásć dziwne fłowá cudzoziemkie *GórnDworz* F2v; á iefli fie kiedy ftrzymá białágłowá od thego/ czego fie iey chce/ pewnie to z namyfłu nie przydzie/ ále ze wfłtydu *GórnDworz* Z8v; *RejPos* 28v; *CzechEp* *3v; Vprzikrzel fie wam bel [...] dla tego ze kladl *voluptatem pro libertate*, alec mu to podobno przyźlo belo zgniewu *PaprUp* Cv.

przyść komu (23): *RejRozpr* B2v; *RejKup* i4; *MurzHist* Nv; *MurzNT* 48v *marg*; Ani fám wzwiefz gdyć przydzye dobrej myŃli dofyć. *RejWiz* 35v; *BielKron* 55v, 120v; Muzik theż by thelko dwie nocie wyfpiewał/ máczáiac wdzięcznoŃci/ niedbále wrzkomo/ á iefli czo vczyni gárlem/ iákoby tho thák fámó mu przyźlá/ zaráz znác/ iż [...] *GórnDworz* Fv, F2v; *GrzepGeom* K3; A iákież wiefłze rádoŃci/ á iákież wiefłze pociechy mogá thobie przyść nędzny człowiece *RejPos* 110, 28v, 90, 116v, 142, [310] [2 r.]; *CzechRozm* 70v, 201, 222v; *CzechEp* *3v; *NiemObr* 104; *PaprUp* Cv.

przyść ku komu (1): *Mącz* 44b *cf* »wziąć się a przyść«.

przyść między kogo (a kogo) (2): *BielKron* 231; fkądby to przyźlo między ludzie/ iż fię ták dopuŃcili omamić *NiemObr* 26.

przyść na kogo (68): *HistJóz* C2v; *TarDuch* A4v; *WróbŻołt* 43/17 [2 r.]; żadny ftrách ná nas nieprzydzie gdy będziemy mieć dufánie wtobie. *RejPs* 69v, 25, 69, 69v, 71v, 136; *RejKup* e7, z3v, bb3v; *KromRozm II* p4; Iefliżby tá pokułá przyźlá kiedy ná cie. [...] Nic fie nie wfłtyday chwalić Páná Bogá fwego. *LubPs* A6, E4, N3v, Z5v, gg6v; Co to zá fántázya tháka przyźlá ná cię. *RejWiz* 66, 12v; *Leop Gen* 15/12; *BibRadz Gen* 4 *arg*, 1.*Reg* 11/7, *Iob* 20/25, *Prov* 3/24, 4.*Esdr* 15/33 (12); *BielKron* 116v, 191v, 258; Recidit ad paucos res Musica, Ná málo ludzi przifłá MuŃlika/ Niewiele fie ludzi wniew obieráya. *Mącz* 29c; gdy ná cię przydą iákie myŃli á iákie pokuŃy fwiátá tego *RejPos* 107, 85, 107, 128, 130v, 135v (12); *BiałKat* 91; mąż gdy od żony odiedzie/ gdyby nań to wáfze vpalenie przyźlá/ muŃiałby drugá poiąć. *WujJud* 210v; *BudBib* 2.*Par* 20/29, 1.*Mach* 7/18; *BiałKaz* A4v; *CzechRozm* 73; *ModrzBaz* 119; *KochPs* 18, 79; *SkarŻyw* 463; *ArtKanc* B19, K2; przyźlo nań záchwycenie: y wyźrzał niebo otworzone *WujNT Act* 10/10, *Rom* 11/25, *Act* 5/5, 12 *arg*; *KlonFlis* Ev; *KlonWor* 24.

przyść przez co [= *wyniknąć*] (2): á to wfłzyfłtko [*sprawnoŃć rycerska*] ináčzey nie przydzie/ iedno przes człęŃte ćwiczenie *BielSpr* 8v; *CzechRozm* 73.

przyść za czym [= *wyniknąć*] (2): *GórnDworz* F8; iż zá grzéchem ćielefna chćiwoŃć przyźlá *BiałKat* 190v.

przyść dokąd (1): Przyfzedł wielki ftrách do Epiru *BielKron* 247.

przyść skąd [*zawsze zaimek przysłowny*] [= *wyniknąć*] (20): *RejRozpr* B2v; I ta nadzieia czo ią mąż Wtym rozgrzeŃeniu [...] [*ujrzysz*] Ieflyć [= *czy ci*] nieprzydzie fkąd inąd *RejKup* i4; *MurzNT* 48v

marg; *BibRadz* I 91a *marg*; Pifzą Poetowie fkađ iey [*Kasandrze*] tá práktiká [*tj. jasnowidzenie*] przyśfzłá. *BielKron* 55v, 116v, 120v, 231, 258, 337v; *Mqcz* 44b; ten błáđ im [*miernikom*] ztáđ przyśfzedł/ iź Cérklem chćieli Circumferencyą mierzyć *GrzepGeom* K3; *RejPos* 116v, [310] [2 r.]; A iźem to mowił: tedyć mi to przyśfzło z tąd: źem fie z młodości fwey niektórych fpołobow tákiego mowienia náuczył *CzechRozm* 222v, 201; Szemráli Zydowie przeciwko niemu [...]. Nie fkađ ináđ żydom to onym przyśfzło/ iedno [...] *NiemObr* 104, 26; *SarnStat* 674.

Szeregi: »przyść a urość« (1): Skáđże iey [*Marii Magdalenie*] tho przyśfzło á fkađ iey to vrośło/ iź oná [...] fie ze wśzytká myflá wcieklá do fámeo miłofierdzya Pána onego *RejPos* [310].

»wziáć się a przyść« (1): Nova nunc religio unde te isthaec incessit, cedo, A skáđżec fie wziełá/ á przifzłá ku tobie tá nowa wiárá teraz. *Mqcz* 44b.

c. O słowach, tematach, sformułowaniach, wnioskach (9) : Vlan rzeczą Tatátká [!] wykłáda fie panna, więc iź Vlanus niekteri pośzedł był z dziewki nie męźatey, przeto od niego wśzitkim w przekopie imię przyśfzło *MiechGlab* 70.

przyść z czego (4): skthorey rozmowy tho na konyecz yeřth prziflo Ich Michal fchwyecz [...] rzekl [...] *LibMal* 1554/188, 1554/187v; *GórnDworz* 17v; bo trzeba zeby to [*ta sprawa*] rzeczy przyszło y ex occasione gdymu bęđziepowiádał ze [...] *ActReg* 80.

przyść k czemu [= do jakiego tematu] (1): A gdy thá rzecz przyśfzłá ktemu/ wezwał Káietan do fiebie Luterá/ rzekl mu [...] *BielKron* 194.

[*przyść komu*: W liście mym, [...] nie wiem, jako excidit imprudenter słowisko „zimno”, które podobno z czytania historyi węgierskiej mi przyszło *DudEpist* II 1573/578.]

przyść za czym (1): kiedy to iefť rzecz pewna iź Pan Bog iefť wśzechmogący/ tedy też przyść zá tym y ono musí/ [...] że sie wśzyťki rzeczy zá rofkazánim iego sfťály. *KuczbKat* 400.

przyść skąd [= powstać] (2): Stáđ potym przyśfłowie przyśfzło/ flepi á chromi nie wnidá do domu krolewfkiego. *BielKron* 69v; *GórnRozm* M *marg*.

2. O czasie: nastąpic; też minąć; adesse *PolAnt*, *Vulg*; attingere *PolAnt* (523) :

a. O czasie obiektywnym, następującym w ustalonej kolejności; też o wydarzeniach niezależnych od woli człowieka, przypadających zawsze w określonym terminie, jak: poród, żniwa, wegetacja (152) : Oto fiedm lat przydą wyełkies obfitořti we wśfytkiey zýemi Eipřkiey *HistJóz* B2, D4v; Wezmi piąpia [!] Topolowego [...] á ftucz [!] [...] ie z nowem fmalczem á tak fchoway/ [...] potym gdy przydą zioła: wezmifz lifcia bielonowego/ rzepikowego/ babczanego/ [...]. Ty wśzyťki zioła ftucz *FalZioł* V 112, IV 23c, 30d, V 93v; *LibLeg* 11/108v; Iedno kiedy przydzie fwięto Vřlyřfyz iźćie zákłęto *RejRozpr* B2, F2v, H4; *MurzHist* Dv; A gdy przyśzedł wieczór przyřtąpili knięmu vczniowie iego *MurzNT* *Matth* 14/15, *Matth* 14/23, *Mar* 4/29; *Leop* 1.Reg 20/24, 4.*Esdr* 4/30, *Matth* 13/30; *UstPraw* G3; Przydzye Iefień pochmurna/ álic lifťki lecá *RejZwierz* 127v; Iefcže fą cźterzy mieřiące á tedyć żniwo przydźie? *BibRadz* *Ioann* 4/35, *Ex* 23/11, 1.*Esdr* 3/1, *Mar* 4/29; gniewał fie ná chłopcá/ [...] iź go wćzás nie obudził poki nie przyśfzło Słóńce [*tj. wschód słońca*] *BielKron* 24, 45v, 110v, 214v, 303; Kiedy przyydzie Kłiężyc Styczeń/ Rzeczy cępełych pożyway weń *SienLek* 42v, 154v; Potym gdyź przyřfzły trzydzieści y trzy látá/ dokonawřzy żywothá fwego przyśzedł do żywothá wiecznego. *HistRzym* 100, 35; *RejPos* 5v, 52, 54v, 59, 225v; przydzie fwięthy Marćin/ day cźynřz *RejZwierc*

167v, Bv, 109 [2 r.], 109v, 111, 241v; *BudBib Iob* 30/26; *HistHel* C; A kiedy Látó przyydzie/ będzie iye fráfował że nie dobré Zbożé *Strum* L4v; Gdy lepak czternafta noc przyślzá/ á myłmy fię nošili po Adryi/ o puł nocy domysłáli fię żeglarze żeby fię przybliżáá nieiáka kráiná. *BudNT Act* 27/27, *Ioann* 4/35; Oštátny wiek iuż przyšzedł/ o ktorem piáfáá Sybillá *ModrzBaz* 134; gdy pošt przyšzedł/ á čás zbáwienny nádchodził/ porzuciwfzy piáfanie/ co dzień kazánia czynił *SkarŻyw* 544, 368; *CzechEp* 34, 191; *KochFr* 44; *KochEpitCat* 109; *KochPieś* 41; *PudłFr* 24; a gdi przida [!] dwie lięczy a nie od dalby tich tho pyęniedzi [...]. Tędi [lege: tedy] [...] *ZapKościér* 1589/87; *WujNT Matth* 20/8, *Mar* 4/29, *Ioann* 4/35; których [pięniędzy] Piáraz nie ma rušzác/ áž ná płáčení żołniérzóm/ gdy przydzie druga czwierz látá. *SarnStat* 363, 767, 768, 769, 1255 [2 r.]; *SkarKaz* 84b.

przyść czemu (żywotne) (1): Then Cetus gdy mu przydzie czwarty rok/ tedy fię złącza z Balená drugá ribá wielką *FalZioł* IV 31a.

przyść na kogo (1): A gdy zimá ná cię przydzie/ Nád cię nędznieyfzy nie będzie *BierEz* N3v.

przyść kiedy [tj. na podstawie tego, co działo się wtedy] (1): Lipień w wigiliá przyšzedł Nowego latha [tj. pogoda w wigilię Nowego Roku była wrózbą tego, jaki będzie lipiec] *LudWieś* B2.

Frazy: »czas ([czego, komu, czemu, czyj]) przyszedł (przy(j)dzie)« = *tempus advenit Vulg; facta est hora PolAnt* [szyk zmienny] (33): *PatKaz* II 63v; *FalZioł* IV 34c; čás obrzynánia winnic przyšzedł *Leop Cant* 2/12, *Gen* 31/9, *Is* 66/7; *BibRadz Luc* 22/13; Co fię tycze Koncilium/ kthore był Papiež załóżył w Vicenciey/ ná Wielkę noc gdy czas przyšzedł rošpifał lifthi/ iž [...] *BielKron* 217v, 15, 51, 53, 97, 114v (9); *RejAp* 86; *GórnDworz* T; gdy čás przyšzedł porodzenia/ porodziáá sýná. *HistRzym* 32, 77v; *RejPos* 296; bez odwłoki/ Gdy čás przydzie łádzá roki *RejZwierc* 234, 108; *HistHel* Cv; Dziś ábo iutro/ mowił/ čás mey miłey małżonce przydzie *SkarŻyw* 243, 127, 143, 184; *KochWz* 136; *WerGośc* 253; Dziś przyšzedł čás/ że ná dworze Mamy czekác ránéy zorze. *KochSob* 56; *GostGosp* 64; *SiebRozmyśl* F4; A potym gdy przydzie čás naznaczony płácy/ Nie oddáią pięniędzy *KlonWor* 73.

»przyszedł (przydzie) dzień ([czego, czemu, który])« = *venit dies PolAnt, Vulg; advenit dies Vulg* [szyk zmienny] (27): A gdy przyšzedł zaplácie dzień/ Vpominał owcę ieleń *BierEz* N2v; *OpecŻyw* 86v; *HistJóz* A4v; *FalZioł* II 3b; Nizli przydzie trzeci dzeń na gałęzi będziefz *RejJóz* 18v; áby czternafty y piętnáfty dzień kxięzycá Adár zá świętá przyięli/ á ná káždy rok gdyby ty dni przyšli/ vroczyftáá ćciá áby fwięćili á obchodzili *Leop Esth* 9/21, *Ex* 19/16; *BibRadz Iudic* 19/5, *Luc* 22/7; GDy dzień przyšzedł XI mieliácá Páždzierniká/ fiedli záfię oycowie w Trydenćie ná Koncilium^m *BielKron* 236, 15v, 32, 134v, 152; *SienLek* 189; *HistRzym* 35v; *RejPos* 40, 296; Y przyšzedł dzień przáłnikow *BudNT Luc* 22/7; *Oczko* 20; Przyšzedł dzień trzech Krolow *SkarŻyw* 47, 15, 252, 481, 589; *LatHar* 716; *WujNT Luc* 22/7.

»przyszedł (przydzie) dzień [= świt]« [szyk zmienny] (4): *GórnDworz* S8v; Licynius okrutny/ nizli dzień przyšzedł/ ciáło Theodorá przyniešć do fiebie kazał *SkarŻyw* 188, 208; *WerGośc* 252.

»przyszła (przydzie) godzina ([czego, czemu, czyja])« = *facta est hora PolAnt, Vulg; venit hora Vulg* [szyk zmienny] (10): *BielŻyw* 30; *SeklKat* D; gdy przydzie godziná śniádaniu/ przydź tu á iedz chleb *BielKron* 53; *RejPos* 125v; *BudNT Luc* 22/14; *CzechEp* 23; *LatHar* 716; Niewiáftá gdy rodzi/ fmećek ma/ iž przyšláá iey godziná *WujNT Ioann* 16/21, *Luc* 22/14, *Apoc* 14/15.

»przyjdzie (przyszła) noc« = *venit nox Vulg* [szyk zmienny] (6): *OpecŻyw* 63; *Leop Ioann* 9/4; *BibRadz Iob* 34/25; Gdy przyślą noc/ wciekł do Polki *BielKron* 378v, 227; z poránku począwłzy/ moy Pánie/ Konác mnie będziefz/ aż cięmna noc przyidzie? *GrabowSet* G4v.

b. O czasie określonym przez wydarzenia lub losy indywidualne (371) : *OpecŻyw* 161; *Leop 4.Esdr* 11/39; *BielKron* 82; *RejAp* 155v; Ale gdy yeft przyśló wypełnienie czáfow/ połał Pan Bog tu Syná fwego *RejPos* 31v [przekład tego samego tekstu: *OpecŻyw*, *RejPos* 33, *CzechRozm*, *WujNT*], 33; *BudBib 4.Esdr* 11/39; áby wymázaly fię grzechy wálze/ gdy przyidą chwile ochłodzenia od ołoby páńkiey *BudNT Act* 3/19; *CzechRozm* 8, 32, 46v, 155v, 161; [na sejmach] wiele czáfu ná bieśiádách trawią: á ná oftátek ná kmiećie y ná miefzczány podatek wftáwiáią. To koniec to kres wftykich rad. który gdy przyidzie/ iuz áni ładzą/ áni o popráwieniu praw wiele myślą. *ModrzBaz* 121; choć zła chwilá przydzie: Temu wftytko/ co pocznie/ ná dobre wynidzie. *KochPs* 3, 72, 129; *WujNT Gal* 4/4; Precz żelázny o wieku/ przyślzy złóte látá *SapEpit* B3.

przyść komu (6): *BibRadz Iob* 7/3; Bo dzień pomfty (ieft) w fercu moim/ y rok okupionym moim przyzedł. *BudBib Is* 63/4, *Iob* 7/3. Cf *Frazy*.

przyść na kogo (17): *RejJóz* L; A ty wftyki rzeczy [...] łá nápiáne dla nápominiáne náłzego/ ná ktore fkończenia wiekow przyślzy. *BibRadz 1.Cor* 10/11; potym przydzie ná nie thák fiedm lat głodnych/ iż będą zdychác głodem *RejZwierc* [203]v; *WujNT 1.Cor* 10/11. Cf »przyszedł czas«, »przyszedł dzień«.

Frazy: »przyszedł (przydzie) czas (przyszły, przyjdą czasy) ([czego, iż, jaki, czyj itp.]« [w tym: na kogo (5), komu (1)] = *venit tempus (venerunt tempora) HistAl, Vulg, PolAnt, Modrz; tempus erit (erat) PolAnt, Mącz, Modrz; tempus advenit PolAnt, Modrz, Vulg; dies veniunt Vulg, PolAnt; venit hora PolAnt* [szyk zmienny] (216): Owa przyzedł czas woienny *BierEz* L2v; Iuz [...] przyfiedl czas/ abych wftál zmartwych *OpecŻyw* [162]v, 35v, 36v [3 r.], 51v, 65, 66, 178v; *PatKaz II* 27, 54, 58v; *BielŻyw* 171; *WróbŻółt* T3, T3v; *RejPs* 51v, 63v, 64, 82; Bo znowu náłtanie nędzá Kiedy czas przydzie ná kxiędzá *RejRozpr* E2; [Józef mówi do faraona:] Ieftliże nie opatryłz kroleństwa fwoiego Przydzie ten czas doczekałz w nim fmutku wielkiego *RejJóz* K8, B2v, I7v, K2v, M4 [2 r.]; Ach nieftetys toć czas przyfiedl Naczozem ia nedznik wyfiedl. *RejKup* h2v, d3v, d8v [2 r.], e4v, v8, ee7; *RejKupSekl* a6; *HistAl* M8; *BielKom* D2v, D3, D4v, F6v; *LubPs* P6v, X3v, gg5v; *KrowObr* 146v; *RejWiz* 83, 95v, 126, 138v; *Leop Esth* 2/12; A gdy przyzedł czás/ iż Merob corká Saulowá miałá być daná Dawidowi/ tedy [...] *BibRadz 1.Reg* 18/19, *Ps* 101/14, *Ez* 22/3, 30/3, *4.Esdr* 12/13, *Luc* 13/35 (11); przyzedł taki czás ná Bellifáryulá iż innym był fzczęfliwy á łobie niefzczęfliwy *BielKron* 162v, 14v, 37v, 52, 52v, 57v (28); lecz przijdą czáfy Ze ti i mnie pożegnałz/ i ty piękne łáfy. *KochSat* B3v; *Mącz* 344b, 429a; *OrzQuin* X4; *RejAp* 3, 78v, 83v, 84, 84v (9); *GórnDworz* Y6v, Z4v; *HistRzym* 80; będę ia też chował [...] / przydą drofłzje czáfy/ mogę łobie tym lepfzy pożytek vczynić. *RejPos* 82v, 7v, 12v, 29v, 41, [77]v (28); *BiałKat* 141, 176; *BielSat* C3, H2v; *GrzegŚm* 15; A kiedy iuz czás przydzie mego záwołánia/ Dałz mi kwit poćiwego ná wżem záchowánia. *RejZwierc* 271v, 244, 272v; *BielSpr* 60v; Abowiem iuz teraz on czás przyzedł opowiedzyány przez Proroki *RejPosWstaw* [143³]v; *BudBib Eccle* 8/9, *Ez* 22/3, *Dan* 7/22, *4.Esdr* 5/1; *MycPrz* I A2v; *BudNT Apoc* 3/10; A iefli też iefzcze od Páná/ páńftwu ktoremu czás nie przyidzie: tedy go nawięftzy y namocnieyzy nieprzyáciele nie

będą mogli zwoiować *CzechRozm* 255v, 47, 86, 89, 184v, 255; *PaprPan* Hh4v; Záiſte trzebá fię te⁸⁰ obáwác/ áby w krotce nieprzyſzedł czás/ gdyby nas tákże wzaiem ſam Bog wzgárdził *ModrzBaz* 142v, 80v, 105v; *SkarJedn* 88; Przydą/ przydą Nie dawno czáfy/ że rozboycę Rozboycá znidzie *KochOdpr* C4v; Owa czás/ pánie/ przyſzedł pożądaný/ Poćielzyłeś kray ſwóy vpodobány *KochPs* 127, 62, 152; O ſynowie namilſzy/ przyſzedł czás zapláty y nádzieie náſzey *SkarŻyw* 519, 119, 161, 231, 336, 369 (9); *CzechEp* 62, 160; iż ielzczę czás był nie przyſzedł/ ktorego táiemnice kroleſtwa Bożego/ obiáwione być miáły. *NiemObr* 90, 63, 165 [2 r.]; *KochSz* A3v; *BielSen* 9, 10; A gdy czás przydźie oſtátniéy potrzebie/ Ledwé ſye naydźie/ kto ciáło pogrzenie *KochPieś* 17; *KochPam* 82; *ArtKanc* Q5v, S4; *BielRozm* 3, 19; *GórnRozm* M2v, N; *GrochKal* 28; *GórnTroas* 39; *KochFrag* 27; *LatHar* 167; Niech was Bog błogofłáwi ktorzy tu żywiecie/ Alz telz gdy wálz czás przydźie tám weſpoł będziecie. *KoſakCath* C5; *RybGęſli* C3; Ielzczęc czás moy nie przyſzedł: ále czás wálz záwždy ielſt pogotowiu *WujNT Ioann* 7/6, s. 40 *marg*, 184, *Luc* 13/35, s. 309, 310, *Act* 3/20; *SarnStat* 584; *SiebRozmyśl* K2, K2v [2 r.]; *KmitaSpit* C3; *PowodPr* 14; przydźie czás gdzie miłóſierdzie odſtąpi/ á ſpráviedliwość [...] náſtąpi. *SkarKaz* 7b, 205b, 243a, 486b, 552b; *SkorWinsz* A3v; *KlonWor* 77.

»przyſzedł (przy(j)dzie) dzień (przy(j)dą, przyſzły dni) ([iż, czego, czyje itp.]« [w tym: na kogo (8), komu (1), nad kim (1)] = *venit (venerit) dies (venient (venerunt) dies) Vulg, PolAnt; advenit dies Vulg [zwykle bibl.] [szyk zmienny] (82)*: *BierRaj* 17v; bo przydą dni na cię/ ijże cie ogarną nieprzyaciele twoij *OpecŻyw* 72, 136v; *MurzNT Luc* 21/6; *KromRozm II* c; Przyſłli dni nawiedzenia/ przyſłli dni odpłácenia *Leop Os* 9/7, 4.*Reg* 20/16, 4.*Esdr* 5/1, *Ier* 9/25, 23/7, 33/14 (18); przydźie dzień iego iż vmrze/ ábo ná woynę poćiągnie y tam zginie. *BibRadz* 1.*Reg* 26/10, *Ier* 30/3, 46/21, *Ez* 21/25, 29, *Luc* 21/34; *BielKron* 90, 132v, 467v; áżaz przedtym niebyło Sektarzow doſyć/ á wždy ſądny dzień nieprzyſzedł? *LeopPrzep* G3v; *RejAp* 62v, 97v; Dzyeń Páńſki iáko złodziey przidź ma. *RejPos* 261v *marg*, 6 [2 r.], 106, 195, 261v, Ooo5v; *KuczbKat* 60; *RejZwierc* 263v; ktorým [niezbożnikom] dzień przjſzedł (żebj) wczás (miała) koniec niepráwość. *BudBib Ez* 2/34, 1.*Reg* 26/10, 4.*Reg* 19/3, *Iob* 30/25, *Ps* 36/13, *Is* 39/6 (11); *BudNT Luc* 5/35, *Act* 2/20; *CzechRozm* 177v; *KarnNap* E3; *CzechEp* 40, 46, 351; *ArtKanc* M11, S7v; przyſzedł obiecány Troiéy oſtátni ſtráſzną dzień chmurą odziány. *GórnTroas* 9; *LatHar* 724; przydą dni w ktore nie będzie zoſtáwion kámién ná kámieniu *WujNT Luc* 21/6, *Matth* 9/15, *Mar* 2/20, s. 133, *Luc* 5/35, 17/43 (15); *SkarKaz* 7b.

»przyſzła (przy(j)dzie) godzina [iż, czego, czyja itp.]« [w tym: na ſwiat (2), komu (1)] = *venit (venerit) hora PolAnt, Vulg; hora est Vulg [zwykle bibl.] [szyk zmienny] (49)*: Niechátz ale miły oycze przydzie rychléy ta godzina/ ijż bych vzzála mégo iedyne⁸⁰ ſyna. *OpecŻyw* 163v, 50 [2 r.], 51v, 75v, 91, 172v; *LibLeg* 7/98v; *MurzNT Ioann* 8/20, 17/1; *KrowObr* 154; przyſłláć godziná/ otho ſyn człowieczy będzie wydan grzeſńnikom w ręce. *Leop Mar* 14/41, ZZ; *BibRadz Mar* 14/41; *RejAp* 39v, 40, 125; *RejPos* 41v; *GrzegŚm* 7 [2 r.]; *BialKaz* Ev; ábyſcie/ gdy przydzie godziná/ pámiętáli ná to/ że ia rzekłem wam. [...] *BudNT Ioann* 16/4, *Ioann* 16/2; *CzechRozm* 230; *CzechEp* 22, 239, 270; *KochFr* 102; *WerGość* 231; zła przyſzła godziná *GórnTroas* 57; Ani/ że ma przyſć oſtátnia godziná/ Zywoť mi brzydźi *GrabowSet* H4v; *LatHar* 591 [2 r.]; iż przyſzła godziná ſądu iego *WujNT Apoc* 14/7, *Mar* 14/41, *Ioann* 2/4, s. 310, *Ioann* 4/21, 7/30 (16).

3. *Przypaść komuś, dostać się (być może część użyć powinna znaleźć się w znac. II., gdyż w niektórych wypadkach trudno orzec, co jest istotniejsze: to, że coś się z czymś stało, jak w II., czy że ktoś coś otrzymał, jak w III.); devenire Mącz, JanStat, Cn; cadere PolAnt, Mącz; accedere Mącz, JanStat; sumere Vulg; egredi PolAnt; cedere, provenire JanStat (200) :*

przyść dla kogo (1): A inać dla nas nieprzydzie żniwo [sprawiedliwych [tj. zbawienie] *BudBib 4.Esdr 4/38.*

przyść do kogo (1): Wżytko co mnie dawa Oćiec/ do mnie przydzie *WujNT Ioann 6/37.*

przyść komu (3): *RejJóz Ev; Wywiedziawłzy fie tego/ [hetman] łacno obaczy część zwycięstw/ ktorey łtronie ma przyść BielSpr 15; TENże Król Zygmunt graiąc flufá/ iż mu przyłzy dwa królá/ powiedział/ że ma trzy króle KochAp 10.*

przyść ku komu (1): [*Chrystus mówi:*] Wżytko co daie mi oćiec/ ku mnie przydzie *BudNT Ioann 6/37.*

przyść na kogo (2): Ná Popy [= *gońców szachowych*] łpołem wżytki polá przydą. *KochSz A3. Cf Fraza.*

Frazy: »przyszedł los [w losowaniu] [na kogo]« (1): Potym przyłzedł piąty los [*egressa est sors*] ná pokolenie fynow *Afer BibRadz Ios 19/24.*

Zwrot: »w [czyje] ręce przyść« = devenire in manus Mącz, Cn (1): Nolebam illum nostrum familiarem sermonem in alienas manus devenire, Nie była to moyá wola áby ty łpólne náłze słowá miály w obce ręce przyść/ to yełt/ wywáwić/ rosłáwić fie. *Mącz 482b.*

a. O sprawach majątkowych, stanie posiadania (84) :

przyść do czego (3): którój [*kary pieniężnej*] połowicá do łkárbu náłżego Królewłkiego/ á druga łtronie inłtiguiácój ma przyłdź *SarnStat 1229, 965. Cf »przyść do mieszku«.*

przyść komu (32): Czterzy części wdziáláli [*lew z towarzyszymi*]/ Aby o nie los miotáli: Komu się co miáło dołtác/ [...] Więc lew rzekł/ ia pocześniełzy/ Przeto mnie ma przyść dział pierwłzy *BierEz M2v; BielŻyw 2; RejKup d7; GroicPorz fv; [kto gromadzi skarby] nie wie komu tho co zbiera przydzie [cui congregabit ea]. Leop Ps 38/7; Wdowie po mężu ołtáley to przyłć ma: Sprzęt domowy/ [...] UstPraw B2v, B, C4, Ev, E3, F2, G, K2v; RejZwierz 8; BibRadz 1.Reg 30/24; RejPos 264; ZapKóścier 1580/6v, 1584/43, 1586/64; BielSjem 24; GostGosp 38; A temu ma przyłdź tá czternáście grzywien/ co o nie czynić będzie. *SarnStat 500, 270, 292 [2 r.], 615, 965, 1093, 1229. Cf »przyść w dziedzictwo«, »przyść losem«, »do possessyjej przyść«.**

przyść między kogo (1): Kto tu łakomie nabywa. Kiedy przydzie między dzieczy Rado fię marnie rozlyeczy. *RejKup g3.*

przyść na kogo (23): *LibLeg 9/54; czesch domu wielkiego stharego swoye(go) kthora miała nan przydz puszcza [...] vyssei mianovanym ZapWar 1550 nr 2676, 1544 nr 2451, 1548 nr 2667, 1549 nr 2662; RejKup 17; BielKom C7v; LubPs K4v; RejWiz 105v; tedy ten zábijak od łpadku odpada/ á imienie zábitego ná dálłze przyiáćiele przyłć ma UstPraw D3v, B4v; Dań ktora ná Páná przyść miála. BibRadz Num 30 arg; Potym Iowifz gdy fie z bráty rozdzielá/ przyłzedł nań dział ná włchod łłóńcá BielKron 25, 48; Przydą potym ná Zydy twe kółztowne łtroie BielSat C4; Iako in primis na te dzieci przyłzlo chułt pierznych [...] 10. ZapKóścier 1579/1, 1582/26; StryjKron 512, 637; BielRozm*

22; którego zakładu połowicá ná tego/ który právem wygra/ á druga połowicá ná Stároste mieyfcá przyśdź ma *SarnStat* 831. Cf »z działu przyść«, »przyść pezem albo lorem«.

»przyść skąd (2): Máteryey dodáva co potrzebá mátká [tj. ziemia]/ Sniey żywność wftyłcy máią/ ftąd przydzie y łzátká. *BielSat* C3 [idem] *BielRozm* 20.

»przyść in usum [alicuius] (1): Prosił potym Kanclerz oSrebro PP. Batorych [...] gdyz to Oica y Przodkowich własne in vsum eorum teraz przysc ma. *ActReg* 26.

W *przeciwstawieniach*: »przyść ... odbywać, odejć, [rozlecić]« (2): Bo mu lekko przyśzło/ iż ná to nie robił: lekko też odbywa. *GostGosp* 38; Lecz iáko przyśzła ták odeydzie oná Kupą Mammoná. *KlonFlis* C4v; [Aleć fie to iák przyśzło/ prędko rozleciáło *Albertus* B4].

Zwroty: »z działu przyść [na kogo]« (1): A gdy mnie Pan Bog weźmie z nędze fwiátá tego/ Tedy to co tám z dzyaku przyydzie ná ktorego/ Rozumiem iż [...] ípráwiedliwie ie tym wftytkim podzielicie. *HistLan* E2v.

»[komu] przyść w dziedzictwo« (1): Pomyárem na mye przypadły wdzyęczne ofiádłości/ A yuż mi przyśzły w dzyedzictwo *LubPs* D3.

»ku [czyjej] dzierzawie przyść« (1): NAleziony fkarb w roli/ każe Pan táic/ poki fię oná rola nie knpi [!]/ a ku náłzey dzierzawie nie przyydzie *SkarŻyw* 16.

»przyść [komu] losem« (1): A przyśzło im [synom *izraelskim*] dziedzictwo lofem [per *sortem fuit haereditas*] iáko był Pan rofkazał przez Moizełzá *BibRadz Ios* 14/2.

»przyść do mieszkú« (1): Tám [drobnym urzędnikom] nic nieprzyydzie do mieśfku *RejRozpr* C2v.

»ku [czyjej] mocy przyść« (1): Postliminium, Prziwrocenie/ co z cudzych rąk zás ku náłzey mocy przyydzie. *Mącz* 193d.

»[na kogo] przyść pezem albo lorem« = *nawinąć się, znaleźć się na czyjejs drodze* (1): Też grábi co nań przydzye pezem álbo lorem. *RejWiz* 58v.

»[komu] do possessyjej przyść« (1): ono imięnié/ o które fie pozew wiódł/ iuż ták vtráci: które áktorowi do pośefsiiéy przyydzie *SarnStat* 1164.

»przyść z prawa, právem« = *provenire iure* *JanStat* (1:1): ábyś krom Rzeczniká [...] wftyłzey fwoiey ípráwiedliwóci nieutrácił/ [...] niewiedzác coby thobie s Prává przydź miáło. *GroicPorz* fv; *SarnStat* 1093.

»przyść w [czyje] ręce (rękę [czyjq]), do ręku« [szyk *zmienny*] (2:1): Przed tym niżli vmárł Fránicfzek/ połłał był Kúrfierstowi y Lántgráfowi fto tyfiác czerwoných złotyých ná pomoc/ ále tho po iego śmierci niewftythko przyśzło do ręku. *BielKron* 229; *KochFrag* 29; to cóś nágotował w czyie ręce przyydzie? *LatHar* 51.

»przyść na [czyje] skrzydło« (1): Aleby ich [poganek, tj. kochanek] [...] mógł gnác iáko bydło [tj. *jest ich bardzo dużo*]/ Co ich przydzye s przełáie [= z boku]/ tám ná wálze [księżę *prałacie*] fkrzydło. *RejZwierz* 107.

»zás przyść« = *wrócić* (1): *Mącz* 193d cf »ku [czyjej] mocy przyść«.

α. O *sumie należnej: wyniknąć z obliczenia, na mocy prawa* (17) : ma pan allexy na przysle Godi dacz częszcz pieniędzy ktora przyydzie vedle doliku trzeciei częsczy polovicze *ZapWar* 1548 nr 2668; ma

przyściac/ zem niewzyał więcey/ iedno co przyści miało fprawiedliwie. *UstPraw Ev*; Ná Krolá tedy to należy/ kárác te/ ktorzi [...] co z fądu przydzie płácić niechcá. *ModrzBaz 96v*; *ZapKóscier 1583/38*.

[*przyści od kogo*: gospodarzowi za ten tydzień przyszło od nas i p. Sławka 15 zł 26 gr *GębMemor 194*.]

przyści od czego (3): [*clá*] przidzie od yednego woza siedm groffi *MetrKor 59/277, 57/117v*; Od pierwfzego nieftánego [*tj. za niestawienie się u sądu*] Sądowi przyści ma fzeftnácié grofzy. *UstPraw C*.

przyści z czego (3): oná summá pieniędzy/ która przydzie z przedánia tákowéy máiętności/ nie ma bydż wiefíza nád dług oycowfki. *SarnStat 593, 103, 253*.

przyści komu (2): *UstPraw C*; Idźcie y wy do winnice/ á czo wam fprawiedliwie przyydzye/ weźmiecie. *RejPos 59*; [*GębMemor 194*].

[*przyści za co*: Za wino i piwo przyszło 5 zł 18 gr *GębMemor 186*.]

Zwrot: »na [*czyjá*] części przyści« (1): kthory kolwiek by s nich [*poręczycieli*] dług zápłacił/ wfzythki inne wyzwála/ wfzákże przeciw drugim [...] może czynić/ co ná ich części przyydzie. *GroicPorz r3*.

Bezpodmiotowo (5): Celnicy [...] gdyby z kogo więcey clá wzyęli niż przyści ma/ [...] tácy pozwáni być máią *UstPraw Ev*.

~ *Fraza*: »jak(o) przydzie (przyszło)« (4): Tám naprzod rozliczywfzy ná dwoy dział liczmány/ Podzielili iák przyfzło miedzy ony pány. *HistLan F3*; [*jadący z podwodami ma*] pieniądze dáć/ ták iáko przydzie wedla pocztu *SarnStat 974*; Ale gdzieby który z nich więcéy dźierzał gruntu niżliby iemu należało/ [...] powinien drugiému [...] we wfzytkich pożytkách iáko przydzie/ [...] nárównác *SarnStat 1164, 975*. ~

b. O władzy politycznej i zwierzchnictwie (78) :

przyści do kogo, do czego (6): Płocka ziemia przyfzłá do kroleftwá Polfkiego. *BielKron 347, 10, 268, 430v*; przyfzło Cefarftwo do Leoná trzećie⁶⁰ *SkarJedn 197*; Ale iákózkolwiek fzláchtá y Miáfto Aruzwald od [*lege*: do] Miítrzá y Conwentu przydzie [*ad possessionem Magistri et Ordinis accesserit JanStat 857*] [...]: tedy [...] *SarnStat 1080*.

przyści ku czemu (2): á thym obyczáiem ninieyfzych czáfow/ Pruфы przyfzły ku kroleftwu Polfkiemu *BielKron 231, 395*.

przyści na kogo, na co (26): *PatKaz III 102*; że Kroleftwo Syryifkie miało przyści na potomki iego [*Antiochusa*] *BibRadz I 453d marg*; kupił Awinium miáfto známienite v Fráncuzow/ ktore tym obyczáiem ná Papięftwo przyfzło. *BielKron 186*; áż przyfzłá koroná Węgiefka ná Ołtrogoty *BielKron 298v, 61v, 67v, 127, 129, 139v (17)*; *KochZg A2v*; gdy potym przyfzło páńfthwo ná Dioniziufá Tyranná *GórnDworz Kk6*; *SkarŻyw 357*; *StryjKron 612 [2 r.]*; [By to [*bracia Jagiełły*] z działu trzymali, co przyndzie na kogo. *StryjPoczqt 297*]. Cf »przyści spadkiem«.

przyści w co (1): á dźis zás Niefwież w Dom Rádziwiłłow [...] przyfzedł *StryjKron 582*.

W przeciwstawieniu: »wyniści ... przyści« (1): Z nowu tedy/ fład był wyfzedł/ W ręce Polfkié Połock przyfzedł *KochPieś 45*.

Zwroty: »przyści [*komu*] w dział« [*szyk zmienny*] (2): ktore kráiny przyfzły były w dział Iáphetowem Synom *BibRadz I 6a marg*; *HistLan Fv*.

»przyść [komu] w dziedzictwo« = *cadere a. dare a. esse in haereditatem PolAnt* (3): kthorać ziemią w granicách fwych przyidzie wam w dziedzictwo *BibRadz Num* 34/2, *Ios* 14/9, 14.

»przyść [komu] w dzierzenie« (1): AVguftus Oktawianus będąc pánem wŕzythkiego ŕwiáthá/ przyfzli mu teŕ y Węgrzy w dzierzenie. *BielKron* 296.

»przyść w moc, pod moc [czyjå]« = *cadere sub imperium a. in potestatem, pervenire in potestatem, venire in arbitrium ac potestatem Mącz; in potestatem devenire JanStat* [szyk zmienny] (7:5): A iż ná wlfem wypádli od opyeki yego/ Przyfłli w moc nyeprzyiacyoŕ narodu froyyego *LubPs Sv; BielKron* 439; *Mącz* 29a, 91a, 480b, 483b; ábyś nie przyfzedł w moc czártå fprzeçiwnikå twego. *RejPos* 78v, 300v; *BielSpr* 69v; *StryjKron* 512; Co rzekę o inŕzych narodziéch y królestwach/ które zá tym przymiérzem wáfzym przyfzły pod moc iego [cesarza tureckiego]? *OrzJan* 9; *SarnStat* 1101.

»przyść w [czyje] opanowanie« (1): [mówi Czart:] Y pómnię/ iåko przyfzli w mé opánowanié Wfzytkié narody ziemfkie *GosłCast* 14.

»przyść w ręce [czyje], do råk [czyich], k [czyjej] ręce« = *devenire in manus Mącz, Cn; tradi in manu PolAnt; accedere ad manum, in deditionem venire Mącz* [szyk zmienny] (20:1:1): a ono kroleŕstwo [...] tak na wiele częfci rozerwali/ iż po małym czåfy zniŕzcåło a w cudze ręce przyfzło. *HistAlHUNG* A4; W práwey wierze ŕtałoŕ máiåc/ Grzechy fwoie wyznawåiåc [...] / Táki przydzye k náŕey [!] ręce [tj. anioŕów] *BielKom* D4; *BielKron* 117v, 128v, 179, 266, 266v (11); *Devenire in victoris manus*, Prziŕc w ręce zwicięskie. *Mącz* 482b, 43c, 245d, 480c; nie przyidzie Ieruzalim do råk krolå Afzurŕkiego. *BudBib* 4.Reg 19/10, 2.Par 16/8; *KochPieŕ* 45; *KochWr* 20; *SarnStat* 1101.

»pod [czyje] rozkazanie przyść« (1): ziemiå onå [...] miåłå [...] pod obcych Pánow rofkazånie przyŕc *CzechRozm* 141.

»przyść spadkiem [na kogo]« (2): Xięŕtwo byŕo przyfzło ŕlufznie przyrodzonym fpadkiem ná Erdziwiłå Bråtå *StryjKron* 270, 512.

»ku wŕasnoŕci [czyjej] przyŕc« (1): iż [Ruska Ziemia] [...] záŕię ku iednoŕci y wŕasnoŕci Korony przyfzłå *SarnStat* 1057.

»znowu, záŕię (a. záŕ) przyŕc« = *wróciç* (3:2): Od tego czåfu Pomorŕka ziemiå ku Polfzce záŕię przyfzłå *BielKron* 395, 275; *StryjKron* 582; *KochPieŕ* 45; *SarnStat* 1057.

»przyŕc pod zwirzchnoŕc [czyjå]« (1): Ståråliç fie teŕ bråcia åby byli zágubili Iozephå ŕeby byli nie przyfzli pod zwirzchnoŕc iego *RejPos* 280v.

c. O zadaniu do ŕpełnienia lub funkcji, zwŕszcza w przypadåjåcej kolejnoŕci (29) :

przyŕc do kogo (2): å potym znienagłå przyfzedłby ten vrząd do ludzi zŕych/ fędziç nieumieiåcych *ModrzBaz* 93v. Cf *przyŕc do kogo od kogo*.

przyŕc do kogo od kogo (1): przeto Pan Bog s potomŕtwå iego [Chama] zwirzchnoŕc odiåł y bŕogoŕlåwieñŕtwo [...] / bo wnet przyfzło do Álfurå od Niemrotå *BielKron* 10.

przyŕc komu (7): *GroicPorz* f2; tedy temu Dzyerzawcy w tåkowey rzeczy dowod przydż ma *UstPraw* H, G3v [2 r.], Hv, H4v; *CzechEpPORz* *4.

przyŕc na kogo (17): Kiedy to obierånie [tego, co ŕluszne] iuŕ tåk przyfzło ná cie/ Obieray iåko pçzołkå w kåŕdym zyołku ŕmåku *RejWiz* 80v, 130; gdy ná zŕe przydå rżådy å przeŕoŕeñŕtwå/ będzié ŕkåc lud. *Leop Prov* 29/2; Kåplåni Iudå nie opuŕçili ŕlufzy Boŕey co ná nie przyfzło *BielKron* 83, 41,

74v, 141v, 220v; *GórnDworz* li6v; *SkarŻyw* 51; á wten czás práwie ftraż zamkową [!] ná Draikoná przyślzá/ ktory [...] wnet bramę otworzył *StryjKron* 309; *GórnRozm* M3v; *ActReg* 11, 50; Potym ná kogo przydźie *correctura iurium*, niech pámięta, że [...] *SarnStat* 321, 830. Cf *Fraza*.

przyść na co (1): gdy potym przyślzá wiará Chriřtyánřka ná rozřádek/ y ná regiment ludzi hárdych y moźnych: [...] *CzechEp* 233.

Fraza: »kolej [na kogo] przysřła« (1): Kazano iey czáfu iednego/ wedle zwyczáiu zakonnego/ chleb piec/ gdy kolej ná nię przyślzá *SkarŻyw* 192.

Zwrot: »koleją przyść« (1): káźde wořřko z nich było ná řwoy mieřiac gotowo/ gdy ná nie koleją przyślzá potrzebá *BielKron* 74v.

Szereg: »przyść i naleźeć« (1): áby ten/ przeciw ktoremu miánowicie I.M. *X(iqdz) K(anonik)* vrobił Wędzidło řwe/ ná to odpifał [...]. Bo to iemu řnádniey y przyřtoyniey przyść y náleźeć miáło. *CzechEpPORz* *4.

Przen (2) :

Zwrot: »[na kogo] przyść [jakim] prawem« [*szyk zmienny*] (2): Porządny Lwow [...] Płácze godnego Lechá. A ná Lublin nárzekánie przyřřło z płáczem krwáwym/ Práwie dziedzicznym práwem. *KlonŻal* B4v, Cv.

4. *Spełnić się, zrealizować się* (31) : *RejRozpr* D2; *Leop Ier* 28/9; Opowiedźiałem przed tym rzeczy pierwřze/ [...] y przyřřly. *BibRadz Is* 48/3; ktory [*Bóg*] obiáwia táiemnice: ktore máią przyść czářow ořtátecznych. *LeovPrzep* K2v; Iuź przyřředł řád iego. *RejAp* 121, 121; iź řie był y krol y páni nářádžili ná zginienie řwiętego tego [*Jana Chrzćiciela*]/ á wźdy nie przyřřło áź s czářem *RejPos* [323]v; *WujJudConf* 78; *BudBib Ios* 21/41[45], *Ez* 33/33.

przyść na kogo, na co [= *na řwiat*] (20): Gdy přidzie řroge zkazanie Na wřytek řwiat Pana tego řłcze nie węptij w řáłce yego *RejKup* ř8v, b5v, Dv; *LubPs* Gv marg; Ieřli niebędzieř řluchał głóřu Pána Boga twego/ [...] przyřřá ná ćię/ wřzyřtki przekłętwá *KrowObr* 109; *RejWiz* 121, 185v; po nim Wáleryus mowił/ iź to wřzyřtko ná nas przyřřło com przed tym powieřá *BielKron* 107v, 112; *RejAp* 121; iźby ná ćię nie przyřřly ony řrogie dekrétá/ iákie przyřřly ná tego bogaczá *RejPos* 165, [278] [2 r.], 336v; *BudBib Deut* 30/1, *Dan* 4/24, 2.*Mach* 9/18; *ArtKanc* M5; przyřřá ná ćię Błogořłáwieńřtwá wřzyřtkie te *KolakSzczęřl* B3.

przyść na co [= *stać się tak, jak zostało wyrażone w czymř*] (1): (*did*) *Bikup* ganiř Czartow *Decreth*. (-) Niepřidze to ná twoy wyřok *RejKup* Yv.

5. *Odnieść skutek: spowodować zemřę lub korzyść; cadere* *PolAnt* [na kogo] (8) : *KrowObr* 5v; Teraz ná ćię przyřřly twoie pierwřze niepřáwořci. *KochZuz* A4v; Ktorey ofiáry pořytek áby ná te wřzyřtkie [*tj. wiernych řywych i zmarłych*] przyřředł/ [*kapłan*] Boga Oycá [...] přiři. *WujJud* 228v; *BudNT Matth* 23/35; *WujNT Matth* 23/35.

W przen (3) :

Zwrot: »przyść ná głowę [*czyřq*]« = *cadere super caput* *PolAnt* (3): A ták krew ich přiřdźie ná głowę [*revertentur sanguines eorum in caput*] Ioábowę *BibRadz* 3.Reg 2/33 [*przekłáđ tego řamego tekřtu BielKron*], 2.Reg 3/29; *BielKron* 69v.

IV. Bezpodmiotowo (wyjątkowo z podmiotem „co”, „to”) (713) :

1. Zdarzyło się, stało się; *ventum (est) Vulg, Modrz, JanStat, Cn; venit PolAnt, Modrz, Cn; est (erit) PolAnt, JanStat; fieri Mącz, Modrz; adest, est interventum, usu venit Mącz [w tym: komu (253), na kogo (12) (co do wpływu występowania lub braku tych składników w zdaniu cf uwaga przy znacz. III.1.)] (678) :*

przyszło (przyjdzie) do czego (a. ad aliquid) [w tym: komu (16)] (173): W Angiey [!] znowu były roftyrki/ zburzyło lie poľpolftwo ná fláchtę y Pány/ [...] dla czego przyźzło do zbroie. *BielKron* 234, 197v, 227v, 242v; Aż do iednánia przydźie: A w ten czás gdzie cnotá? *Prot C*; Nuż kiedy do dárow/ do vpominkow przydźie/ [...] tám iuż niemáľz żadney miáry *GórnDworz* Bb3v, I7v, K4, N4v, N6v, O7, P3 (15); *HistLan* B2; *BielSpr* 72v; zá czymby przyść muliáło do rozdruchu wielkiego *MycPrz* II A3, A2, A3v, Cv [2 r.]; że nigdy do škodliwego rozerwánia/ miedzy niezgodnymi w ierze [!] nieprzyźzło *BialKaz* Iv, Lv; *ModrzBaz* 22, 125; *KochOdpr* D; á on lię z nimi zártem tárguiąc: gdy do máley fummy/ ktorą by był pewnie zápláćć mogł [...] przyźzło/ y iednego im złotego poľtápić niechćiał. *SkarŻyw* 274, 519, 546; *MWilkHist* G4; nie tuľzę/ [...] gdyby miáło przyść do iákiey porządney z námi rozmowy/ żeby ná to zezwolili *CzechEp* 134; Zal lię tego Pánie Boże/ iż do ták śmiáley y zuchwáley niezbożności przyźzło/ tym co lię wikáryimi lyna twego [...] czynić śmieią. *CzechEp* 138, 7, 53, 61, 75, 99 (11); *CzechEpPORz* **; *NiemObr* 100; Niechćiałem słucháć iéy [miłości] rády/ Aż námá przyźzło do zwády. *KochFr* 6; *ReszList* 149; *WerGość* 242; Nie przyźzło mu [carowi] do odśieczy *KochPieś* 45; *GórnRozm* Cv, C3, H, Iv, Kv, N; z nowu przedsię rádzą o pokoiu/ Ale śpráwą Célárską przyźzło záś do boiu *KochProp* 10; anieprzyszło mi ieszcze dotakiey desperatiey *ActReg* 25, 13, 44, 45, 96, 118 (11); *Phil* I, Q4; *OrzJan* 50, 93, 99, 132; *LatHar* +4, 320; *WysKaz* 17, 44; żeby/ niż do czynieniá liczby przydźie/ Rotmiśtrze od nich zupełną zapláćć [...] mieli. *SarnStat* 355, *5v, 360 [2 r.], 413, 433, 651, 1127, 1272; Ale gdy przydźie do śnopow kápláńńkich/ czásem (o śromoto) nieták Ewángelik będzie do nich porywczy [jak katolik] *PowodPr* 25, 46, 65; *VotSzl* B2; Gdy przydźie do poľogu, Nie wiedzieć co pierwey Powiedáć: zbytek zbytku, kofzt kofztu popycha. *CiekPotr* 31. Cf *Frazy*.

przyszło (przyjdzie) k(u) czemu [w tym: komu (6)] (82): Wízák gdy przydźie ku zgonney toni [tj. do śmiertelnego niebezpieczeństwa]; Nawieľtza lie miłóść zmieni. *BierEz* P2v; *TarDuch* A6v; *RejJóz* F3v; *OrzRozm* A3, Lv; nic im ku doľkonáłości wľzytkim nie mogło przyść w káźdey náuce tháiemney. *BielKron* 46v, 193, 245v; Kczemuľz przyźzło? Polacy Prufką ziemię wzięli *KochSat* A3v; *BialKat* 318v; *BielSpr* 16, 40, 40v; p[á]trzymyľz ieno k czemu tho przyidzie *MycPrz* II A4; áby ku náruľzeniu pánieńťwá ktorey nie przyźzło *CzechRozm* 131, 247; *ModrzBaz* 112; Dał teź dwu koniu přetkich winľzuiąc Krolowi/ By vciekał gdy przydźie ku złemu skutkowi. *StryjKron* 602; *BielSjem* 36; *SarnStat* 128. Cf *Frazy*.

przyszło (przyjdzie) na kogo [= ktoś się zdarzy, przytrafi] (7): A ony [dziatki] przed oczymá ľtoią iáko kwiatki. Iuż sľużą/ iuż rátuia/ iuż więc wľzytko śporzey/ A gdzie przydzye ná opce nie może być gorzey. *RejWiz* 58v; Wikleff iefzcze máło przed Huľem błędliwą wiárę rozľiewał/ [...] áż przyźzło na Zyľzkę/ kthory ľkoro Huľa śpalono zbunthował lie z chľopśťwem *BielKron* 327, 391v; *Mącz* 483a; *RejZwierc* 194v; bo gdzieby przyźzło na mocnego nieprzyziacielá oblegwľzy w koło nie dopuśćilby

żywności Obozu *BielSpr* 69v; Leć ieźliże zaś przydzie na pártirze koli [= kolej]/ Vyźrzyćie że im wymie wiłk [!] dobrze łwywoli. *CzahTr* E3v.

przyszło (przydzie) na co [w tym: komu (19)] (56): *RejPs* 160v; *RejRozpr* F2; Závždy yą [łódkę Kościóła] pan/ kyedy yuż ná naćyęłłłłá przyšlo/ [...] rátował *KromRozm III* L3v; aby też IchM(ilościom) natoż nie przyszło, co i nam *Diar* 78; áż przyšlo Turkom ná vćiekána *BielKron* 243; áż przyšlo ná rokowanie/ przez ktore Pomorzanie wydáli krolowi Swátopełká *BielKron* 352v, 200v, 229, 257, 370, Mmm2; *Mącz* 354a; *OrzQuin* L2 [2 r.], V3v [2 r.], Z2 [2 r.]; kiedy ná łąd Boży przydzie/ iż thám włyfcy ludzie nágo łthánać máią *GórnDworz* P4v; *RejPos* 72v; *BielSat* C4; Cudze przypadki łáčno nam oładzić/ Gdy ná łwe przydzie/ thu muśimy zbłádzić. Rozráchuy to brácie miły/ Być nie przyšlo ná zgoniny [= plewy, tj. będziesz musiał się nimi żywić] *RejZwierc* 237v, 219v, 237, [238], [272]; *BielSpr* 58, 61; *PaprPan* T4; *SkarŻyw* 537; *CzechEp* 105, 132; *BielRozm* 21; *GórnRozm* F4v. Cf »na to przyszło«.

przyszło (przydzie) skąd, z czego [= z jakiej przyczyny] (6): bo nyebyl rodzaj taky drugi uyelky ktory by myal boga y anyoly tako blyłkye yako rodzaj uybranego luda zydwłkyego łtąd przyšlo yłz łyą łkonczyła a uypelnyła łzlachethnołzcz uzydow przelz tą panną *PatKaz III* 108; *DiarDop* 113; *LeovPrzep* D4; wtey surowosci y rozroznienia y roztargnienia animuszow ludzkich zktorych y ad arma było przysło, obawiac się trzeba, aby [...] *ActReg* 134; *SarnStat* 1067. Cf »z wiatru przydzie«.

cum inf [w tym: komu, czemu (159), na kogo (5) (= zwykle: ktoś musi (będzie musiał) to uczynić, trzeba będzie, lostak zrządził)]; in eam necessitatem vel fortunam deveni, ut ... Cn (284): A gdy by po pyanthe przillo nanyego przilzyagacz Thedy [...] *LibLeg* 6/116; *RejPs* 125, 129, 131v, 160v, 210; *RejRozpr* G3v, I4, I4v; Wiem że iuż nama przydzie tak zeyć z łwiata tego *RejJóz* B6v, B2v, B7, C7, F5v, G2v (12); Iuż ich [pożytków] marnie przydzie [!] łtradać *RejKup* g2v, b3v, c6v, G, h8v, i5 (13); *ZapWar* 1550 nr 2666; *MurzNT* 13v marg, 31, 101 marg; *LubPs* C2, N2, hh6; A potym kiedy nie máłz nędzę przydzye klepác *RejWiz* 72, 4, 12, 14, 79v, 93v, 145v, 170v; *RejZwierc* 128v, 143; lecz gdyby nam tho dlužłzemi łłowy wypráwować przyšlo/ ołobne kłięgi otymbychmy piłác mogli *BibRadz* *4; *OrzRozm* L2; á ták ci ná kthore łie przyšlo napierwey potkác/ obroćili łie knim *BielKron* 411v, 20, 75v, 101v, 108, 213v (12); *KochSat* B4v; *Mącz* 33c; *SarnUzn* F6, H5; *RejAp* 162; gdy dworzáninowi przydzie być wpotrzenie/ [...] ma łie o to bácźnie łtárác/ áby [...] *GórnDworz* I6v; Iełli też záłię dobrze łie zdárzy/ thedy łzczęłsci zá to dziekwówać przydzie. *GórnDworz* L4, Ev, E2v, F8v, G3v, H4 (25); *GrzepGeom* M3, N2v; *RejPos* 210, 270, 297; *BielSat* B3, E; Moželz to łzkodą názywác/ Kiedyć przydzie czego dołtác. Coćby łławę obraźáło *RejZwierc* 232v, 101 [2 r.], 114, 120v, 147v [2 r.], 217v, 234v, 235v; *BielSpr* 5v, 15v, 18, 58; *KochMon* 26 [2 r.]; *WujJud* 115v; *Strum* E, I3; *CzechRozm* 103; Zámilczę boby o tym wiele piłác przyšlo. *PaprPan* Dd3v, Q2, T2v, Z4; *KarnNap* ktv; iełli w Iełieni łye przydzie łeczyć/ wody té iáko tákó znidź łye [= nadać się] mogą *Oczko* 29, 7v, 10v, 16 [2 r.], 19v, 22 [2r.] (16); Ráczże mię trzymác ná łwoiéy drodze/ Aby nie przyšlo vpácé méy nodze *KochPs* 21, 57, 58, 130; *KochTr* 7; *CzechEp* 33 [2 r.], 34, 62, 63, 105, 264, 382; *CzechEpPORz* **; Tobie v Cérkwie łwiéty Preczyłtý łwá główa Przyšlo leźć/ wiechawłzy ná góřé Páwłówa. *KochJez* B2v; Y ná tyż to ludźie przyšlo wiářę Chriłtyáńłką łtánowić y łwiátu podáwác? *NiemObr* 141, 5, 31, 33, 47 [2 r.], 48 (19); coby po dlužim żywoćie/ Iełliby go w nędzy wiéłc przyšlo y w

kłopoćie? *KochEpit* A4; *KochFr* 121; *KlonŻal* A4v; *KochSz* A4, C2, C3v; *WerGość* 219; Ach śprętkać ná mię przyšlo płákác wieku mego *WisznTr* 13, 8; *KochPieś* 8; wierę przez monéty Mnie ztąd/ iáko baczę/ Y wywędrowác przydzie *PudłFr* 7, 7, 34, 44 [2 r.], 55, 64, 71; *BielRozm* 12, 33; *GórnRozm* G2v; *KochWr* 35, 40; *PaprUp* B; *ZawJeft* 22, 43 [2 r.]; nieprzyślóby Seimowi bydź az ku S. Ianowi. *ActReg* 138, 4v, 6, 7, 14, 15 [3 r.](19); *GostGosp* 88, 134; *Phil* E; fynowi mogłoby to śzkodzić/ Gdzieby mu przyšlo w ten kray woýlko znowu wodzić. *GórnTroas* 43, 14, 17, 29 [2 r.], 36, 38 (11); *GrabowSet* A4v, G4, K3v, S2v; *KochAp* 7; *KochFrag* 15, 45; *OrzJan* 47, 48; Choćby mi też z tobą przyšlo vmrzeć [*Etiamsi oportuerit me mori tecum*]/ nie záprzę fię ćiebie. *WujNT Matth* 26/35, *Act* 20/16, 1. *Petr* 4 arg; *WysKaz* 40; bo wiele ich znamy co práwo vmieią, á tępi łą y nieśpośobni kiedy przydzie piśác pozwy *SarnStat* 1242, 434 [2 r.], 849; *GrabPospR* M, Mv, M2v, N4v; *KmitaSpit* C; Z Nowangelikámi zásię což przydzie vczynić? *PowodPr* 37, 34, 36, 72; *VotSzl* B2v, C4; ze dwu rzeczy przydzie obrác iednę *CiekPotr* 79, 6, 27, 34, 41, 45, 53, 86; *CzahTr* Ev; *GostCast* 39, 65; Ale gdy przydzie przeciw wodzie płynąc/ Potrzebá żagle wydęte rozwinác *KlonFlis* E4v, H4v; PRzydzie nam teraz mowić o Náturze Liśiey: O ktorey wypráwiwzy/ powiemy o Rysiey. *KlonWor* 46, *ded* **3, 14, 23, 74; *PudłDydo* B5; [lutniście [= *dla lutnisty*] po skucie także od osoby dawać przyndzie. *RywKsięgi* 190].

Z przysłówkiem oznaczającym sytuację [w tym: na kogo (6), komu (2)] (9): *RejRozpr* Gv; (*did*) Criřtus go kázał nalewici pořtawić (-) Iuż go śeymcze boć jeřt prozno Tak mu przidzie odnas rozno *RejKup* bb2v; by ná was ták nieprzyšlo iáko niegdy ná záby/ ktore śobie Boćianá zá páná obráły. *BielKron* 318v, 297v; *RejZwierc* 236; ktore [czóła wojskowe] od śiebie máią tyłmi řtać z drzewy/ bacząc według mieyřca iáko im przydzie pożyteczniey *BielSpr* 32v, 70v; *MycPrz* II A4v; Wie to Pan Bog nie przydzieli gorżey *GórnRozm* Av.

Z wyrażeniem przyimkowym lub przysłówkiem przy elipsie inf czasownika rządzącego tym składnikiem [w tym: komu (6)] (19): Bo gdy bycz [czarcie] na wagę prziflo Wifýfczy bychmy wfieřcz muřieli [aby przeważyć ciężar ważonego] *RejKup* ee2, aa6; *RejFig* Cc3; Bo ktoć co w krotochwilach/ vmie okázowác/ Gdyby przyšlo o platne [tj. na serio]/ tám trudno figłowác. *RejZwierz* 74, 26; *BielKron* 112v; *GórnDworz* P3; *RejPos* 244 [2 r.]; *RejZwierc* 36v; Słowacy/ ci łą bárzo řkoczni pieřzo/ gdzie przydzie w Gorách/ żaden ich nie zwalczy *BielSpr* 66; *Strum* D4; MEźnie Euforbis bił řie z Achileřem/ Ale by mu dziř przyšlo z Woiakowřkim nářzem/ Skroćilby go nář Kářper *PaprPan* N4v, Bb; *ModrzBaz* 136v; iź ieřli fię zle [...] mieyřce ábo řwiádecťwo ktore inřze řłowá Bożego [...] wykłáda/ [...] że mu fię gwałt w tym dzieie: á což gdy przydzie o rzecz więřřzą y przednieyřzą [...] / gwałćić by fię y zle wykłádac nie miáło? *CzechEp* 151; Zá muremći Mořkwićin iákokolwiek meźny/ Ale kiedy przydzie wręcz/ iuż tám niedořęzny. *KochJez* Bv; *SarnStat* 152, 435.

Ze zdaniem podmiotowym [w tym: komu (2), na kogo (1); iź, że (9), aby, iźby (2)] (11): *PatKaz* III 108; *GroicPorz* l; Po trzećie powiádam themu przyřć s tego záćmienia/ że niektorzy Křiężetá/ zacne Miářtá zburzą *LeovPrzep* D4; *GórnDworz* M7v, Q2; A cobyřcie wy s tym vczynili/ gdyby ták ná kthorego z was przyšlo/ iźby w dzyeñ Sobotni ráđą y pomocą řwoią/ miáł pomoc vpádłemu? *RejPos* 227; Przyšlo że był wypędzon s Kroleřtwá řwoiego *PaprPan* [Gg]4v; Przydzie niedawno [=

wkrótce/ że [*król*] w dobrą nadzieję Polkę odzieie. *KmitaPsal* A2; *SarnStat* 1067; Więc iey czáfem przydzie/ iż ledwie nie ízáleie. *PaxLiz* B2. Cf »przyszło losem«.

Frazy: »gdy przydzie (a. gdyby a. gdzieby a. by przyszło) do czego, k czemu« [*szyk zmienny*] (5:2): Lecż tego częgoby nie vmiął/ zgoła niechaj zaniecha [...] / y owżem gdzyeby kcżemu przyźło/ áby iáinnie powiedział że w tym ieft proftak. *GórnDworz* N4, I8v; (*nagł*) Iákub/ Stániłław/ Máciey Wyłtępowie. (-) [...] Ale bywa drugiemu więc przed nimi [*braćmi*] lichu/ Nie ízánuią fie namniey gdy przydzye do czego *PaprPan* K2v, C, C2v, M4, V4.

»k(u) rzeczy przyszło (przydzie)« (2): gdy iuż k rzeczy przyśflo [*ubi ad rem ventum est*]/ Mácedończykowie thowárzyffe ich ięli íobą trwożyć *Leop 2.Mach* 8/20; *GórnDworz* K4.

»przyszło [*na kogo*] losem [*aby*]« (1): przyźło nań [*na Zachariasza*] losem áby kádził wżedfzy do kościoła Páńkiego *LatHar* 686.

»z rzeczy [= *przypadkiem*] przyszło« (2): E re nata melius fieri haud potuit, Nie mogło tráfniey z rzeczi przísć. *Mącz* 98c; *GórnDworz* Q2.

»do tego, k(u) temu, na to przyszło (przydzie) (a. przyść może a. musi)« [*w tym: ze zdaniem dopełnieniowym – aby itp., iż, że* (81), *zaimek pytajny* (2); *komu* (17)] = *eo redactae res erant, eo res rediit* *Mącz*; *eo venitur* *Modrz*; *eo res pervenit* *JanPrzyw* [*szyk zmienny*] (73:58:22): *LibLeg* 10/71, 11/28, 40v, 134, 164, 174; Wam co was rycerzmi zową Należy mur przebić głową Lecż gdyby ták ná to przyśflo Teyby głowie ná zle wyłflo *RejRozpr* G; *SeklWyzn* a2; *RejJóz* F3v, L2v, M6, O4v, Q3v; *LibMal* 1548/144v; *RejKup* d6, e6, l2v, ee7; *MurzHist* M2v; *MurzNT* 31; *DiarDop* 111, 113; wtym tedy karányu/ [...] nye może być áby fie fyn y poprąwił y powfcyągnął/ yedno to przydzie kthemu że fyn y íobie tefknić będye ná vmyfle/ y oycowi fie s poślufseńftwá wyłámowác á wybiyác będzie *GliczKsiąż* G3; *LubPs* A5; Ale gdy ná to przyźło kto ma wiązać dzwonek [*kotu*]/ Wnet kázda [*mysz*] ízłá pod ítrzechę wtuliwży ogonek. *RejWiz* 55, 157v, 166; *RejFig* Bb7; *RejZwierz* 64, 91; *BibRadz* *Gen* 4/14, *Act* 12/6, 19/27; *OrzRozm* V2v; [*Mojżesz Żydów*] náuczał iáko fie máią bronić nieprzyacielom ieśliby im ktemu kiedy przyźło *BielKron* 31, 98v, 108v, 129v, 195, 212 (13); *GrzegRóżn* E2v; *KochSat* Bv; *KwiatKsiąż* H2v; *Eo res rediit*. K temu przísflo/ ktemu fie obrociło. *Mącz* 3c, 104b, 344d, 481a, 510c; *OrzQuin* D4; przydzie do tego/ że Syná Bożego przełtáną chwalić *SarnUzn* H5, B4, H5v, H6; *RejAp* 169; iáko gdy dwiemá zacnym ludziom w Moráwie przyźło do tego/ że fie w ízránkach bić mieli *GórnDworz* O6v, E2, K7v, M7v, O7, P5v (11); *RejPos* 41, 127v, 143v, 223 [2 r.], 343v; *HistLan* B3v; przyźło do tego/ kcżemu naprzod Szátan zmierzał *KuczbKat* a2; *RejZwierc* [238], 256v [2 r.]; *BielSpr* 10, 34v, 69v; *MycPrz* II A3; *BudNT* *Luc* 13/35; ále fie też y o to pilno ítárác powinien iákoby mu do tego nie przyźło/ żeby go kto inny do vrzędu poćiągác miał. *CzechRozm* 246v, 231; *PaprPan* C4v; day Boże áby nigdy do tego nie przyźło [*utinam vero nunquam detur occasio*]/ żeby fie to okazáło. *ModrzBaz* 89, 69, 85v, 93v, 124v, 126; *SkarJedn* A5; *KochOdpr* B; *SkarŻyw* 114, 397, 600; *GrabPospR* K3; *StryjKron* 597; *CzechEp* 39, 127, 154, 226, 262, 285; *NiemObr* 63, 128, 140, 141, 169; Bo bądź krótko/ bądź długo/ przedfię przydzie ktemu/ Ze fie człowiek obaczy *KochFr* 32; *KochBr* 152; *KochDz* 108; *ArtKanc* R18v; ták iż onemu co náiechał/ co zábił/ co zgwałcił/ [...] nie przydzie do tego/ żeby íádownie odpowiedáł. *GórnRozm* C3v, Av, E2, H4v, I, I2; *KochWr* 35; *PaprUp* F4; *ActReg* 118, 134, 147, 159; *GrochKal* 22; *Phil* Fv, P4, R2;

GrabowSet D, P2; *LatHar* 163, 576; *WujNT Act* 19/27; *SarnStat* 12, 769, 1201, 1300, 1315; trzeba się łączyć/ aby poniewoli do te^{so} przyść niemuśiało/ czy^m ono Pan Bog przegraza *PowodPr* 83; *SkarKaz* 159a; *VotSzl* B4; *CiekPotr* 80; *CzahTr* E2v; *GosłCast* 72; *SkarKazSej* 694a, 704a.

»z wiatru przydzie« = *nawinie się* (1): Iednak wždy co przypádnie nánie [sędziów] Sárná/ záiać/ Sobol/ lífzka [...] A gdy z wiatru przydzie fnádnie Czáfem cały kozuch wpádnie *RejRozpr* C3.

a. *Z przysłówkiem oznaczającym stopień trudności; funkcja zbliżona do spójki orzecznikowej; będzie (było) tak [w tym: komu (34)] (37)* : *RejJóz* N2; Iefliżeby vbogi żebrak vmárl/ zleby onim było/ boby się nie miał tym wykupić s Czyscá? wždy by iednak Bogate^{mv} przyśflo łącniey *KrowObr* 75v; A kthory [!] [...] z Azyey máley vćiekáia/ trudniey im/ przydzie/ bo muřzą przez morze Heleřpont fie przeważać *BielKron* 261v, 253v, 261v; *RejZwierc* 237.

mogło przyści do czego (1): gdym do w̄m wskazał około widzenia się w̄m rozumialem, ze zamych wiele occasij mogło nam do tego łątwie przyści *ActReg* 93.

przydzie o co [= łątwo będzie dostać coś] (1): Bo iuż nam tam o wřzytko barzo fnádnie przydzie *RejJóz* N5.

cum inf (29): bo mądrem fnádnie przydzie z bogacieć. *BielŻyw* 3; *RejPs* 62v, 80, 161; *RejJóz* M2v; *MurzNT* 96; *RejWiz* 58; *RejZwierc* 142; ábowiem miałem fnim wiele mowić imieniem Papięskim/ coby řtrudnořcią przyřzlo przez pořlá řpráwić *BielKron* 200, 9, 112, 227, 247, 250v; nie może to być/ aby mu nie łątwiey przyřlo doić thego czego prágnie *GórnDworz* 14, V7, Ll2v; *RejPos* 145; przydzie iuż thákiemu lzey podnieść miecz/ rohátynę/ rufznicę *BielSpr* 2v, 59, 68; *BielSen* 16; A łątwie iemu [*Bogu*] przyydzie/ mnie być [*tj. uczynić, że będę*] nie włomnym *KmitaPsal* A5; przysřlo by im zcięřzkoscia znowu się wtym ogłodzeniu y zniszczeniu wielakraiow ziezdzac *ActReg* 134; *GostGospSieb* +4v; *GrabPospR* M3v [2 r.]; trudzić ciáľá řwe chodzeniem [...] nie przyřzlo ludziom iedno z cięľzkořcią *SkarKaz* 40b; *ZbylPrzyg* Bv.

2. *Nastąpiło w swojej kolejności; sequitur* *Modrz* (29) :

a. *O kolejności działania* (14) :

przysřlo (przyjdzie) do czego, do ilu (4): *GrzegRóżn* F4v; Potym we Mřzy pořthępuią/ gdy do oferty przydzie/ Krol ofiaruie *StryjWjaz* D5; Iedná [*szklanka wina*] nie wádzi/ [...] Od iednéy przyřzlo ář więć do dziewiáci *KochFr* 33; Przyřzlo do *Scrutinium*, ow co miał krzywdę/ prawdziwe řwiádki wiodł/ á ow co vrábal/ wiodł faľzywe *GórnRozm* Hv.

przysřlo do kogo (a. ad aliquem) [= czyja kolej] (3): Iuż teř wiemy iáko tá beřtia [*tj. Rzym*] byľá zábita [...]. Ař gdy przyřzlo do pápięřow/ toř tę beřtia pothym ożywiác poczęli *RejAp* 112v; pythał ieden drugiego przed Krolem řtoiąć/ pánie á wřzak v Tárľá [*będzie ucza*]/ iáki táki odpowiedział v Tárľá: ář do páná Reyá przyřzlo: ktory [...] rzekł [...] *GórnDworz* P7; *Phil* E2.

przysřlo do kogo, do czego [= dokąd] (2): Gdim theř mierzal Siedliska v kmiećzi ych v Zielionkach gdi przisřlo do kmiećzia pana Aliexego rzeczonego Kowalika. [...] pan Alexy powiedzial isz [...] *ZapWar* 1553 nr 2685; Toczyľá się *actio* čás niemáľy/ [...] ář od ziemřtwá do grodu przyřzlo. *GórnRozm* H.

przysřlo na kogo [= czyja kolejność] (5): kořdy z Dworzan vkázował co vmiał: ieden gdy nań przyřzlo/ pořtáwiwřzy igľę/ w vcho igľáne řiárnem mákowym zmierzal/ y trafiał *OrzRozm* Rv; Ná

oftátku Máchabei krolowali/ po nich iuz przyfzło ná pogánłkie krole *BielKron* 118, 253v; *GórnDworz* P3v; *ActReg* 3v.

b. O kolejności tematyki lub fragmentów w tekście (15) :

przyszło (przyjdzie) do kogo [= tematu dotyczącego kogoś], *do czego (a. ad aliquid)* (11): á gdy w łpiewaniu do tego przyfzło/ gdzie łpiewaią. *Vt obsequium* [...] przełthał kor łpiewać *BielKron* 329; gdyż Dworna páni krotochwilną rozmową ma vmieć zábawić/ kiedi do miłości przydzie/ [...] iáko łie w tey mierze záchować ma. *GórnDworz* Bb8v, V4v; *RejZwierc* [28³]; *StryjWjaz* D2; DO tego przyfzło/ że iuz o rozności praw mowić mamy. *ModrzBaz* 73v; *SkarŻyw* 509; bo gdy przydzie [w tekście] do onych dwu/ ktorzy v Lotá w Sodomie byli: tedy z nich raz Anioły vczyniwłzy/ niechce ich zás potym mieć Aniołami *CzechEp* 213; *NiemObr* 10; áz *ad ultimum punctum* przyfzło [w sprawie łługi przeciw księdzu]/ y tám dopiero łługá powiedział/ iżem temu Xiędzu práwi iáko żyw nie łłuzył. *GórnRozm* G3; *WysKaz* 41.

przyjdzie ku czemu (1): Ale zás gdy [w dyskusji] przydzie ku żywotowi Chriłtiánłkiemu y ku záprzeniu łie łámego łiebie/ to tu dopiero trudna łáciná *CzechRozm* 247v.

przyszło na kogo, na co (2): A gdy ná Krolá Polłkiego przyfzło było/ ták w onym łpifku napifano: [...] *OrzRozm* N2v; *BielKron* 115.

Fraza: »[komu] z rzeczy [= w rozmowie] przydzie« (1): Dworzánin náłz kiedi mu z rzeczy przydzie/ á zás ielt potemu/ niechay vcielzyć mowá [...] vmie. *GórnDworz* L2.

3. Spełniło się [na co] (3) : ale ty racz vczynic/ aby nato przyfzło co on wiérłz powiedá. Zwycięzony/ zwycięzć wiele kroć zwycięzá. *MurzHist* K; Fabrowi dano bífubłtwo [!] Wiedeńłkie/ Ekkiułowi we Włofzech/ á tu przyfzło ná łłowo Erázmułá Roterodaná/ kthory łmiechem rad mawiał/ ył Luter vbogie niektore vbogáci. *BielKron* 209, 112.

4. Wyniknie logicznie [w tym: za tym iż, że (2), stąd że (1)] (3) : A iż to co łie przyrodzeniu przeciwiá ielt gwałtowne/ trwáłym być niemože/ thedyć zá tym przydzie/ iż łie z nowu [dusza] z ciáły złączá/ ztądže teł ono przyść može/ że ciáł zmartwychwłtanie być ma. *KuczbKat* 90, 175.

V. Wyniknąć z działania arytmetycznego (43) :

1. Dać wynik (42) : 245/485 dziel przez 5. przydá 49/97. *KłosAlg* F2; będzie 21/273. dziel iá przez 21. przydzie tak. 1/13 *KłosAlg* F2v; Czýni 18. zło. pirwłzemu/ á wtoremu 12. zło. trzeciemu 30. zło. Proba zday facity [= wynikił] zpołem przydzieli zylł łpolny [tj. suma zysku trzech wólólników]: dobres czýnił. *KłosAlg* G4v, D4v [2 r.], Ev, E3 [2 r.], E3v [2 r.], E4 (17); ielti chcełz wiedziéć iáko wyłoka łámá łzpica ielt bez wieze/ zmiérz iá połpołu z wiezą/ á potym ołobno zmiérz wieze/ odłózze z ónéy łummy łpólnéy co ná wieze przydzie/ á oftátek co zoltanie będzie ná łzpice. *GrzepGeom* P3, P.

przyść z czego [= z mnozenia, z zysku] (5): Mnołz iednę liczbę przez drugá/ połozywłzy iednę na linijach á drugá napifawłzy. A ono co przydzie z mnozenia dziel przez iednę z nich. *KłosAlg* D4; Iako 3120. mrc. czýniacz tą figurá/ przidzie złotył 4992. á zalię z tych złotył przydá grzywny. 3120. *KłosAlg* Ev, E3, F3v, G4v; [tedy miánowáczá pirwego terminu 4 mnołz przez łrzedni termin 17 á ono coł przydzie łtego mnozenia/ połozł myáłto łrzedniego terminu *WojAlg* 1553 K2].

przyść komu [= uczestnikowi transakcji] (7): Dano 100. albo łtem drabom 89. złotył Czo przydzie 1200. drabom *KłosAlg* F2v, G2, G4v [3 r.], H; *ZapKościer* 1582/35v.

przyść komu [= *wykonującemu działanie*] (3): Probuje przez przidawanie tych liczb kthores odeymował/ á przydzielić pirwfa liczba: dobrzes działał. *KłosAlg* D4, E3, F; [*WojAlg* 1553 K2].

przyść ku ilu (1): ze ná then czás [tj. za *Karola Wielkiego*] ielzche niewyřzło pięć tysięcy lat od ftworzenia światá. Ale teraz [...] liczbá lat od ftworzenia światá przydzie ku sześci tysięcy lat *LeovPrzep* F.

przyść w ile (2): Gdy licznik y mianowacz przydą w 5. tedy zawřze oboie przez 5. dziel *KłosAlg* F2, Fv.

przyść za co [= *mnożąc przez co*] (2): *KłosAlg* G2; [*Gęmczyna służyła 12 lat po 8 m. za rok*] a tak ty vczywy *Gęmczyny* [...] lepřzely [= *dodawali*] na kařdzi Rok po slotemu a tak řze y [*lege: ji, tj. jej*] przidze za to 12 lath sto y sternařce m. *ZapKościar* 1582/35v.

przyść za co [= *za jaką sumę*] (2): wiele kłod řledzi przidzie za 1/5 [*złotego*]. *KłosAlg* G3v, G2v.

przyść w czym [*zawsze w kocyjencie, tj. ilorazie*] (3): Ieřtli czo ořtanie złotych mniej niż dzielnik tedy ie obroć na grořze przez to ile nieřie złoty á rozłóżywřzy zafię dziel przez dzielnika á w kociejencie przydą grořze *KłosAlg* E4v, E3, F.

Bezpodmiotowo [*cum inf*] (2): Gdybych dał przez 44. mile od 3. ċ. 1. zło. od wiela ċ. przidzie dać 1. zło. przez 18 mil. *KłosAlg* H3.

~ *przyść na kogo* (1): wiele kařdy ma dać á wiele to vczyni w řumie. Czyni 4. zło. 12. gq. 16. d'. á przidzie na kařdego dać 9. gq. 8. d'. 6/7. *KłosAlg* G2. ~

2. *Zgodzić się, okazać poprawnym* (o *działaniu matematycznym*) (1) : Non comparet argenti ratio, Nie może ráchunek przićć álbo nie chce řie zgádzáć. *Mqcz* 278a.

VI. Znaleźć się, sięgnáć (12) :

a. O połořeniu topograficznym (8) :

przyść komu [= *obserwatorowi poruszającemu się*] (2): Ieřližećby przyřzedł iáki Pagorek/ tedy řye ty pagorkowi nie przeciřw/ á wřzyřtko kráiem idź około pagorká. *Strum* 13. Cf *Zwrot*.

przyść ku czemu (1): A gránicá tá przydzie ář ku Iordanu [*descendet terminus ad Iarden*] *BibRadz* Num 34/12.

przyść dokąd (1): Item ktho bądye řlyad gonycz [...] y przydzye řlyad na thą strona dnyeřtrv rzeki, thedy [...] *MetrKor* 34/134v.

Zwrot: »przyść [komu] w oczy« (1): Bifikupřka kępká przydzieć fámá w oczy/ Gdzie řię Skrwá přredka hurmem w Wiřłę toczy *KlonFlis* G.

a. W funkcji impf: leżeć, być (4) :

przyść komu [= *obserwatorowi poruszającemu się*] (1): y pořtáwił tám namiot řwoy/ gdzie mu przyřzło Bethel od záchodu [*Bethel erat ab occidente*]/ á Háy od wřchodu řłońcá. *BibRadz* Gen 12/8.

przyść od której strony (1): *BibRadz* Gen 12/8 cf *przyść komu*.

przyść gdzie (1): gdzie przyřzłá Biáľłáwa/ przeciřw gruntom Siećiechowym Wiřłá. *KlonŻal* A3.

przyść dokąd (1): [*Oceanus*] Ma přzezwřřká rozmáite/ ábowiem do kthorego kráiu przychodźi/ według onego kráiu gi zową/ iáko gdzie do Hiřzpániey przyřzedł/ zową Iberykus *BielKron* 461.

Bezpodmiotowo (1): A tak přzes dzialy brali az do granicze Miedzeskiej, gdzie klinem přzisslo miedzy dzial. Lesny a borowo *ZapWar* 1551 nr 2684.

b. *O ułożeniu linii geometrycznych: zetknąć się lub przeciąć [na co] (4) : Kiedy Linea prosta ná drugą prosta przyydzie/ obádwa kąty równé czyniác/ [...] GrzepGeom C3, E2, E3, Qv.*

******* *Bez wystarczającego kontekstu (5) : Czego drudzy niewiedząc piżą przydźi/ przymi miafto przydźi przymi MurzOrt B2v, B2v [2 r.].*

przyść ku komu (1): Ad me ventum est Prziżło yeft ku mnie. Mqcz 481a.

Formacje współrdzenne cf IŚĆ.

Cf PRZYDĄCY, PRZYŚCIE

KW